TỦ SÁCH cha mẹ thông thái

VƯƠNG VŨ (Chủ biên)

6 thời kỳ QUAN TRỌNG ĐỂ DẠY TRẺ

Quá trình trưởng thành của trẻ nổi lên những thời kỳ quan trọng, bạn đã nghe nói?

3 tuổi Vì sao trẻ chỉ nói "Không"?

5 tuổi Vì sao trẻ luôn hỏi những câu "hóc hiểm"?

6 tuổi Vì sao trẻ sợ sệt?

10 tuổi Vì sao trẻ không nghe lời?

14 tuổi Vì sao trẻ khép mình?

17 tuổi Vì sao trẻ thấy hoang mang?

NHÀ XUẤT BẢN VĂN HÓA - THÔNG TIN

Mục Lục

Loi nói đâu

mùa xuân gieo hạt, mùa thu hái quả, mọi thứ đều có thời điểm của riêng mình, trẻ em cũng vậy, sinh ra và lớn lên đều theo quy luật, vì lý do nào đó mà ta bỏ lỡ thời kỳ quan trọng trong chặng đường phát triển của trẻ thì sẽ phải hao tốn rất nhiều tinh thần và sức lực mới có thể bù đắp nổi, thậm chí có những điều không thể bù đắp được.

mỗi đứa trẻ đều có tiềm năng trở thành thiên tài trong lĩnh vực nào đó, quan trọng là ta có tận dụng được thời co vàng để khoi dậy tiềm năng ấy hay không. Khái niệm “thời kỳ quan trọng” được đua ra bởi nhà tâm lý học người áo, Konrad Zachrias Loenz. ông cho rằng, có những kỹ năng sẽ phát triển đỉnh cao ở thời kỳ nào đó và ông gọi đó là “thời kỳ quan trọng của sự phát triển”, nắm bắt thời kỳ quan trọng của trẻ để khai thác và bồi dưỡng khả năng của trẻ có thể sẽ mang lại hiệu quả gấp bội.

Thời kỳ quan trọng cũng chỉ các thời kỳ chuyền tiếp giữa từng độ tuổi của trẻ nhu chuyển từ mẫu giáo sang tiểu học, từ tiểu học sang trung học cơ sở, từ trung học co sở sang trung học phổ thông, mỗi giai đoạn chuyển tiếp đều là thời kỳ quan trọng của trẻ. Lúc này, cha mẹ nên dẫn dắt trẻ kịp thời để trẻ có những bước ngoặt đáng giá.

giống nhu người thợ rèn nếu không để ý đến nhiệt độ trong lò, không biết cách điều chỉnh ngọn lửa thì sẽ cho ra thành phẩm kém chất luợng. trẻ con cũng giống nhu mảnh gang, luỡi thép chuẩn bị đúc thành sản phẩm. Cha mẹ phải nắm bắt được thời kỳ quan trọng của trẻ đề biết “chỉnh lửa”, giúp trẻ truởng thành vững vàng. Cuốn sách “Sáu thời kỳ quan trọng để dạy trẻ” phân tích cụ thể các thời kỳ quan trọng trong quá trình trưởng thành của trẻ, nhằm giúp các bậc cha mẹ hiểu rõ được quá trình phát triển của trẻ: Thời kỳ chuyển ngoặt quan trọng là khi nào, khi ấy phải coi trọng những vấn đề gì, phải tiến hành giáo dục nhu thế nào... từ đó, cuốn sách sẽ đồng hành cùng cha mẹ chắp cánh cho trẻ bay xa.

Thòi kỳ quan Trọng đâu Tiên

3 tuổi - thòi Kỳ phản Kháng Của trẻ

3 tuổi là thời kỳ phản kháng thứ nhất của trẻ, lúc này trẻ thường có rất nhiều biểu hiện khiến người lớn đau đầu, tuy nhiên, đây cũng là thời kỳ quan trọng đầu tiên trong giáo dục trẻ.

Tính cách, sở thích và cách đối nhân xử thế khi trưởng thành của trẻ cũng gần giống như giai đoạn trước 3 tuổi. Thời điểm 3 tuổi là giai đoạn con người bước đầu hình thành tính cách, bởi vậy nó giữ vai trò quan trọng trong quá trình phát triển nhân cách.

Giai đoạn này vừa có thể phản ánh tình hình phát triển nhân cách thời ấu tho, vừa cho thấy xu thế phát triển trong tương lai. Do vậy, khi trẻ bước vào thời kỳ phản kháng, cha mẹ nên giáo dục trẻ một cách khoa học, để trẻ dễ dàng vượt qua thời kỳ phản kháng và phát triển khỏe mạnh.

Thòi kì quang trọng thứ 2

5 tuổi - thòi Kỳ phiền toái Của trẻ

Trẻ 5 tuổi rất ham học hỏi, thích tìm tòi khám phá và rất tò mò. Thời kỳ này, cha mẹ phải nhanh nhạy nắm bắt những vấn đề mà trẻ quan tâm, dù làm thế sẽ khiến cha mẹ vất vả nhưng đó lại là việc làm hữu ích với con trẻ.

Thông thường, trẻ 5 tuổi đã có tư duy tương đối chín chắn, đồng thời tâm lý cũng phát triển tương đối phức tạp. Là cha mẹ, phải tìm hiểu thế giới nội tâm của trẻ, để hướng trẻ phát triển lành mạnh.

Thòi kỳ quan Trọng Thứ ba

6 tuổi - thòi Kỳ nhập họC Của trẻ

6 tuổi là thời kỳ quan trọng để phát triển trí lực của trẻ, lúc này, trọng lượng não bộ của trẻ đã đạt trên 80% của người lớn, nếp nhăn trên não đã bước đầu hình thành. Lúc này là thời kỳ mà các khả năng cảm nhận, ghi nhớ và chú ý phát triển rất nhanh, đồng thời cũng là thòi kỳ quan trọng chuyển dần từ tư duy cụ thể sang tư duy trừu tượng logic.

Thòi kỳ quan Trọng Thứ Tư

10 tuổi, thòi Kỳ độc Lập Của trẻ

Cuộc đời của mỗi con người có 2 thời kỳ độc lập, một xuất hiện từ lúc 2 tuổi, còn một xuất hiện ở tầm 10 tuổi, mà thời kỳ sau là quan trọng nhất, nếu sự phát triển trong thời kỳ này bị cản trở thì sẽ ảnh hưởng đến cả cuộc đời của trẻ.

Trẻ 10 tuổi có tư tưởng tương đối độc lập, lúc này cũng là thời kỳ học tập quan trọng của trẻ, trong học tập, chúng phải đối mặt với nhiều vấn đề. Cha mẹ phải nắm bắt được quy luật phát triển cả về thể chất lẫn tinh thần của trẻ, để bồi dưỡng trẻ trở thành người tài đức vẹn toàn.

Thòi kỳ quan Trọng Thứ năm

14 tuổi, thòi Kỳ nguy hiểm Của trẻ

14 tuổi, độ tuổi tràn đầy sinh khí, là thời kỳ quá độ từ thiếu niên sang tuổi thanh niên, là thời kỳ đầu tiên thể hiện một co thể tràn đầy sức sống.

14 tuổi là thời kỳ đầu tiên thể hiện một co thể tràn đầy sức sống, cũng là thời kỳ phát sinh nhiều vấn đề. Do tâm sinh lý của trẻ không ngừng phát triển trong thời kỳ này nên trẻ có thể phải đối mặt với những buồn phiền của tuổi thanh xuân chưa từng trải qua, nếu xử lý không tốt thì có thể xuất hiện vấn đề về tâm lý, thậm chí là gặp trở ngại. Cha mẹ, phải quan tâm nhiều đến trẻ, thấu hiểu và tôn trọng trẻ, giúp trẻ vượt qua thời kỳ nguy hiểm này một cách an toàn.

17 tuổi, thời Kỳ nghi hoặc Của trẻ

17 tuổi là độ tuổi đẹp nhất trong cuộc đời. 17 tuổi không phải là bầu trời quang đãng, hương hoa ngào ngạt. 17 tuổi cũng có nỗi buồn riêng, bất mãn riêng. Do vậy, cha mẹ phải hết sức quan tâm đến trẻ ở độ tuổi này.

Có biết bao người ca ngợi tuổi 17, nhưng tuổi 17 lại không giống nhau ở suy nghĩ của mỗi người. Trẻ 17 tuổi cũng có nỗi buồn riêng và có những vấn đề mà người khác khó lòng hiểu nổi. Làm cha mẹ thì phải giúp trẻ bước qua thời kỳ biến động này, để trẻ luôn làm chủ thế giới tâm hồn của mình.

Năm băt thời Kỳ quan trọng giúp trẻ vươn xa

Khái niệm thời kỳ quan trọng được Konrad Zacharias Lorenz, nhà tâm lý học người áo đưa ra trong nghiên cứu thực nghiệm tâm lý động vật. năm 1935, ông đã phát hiện ra một hiện tượng vô cùng thú vị, đó là: Khi thiên nga con chui ra từ vỏ trứng, nó sẽ coi con vật mà nó nhìn thấy đầu tiên là mẹ mình, nếu gà mái ấp nó thì nó coi gà mái là mẹ. nếu Lorenz ở bên cạnh thì nó cũng coi ông là mẹ, và ông đi đến đâu thì con thiên nga sẽ đi theo tới đó.

Sau nhiều thí nghiệm, cuối cùng Lorenz đã rút ra kết luận: một phản ứng hay một chuỗi phản ứng nào đó của động vật dễ dàng hình thành trong một thời kỳ hay một giai đoạn đặc biệt nào đó, nếu bỏ lỡ giai đoạn này thì không dễ gì có lại được “thời co” tốt như vậy. “Thời cơ” này được gọi

là “thời kỳ quan trọng”.

Khi áp dụng hình thức thí nghiệm của Lorenz vào nghiên cứu phát triển giáo dục trẻ em, các nhà khoa học hiện đại đã phát hiện: quá trình phát triển trí lực, năng lực và thói quen của trẻ cũng nổi lên những “thời kỳ quan trọng”.

3 tuổi

Ngạn ngữ có câu: “nhìn lúc 3 tuổi biết khi trưởng thành, nhìn lúc 7 tuổi biết khi về già”. Câu nói này không hề võ đoán, nghiên cứu khoa học cho thấy giai đoạn 3 tuổi của trẻ là nền móng cho sự hình thành và phát triển nhiều kỹ năng cần thiết, bởi vậy nó có ảnh hưởng rất lớn đến sự trưởng thành của trẻ. Là cha mẹ, nắm bắt được thời kỳ vàng sẽ có thể phát huy hết tiềm năng của con.

5 tuổi

Trẻ 5 tuổi rất ham học hỏi. Ở giai đoạn này những hiểu biết về tự nhiên và xã hội của trẻ dần nhiều thêm, trẻ thích chơi đùa cùng bạn bè, bớt dựa dẫm vào người lớn, không thích bị can thiệp và được giúp đỡ quá nhiều. Lúc này là thời kỳ quan trọng vì khả năng nhận thức, tinh thần học tập và thói quen học tập ở trẻ bắt đầu hình thành. Cha mẹ có thể chuẩn bị cho trẻ đồ chơi lắp ráp, bàn tính, đồ chơi nhận biết chữ, hình lắp ghép và truyện nhi đồng, sách về kiến thức tự nhiên, sách âm nhạc,... để trẻ chơi cùng bạn bè.

6 tuổi

6 tuổi là thời kỳ quan trọng để phát triển trí lực của trẻ, lúc này trọng lượng não bộ của trẻ đã đạt trên 80% não bộ của người trưởng thành, thùy não và nếp nhăn não đã bắt đầu định hình, đây là thời kỳ mà các

khả năng nhận biết, ghi nhớ, chú ý,... phát triển rất nhanh, đồng thời cũng là thời kỳ quan trọng từ tư duy hình tượng cụ thể dần phát triển sang tư duy trừu tượng. Do vậy, lúc này là thời kỳ quan trọng để mở mang trí tuệ, cha mẹ nên tạo cơ hội cho trẻ tiếp xúc với các sự vật, tiếp nhận mọi kích thích như: cho trẻ đi dã ngoại để trẻ khám phá giới tự nhiên, tìm hiểu xã hội, mở rộng tầm nhìn; hướng dẫn trẻ tham gia các trò chơi; kể chuyện, đọc sách cho trẻ nghe; tham gia các hoạt động nhằm kích thích thị giác, thính giác và xúc giác của trẻ. Không nên tiến hành giáo dục chuyên môn quá sớm đối với trẻ.

10 tuổi

Trẻ 10 tuổi có tư tưởng tương đối độc lập, bắt đầu có hiện tượng nói dối. Lúc này cũng là thời

kỳ quan trọng của bậc tiểu học, trong học tập trẻ sẽ phải đối mặt với nhiều vấn đề. Là cha mẹ, nên tìm hiểu quy luật phát triển về thể chất và tinh thần của trẻ, để bồi dưỡng trẻ trở thành người tài đức vẹn toàn.

14 tuổi

Ý thức độc lập của thiếu niên 14 tuổi tăng cùng với ý thức phản kháng, “dám làm những việc mà người khác không dám làm”, sở thích và sở cầu rất nhiều, đề cao lòng tự trọng, nhưng lại không quan tâm đến

17 tuổi

Tuổi 17 là tuổi suy tính so đo, thường hoang mang về tương lai, đa sầu đa cảm về hiện tại và hay hoang tưởng, tuổi 17 là mùa mưa, và trong mùa mưa này trẻ thường bị mất phương hướng. Cha mẹ nên hướng dẫn trẻ tìm kiếm mục tiêu và phương hướng của cuộc đời.

Nắm bắt được những thời kỳ quan trọng của trẻ thì mới có thể giúp con gặt hái được nhiều thành công trong tương lai!

rrii 1 • 1 rri **-*** A, m« A

Thòi kỳ quan Trọng đâu Tiên

3 tuổi - thòi Kỳ phản Kháng Của trẻ

Thời kỳ phản kháng - yêu trẻ, trước tiên phải hiểu trẻ

3 tuổi là thời kỳ phản kháng thứ nhất của trẻ, lúc này trẻ thường có rất nhiều biểu hiện khiến người lớn đau đầu, tuy nhiên, đây cũng là thời kỳ

quan trọng đầu tiên trong giáo dục trẻ.

Tính cách, sở thích và cách đối nhân xử thế khi trưởng thành của trẻ cũng gần giống như giai đoạn trước 3 tuổi. Thời điểm 3 tuổi là giai đoạn con người bước đầu hình thành tính cách, bởi vậy nó giữ vai trò quan trọng trong quá trình phát triển nhân cách, giai đoạn này vừa có thể phản ánh tình hình phát triển nhân cách thời ấu tho, vừa cho thấy xu thế phát triển trong tương lai. Do vậy, khi trẻ bước vào thời kỳ phản kháng, cha mẹ nên giáo dục trẻ một cách khoa học, để trẻ dễ dàng vượt qua thòi kỳ phản kháng và phát triển khỏe mạnh.

Trẻ 3 Tuoi luôn coi minh la Trung Tam

Các chuyên gia giáo dục nhắc nhở: 3 tuổi là giai đoạn quan trọng trong quá trình phát triển của trẻ. trong thời kỳ này, trẻ có một khuynh hướng tâm lý tương đối rõ ràng, đó chính là coi mình là trung tâm. Coi mình là trung tâm là một giai đoạn tự nhiên ắt phải trải qua từ thời tho ấu

bước sang thời kỳ trưởng thành của con người. Coi mình là trung tâm sẽ ảnh hưởng đến nhận thức của trẻ về bản thân và về người khác, đồng thời cũng ảnh hưởng đến mối quan hệ thân thiết giữa trẻ với người khác. Do vậy, cha mẹ nên giúp trẻ dần thoát khỏi trạng thái tâm lý này.

Tinh huống 1

một hôm, chị Lan mua về quả dưa hấu, cô con gái lấy làm lạ chạy tới hỏi: "mẹ ơi, đó là quả gì vậy?"

Chị Lan trả lời: "Là dưa vàng (1) đấy con ạ!"

Cô con gái nghe thấy vậy lập tức phản đối: "Không đúng! đây không phải màu vàng, rõ ràng là màu xanh, phải là dua xanh mới đúng, mẹ nói sai rồi."

Chị Lan giảng giải nguyên do nhung cô con gái không nghe, vẫn cho rằng mình nói đúng, còn mẹ nói sai. điều này khiến chị Lan không biết phải làm thế nào.

Tinh huống 2

vì muốn con không cảm thấy lẻ loi, chị Lan thuòng mời bạn bè đua con họ tới nhà choi, đế bọn trẻ cùng nhau vui đùa. nhung chỉ được một lát là bọn trẻ lại vì tranh giành đồ choi mà xảy ra xích mích, chị Lan khuyên con mình nên ra dáng "chủ nhà", nhường đồ chơi cho "khách" chơi, để xoa dịu mâu thuẫn giữa chúng, nhưng một lát sau mâu thuẫn lại bắt đầu, bọn trẻ thường cùng thích một đồ chơi nào đó, dường như chúng đều có chung một sở thích, bởi vậy rất khó nhường nhau.

(1): Dưa hấu ruột vàng

Thế là một buổi gặp gỡ vui vẻ lại biến thành "cuộc hòa giải mâu thuẫn" của bọn trẻ.

Phân tích tinh huống

Coi mình là trung tâm là giai đoạn tất yếu trong quá trình phát triển ý thức về cái tôi thời kỳ đầu của trẻ.

Biểu hiện phát triển ý thức cái tôi thời kỳ đầu của trẻ

(1) đi nhà trẻ thì gào khóc, lăn lộn ăn vạ, cứ bám chặt lấy người lớn không chịu buông tay, không chịu ăn, không chịu đi ngủ.

(2) Luôn gào khóc vô cớ, đôi khi là do bị bạn khác bắt nạt, hoặc do muốn đi tiểu, nói chung luôn tỏ "thái độ" bằng cách gào khóc.

(3) hay tranh giành đồ chơi, vừa giằng vừa nói: "Của tớ, của tớ", khi cô giáo nói không được tranh giành đồ chơi, trẻ thường nói một cách vô tư: "Con muốn chơi."

(4) Có trẻ tách khỏi đám đông, chỉ thích chơi một mình, vừa chơi miệng vừa lẩm bẩm.

(5) Khi tham gia hoạt động tập thể, trẻ cũng thường tự làm theo ý mình, không quan tâm đến người xung quanh, ngồi im lặng trong lớp học.

(6) trong các hoạt động cần sự hợp tác, trẻ không chủ động tìm kiếm người hợp tác, mà chỉ đứng một chỗ chờ đợi.

(7) Không cho người khác động vào đồ của mình, đôi khi sẽ đánh bạn.

(8) Không nghe lời cha mẹ, luôn cho rằng điều mình nói là đúng, ví như Tình huống 1.

(9) Không có lòng bao dung độ lượng, thường khi các bạn nhỏ tuôi hon động vào mình là đánh trả luôn.

giai đoạn 3 tuổi, ý thức cái tôi của trẻ bắt đầu manh nha. trong giai đoạn này, trẻ coi mình là trung tâm để quan sát thế giới, nhận biết người, vật, việc gần gũi xung quanh, trẻ thường tự lựa chọn và tạo ra hoạt động chứ không quan tâm đến người khác, trong thời kỳ này, trẻ luôn cho quan điểm của mình là đúng, hành động kiểu này của trẻ trong mắt người lớn chính là biểu hiện của tâm lý phản kháng.

2. **Sự thiếu quan tâm của gia đình**

hiện nay mỗi đứa trẻ đều là cục cưng của cha mẹ, cha mẹ chỉ quan tâm đến việc đáp ứng nhu cầu vật chất mà xem nhẹ giáo dục xã hội cho trẻ. đây chính là nguyên nhân quan trọng khiến cho trẻ luôn coi mình là trung tâm.

3. Phương pháp giáo dục gia đình không hợp lý

Các chuyên gia tâm lý trẻ em cho biết, hiện nay trẻ được cha mẹ quá nuông chiều, tự coi mình là trung tâm, không chịu nổi ấm ức, càng không có lòng khoan dung và nhường nhịn khi chung sống với người khác, do đó, chỉ cần mới bị kích thích một chút từ bên ngoài là trẻ đã nổi cáu. ngoài ra, phương pháp giáo dục sai lầm của cha mẹ cũng là nguyên nhân quan trọng khiến cho trẻ như vậy. ví dụ, có cha mẹ sợ con bị ức hiếp nên dạy con “ai đánh con thì con cứ đánh lại”, khiến trẻ động một tí là ra tay đánh bạn. Khi cô giáo hỏi tại sao lại đánh bạn, rất nhiều trẻ đều nói rằng: “mẹ con dặn, ai ức hiếp con thì con hãy đánh lại.”

Nắm bắt tâm lý

Coi mình là trung tâm tức là trẻ làm bất cứ việc gì cũng đều đặt bản thân lên vị trí hàng đầu, làm bất cứ việc gì cũng xuất phát từ góc độ của bản thân, hoàn toàn không quan tâm đến suy nghĩ

và tâm trạng của người khác, độ tuổi của trẻ càng nhỏ thì tâm lý coi mình là trung tâm càng nghiêm trọng, tuy nhiên, ý thức tự coi mình là trung tâm của trẻ, đặc biệt là trẻ từ 2-3 tuổi tuyệt đối không phải là biểu hiện của thói ích kỷ nhu nguòi lớn lầm tưởng.

hiện con mình quá đề cao cái tôi cá nhân thì tuyệt đối không đuợc cho qua, mà nhất định phải nhìn nhận nghiêm túc, hướng dẫn khéo léo và kịp thòi để trẻ kịp điều chỉnh.

Tự coi mình là trung tâm là việc mà bất kỳ đứa trẻ nào cũng phải trải qua, giúp trẻ từ 2-3 tuổi thoát khỏi trạng thái coi mình là trung tâm, thích ứng với cuộc sống tập thể, học hỏi và giao lim với bạn bè, sẽ giúp cho trẻ thích ứng với xã hội và hình thành các hành vi mang tính xã hội tích cực.

Phuơng pháp giải quyết

Cha mẹ có thể vận dụng các phuơng pháp dưới đây để giúp trẻ thoát khỏi trạng thái coi mình là trung tâm.

1. Thay đổi tiêu điểm quan tâm chính của gia đình

Nói nôm na, phuong pháp này là ông bà và cha mẹ không nên dồn hết sự quan tâm vào trẻ, nuông chiều trẻ. vì nuông chiều sẽ càng làm trẻ coi mình là tmng tâm, nghĩ rằng mình là “trung tâm của thế giới”, mọi nguời đuong nhiên phải quan tâm đến mình. Cha mẹ nên thay đổi tiêu điểm quan tâm chính của gia đình, coi trẻ cũng bình đẳng nhu các thành viên khác trong gia đình, nhu vậy trẻ mới có thề nhận thức đúng đắn về bản thân, “mới nhận ra” được sự có mặt của nguòi khác, và mới làm rõ được mối quan hệ giữa người với nguòi.

2. Vận dụng phuong thức hỏi đáp có tính gợi mở

Chẳng hạn như trong Tình huống 1 ở phần trên, trẻ nói: “Không đúng! đây không phải màu vàng, rõ ràng là màu xanh, phải là dưa xanh mới đúng.” Lúc này người lớn nên vận dụng phương thức hỏi đáp có tính gợi mở, ví dụ nói: “đúng rồi, dưa vàng có vỏ màu xanh, nên gọi là dưa xanh mới đúng, mẹ cũng nghĩ nên gọi là dưa xanh, nhưng ra ngoài chợ mà chúng ta nói dưa xanh thì người ta có biết đó là quả gì không? Dưa chuột có màu xanh, dưa gang cũng có màu xanh, rất nhiều loại dưa có màu xanh con ạ.”

Tìm tòi suy nghĩ và trong quá trình tư duy, trẻ sẽ thay đối cách nghĩ sai lầm
của mình.

3. năng cho trẻ tham gia các hoạt động tập thể

hạn chế, khép kín hoặc bảo vệ trẻ quá mức cũng là việc làm không tốt. nên cho trẻ tham gia các hoạt động tập thể. hoạt động tập thể có thể giúp trẻ tiếp xúc với nhiều người hơn, cảm nhận được ý nghĩa của việc hợp tác với người khác, từ đó bước ra khỏi vỏ bọc của mình.

"Bà ơi, Bà đừng giúp cháu!"

"bà ơi, bà đừng giúp cháu!" đó là biểu hiện của ý thức tự lập và tự chủ của trẻ. tầm 3 tuổi, rất nhiều trẻ cố gắng thể hiện mình, trẻ muốn được khen, được ca ngợi, tuy nhiên, do hiện nay các gia đình đều có xu hướng sinh ít con nên trong mắt của cha mẹ, trẻ vẫn còn quá nhỏ, chua có khả năng tự lo liệu, từ đó bất cứ việc gì cũng muốn làm giúp trẻ. tuy nhiên, cách làm này hoàn toàn không có lợi cho quá trình trưởng thành của trẻ.

Tình huống 1

một hôm, bà hoa cho đứa cháu nội xuống sân tập thể chơi cùng các bạn rất vui vẻ. đến giờ ăn cơm, bọn trẻ đều phải về nhà. bà hoa dắt cháu đến cầu thang, bà định bế nhung đứa cháu lại giãy giụa không cho bế. "nó không phải muốn tụ leo cầu thang đấy chứ?" nhìn cầu thang cao hơn 20 bậc bà hoa thầm tự hỏi nhu vậy. ai ngờ bà hoa vừa buông tay ra thì đứa cháu liền chạy thẳng tới cầu thang, "Cháu muốn leo cao, cháu muốn leo cao!" hóa ra, đứa cháu thực sự muốn tụ mình leo cầu thang, "nó có leo được không? bậc thang cao thế kia! nguy hiểm quá!" bà hoa nghĩ rồi vội vàng bước tới bế đứa cháu, nào ngờ nó ra sức giãy giụa đòi xuống, chẳng còn cách nào bà đành thả nó xuống, nhìn đứa cháu tay chân quáng quàng, ra sức trèo lên bậc thang mà bà hoa cảm thấy vô cùng căng thẳng, không đành lòng bà đua tay ra bế. nhung khi nó cảm nhận thấy tay của bà đang tiến về phía mình thì nó đua cánh tay bé bỏng ra gạt mạnh "bà ơi, bà đừng giúp cháu!"

Tình huống 2

một buổi sáng ngày chủ nhật, cậu con trai 3 tuổi của chị Lan nói với mẹ: "mẹ ơi, con muốn tự chuẩn bị bữa sáng." "Thằng bé này chắc là nhìn thấy tôi hàng ngày pha sữa cho nó, nó thấy dễ nên muốn làm thử đây." Chị Lan vừa rửa tay vừa nghĩ như vậy. Khi chị Lan lau tay xong thì đứa

một thìa sữa bột đầy vội vàng đổ vào trong cái cốc nhỏ của nó. Thật đáng tiếc là chỉ có 1/3 thìa sữa được đổ vào trong cốc, còn lại là vương vãi ở trên bàn.

Phân tích tinh huống

Tư duy hành động trực tiếp là phương thức tư duy thấp nhất của con người, là phương thức tư duy chính của đứa trẻ 3 tuổi. Các ví dụ trên đều là biểu hiện của tư duy hành động trực tiếp của trẻ

ở giai đoạn 3 tuổi, và đó cũng là biểu hiện của ý thức tự lập của trẻ.

Trẻ tầm 3 tuổi bắt đầu bước vào giai đoạn tự chủ, chúng bắt đầu cố gắng khắc phục khó khăn: Chúng muốn tự pha sữa, lúc này cha mẹ nên cho trẻ làm thử. Khi trẻ đạt thành công bước đầu, cha mẹ nên khen ngợi trẻ, như vậy mới có thể khiến trẻ tiếp tục làm thử và tiếp tục tìm tòi khám phá.

Nếu người lớn sợ trẻ tự leo cầu thang sẽ bị ngã mà vội vàng chạy tới đỡ thì chỉ càng khiến trẻ cảm thấy khả năng của mình có hạn mà không muốn làm tiếp và cũng cảm thấy bất an. Cho nên, đối với trẻ đang ở trong giai đoạn thích tìm tòi khám phá, cha mẹ nên cân nhắc xem việc gì trẻ có thể tự làm được, khi nào nên can thiệp, khi nào nên buông tay.

Trẻ 3 tuổi rất thích bắt chước người lớn, giai đoạn này trẻ thường nghĩ “mình làm được!” nên trẻ luôn khao khát được làm thử việc gì đó. Khi trẻ muốn tự lập, trẻ có thể không cần đến cha mẹ giúp mà cố tự hoàn thành việc mà bản thân cho rằng có thể làm được, ví dụ: tự leo cầu thang, tự pha sữa,... tuy quá trình đó trẻ sẽ gặp nhiều khó khăn hơn so với dự đoán, nhưng để chứng minh mình có thể làm được, trẻ thường kiên quyết phản đối sự giúp đỡ của người lớn.

Thực ra, các hành vi “phản kháng” của trẻ hoàn toàn thể hiện tình yêu và niềm tin của trẻ dành cho cha mẹ. vì chỉ khi cảm thấy an toàn trẻ mới dám làm những việc mà trẻ nghĩ mình có thể làm được và sẽ kiên trì đến cùng, tình yêu của cha mẹ chính là động lực để giúp trẻ tự lập và khám phá thế giới bên ngoài.

Làm được - đó chính là suy nghĩ của trẻ 3 tuổi đang ở trong thời kỳ tự lập. bất cứ việc gì trẻ cũng muốn thông qua đôi bàn tay bé bỏng của mình, dựa vào sức mình tự giải quyết. Khi nghe thấy người lớn nói “Không được!”, trẻ sẽ phản kháng ngay lập tức. điều này quả thực có thể sẽ khiến các bậc cha mẹ lo lắng, nhưng thực ra điều đó không cần thiết, vì đây là thời cơ tuyệt vời để rèn luyện khả năng tự lập cho trẻ. Sẽ có một ngày trẻ sẽ phải rời xa cha mẹ và tự mình trải nghiệm, bởi vậy, chi bằng hãy rèn luyện chúng ngay từ nhỏ đế tránh sau khi trưởng thành trẻ rơi vào tình trạng không biết phải thích ứng với xã hội như thế nào. hãy tạo cho trẻ ý thức tự lập tự cường giống như các loài động vật trong giới tự nhiên, cha mẹ nên chủ động đưa trẻ đi “kiếm mồi”, để trẻ thích ứng với tự nhiên, khi nào cảm thấy chúng đã có thể tự lập thì lập tức đuổi ra khỏi nhà để chúng tự lực cánh sinh, bọn trẻ không thể tránh khỏi vất vả, tủi thân, thậm chí còn gặp nguy hiểm, nhưng những đứa trẻ được rèn luyện như vậy mới có thể vững vàng trong cuộc

cạnh tranh đầy khốc liệt.

Phương pháp giải quyết

Khi trẻ làm việc vừa sức, cha mẹ có thể giúp trẻ nhưng không được làm thay trẻ chỉ như vậy mới có thể bồi dưỡng khả năng tự lập cho trẻ. Cha mẹ chỉ có thay đổi tư tưởng, chủ động thực hiện những việc sau để giúp trẻ trở thành người độc lập, tự chủ và thành đạt:

(1) phải thực sự tôn trọng trẻ, coi trẻ là một cá thể độc lập có tính tự chủ, có đòi hỏi riêng và có tiềm lực phát triển, chứ không phải là vật phụ thuộc hoặc “cậu ấm, cô chiêu” của riêng cha mẹ.

(2) Chủ động tạo cơ hội, để trẻ tự làm những việc trong khả năng có thể làm chứ không ôm đồm làm thay trẻ hết mọi việc, ví như ngay từ việc mặc, cởi quần áo đến việc rửa mặt đều để trẻ tự làm, để trẻ tự pha sữa cho mình, như vậy sẽ nâng cao khả năng thích ứng của trẻ đối với đời sống xã hội, sẽ rất có lợi cho việc phát trien khả năng độc lập của trẻ.

(3) Cha mẹ phải sớm thay đổi quan niệm, giảm thiều những hành động chăm sóc thái quá với trẻ, bồi dưỡng khả năng tự lập cho trẻ ngay

đổi thói quen dựa dẫm, ỷ lại vào cha mẹ, nâng cao kỹ năng sống và khả năng thích ứng xã hội.

(4)giai đoạn hình thành ý thức độc lập thuở nhỏ, chúng ta có thể nhận thấy một sô đặc điêm: một mặt bọn trẻ còn chưa trưởng thành, rât sợ phải tự lập, mặt khác có những lúc bọn trẻ thực sự đủ khả năng tự lập. hướng dẫn trẻ hình thành ý thức tự lập rất có lợi cho khả năng giao tiếp của trẻ. bởi lẽ, trẻ có ý thức tự lập sẽ có thiên hướng trở thành người độc lập, tự trọng và tự tin, có thể thuận lợi và dễ dàng kết giao cùng người khác.

Hiểu câu “Không !”cửa miệng của trẻ

Đứa trẻ nào cũng có lúc không nghe lời, đặc biệt là trẻ từ 1,5 - 3 tuổi, đây là giai đoạn tất yếu trong quá trình phát triển tâm lý của mỗi đứa trẻ. Dường như đứa trẻ nào cũng đều có thời kỳ “không được lòng người” này, các nhà tâm lý gọi thời kỳ này là thời kỳ phản kháng đầu tiên. Thời kỳ phản kháng đầu tiên này là biểu hiện của sự phát triển nhanh chóng về tâm lý của trẻ, đồng thời cũng là biểu hiện của tính tự lập và sự chín chắn, trẻ ở trong thời kỳ này thường dùng câu cửa miệng là “Không!” để trả lời mọi vấn đề. Thực ra, có khi chúng cũng không hề biết rốt cuộc

mình muốn làm gì. ngoài ra, thời kỳ này cũng chính là thòi điểm rất tốt để bồi dưỡng tính độc lập và lòng tự tin cho trẻ.

Tình huống 1

anh nam có một cậu con trai rất đáng yêu, mới đầy 3 tuổi, nhưng điều khiến anh lo ngại đó là yêu cầu bé làm bất cứ việc gì cậu bé cũng đều nói “Không!”. Khi mẹ đưa cho quả chuối mà thường ngày cậu rất thích ăn, cậu lại vứt sang một bên, nói: “Không ăn!”, đến lúc đi tắm, cậu cứ chạy khắp nhà la hét “Không!”, và điều khiến anh không thể hiểu nổi đó là, người khác hỏi gì cậu bé cũng nói “Không!”.

Tình huống 2

một hôm, khi cô con gái 3 tuổi tên là Lan của chị hương đang ngồi chơi với con búp bê mẹ mới mua cho thì có cô bạn đưa con gái 2 tuổi tới chơi, đứa bé này tên hà, nhìn thấy con búp bê của Lan, hà tỏ vẻ rất thích thú. nhưng vì Lan đang rất thích chơi với con búp bê nên nó không muốn cho hà chơi cùng. Chị hương thấy vậy có vẻ bực bội, cho rằng con gái mình không biết điều, thế là chị nói: “Con cho em mượn búp bê chơi một lát đi”. Lan chẳng hề để ý đến lời mẹ nói, nó vẫn tiếp tục ngồi chơi một mình. Chị hương đang định nổi cáu với con thì anh chồng chạy tới ngăn lại, anh nhẹ nhàng nói: “Con ngoan, con là một đứa trẻ rất biết nghe

lời, con cho em mượn búp bê chơi một lát được không?”, điều khiến chị hương bất ngờ đó là, Lan đã ngoan ngoãn đưa con búp bê đang ôm khư khư trong lòng cho em hà mượn chơi.

Phân tích tình huống

Thực ra, khi một đứa trẻ hơn 3 tuổi nói “Không” thì trên thực tế không có nghĩa là chống đối, đó chẳng qua chỉ là một phương thức thể hiện tính tự lập của trẻ, đồng thời cũng có nghĩa là “thời kỳ phản kháng đầu tiên” của trẻ đã đến. Chuyên gia cho rằng: “Khi trẻ tầm 3 tuổi, bất kể là sự phát triển của thể chất hay não bộ thì cũng đều có một bước nhảy vọt tương đối lớn, trẻ sẽ ý thức được các khái niệm như ‘mình có thể tự làm được, mình muốn thử’,... chẳng qua là trẻ muốn thử tới mức độ cao nhất mà trẻ có thể đạt được, các phương thức áp dụng và những điều trẻ nói không hề có bất kỳ một ý xấu nào”.

Các chuyên gia giáo dục cho biết: Khi trẻ được 2, 3 tuổi, trẻ hay dùng từ “Con”, “Của con”, “Con muốn” để biểu đạt ý nguyện của mình; hoặc khi người lớn yêu cầu trẻ làm việc gì, trẻ sẽ nói “Không”, “Con không muốn”, và sau đó sẽ ra sức làm đua với bạn, hoặc làm theo ý của mình, hành vi “chống đối” này là một hiện tượng bình thường trong quá trình tự phát triển, mỗi trẻ một tính cách riêng nên biểu hiện ở mỗi trẻ cũng khác nhau, trẻ có tâm lý chống đối chủ yếu do những

nguyên nhân như sau:

(1) tâm lý chống đối là biểu hiện tự nhiên của giai đoạn phát triển đặc biệt.

(2) tâm lý chống đối nảy sinh bởi môi trường "đặc thù riêng", đó chính là môi trường giáo dục không phù hợp mà cha mẹ tạo ra.

Nắm bắt tâm lý

Khi trẻ tầm 3 tuổi sẽ bước vào thời kỳ phản kháng.

Thời kỳ phản kháng là một giai đoạn tất yếu trong quá trình phát triển tâm lý của trẻ, cũng là giai đoạn mà ý thức tự lập của trẻ phát triển rất mạnh. Ý thức phản kháng quyết liệt của trẻ chỉ là phương thức để trẻ thể hiện tính tự lập chứ không hề có ý chống đối cha mẹ. Cha mẹ nên hiểu rõ điều này, không nên ép buộc trẻ phải nghe lời.

là hạn chế sự phát triển tính tự lập và tự chủ của trẻ, khiến cho trẻ không muốn giao lưu với người lớn, mà chỉ muốn sống khép kín, không muốn hòa đồng với mọi nguòi, thậm chí còn hình thành tâm lý chống đối. Cho dù là hậu quả nào thì cũng đều không có lợi cho sự phát triển tính cách của trẻ.

Phương pháp giải quyết

1. Cho trẻ cơ hội lựa chọn

Cha mẹ phải cho trẻ có cơ hội tự quyết định, nhưng nên nhớ rằng, lựa chọn quá nhiều thì chỉ khiến trẻ rơi vào tình thế không biết làm thế nào. nếu trẻ không muốn rửa mặt thì có thể cho trẻ 2 phương án lựa chọn: "Con tự rửa mặt nhé?", hoặc "mẹ rửa mặt cho con rồi 2 mẹ con đi chơi nhé!".

2. Cha mẹ phải làm gương

mọi người đều biết rằng, 3 tuổi là độ tuổi mà trẻ giỏi bắt chước nhất, từ "Không" mà tất cả các trẻ thường nói đều là học được từ cha mẹ. bởi cha mẹ chính là những người thầy đầu tiên của trẻ, nên thường ngày phải hạn chế nói "Không", nếu trẻ ít nghe thấy nói "Không" thì tất nhiên trẻ cũng không thể thường xuyên nhắc đến nó. tiếp theo, cố gắng sử dụng những ngôn từ phong phú, khi thể hiện sự không đồng ý nên dùng những câu "mềm mỏng" hơn, chẳng hạn có thể nói "Ở đó nguy hiểm lắm" thay cho "Không được trèo cao như thế".

3. Giữ thái độ bình tĩnh

Chắc rất nhiều các bậc cha mẹ đều biết, lên giọng, hù dọa hoặc yêu cầu thường không thể

khiến trẻ từ “Không” chuyển thành “vâng”, trên thực tế, sự tức giận của cha mẹ chỉ có thể kích thích trẻ có những hành vi cực đoan. Do vậy, cha mẹ nên giữ thái độ bình tĩnh, để tránh kích động đến tâm trạng của trẻ, cha mẹ có thể áp dụng phương pháp phân tán sự chú ý của trẻ, để trẻ quên đi sự việc vừa mới xảy ra.

4. Giữ vững lập trường

Nếu muốn trẻ làm một việc mà trẻ không muốn làm thì cha mẹ phải giải thích cho trẻ hiểu, ví như nói với trẻ: “Con nên đội mũ vào, như vậy mới không bị nắng”. Sau đó nói rõ kết quả của việc đội mũ và không đội mũ: “nếu con đội mũ thì chúng ta đi chơi công viên, còn nếu con không đội thì chúng ta phải ở nhà”. Cha mẹ có thể nhắc nhở trẻ, nhung phải “nói đi đôi với làm”, nếu trẻ phối hợp thì nhất định phải khen ngợi kịp thời.

5. Không được áp đặt con

Nhu Tình huống 2 ở trên, chị hương yêu cầu con gái bằng quan điểm của người lớn, chị cho rằng con gái không biết điều, và dùng câu mệnh lệnh yêu cầu con gái nhuờng đồ chơi yêu thích của mình, kết quả là bị con gái phản đối. Còn người cha của bé lại dùng thái độ ôn hòa

để Nắm bắt tâm lý của con, khuyên giải con, kết quả con ngoan ngoãn nhuờng đồ chơi cho em. qua đó có thể thấy, khi trẻ từ chối yêu cầu của

cha mẹ, cha mẹ không nên vội tỏ thái độ và thể hiện ngay chủ ý của mình, mà trước tiên hãy tìm hiểu xem trẻ phản đối có hợp lý hay không, cố gắng “thân thiện” trò chuyện với trẻ.

“Vua phá hoại” tí hon

hiếu kỳ là động lực giúp trẻ tìm tòi và khám phá thế giới, mục đích của trẻ đó là: nắm bắt bí mật của toàn thế giới - trẻ muốn khám phá tất cả những thứ mà trẻ vẫn chua hiểu rõ. Thế là mỗi đứa trẻ đều trở thành “vua phá hoại” tí hon, các bậc cha mẹ thuờng có thái độ “sẵn sàng” đón nhận “màn phá hoại” có thề xảy ra, nhẹ thì bức tranh hay tờ tạp chí bị xé rách, nặng thì có thể làm hỏng luôn cái ô tô điều khiển vừa mới mua, và cũng hỏng luôn cả DvD.

Tinh huống

Khi thấy con làm hỏng chiếc đồng hồ đồ chơi vừa mới mua về, một người mẹ đã giận dữ mắng cho con một trận, rồi đem chuyện này kể cho cô giáo của con nghe. Không ngờ cô giáo lại pha trò: “E là thiên tài Edison của nước ta đã bị chị hạ gục rồi, muốn giải phóng đôi tay của trẻ thì ngay từ nhỏ hãy cho trẻ cơ hội khám phá”, “vậy bây giờ tôi phải làm thế nào?”, sau khi nghe cô

giáo nói vậy, người mẹ nãy đã rất hối hận về hành vi của mình, “vẫn có cách đề sửa.” Cô giáo nói tiếp: “Chị có thể cùng con mang chiếc đồng hồ đó ra cửa hàng, để con đứng xem bác thợ sửa nhu thế nào. nhu vậy tiền sửa sẽ trở thành tiền học, mà lòng
hiếu kỳ của con cũng được thỏa mãn. Chưa biết chừng con cũng biết sửa đấy!”.

đó là một câu chuyện hài hước xảy ra cách đây hon một nửa thế kỷ, nhưng Tình huống sau đây lại có thể đã xảy ra ở ngay trong nhà của bạn: Chiếc xe điện tử vừa mới mua về được vài hôm con đã tháo tung ra; búp bê mua về có mặc chiếc váy rất xinh, nhưng con lại cởi ra rồi bẻ gãy tay; Con làm võ gương rồi dùng keo dính lại, để “gương vỡ lại lành”...

Phân tích tinh huống

Trẻ “phá hoại” vốn là bản tính tự nhiên, đó là biểu hiện ban đầu về sự sáng tạo của trẻ.

Trong số những thứ mà trẻ khám phá có cả thứ mà trẻ thích thú nhất: đồ chơi ưa thích, vật dụng của bố mẹ... Khám phá không phải là việc xấu, chỉ là nó luôn kéo theo một số kết quả khác, ví dụ, tháo rời ô tô, đồng hồ, đầu đĩa,...

Trước hiện trường thê thảm không nỡ nhìn này, phản ứng đầu tiên của cha mẹ thường là tức giận, sau đó quát mắng trẻ từ giờ không được tháo đồ nữa, có rất ít cha mẹ cùng giúp trẻ hoàn thành “kiệt tác”, tuy nhiên, cha mẹ nên bình tĩnh tiếp nhận hành vi “phá hoại” của trẻ, không nên dùng hình thức đánh mắng để đối phó với hành vi đó. bởi lẽ, trẻ “thích phá hoại” có tâm lý vô cùng phức tạp, cơ bản chúng có những loại hình tâm lý sau đây.

1. muốn làm việc tốt

rất nhiều trẻ vì muốn thế hiện mình mà đòi giúp cha mẹ làm những việc mình có thể tự làm được, không ngờ sự việc lại càng rắc rối thêm.

2. Bất ngờ hứng thú

Trẻ sinh ra đã thích vui chơi, nhưng do suy nghĩ vẫn chưa thấu đáo nên khi chơi không thế tránh khỏi việc làm hỏng đồ chơi, và cũng không ý thức được hậu quả của hành động đó, mà đó chỉ là trẻ cảm thấy hứng thú với quá trình hành động và thấy thích chơi, ví dụ: xé tờ tranh màu trong quyển sách để gấp đồ chơi; hay khi nối hứng thích vẽ tranh nhưng vì không tìm thấy giấy nên coi bức tường trắng phau là tấm bảng vẽ...

3. Muốn trút giận

hiện nay trẻ đều là những “cục cưng” trong nhà, cho nên cứ có điều gì phật ý là giận dỗi người

lớn, trẻ cố tình làm hỏng đồ chơi để trút hết những bực bội trong lòng.

4. Thỏa mãn nhu cầu cá nhân

Có những trẻ do được nuông chiều nên khi đưa ra yêu cầu mà bị người lớn từ chối thì liền giở trò, bắt buộc người lớn phải theo sự chi phối của mình. Sau khi thấy hành động đó có hiệu quả thì dùng cách ấy ép buộc người lớn đề đạt được mục đích cá nhân.

Nắm bắt tâm lý

Trẻ thích "phá hoại" là biểu hiện ban đầu của sự sáng tạo. trẻ giương đôi mắt ngây ngô nhìn những sự vật lạ lẫm trong xã hội mà cảm thấy tò mò, nếu có thể khéo léo dẫn dắt bản tính tò mò này của trẻ thì sẽ rất có ích cho việc phát triển não bộ và khả năng xử sự sau này, cũng đồng thời bồi dưỡng tinh thần ham học hỏi cho trẻ.Trẻ thích "phá hoại" là biểu hiện ban đầu của sự sáng tạo. Trẻ giương đôi mắt ngây ngô nhìn những sự vật lạ lẫm trong xã hội mà cảm thấy tò mò, nếu có thể khéo léo dẫn dắt bản tính tò mò này của trẻ thì sẽ rất có ích cho việc phát triển não bộ và khả năng xử sự sau này, cũng đồng thời bồi dưỡng tinh thần ham học hỏi cho trẻ.

Phương pháp giải quyết

(1) đối với trẻ vì muốn thể hiện lòng tốt mà làm hỏng việc, trước tiên cha mẹ nên khen ngợi trẻ biết suy nghĩ, biết lao động, xuất phát điểm của trẻ là ý tốt, nhưng do chưa có nhiều kinh nghiệm hoặc vì khả năng có hạn nên kết quả "làm một đằng ra một nẻo", ví dụ: Có trẻ thấy chiếc đồng hồ đang chạy tự nhiên dừng không chạy nữa liền muốn tháo ra để sửa; mùa đông, nước trong bể cá lạnh, trẻ sợ cá bị chết cóng nên vớt hết cá ra rồi lấy khăn ủ ấm...

Cha mẹ phải thừa nhận ý nghĩ của trẻ là rất tốt, sau đó phân tích cho trẻ biết nguyên nhân thất bại. Cũng đừng quên dặn trẻ: những việc gì không hiểu thì nên hỏi người lớn trước, những việc không thế tự làm được thì để khi nào lớn lên hãy làm.

(2) đối với trẻ chỉ vì nhất thời nổi hứng mà phá hỏng đồ vật thì cha mẹ phải kịp thời ngăn chặn hành vi không thích đáng này, đồng thời để trẻ nhận thức được tính nghiêm trọng về hành động của mình, đương nhiên, cha mẹ không nên phá hỏng hứng thú của trẻ, mà chỉ cần hướng dẫn trẻ một cách đúng đắn là được.

(3) nếu trẻ cố tình phá hoại thì cha mẹ tuyệt đối không được nhân nhượng, mà phải nghiêm khắc phê bình, đồng thời cũng phải để trẻ nếm trải hậu quả của việc cố tình phá hỏng đồ. ví dụ: Khi trẻ làm hỏng đồ chơi thì quy định trong một thời gian nào đó không được mua đồ chơi mới;

khi trẻ xé rách truyện tranh thì nói với trẻ trong vòng 2 tuần sê không mua cho trẻ món ăn ưa thích để tiết kiệm tiền mua truyện tranh mới. Sau khi bị trừng phạt, về sau trẻ sẽ không vì tức giận mà đập phá đồ đạc nữa.

(4) đối với trẻ đập phá đồ đế được thỏa mãn nhu cầu cá nhân, trước tiên cha mẹ nên đáp ứng nhu cầu hợp lý của trẻ. nếu không thể đáp ứng được thì phải nói rõ nguyên nhân để trẻ hiểu. Khi thấy trẻ có những hành vi không tốt thì phải nghiêm khắc phê bình và uốn nắn.

Trẻ thường quậy phá mỗi khi có Khách đến choi

Có những trẻ khi trong nhà không có người lạ thường rất biết nghe lời, nhưng mỗi khi có khách đến chơi lại tỏ ra hiếu động khác thường, thậm chí còn phá phách hoặc giở trò. người ta thường gọi biểu hiện này là “cuồng khách”, tức là chỉ trước mặt khách hoặc ở những nơi có người lạ là có trạng thái hưng phấn khác thường như thể càn quấy. Thực ra đó chỉ là hành vi “chống đối” để được thể hiện mình trước mặt người lạ của trẻ.

Khi không được chú ý đến, thậm chí là bị xem thường, người ta thường tìm mọi cơ hội để thể hiện mình, để được mọi người coi trọng và quan tâm đến, trẻ cũng vậy. người lạ, khách, người lớn hoặc cấp trên đến chơi sẽ là cơ hội rất tốt, để trẻ thể hiện mình. Do biểu hiện này xuất phát từ bản năng và tiềm thức cá nhân, nên rất ngang bướng cố chấp, đôi khi còn bị cho là tùy tiện và khiến người ta ghét bỏ. Thế là mọi người liền chế nhạo trẻ là “cuồng khách”.

Tình huống 1

Trong con mắt của cha mẹ, hải anh vốn là một đứa con rất biết nghe lời, tuy nhiên, mỗi khi nhà có khách đến chơi là hải anh lại trở nên hiếu động, nghịch ngợm và la hét inh ỏi, có khi còn giở bài quyền rồi kéo khách đứng ra thi thố với
mình, có một lần hải anh đã làm đứt khuy áo của khách.

Không phải cha mẹ chưa từng nhắc nhở, mà những lời của cha mẹ chỉ như gió thoảng bên tai, càng không cho cậu làm thì cậu càng cố gắng làm đến cùng, khách cũng không nỡ nổi cáu. một lần do làm cho cha mẹ mất hết thể diện nên hải anh đã bị kéo ra và bị mắng một trận, khiến cho mọi người đều cảm thấy rất khó xử. Lần sau khi có khách đến choi, hải anh vẫn chứng nào tật nấy.

hoa là một đứa trẻ rất ít nói và ở nhà thường rất ngoan, nhưng mỗi khi có khách đến nhà hoặc đến những nơi đông người thì hoa lại có biểu hiện khác thường, cứ gào khóc inh ỏi, cho dù có dỗ

dành thế nào cũng đều vô ích. đến tầm 5, 6 tuổi, biểu hiện “cuồng khách” lại càng nghiêm trọng hơn. Chỉ cần có người đến nhà thì hoa và cậu em đều cố tình chạy qua chạy lại trước mặt khách, rồi còn thừa cơ đưa ra những yêu cầu vô lí với mẹ.

Phân tích tinh huống

Trẻ “cuồng khách” có nguyên nhân chủ yếu là do một nhu cầu tâm lý nào đó của trẻ gây ra. Có những trẻ rất thích thể hiện mình, nên lúc nào cũng muốn gây chú ý với người khác. Có những trẻ không có bạn chơi, cuộc sống nhàm chán nên cố tình trở nên “cuồng khách” để tiêu hao bớt năng lượng. Có những trẻ cố tình “cuồng khách” để đạt được mục đích đáp ứng nhu cầu về tình cảm hoặc vật chất...

Do vậy, cha mẹ không nên quá lo lắng về biểu hiện “cuồng khách” của trẻ, muốn uốn nắn thì trước tiên phải tìm hiểu nguyên nhân.

1. Nhu cầu giao lưu của trẻ không được đáp ứng

hiện nay các gia đình đều sinh ít con nên trẻ thường ít có người chơi cùng, bố mẹ thì mải lo công việc nên ít có cơ hội giao lưu với trẻ, khiến cho trẻ chỉ biết ở nhà làm bạn với người thân, đồ chơi hoặc ti vi, chính phạm vi nhỏ hẹp này đã khiến trẻ cảm thấy rất cô đơn. Cho nên, mỗi khi có khách đến chơi, trẻ thường cảm thấy tò mò, thích thú, và mong muốn người khác chú ý đến mình, làm bạn với mình, nếu người lớn và khách trò chuyện với nhau mà không quan tâm đến trẻ thì trẻ sẽ cảm thấy bị lạc lõng, nên cố tình có những hành vi khác thường để được người lớn quan tâm. Khi trẻ thấy người lớn bắt đầu quan tâm đến mình thì
cố tìm mọi cách để thể hiện mình, để được cả khách và người thân khen ngợi.

2. Khả năng tự kiềm chế của trẻ không tốt

Thời thơ ấu, khả năng tự kiềm chế của trẻ mới bắt đầu phát triển, trẻ thường không thể kiềm soát tốt được bản thân, nên hành động thường mang tính bốc đồng, hơn nữa, khả năng tự kiềm chế có thể thay đổi theo khó mà kiểm soát nổi lời nói và hành động khi nhà có khách.

3. Cha mẹ quá nuông chiều hoặc quá nghiêm khắc

Do hiện nay phần đa các gia đình đều sinh ít con, nên ông bà và cha mẹ thường rất cưng chiều trẻ, bất kể yêu cầu của trẻ có hợp lý hay không thì cũng đều cố gắng đáp ứng, điều này khiến cho trẻ trở nên ích kỷ, sống buông thả, thường nói những lời ngang bướng và làm ầm ĩ một cách vô cớ với cha mẹ ngay trước mặt khách. Có những bậc cha mẹ kỳ vọng quá nhiều vào con cái, quản

giáo quá nghiêm, hạn chế thời gian vui chơi của trẻ, khi có khách đến chơi cha mẹ lại tập trung cho việc tiếp đón khách, còn trẻ thì nắm bắt cơ hội này đề giải phóng mình, thỏa mãn nhu cầu vui chơi của bản thân.

Nắm bắt tâm lý

Có những cha mẹ luôn buồn phiền về sự "cuồng khách" của trẻ, thực ra cha mẹ nên thay đối góc độ suy nghĩ: Sinh lực của trẻ quá dồi dào, trẻ chơi đùa cùng bạn bè có thể làm cho sinh lực tiêu hao trở về mức bình thường, đồng thời còn có thể bồi dưỡng khả năng giao tiếp của trẻ. ngoài ra, trẻ có ham muốn thể hiện mình cũng không phải là chuyện xấu, mà đó là khâu chuẩn bị rất tốt cho sự phát triển về sau, chỉ cần dẫn dắt và giáo dục hợp lý thì sẽ rất có ích cho sự trưởng thành của trẻ.

Phương pháp giải quyết

Đối với bệnh "cuồng khách" của trẻ, cha mẹ có thể áp dụng các biện pháp sau:

(1) Tạo cơ hội cho trẻ tiếp xúc với thế giới bên ngoài, tăng hoạt động giao tiếp của trẻ như: Thường xuyên đưa trẻ đến nhà bạn bè, người thân chơi; hoặc mời hàng xóm, bạn bè đến nhà chơi; hoặc các ngày nghỉ đưa trẻ đi công viên, khu vui chơi gần nhà... tóm lại nên thường xuyên đưa trẻ đến những nơi có nhiều trẻ em vui đùa để giảm bớt cảm giác mới lạ mỗi khi nhìn thấy người lạ của trẻ. trong truờng hợp có nguời lạ, cha mẹ nên chủ động giới thiệu để trẻ làm quen, nhu vậy có thể sẽ làm cho trẻ cảmthấy không bị lạc lõng. Nếu nguời lớn trò chuyện hoặc tố chức hoạt động nào đó mà không cần trẻ phải lánh mặt thì có thế cho trẻ cùng tham gia.

(2) Khả năng tự kiểm soát của trẻ luôn có hạn, mà ham muốn thể hiện lại rất mạnh, cha mẹ nhất định phải nắm bắt đuợc đặc điểm phát triển cả về thể chất lẫn tinh thần của trẻ. Khi tiếp khách hoặc đến nhà khác choi, không đuợc xem nhẹ sự có mặt của trẻ, mà hãy đế trẻ tích cực tham gia vào các hoạt động, đồng thời lựa chọn thời điểm thích hợp để cho trẻ co hội thể hiện, ví dụ: "chia kẹo cho em", "dạy em choi",... để trẻ cảm nhận đuợc vai trò và ý nghĩa về sự có mặt của mình, nếu trẻ nói những lời không hay thì cũng không nên trách mắng ngay, để tránh làm tổn thuong lòng tự trọng của trẻ. nếu trẻ có biểu hiện chống đối không nghe lòi, cha mẹ không nên có phản ứng quyết liệt ngay tức khắc, mà truớc tiên nên thay đổi chủ đề rồi sau đó mới răn dạy. qua đó có thể thấy rằng, từng câu nói, từng hành động của cha mẹ đều có thể tác động rất

nhiều đến trẻ, do vậy, cần hết sức thận trọng trong từng lời ăn tiếng nói và việc làm của mình,

bởi vì con bạn có một đôi mắt sáng ngòi, một đôi tai rất thính và một trái tim hiếu kỳ ham học hỏi. Khi phê bình, giáo dục hành vi sai trái của trẻ, không những phải để trẻ nhận thức được, mà còn phải để trẻ tâm phục khẩu phục, nhu vậy mới có ích cho việc giúp trẻ xác lập quan niệm đúng sai một cách đúng đắn.

(3) ông bà và cha mẹ nên thống nhất về những yêu cầu đặt ra đối với trẻ, đồng thời những yêu cầu co bản này không nên thay đổi theo hoàn cảnh, vì khả năng tự kiếm soát của trẻ cũng tùy theo từng nguời, từng hoàn cảnh mà có sự khác biệt, thống nhất về yêu cầu đối với những hành vi hợp lý của trẻ chính là yếu tố để nâng cao khả năng tự kiểm soát của trẻ.

(4) Cha mẹ phải nắm bắt được đặc điểm phát triển về thể chất và tinh thần của trẻ, sửa đổi phuong thức giáo dục quá cung chiều hoặc quá khắt khe, dần tìm ra phuong pháp giáo dục phù hợp, tạo bầu không khí hài hòa trong gia đình, từ đó tiến hành kết nối với trẻ, thông qua lời nói và hành động của mình làm gương cho trẻ noi theo, để trẻ vui vẻ trải qua thời thơ ấu.

Trẻ 3 tuôi hay thẹn thùng

Có trẻ do tính cách hướng nội nên không muốn tiếp xúc với mọi người, không dám gặp người lạ, và luôn lúng túng ở những nơi đông người, đó chính là những biểu hiện điển hình của tính thẹn thùng mắc cỡ. Có cha mẹ nhầm tưởng rằng thẹn thùng là điều hết sức bình thường, hiếu động quá mức mới là thiếu giáo dục. Thực ra, thẹn thùng và dè dặt là 2 tính cách hoàn toàn khác nhau, nếu nói dè dặt là một phẩm chất tốt thì thẹn thùng chính là một vấn đề về tâm lý, lâu dần trẻ sẽ trở nên thiếu tự tin.

Tình huống 1

Con gái của chị hương mới tròn 3 tuổi, bé rất thông minh và phát triển toàn diện, bé thuộc rất nhiều bài hát, biết đọc thơ và kể chuyện.

Nhưng chị hương nói: “tất cả những điều này bé chỉ thể hiện ở nhà, còn khi ra ngoài, đừng nói gì đến hát hay kể chuyện, mà ngay cả nói bé cũng không dám, lúc nào cũng quấn lấy tôi. nếu đưa bé ra chơi với các bạn, bé thường đứng núp sau lưng tôi. ban đầu chúng tôi cho rằng đó là do ít cho bé đi ra ngoài tiếp xúc với người lạ nên bé mới sợ sệt như thế, nhưng chúng tôi đã cố gắng cho bé đi chơi rất nhiều mà vẫn không thấy hiệu quả. Chúng tôi phải làm sao đây? nếu cứ để như vậy thì khi đi mẫu giáo làm sao bé hòa nhập với tập thể được?”.

Tình huống 2

Cậu con trai của anh nam chưa đầy 4 tuổi nhưng rất thông minh và đáng yêu. bé đi nhà trẻ cũng đã được gần 1 năm rồi, nhưng ở lớp bé không bao giờ chịu thể hiện mình, cũng không chủ động rủ bạn chơi cùng. Khi cho bé đến nhà người thân chơi, hoặc khi có rất nhiều khách đến chơi, bé thường quấn lấy bố mẹ mà không chủ động ra chào hỏi mọi người, phải mất một lúc lâu làm quen bé mới chủ động nói chuyện hoặc để bé hết mắc cỡ và trở nên mạnh dạn hơn?

Phân tích tinh huống

Biểu hiện bên ngoài của trẻ hay mắc cỡ

Sợ gặp người lạ, không muôn tiếp xúc với người ngoài, nhìn thây người lạ thường núp sau lưng người lớn, không muốn tạo sự chú ý cho người khác, đôi khi, bé hay mắc cõ cũng có thể có suy nghĩ cực đoan. Theo điều tra, trong số các học sinh hay cậy thế bắt nạt các bạn yếu hon và trong số những người hay lên mặt nạt người thì có một bộ phận là có tính mắc cỡ. Có một bé trai ở trường mẫu giáo nọ không thèm quan tâm xem có ai nghe mình nói hay không mà cứ luôn miệng nói suốt ngày, khi nào ngừng nói thì lại đấm đá các bạn nhỏ khác, bố mẹ đã đưa cậu đi viện

kiếm tra, và đã phát hiện hóa ra đó là biểu hiện sự mắc cỡ của cậu, hành vi đấm đá của cậu chẳng qua chỉ là để che giấu.

Nguyên nhân khiến trẻ mắc cỡ

1. Sự ảnh hưởng của môi trường gia đình và cha mẹ

Nếu cha mẹ có tính cách hướng nội, hay xấu hổ thì trẻ cũng dễ có tính cách mắc cỡ, sợ người lạ.

2. Trẻ ít có cơ hội tiếp xúc với bên ngoài

hiện nay phần lớn các gia đình đều thích sinh ít con, mà trẻ lại ít có cơ hội tiếp xúc với các bạn cùng trang lứa, cho nên dễ xuất hiện khuynh hướng hay xấu hổ và sợ người lạ.

3. Phương pháp giáo dục của cha mẹ không đúng

Do cha mẹ quá bận rộn với công việc mà không có thời gian chơi cùng trẻ, ít giao lưu với trẻ, hoặc không thích trẻ ồn ào, sợ trẻ chạy nhảy nên cứ cho trẻ xem ti vi, nghe nhạc suốt ngày. Khi trẻ có hành vi ồn ào thì lớn tiếng quát tháo "Không trật tự sẽ bị ăn đòn". Khi trẻ có chuyện muốn hỏi thì có thể sẽ bị cha mẹ chê cười, hoặc bắt ra chỗ khác, không được làm phiền đế người lớn làm việc. Khi trẻ bị từ chối, về sau sẽ dễ hình thành tính cách cứ có chuyện là thấy mắc cỡ, sợ sệt.

5. Tính cách khác người

mỗi đứa trẻ đều có một tính cách khác nhau: có trẻ hướng nội, hay mắc cỡ, sống khép kín, có trẻ thì hoạt bát, cởi mở. nếu trẻ thuộc nhóm có tính cách hướng nội, hay mắc cỡ hoặc nhút nhát thì tất nhiên sẽ có tâm lý sợ người lạ.

Nắm bắt tâm lý

Những trẻ hay mắc cỡ trong lòng luôn cảm thấy mình khác mọi người, cha mẹ cần phải khuyến khích trẻ năng giao lưu với các bạn cùng lứa tuổi, và làm những việc mà trẻ thích. Không nên quát mắng trẻ nhiều, mà phải giao lưu với trẻ bằng trái tim, thường xuyên dành cho trẻ ánh mắt khích lệ và tin tưởng, để trong lòng trẻ cảm thấy mình không thua kém người khác, những việc người khác làm được thì mình cũng có thể làm được, từ đó trẻ dần hòa nhập với tập thể, và loại bỏ tâm lý e thẹn.

Phương pháp giải quyết

Nhà tâm lý học của trường đại học Stanford, philip george Zimbardo từng nói: nếu từ nhỏ trẻ mắc cỡ mà cha mẹ không quan tâm thì tâm lý này có thể sẽ ảnh hưởng tới cả cuộc đời của trẻ. Do

vậy, trẻ hướng nội không phải là xấu, nhưng khi tính cách hướng nội của trẻ thể hiện quá mức thì các bậc cha mẹ phải hết sức lưu ý. đối với những trẻ hay mắc cỡ, cha mẹ nên thường xuyên tập cho trẻ bớt mắc cỡ dần dần.

1. Tìm cách củng cố niềm tin của trẻ

Cha mẹ phải nhận thức được rằng, trẻ hay mắc cỡ trên thực tế không ngờ nghệch hơn những đứa trẻ khác, mà chẳng qua chỉ là chúng không muốn thể hiện, không dám làm, sợ làm không tốt sẽ bị người khác chê cười, bị người lớn trách mắng. Do vậy, cha mẹ có thể cho trẻ bắt đầu làm từ những việc đơn giản nhất, tìm cách lôi kéo trẻ tham gia và khích lệ trẻ tự hoàn thành. Khi trẻ đạt được thành tích nhất định, cha mẹ phải kịp cố gắng tạo thật nhiều cơ hội cho trẻ giao lưu với các bạn cùng trang lứa, đặc biệt đối với những trẻ là con một thì phải càng lưu ý cho trẻ tiếp xúc nhiều với các bạn khác, đồng thời dạy trẻ những kỹ năng giao tiếp cần thiết, tuy nhiên, đối với những trẻ hay mắc cỡ thì không nên đột ngột cho trẻ tham gia các hoạt động xã giao, cũng không nên ép buộc để trẻ chơi cùng các bạn nhỏ khác, càng không nên nói câu "Con nhát lắm" để trách mắng trẻ, mà phải để trẻ thích ứng dần dần. đồng thời, cha mẹ phải khích lệ trẻ cùng chơi, cùng tham gia các hoạt động tập thể với các bạn có khả năng giao tiếp tốt và năng động hơn mình. Khi có người chỉ bảo, trẻ sẽ không cảm thấy lúng túng, và cũng có thể nắm bắt được các kỹ năng giao tiếp trong những trường hợp
cụ thể.

3. Không nên trách mắng

Mắc cỡ vốn là do tự ti, cho nên với những trẻ hay mắc cõ, bất kể trong trường hợp nào thì trước tiên cũng phải khích lệ trẻ. Có một người mẹ ân cần hỏi con gái mắc cõ là như thế nào? Cô bé nói: "nó giống như bị những lời nguyền khóa chặt chân tay." người mẹ nói: "bố mẹ tin rằng, cho dù nó có nghiêm trọng đến mức nào thì dưới sự giúp đỡ của bố mẹ, con đều có thể khắc phục được!". Cô bé nghe mẹ động viên liền nói: "giống như chàng hoàng tử trong chuyện cổ tích tự nhiên xuất hiện phá bỏ lời nguyền".

4. Không nên nói "Đứa bé này hay mắc cỡ lắm!"

Tốt nhất cha mẹ không nên nói những câu như "đứa bé này hay mắc cõ lắm!", nếu không sẽ làm cho tâm lý thẹn thùng của trẻ càng nghiêm trọng hơn, từ đó không dám thể hiện mình với người khác.

5. Giúp trẻ đánh giá cao bản thân

Trẻ hay mắc cỡ thường đánh giá bản thân rất thấp, trong hoạt động xã hội trẻ thường có cảm giác bị bỏ rơi. Do vậy, cha mẹ phải giúp trẻ phát hiện ra điểm mạnh của mình, sau đó tạo điều kiện để trẻ phát huy điểm mạnh đó, để biết đánh giá cao bản thân.Vì chơi đùa là hoạt động cơ bản của trẻ, là cách tốt nhất để phát huy tính chủ động của trẻ, do vậy, khi bồi dưỡng tính mạnh dạn cho trẻ, cha mẹ phải giúp trẻ tạo ra bầu không khí vui vẻ để phát huy tối đa tiềm năng của con. nói chung, khi trẻ chơi đùa vui vẻ thì tâm lý mắc cỡ có thể sẽ bị xua tan, lúc này chính là thời cơ rất tốt để khích lệ trẻ mạnh dạn nói chuyện.

7. Chú trọng bồi dưỡng khả năng mạnh dạn

Cha mẹ có thể tích cực gợi ý để thông qua đó trẻ thấy rằng mọi người đều yêu quý mình, đều tin tưởng mình, ban đầu, do tâm lý e dè và cảm thấy không tự tin nên có thể trẻ sẽ không có phản ứng trước những lời nói của cha mẹ. Lúc này, cha tuyệt đối không được ép trẻ nói, cũng không được thấy thế mà cho qua, mà phải để trẻ tự nhiên, khi nghe người lớn nói chuyện nhiều, tự nhiên trẻ sẽ muốn bắt chước theo cha mẹ và bắt đầu có phản ứng.

8. Tìm kiếm sự giúp đỡ của cô giáo

Trường học thường là nơi trẻ thể hiện tính mắc cỡ đầu tiên, đồng thời cũng là nơi quan trọng để uốn nắn tính cách này. tuy nhiên, các cô giáo rất có thể do mải lo đối phó với những đứa trẻ “nghịch ngợm” mà không quan tâm đến những trẻ có tính cách hướng nội. Do vậy, cha mẹ phải chủ động nhờ cô giáo giúp trẻ thoát ra khỏi tính cách sống khép kín, nên nói cho cô giáo biết sở thích đặc biệt của trẻ, để nhờ cô giúp trẻ khắc phục tính cách đó.

Tóm lại, đối với những trẻ hay mắc cỡ, cha mẹ nên quan tâm nhiều hơn, khích lệ nhiều hơn, đồng thời tạo môi trường và điều kiện thuận lợi để trẻ luôn có một tâm trạng thoải mái, phát huy tiềm năng và tính chủ động của trẻ.

Trẻ hay khóc nhè

Khóc nhè là thề hiện sự tủi thân, bất mãn của mình với người khác, trong con mắt của người lớn thì trẻ là người hạnh phúc nhất, vui vẻ nhất và vô tư nhất. Suốt ngày trẻ chỉ vui đùa, không phải lo lắng về vấn đề com áo gạo tiền, không phải chạy vạy để tìm cách mưu sinh, nhưng có rất nhiều trẻ 3 tuổi lại hay khóc nhè. Thực ra người lớn không biết rằng, ngày nào trẻ cũng phải hứng chịu rất nhiều nỗi thất vọng.

Tinh huống

Vào một ngày cuối năm, mẹ đưa gia nhi đi chợ mua đồ chuẩn bị đón tết. Khi đến gần chú chó bông đáng yêu, gia nhi chỉ tay về phía chú chó rồi nói: “mẹ oi, mẹ nhìn này, chú chó bông đẹp quá!”, người mẹ không hề có phản ứng gì. gia nhi lại nói: “mẹ ơi, chú chó bông đẹp quá, mẹ mua cho con nhé?”, người mẹ nói: “Chẳng phải con đã có 2 chú gấu bông rồi sao? gấu bông của con đẹp hơn chú chó bông này nhiều!”. Sau khi bị từ chối, gia nhị khóc thút thít: “nhưng con vẫn chưa có chó bông mà, con muốn có chú chó này!”.

Người mẹ rất buồn phiền vì đứa con của mình, cứ có chuyện gì hơi phật ý là bé lại khóc nhè, có yêu cầu gì mà không được đáp ứng cũng khóc nhè ngay.

Phân tích tinh huống

Qua Tình huống trên có lẽ mọi người sẽ cho rằng đứa trẻ trên rất hay mè nheo. Thực ra không phải như vậy, nếu cha mẹ có thể nắm bắt được giai đoạn phát triển tâm lý của trẻ thì sẽ thấy rằng, không chỉ có đứa trẻ trên hay khóc nhè như vậy, mà có rất nhiều trẻ khác cũng như vậy, các bé trai cũng không ngoại lệ, đó chỉ là đặc điểm của trẻ đang ở trong thời kỳ quan trọng này mà thôi.

Thì phản ứng của trẻ không phải là lăn lộn hay gào khóc, mà là khóc nhè. nếu trẻ không có được thứ mình muốn, hoặc việc gì không theo ý của mình thì trẻ sẽ khóc nức nở để xin xỏ hoặc mắt ngấn lệ tỏ ý trách móc. trước biểu hiện này của trẻ, cha mẹ thường “xuống nước”: “Con nói đi!”, nhưng dường như điều này
không hề có tác dụng gì đối với trẻ.

Lúc này cha mẹ không tránh khỏi thắc mắc: tại sao chúng lại yếu đuối nhu vậy? đến khi nào chúng mới hết khóc nhè để vòi vĩnh đây?

Trong con mắt của trẻ thì thế giới do nguòi lớn làm chủ, cha mẹ quyết định mọi thứ của chúng, khi yêu cầu của chúng bị từ chối thì trong lòng cảm thấy thất vọng vô cùng, nếu trẻ muốn

có một chiếc ô tô điều khiển từ xa nhung không được cha mẹ đáp ứng, trẻ sẽ cảm thấy rất buồn, nếu trẻ đòi ăn kem nhung cha mẹ nói không được, trẻ sẽ cảm thấy thất vọng vô cùng. Có lẽ, nếu biết tự an ủi thì có thể trẻ sẽ cảm thấy thoải mái hơn, nhung lúc này trẻ vẫn chua biết tự an ủi, mà chúng chỉ có thể thông qua khóc nhè để thể hiện sự bất mãn của mình.

Nắm bắt tâm lý

Trong cuộc sống, cha mẹ là chủ cuộc sống của trẻ. trong con mắt của trẻ, thế giới là do nguời lớn làm chủ. Cha mẹ có thể quyết định khi nào trẻ ăn gì, khi nào trẻ ngủ, khi nào mới được chơi, nhung cha mẹ tuyệt đối không thể quyết định trẻ có cảm nhận và phản ứng nhu thế nào, cảm nhận và tâm trạng của trẻ là do chính bản thân trẻ kiểm soát. Ý thức được điều này đều vô cùng quan trọng đối với nguời lớn và trẻ. mặc dù tiếng khóc của trẻ khó mà khiến nguời ta chịu đựng nối, nhung cha mẹ nên hiểu rằng, trẻ oán trách, khóc nhè là do trẻ cảm thấy thất vọng, tiếng khóc của trẻ thực ra là phản ứng bình thuờng để trẻ tự thoát khỏi tâm trạng không vui.

Phương pháp giải quyết

Mỗi ngày trẻ đều gặp phải rất nhiều thất bại và hứng chịu rất nhiều nỗi thất vọng, do vậy khó mà tránh khỏi trách móc, khóc nhè hoặc gào thét, đó là chúng muốn thể hiện tâm trạng hiện tại của mình. Do vậy, cha mẹ nên lưu ý mấy điều sau:

1. Cảm nhận trong lòng là yếu tố quan trọng đế hình thành ý thức cái tôi của trẻ có làm cho người ta khó mà chấp nhận và tha thứ, thì cha mẹ cũng nên để cho trẻ biết rằng, cảm nhận của chúng là hoàn toàn bình thường, điều đó vô cùng quan trọng đối với quá trình phát triển lành mạnh của trẻ.

2. Trẻ không hiểu được phương thức biểu đạt cảm nhận của mình

Con người ta sinh ra sẽ có cảm nhận riêng về những sự vật khác nhau, nhưng trẻ không hề biết những cảm nhận này đến từ đâu, gọi là gì, tiếp diễn trong bao lâu, chúng phải xử lý và biếu đạt cảm nhận đó như thế nào, chúng cũng không biết rằng cảm nhận đó sẽ mang lại phiền phức gì cho người lớn. Do vậy, cha mẹ phải giúp trẻ nhận thức được cảm nhận của mình, đồng thời giúp trẻ tìm được phương thức biểu đạt cảm nhận thích hợp nhất.

3. Khóc nhè là hiện tượng tất yếu trong quá trình trưởng thành của trẻ

Các bậc cha mẹ trẻ nên biết rằng, trẻ 3, 4 tuổi đều có hiện tượng khóc nhè. Khi trẻ biết yêu cầu của chúng bị từ chối, chúng thường vừa khóc vừa nói, đôi khi còn khóc nghẹn ngào, lúc này dường như chỉ có khóc mới là phương thức biểu đạt cảm nhận tốt nhất.

4. Cha mẹ nhất định phải học cách chịu đựng tiếng khóc của trẻ

Lúc còn nhỏ, trẻ vừa nói vừa khóc là điều hết sức bình thường, nhưng đây lại là phương thức biểu đạt khiến cha mẹ khó có thể chịu nổi. trong con mắt của người lớn, trẻ giận hờn khóc lóc là muốn truyền đạt thông điệp: "Cha mẹ phải chiều theo ý con", nguyên nhân trẻ khóc là do chúng không biết dùng phương thức khác để biểu đạt cảm nhận của mình, mà cho dù cha mẹ không đáp ứng cũng không thể tác động xấu đến trẻ, do vậy, cha mẹ không nên quá bận tâm đến tiếng khóc của trẻ, đặc biệt là càng không nên cảm thấy không thể nào chịu đựng nổi tiếng khóc đó.

Khi đưa ra yêu cầu, trẻ luôn mong muốn được nghe câu trả lời dứt khoát của cha mẹ, tức là nghe cha mẹ nói rằng họ không thể thay đổi ý định, nếu không thể thay đổi ý định thì phải nói với trẻ: "mẹ biết con rất thất vọng, nhưng bây giờ mẹ không thể thay đổi ý định, nếu con muốn khóc thì con có thể khóc một chút." một lát sau cha mẹ mới đến xem trẻ thế nào.

6. Dạy trẻ học cách biểu đạt tâm trạng của mình bằng phương thức mà người lớn có thể tiếp nhận

Cha mẹ hãy cố gắng phân tích cho trẻ hiểu rằng khóc lóc sẽ khiến người khác khó tiếp nhận thỉnh cầu của trẻ, đồng thời; cha mẹ nên giúp trẻ học cách dùng phương thức mà người lớn có thể tiếp nhận để biểu đạt ý muốn của mình, ngoài ra, cha mẹ phải cho trẻ biêt răng, cha mẹ luôn quan tâm đên chúng, và cũng quan tâm cả nhũng cảm nhận của chúng. Khi trẻ khóc nhè để vòi cha mẹ mua cho đồ choi hay thứ gì đó, có thể nói với trẻ: "mẹ biết con cảm thấy vô cùng thất vọng vì không đuợc mua đồ chơi, nhung con khóc nhè để cố vòi vĩnh thì quả thật mẹ không thích chút nào..."

7. Bình tĩnh chờ đợi sự thay đối của trẻ

Càng lớn trẻ sẽ càng truởng thành hơn, không nên đòi trẻ ngay lập tức thay đối. trẻ còn phải trải nghiệm nhiều, và còn phải nghe cha mẹ chỉ bảo nhiều, tuy trẻ không thể nhanh chóng kết thúc hành vi khóc nhè, nhung trong quãng thời gian liên tục trải nghiệm, trẻ sẽ học đuợc cách sử dụng các phuơng thức khác để biểu đạt tâm ý của mình.

Tìm hiêu nguyên nhân trẻ hay căn

Khi nhỏ, trẻ dùng miệng để ăn, để bú, đồng thời cũng dùng miệng để nhận biết thế giới, đây chính là nguyên nhân khiến trẻ hay cho đồ chơi lên miệng, nhưng cùng với sự trưởng thành của trẻ, khả năng ngôn ngữ cũng phát trien, còn khả năng hành động phát triển theo, miệng quay về chức năng ăn là chủ yếu. tuy nhiên, có những trẻ dường như rất thích dùng miệng làm công cụ, chúng quen dùng miệng để nhận biết sự vật, đó là con đường tất để chúng tìm hiểu thế giới bên ngoài, đồng thời cũng là phương thức đề chúng tự thư giãn, trẻ ở tuổi này đôi khi tự nhiên thích cắn người khác một cái, đó cũng là điều rất bình thường, nhưng nếu hiện tượng cắn người xuất hiện nhiều thì cha mẹ phải hết sức lưu ý.

Tình huống

một buổi chiều, chị mai bất ngờ nhận được điện thoại từ nhà trẻ gọi đến, nói chị phải đến nhà trẻ ngay, vừa đến nơi, cô giáo liền nói: "bé hoa nhà chị lại cắn bạn." Chị nhìn thấy trên cổ tay của cô bé đứng cạnh cô giáo có 2 vết răng hằn rất sâu. "hôm kia, khi bé nhà chị cắn bạn, tôi đã phê bình bé trước lớp, tôi nói bé làm như vậy là sai. nhưng hôm qua, bé vẫn cắn một bạn khác, đến hôm nay đã có 3 bạn bị bé cắn rồi." Chị mai nghe xong liền hỏi nguyên nhân, hóa ra là do bé giành đồ chơi của các bạn, vì không giành được nên mới quay sang cắn bạn. nghe cô giáo nói xong, chị mai kéo con gái sang một bên rồi nói: "đồ chơi là để chơi chung, không được tranh giành, mà cắn bạn là con sai rồi, con nhìn xem, các bạn bị con cắn đang đau lắm đó, các con đều là những người bạn thân, lẽ ra phải chơi cùng nhau mới đúng."

Nhưng chỉ được vài hôm bé lại cắn bạn, chị mai rất lo, chị không hiểu vì sao con mình lại ghê gớm như vậy, chị không biết phải làm thế nào đế bé bỏ được hành vi xấu đó...

Nhà tâm lý học, tiến sỹ người mỹ, aubum Stamus cho rằng: "trẻ tầm 3 tuổi cắn người không hề có ý đồ xấu", "trẻ mới học đi vẫn chưa biết cách dùng ngôn ngữ đê biêu đạt cảm nhận của mình, nên thường thông qua phương thức căn người để biểu đạt sự phấn chấn và kích động của chúng", trẻ cắn người thường có mấy nguyên nhân sau:

1. Mọc răng ngứa lợi dẫn đến cắn người

Trẻ ở độ tuổi này đang ở trong thời kỳ cao trào của quá trình phát triển sinh lý, sự trưởng thành nhanh chóng này có thể mang lại cảm giác khó chịu về sinh lý như: đau nhức xương khớp, nhức mỏi cơ bắp,... đồng thời, khi trẻ mọc răng, do niêm mạc lợi bị kích thích nên có hiện tượng

ngứa ngáy, khiến trẻ rất muốn cắn thật mạnh vào thứ gì đó, khi mong muốn này không được thỏa mãn thì có thể trẻ sẽ cắn người.

2. Khả năng biểu đạt ngôn ngữ còn kém

Sau khi biết đi, cùng với sự tăng dần của khả năng hoạt động, phạm vi hoạt động dần mở rộng, hoạt động xã giao cũng tăng rất nhanh, nhưng do khả năng biểu đạt ngôn ngữ còn kém, trẻ không biết phải giao tiếp với người khác như thế nào, nên chúng thường dùng các phương thức như đẩy, kéo, cắn để gây chú ý với bạn bè, thông qua đó để thực hiện mục đích giao tiếp và biểu đạt nguyện vọng của mình.

3. Cắn người là để trút giận

Trẻ 3 tuổi thường coi mình là trung tâm, khi tâm lý không được thoải mái thì trẻ muốn thông qua phương thức cắn người để trút bỏ bực bội. ví dụ, khi đang chơi cùng các bạn mà bị bạn giành đồ chơi thì phản ứng lúc này nếu không phải là đánh thì tất sẽ là cắn người.

4. Bắt chước vì hiếu kỳ

Đôi khi trẻ cắn người là một hành vi bắt chước mang tính xã hội, nên biết rằng trẻ vốn rất hiếu kỳ, khi trẻ nhìn thấy các bạn khác cắn nhau, bản thân trẻ cũng muốn thử cắn ai đó xem thế nào. trong giai đoạn này, khả năng bắt chước của trẻ rất giỏi, cho nên chuyện trẻ cắn người thường xuyên xảy ra.

Khi nhu cầu được yêu và được quan tâm của trẻ không được đáp ứng, trẻ có thể sẽ cắn người khác để gây sự chú ý và thể hiện sự bất an của mình.

6. Phương pháp giáo dục gia đình không hợp lý

Có những bậc cha mẹ do sợ con mình khi ra ngoài sẽ phải chịu thiệt thòi, nên thường khích lệ con mình khi tranh giành với bạn khác không được tỏ ra yếu thế, có trẻ khi tranh giành bất ngờ dùng phương thức cắn bạn để giành chiến thắng, nếu hành động ấy được cha mẹ tán thành thì sau này trẻ thường dùng phương thức đó để ức hiếp, dọa nạt bạn khác, từ đó dần hình thành thói quen xấu.

Nắm bắt tâm lý

Trẻ 1 tuổi đôi khi cũng cắn người, nhưng điều đó được coi là hiện tượng bình thường, vì trẻ đang mọc răng, nên khi nhìn thấy thứ gì cũng thích dùng răng để cắn, mà trẻ một tuổi thực chất vẫn chưa phân biệt được đó là cắn người hay cắn đồ vật.

Đối với hành vi cắn người của trẻ, cha mẹ không nên trách mắng nhiều, để tránh tác động xấu đến trẻ. Cha mẹ nên chọn phương thức giáo dục tích cực để nâng cao khả năng phân biệt đúng sai của con, như vậy vừa có thể phòng tránh hữu hiệu hành vi sai trái của con, đồng thời còn có thể nâng cao khả năng đối phó đúng đắn với sự cố bất ngờ có thể xảy ra khi chơi đùa cùng các bạn khác.

Phương pháp giải quyết

(1) nếu do mọc răng ngứa lợi mà trẻ có hành vi cắn người thì cha mẹ có thể cho trẻ một vật gì đó để đáp ứng nhu cầu của trẻ. ví dụ, cho trẻ ăn cọng rau mềm hay bông súp lơ để có thể đáp ứng được nhu cầu đặc biệt trong thời kỳ đặc biệt này của trẻ.

(2) Do khả năng biểu đạt ngôn ngữ còn kém nên trẻ có hành vi cắn người, cha mẹ phải dạy trẻ học cách sử dụng ngôn ngữ, để trẻ hiểu rằng, ngoài phương thức cắn người ra, còn có rất nhiều phương thức khác cũng có thể biểu đạt cảm nhận mà không làm tổn thương người khác.Nếu trẻ không thề biểu đạt rõ ý nghĩ của mình thì cha mẹ có thể làm mẫu, như vậy trẻ sẽ biết cách dùng ngôn ngữ để giao lưu với người khác, chứ không phải chỉ dùng miệng và răng.

(3) nếu trẻ coi cắn người là đế trút giận thì cha mẹ phải lập tức ngăn chặn hành vi này. hãy thử rút ngắn thời gian trẻ chơi đùa cùng các bạn, hoặc hạn chế số người cùng chơi, phải lưu ý trường hợp 2 trẻ cùng muốn chơi một món đồ, khi thấy trẻ tranh giành phải lập tức tách rời chúng ra. nên cho trẻ chơi trò chơi cần sự yên tĩnh, hoặc đảm bảo cho trẻ ngủ đầy đủ. Các chuyên gia nghiên cứu cho biết: kích động mạnh là một trong những nguyên nhân thuờng gặp nhất khiến trẻ có hành vi cắn nguời, một đứa trẻ luôn đuợc ngủ trong môi truờng yên tĩnh và đảm bảo ngủ đẫy giấc thuờng ít có hành vi cắn nguời hon.

(4) nếu trẻ chỉ là bắt chuớc do hiếu kỳ thì cha mẹ phải nói rõ với trẻ rằng, cắn nguòi là hành vi không tốt, không đuợc cha mẹ, thầy cô và các bạn yêu mến, lại còn khiến nguòi khác bị tổn thuong. phải liên tục nhấn mạnh với trẻ rằng, đó là hành vi không tốt, khi nhìn thấy trẻ có ý định cắn nguời, cha mẹ phải dùng lời nói hoặc ánh mắt để nghiêm cấm tuyệt đối, để trẻ hiểu rằng, cha mẹ không muốn trẻ làm nhu vậy.

(5) Có những trẻ cắn nguòi là do không đuợc thỏa mãn nhu cầu tâm lý đuợc yêu, đuợc quan tâm, đuợc thừa nhận, trong truòng hợp này, cha mẹ phải thay đổi phuong pháp giáo dục đối với trẻ, không đuợc đặt ra yêu cầu quá cao, phải căn cứ vào tình hình thực tế của trẻ để giúp đỡ và

khích lệ, để trẻ tạo lập niềm tin, loại bỏ trở ngại tâm lý, đồng thòi nhận thức được cái sai của hành vi cắn nguời.

(6) đối với hành vi cắn nguòi của trẻ, cha mẹ nhất định phải có thái độ nghiêm túc, thay đối phuơng pháp giáo dục. nếu trẻ cắn nguòi thì phải kịp thòi phê bình, để cho trẻ nhận lỗi truớc hành vi đó, đồng thời phải bồi thuờng về vật chất và tinh thần cho nguời bị cắn, qua hành động thực tế ấy giáo dục trẻ, từ đó thay đổi hành vi không tốt của trẻ.

Trẻ dựa dâm không thê xa rời cha mẹ

Trong cuộc sống hiện thực, có rất nhiều đứa trẻ cứ thích bám lấy mẹ. mẹ đi đến đâu chúng theo đến đó, không rời một bước. Có lẽ có nguòi cho rằng, trẻ nhu vậy thì sau này lớn lên sẽ hiếu thuận với cha mẹ, nhung thực tế đây chính là biểu hiện của trạng thái không bình thuờng về tâm lý của trẻ. một đứa trẻ thiếu khả năng tự lập thì sau này lớn lên sẽ nhu thế nào?

Tình huống

hải anh đã 3 tuổi rồi, mỗi lần đi nhà trẻ hoặc đến thăm ông bà, bé đều gào khóc một hồi. nhìn thấy hải anh khóc mãi, mẹ cảm thấy rất đau lòng, thậm chí còn thuờng xuyên quay lại an ủi. Khi mẹ quay lại, hải anh liền cuòi rồi ôm chặt lấy mẹ. Do vậy, mẹ của hải anh cho rằng đó là do bé còn quá nhỏ, sau này lớn lên sẽ ổn.

Phân tích tinh huống

Xét từ góc độ tâm lý thì việc dựa dẫm mẹ trong thời kỳ đầu của trẻ là rất bình thuờng, đó cũng là điều rất cần thiết.

Khi trẻ biết nói, biết đi, có thể tự do khám phá thế giới bên ngoài thì trẻ sẽ không quan tâm đến sự kiếm soát bên ngoài mà chỉ thích thế hiện sức mạnh của mình, đó cũng là biếu hiện của tính tự chủ. nhung có những bậc cha mẹ lại không hiểu và cũng không quen với sự thay đổi này của trẻ, họ vẫn coi trẻ nhu còn rất nhỏ và phải dựa dẫm vào mẹ chứ không nhìn nhận trẻ nhu một nguời tự lập. bởi vậy, khi trẻ khát khao muốn phá bỏ mối quan hệ nhỏ hẹp giữa “cha, mẹ và trẻ” thì cha mẹ lại cho rằng trẻ bắt đầu chống đối. nhu vậy sẽ càng khiến trẻ luôn ỷ lại vào cha mẹ, đến khi không có cha mẹ ở bên, trẻ sẽ trở nên lúng túng không biết xoay sở thế nào.

Nhu truờng hợp bé hải anh nói ở trên, biếu hiện của nguời mẹ sẽ làm cho hải anh ý thức đuợc rằng, mẹ không nỡ rời mình nên mới càngkhóc tợn. Chức năng xã hội hóa của trẻ đuợc hoàn thiện ở ngay môi truòng gia đình, cha mẹ phải bồi dưỡng cho trẻ tính tự lập và lòng hiêu kỳ đôi với thê giới bên ngoài, nhưng có những bậc cha mẹ luôn lo lắng con mình ra ngoài sẽ bị ức hiếp, cho nên cứ cho con ở nhà, đế con luôn trưởng thành trong sự bao bọc của cha mẹ, thực ra điều này sẽ có tác dụng nguợc lại đối với sự truởng thành lành mạnh của trẻ.

Điều đáng lưu ý là, tâm lý dựa dẫm của trẻ đôi khi lại biểu hiện rất khó hiểu, ví dụ, gặp bất cứ chuyện gì trẻ cũng hỏi cha mẹ vì sao, khiến cha mẹ lầm tưởng rằng lúc này chính là thòi kỳ quan trọng đế mở mang trí tuệ của trẻ.

Sự thực có đúng như vậy không? nếu quan sát kỹ, cha mẹ sẽ phát hiện ra rằng, thực ra trẻ vẫn chưa nghiêm túc lắng nghe câu trả lời của cha mẹ, mà cứ nhắc lại câu hỏi của mình, trẻ cũng chưa từng nghĩ xem phải giải quyết vấn đề như thế nào. trẻ không hề cảm thấy hứng thú với sự kiên trì giảng giải của cha mẹ, trẻ hỏi như vậy là muốn lợi dụng chiêu trò đơn giản này để níu kéo cha mẹ ở bên.

Nếu trẻ không thể rời xa cha mẹ, rời xa gia đình thì sau này lớn lên tính tình sẽ nhút nhát, kỳ quặc, kỹ năng sống và khả năng giao tiếp tương đối kém, như vậy sẽ rất khó thích ứng được với xã hội đầy rẫy những cạnh tranh khốc liệt. Thực ra, sự trưởng thành của trẻ phải dần dần thoát khỏi sự dựa dẫm vào cha mẹ, cũng giống như măng tre phải bóc bỏ từng lớp vỏ bên ngoài để trở thành cây tre. Là cha mẹ, nhất định phải biết được thời điểm nào phù hợp nhất để giúp trẻ thoát khỏi "vỏ bọc của cha mẹ", nếu trẻ 3 tuổi không chuyển từ thời kỳ dựa dẫm sang thời kỳ tự lập thì lâu dần sẽ hình thành tính cách ỷ lại.

Trong cuộc sống hiện đại, đa số các bậc cha mẹ đều không nhận thức được tính nguy hại của việc trẻ dựa dẫm, thậm chí có những bậc cha mẹ còn rất hài lòng với trạng thái này, vì họ thấy mình rất dễ kiểm soát được tư tưởng và ý chí của trẻ, không tốn nhiều sức lực quản thúc con cái. trẻ không thể làm trái ý cha mẹ, không làm cha mẹ tức giận, điều đó cũng có nghĩa là đứa trẻ này sẽ không khiến cha mẹ phải bận tâm nhiều. Thế là cha mẹ cho rằng đứa trẻ như vậy là ngoan nhất, là đáng yêu nhất, mà họ không thấy được tác động xấu của trạng thái này đối với trẻ.

Trẻ sống lâu trong sự kiểm soát của cha mẹ cũng có nghĩa là đã từ bỏ khả năng tự tư duy và hành động của mình, điều này chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển trí lực của trẻ. hơn nữa, tâm lý dựa dẫm này cũng rất dễ hình thành nên tính lười biếng, thờ ơ. Như vậy, tiềm năng sáng tạo bẩm sinh của trẻ đã bị thu hẹp.

Nắm bắt tâm lý

Tâm lý dựa dẫm ỷ lại là nhân tố mà đa số trẻ đều có. tính cách của chúng thường nhút nhát, quen núp sau lưng người lớn để tìm kiếm sự an toàn, trẻ như vậy sau này lớn lên cũng sợ phải sống một mình, vả lại cũng không tin mình có thể tự hoàn thành tốt một việc nào đó, dường như mọi chuyện đều phải nhờ đến sự giúp đỡ của người lớn mới hoàn thành được, như vậy có thể khẳng định chắc chắn rằng, tâm lý dựa dẫm có ảnh hưởng vô cùng lớn đối với sự trưởng thành của trẻ.

Phương pháp giải quyết

Đối với trẻ có tâm lý dựa dẫm, cha mẹ chỉ cần chú ý dẫn dắt thì tính dựa dẫm của chúng sẽ bớt dần.

1. Đánh lạc hướng chú ý cho trẻ

đối với những trẻ không thích đi nhà trẻ, cha mẹ có thể cho trẻ đi sớm một chút, và không nên rời khỏi trường ngay, trước tiên nên cùng trẻ trò chuyện, chơi đùa với cô giáo và các bạn nhỏ khác, trẻ rất nhanh bị lôi cuốn bởi những sự vật mà trẻ thích, lúc này cha mẹ mới ra về, và như vậy trẻ cũng sẽ không khóc. Sau một thời gian tự nhiên chúng sẽ bớt dần tính dựa dẫm vào cha mẹ.

2. Bồi dưỡng thói quen tự làm việc

Cha mẹ nhất định phải chú ý bồi dưỡng tính tự lập của trẻ ngay từ nhỏ. nói chung, trẻ ngoài 2 tuổi là bắt đầu có ý muốn tự làm việc, nhưng thường làm cho sự việc càng tệ hơn. Lúc này, cha mẹ tuyệt đối không được phê bình, hoặc tước đoạt quyền làm việc của trẻ, mà phải động viên khích lệ trẻ, nếu không chúng sẽ dễ có cảm giác thất bại, về sau càng dựa dẫm vào cha mẹ hơn.

3. Dứt khoát xa rời trẻ

Cha mẹ phải dứt khoát xa rời trẻ, để trẻ có một không gian hoạt động tự do.

vừa học đi đã liên tục nói: “Coi chừng kẻo ngã”, nếu không sẽ làm cho trẻ quen với sự “theo sát” của cha mẹ, khi cha mẹ không ở bên, trẻ sẽ không thích ứng được mà luôn cảm thấy bất an.

4. Giúp trẻ hiểu rằng tự lập là rất cần thiết

Tuy trẻ vẫn còn nhỏ, nhưng cha mẹ vẫn phải giúp trẻ hiểu dần vai trò quan trọng của tính tự lập trong cuộc đời sau này. Cha mẹ có thể cho trẻ quan sát các con vật cưng, hướng dẫn trẻ tư duy: Khi chim non lớn lên, tại sao chim mẹ lại đuổi chúng ra khỏi tổ? để trẻ hiểu rằng, lớn lên chúng cũng phải học cách xa rời cha mẹ.

5. Cho trẻ chơi với các bạn nhỏ cùng lứa tuổi

Dẫn dắt trẻ sớm giao tiếp xã hội là trách nhiệm, đồng thời cũng là nghĩa vụ của các bậc cha mẹ. hiện nay, trẻ ở thành phố thường sống

Trong các tòa nhà cao tầng, thường ngày ngoài đi nhà trẻ thì rất ít có cơ hội chơi đùa với các bạn cùng lứa tuổi, như vậy sau này lớn lên rất có

Thể trẻ sẽ trở nên nhút nhát, lầm lì và không thích giao tiếp. Do vậy, cha mẹ có thể mời trẻ nhà hàng xóm hoặc con của bạn đến nhà chơi, nhằm đáp ứng nhu cầu giao lưu của trẻ. Cha mẹ

cũng có thể năng cho trẻ đi chơi, đi xem triển lãm, để giúp trẻ mở rộng tầm nhìn, tất cả những việc này đều có thể giảm bớt tính ỷ lại, giúp trẻ dần hoàn thiện nhân cách của mình.

Trẻ Không có chính Kiển

CÓ những bậc cha mẹ nhận thấy rằng, con mình khi vui chơi cùng các bạn chỉ là chơi theo các bạn khác, tức là chỉ “theo đuôi”, hành vi “theo đuôi” này của trẻ thuờng khiến cha mẹ lo rằng trẻ không có chính kiến, và thiếu tự tin.

Tình huống

Con gái chị Duơng tên là Khánh huyền, đuợc 3 tuổi ruỡi. Các cô giáo ở nhà trẻ thuờng khen bé là đứa trẻ rất hiểu biết, có biểu hiện rất tích cực, thậm chí còn có chút ân cần. Các bạn khác đều đứng quanh cô uống nước, còn bé thì đứng góc lớp thu dọn bàn giúp cô. Khi chơi, bé cũng hò hét theo các bạn; khi các bạn chơi xếp hình, bé cũng đòi chơi xếp hình; khi các bạn đua miếng hình cho bé để đi chơi trò khác thì bé lại quang miếng hình đi, rồi nhìn chăm chăm vào đồ chơi mới của các bạn... bình thuờng khi ở nhà chơi với cha mẹ, Khánh huyền cũng luôn muốn cha mẹ huớng dẫn cách chơi, duờng nhu bé không chủ động nghĩ ra trò gì để huớng dẫn cha mẹ chơi.

Chị Duơng đã suy nghĩ rất nhiều về môi truờng truởng thành của Khánh huyền: truớc khi Khánh huyền đuợc 30 tháng tuổi, bé thuờng sống với ông bà duới quê, ở quê còn có một cậu, nên thời gian này bé cơ bản chỉ chơi với nguời lớn. Do tính tình của cậu rất trẻ con, nên trong nhà có đồ ăn gì ngon, đồ chơi gì hay cũng đều tranh của cháu, bà ngoại rất thuơng cháu gái, nên khi mua quà bà thuờng lén đua cho cháu ăn, và dặn “nhớ giấu kỹ, nếu cậu có nhìn thấy thì bảo không có”.

Phân tích tinh huống

Sở dĩ trẻ không có chính kiến rất có thể là do sự chỉ dẫn của nguời lớn không đúng, mặt khác, do từ nhỏ bé đã sống trong sự bao bọc của nguời lớn, nếu đuợc ông bà và cậu cho phép thì những nguyện vọng của mình sẽ đuợc đáp ứng, lâu dần bé sẽ luôn tìm cách để lấy lòng nguời khác, trạng thái tâm lý này sẽ làm cho trẻ luôn “để ý” nguời khác, luôn tìm cách lấy lòng cô giáo để đuợc quan tâm chú
ý-

Nắm bắt tâm lý

Nguyên nhân khiến trẻ không có chính kiến thường có liên quan đến phương thức giáo dục của cha mẹ. phê bình, trách mắng trẻ quá nhiều, hay đặt kỳ vọng quá cao và không thiết thực đều dễ khiến cho trẻ luôn có cảm giác bất an. nguyên tắc giáo dục trẻ quan trọng nhất đó là khích lệ là chính. Cha mẹ phải khẳng định ưu điểm của trẻ, khích lệ trẻ cố gắng, lâu dần niềm tin sẽ tăng dần và trẻ sẽ trở thành một người có chính kiến.

Phương pháp giải quyết

1. Cho trẻ tham gia và làm chủ

Có thể cho trẻ làm chủ những việc nhỏ như: Khi tổ chức sinh nhật, trẻ có thể mời các bạn đến chơi; hay trẻ mang đồ chơi đến nhà trẻ,...

Những việc lớn thì có thể cho trẻ cùng tham gia, vì trẻ vẫn còn quá nhỏ, nên rất nhiều việc vẫn cần tới sự giúp đỡ của người lớn. Chẳng hạn khi mua quần áo, cha mẹ có thể để trẻ tự lựa chọn kiểu dáng và màu sắc, còn các vấn đề khác thì do cha mẹ quyết định.

2. Tôn trọng sự lựa chọn của trẻ

Tự chủ trong việc ăn: trong trường hợp vừa với khả năng của trẻ mà không ảnh hưởng đến việc ăn uống, cha mẹ có thể để trẻ tự chọn món ăn. Chẳng hạn khi ăn hoa quả, cha mẹ không nên ép trẻ nay phải ăn táo, mai ăn chuối, mà có thể đê trẻ tự lựa chọn.

Tự chủ trong việc mặc: Khi cho trẻ ra ngoài chơi, trong điều kiện đảm bảo an toàn và sức khỏe, cha mẹ có thể để trẻ tự quyết định xem nên mặc quần áo gì, không nên cứ theo ý của mình mà không quan tâm đến cảm nhận của trẻ.

Tự chủ trong vui chơi: Khi vui chơi, phần lớn trẻ đều không muốn người lớn đặt ra những quy tắc, trẻ rất muốn tự quyết định phương thức chơi và trải nghiệm niềm vui trong đó. Là cha mẹ, tốt nhất hãy để trẻ tự lựa chọn đồ chơi và cách chơi, làm như vậy có thể đáp ứng tối đa ý thức tự chủ của trẻ, giúp trẻ trở thành một người có chính kiến.

3. Dạy trẻ nói “Không”, để trẻ độc lập suy nghĩ

Nói chung, trong tâm trí của trẻ thì cha mẹ và cô giáo là những người có quyền uy nhất, trẻ rất ít khi bày tỏ sự nghi ngờ về chỉ thị của những người có quyền uy đó. “bố con nói...”, “Cô giáo con nói...” thường là những câu cửa miệng của trẻ. nhưng, muốn làm cho trẻ trở thành người có chính kiến, có thể độc lập suy nghĩ vấn đề thì phải bài trừ sự sùng bái những quyền uy đó. Là cha mẹ, tốt nhất hãy tạo ra một số trường hợp cần nói “Không”, cùng trẻ chơi trò chơi nói “Không”, chẳng hạn cha mẹ có thể nói: “bút chì, bút bi, hộp bút đều cùng chỉ bút”, trẻ có thể nói: “Không đúng, hộp bút không phải là bút”, tóm lại, trong cuộc sống, cha mẹ có thể cố tình tạo những sai sót nhỏ rồi thu hút trẻ quan tâm đến những sai sót đó, đồng thời nói với trẻ rằng, bất kể người lớn hay trẻ nhỏ cũng đều có lúc phạm sai lầm, khi trẻ nhận thức được điều này thì sẽ không theo đuôi và bắt chước người khác một cách mù quáng.

4. Cùng trẻ chơi trò chơi phát triển trí lực

Cha mẹ có thể tìm một chủ đề hoặc một vấn đề tương đối rõ ràng, rồi cố gắng khích lệ trẻ tìm cách để giải quyết, ví dụ, bạn có thể hỏi trẻ: “quả bóng lăn vào trong lỗ rồi thì phải làm thế nào để lấy ra được?”, “Khi chơi trò gia đình ở lớp, lần nào minh quân cũng đóng vai làm bố, còn con làm con, nhưng hôm nay con muốn đóng vai làm bố, vậy con phải nói với minh quân như thế nào?” điều đáng lưu ý là, khi chơi trò chơi này, cha mẹ phải tuân thủ 4 nguyên tắc: Không được trách mắng và phê bình trẻ; Câu trả lời của trẻ càng kỳ quặc, càng mới lạ càng tốt; Số lượng câu trả lời càng nhiều càng tốt; biện pháp càng thực dụng càng tốt. nếu trẻ có thể kiên trì chơi mỗi ngày từ 15-30 phút là có thể khơi gợi được hứng thú tích cực suy nghĩ của trẻ, khiến cho trẻ nhận thức được rằng, một vấn đề có rất nhiều cách giải quyết, và bản thân trẻ cũng có thể nghĩ được rất nhiều biện pháp, từ đó mà tăng thêm niềm tin cho trẻ.

5. Bình tĩnh lắng nghe lời trẻ nói

bình tĩnh lắng nghe những gì trẻ nói, đồng thời khích lệ và hướng dẫn trẻ tự do biểu đạt tâm tư của mình, như vậy vừa thể hiện cha mẹ luôn tôn trọng trẻ, vừa có thể bồi dưỡng tính tự chủ cho trẻ một cách hữu hiệu.

Thời kỳ quan Trọng Thứ hai

5 tuổi - thòi kỳ phiền toái Của trẻ

Thời kỳ phiền toái - trẻ ngoan là do chỉ dẫn của cha mẹ

Trẻ 5 tuổi rất ham học hỏi, thích tìm tòi khám phá và rất tò mò. Thời kỳ này, cha mẹ phải nhanh nhạy nắm bắt những vấn đề mà trẻ quan tâm, dù làm thế sẽ khiến cha mẹ vất vả nhung đó lại là việc làm hữu ích với con trẻ.

Thông thuờng, trẻ 5 tuổi đã có tu duy tuong đối phát triển, đồng thời tâm lý cũng phát triển tuong đối phức tạp. Là cha mẹ, phải tìm hiểu thế giới nội tâm của trẻ để huớng trẻ phát triển lành mạnh.

Khi trẻ hỏi:“me 01, con đươc sinh ra thê nào? ”

Trẻ trước độ tuổi đi học thường rất ham học hỏi, chúng có thể hỏi những câu kỳ quặc, và cũng có thể hỏi những câu rất nực cười, hay cũng có thế hỏi những câu kỳ cục hiếm thấy, lại càng có thề hỏi những câu khiến người lớn khó lòng nào giải đáp nổi...

Hầu như các bậc cha mẹ đều đã từng được trẻ hỏi rằng: “mẹ ơi, con được sinh ra thế nào?”, rất nhiều bậc cha mẹ không biết phải trả lời câu hỏi đó như thế nào. Không được lừa dối trẻ mà lại phải giúp trẻ hình dung được rõ ràng quả thực là làm khó cha mẹ rồi.

Tình huống

Chị nga có một cậu con trai rất thông minh và đáng yêu, tên là đức mạnh, cậu bé đã gần 5 tuổi, một hôm, đức mạnh hỏi mẹ: “mẹ ơi, con được sinh ra thế nào?” mẹ trả lời: “Con là do mẹ sinh ra đấy.” đức mạnh lại hỏi: “Thế sinh ra bằng cách nào?” mẹ nói: “Con được sinh ra từ bụng của mẹ.” Cậu bé vẫn không chịu thôi, lại hỏi: “Thế con sinh ra từ bụng mẹ như thế nào?” Chị nga đang không biết trả lời thế nào thì bỗng nhớ ra chuyện mình đã từng cắt bỏ ruột thừa, thế là liền vạch cho con xem vết sẹo trên bụng, nói: “Con đã được mổ lấy ra ở chỗ này.” đến lúc này cậu bé mới không hỏi nữa.

mấy hôm sau, cậu bé đi nhà trẻ về vừa nhìn thấy mẹ đã khoe: “mẹ ơi, bạn huy lớp con là do bố bạn ấy sinh ra đấy.” mẹ nói: “Chỉ có mẹ mới có thế sinh em bé được thôi.” Cậu bé mở to mắt nhìn mẹ nói: “nhưng trên bụng của mẹ bạn huy không có vết mổ, mà trên bụng của bố bạn ấy lại có.”

Phân tích tinh huống

Trẻ vốn rất tò mò và ham học hỏi, thắc mắc “Con được sinh ra thế nào?” chính là biểu hiện của sự ham học hỏi, dường như đứa trẻ nào

Những trẻ luôn cảm thấy hiếu kỳ đối với tất cả mọi thứ trong giới tự nhiên đương nhiên cũng rất quan tâm đến sự ra đời của bản thân, trong giai đoạn từ 2 tuổi rưỡi đến 5 tuổi, trẻ có thể sẽ hỏi cha mẹ vấn đề này, nếu cha mẹ có sự chuẩn bị trước cho câu hỏi này thì đương nhiên sẽ trả lời một cách dễ dàng.

Phần lớn các bậc cha mẹ đều muốn né tránh các câu hỏi liên quan đến phương diện giới tính mà trẻ đưa ra, tuy nhiên, làm như vậy không ổn chút nào, cha mẹ càng né tránh vấn đề này thì trẻ càng hỏi nhiều. Thực ra, tận dụng một số cơ hội, lựa chọn một số phương pháp thích hợp để tiến hành giáo dục giới tính cho trẻ là việc làm hết sức cần thiết. 3 tuổi là có thể tiến hành giáo dục

phổ cập về giới tính cho trẻ. trước tiên là tự nhận thức về giới tính: đưa ra khái niệm khác nhau về giới tính nam và nữ, cha mẹ có thể lựa chọn thời điểm thích hợp để hướng dẫn trẻ, đồng thời nói cho trẻ biết sự khác biệt giữa nam và nữ. trong thời kỳ này, cha mẹ còn có thể nói với trẻ rằng: Không được tùy tiện phơi bày cơ thể của mình, càng không được để người khác tự tiện sờ mó, phải coi trọng cơ thể của mình và của người khác, những việc gì mình không muốn làm thì cũng không được ép người khác phải làm.

Tuy nhiên, trong Tình huống trên, người mẹ không trả lời hết câu hỏi của trẻ, sau này trẻ vẫn có thể hỏi các vấn đề tương tự, vì lòng hiếu kỳ của trẻ là vô cùng. Khi trẻ đưa ra một câu hỏi, cha mẹ chỉ có giải đáp toàn bộ thắc mắc của chúng thì chúng mới thôi không hỏi nữa.

Nắm bắt tâm lý

hiện nay chúng ta đã cởi mở hơn khi nói về giới tính, nhưng nhiều khi vẫn rất bảo thủ. ví dụ đối với vấn đề hôn nhân và sinh con, cha mẹ thường không tiện nói với con trẻ. Các vấn đề mà trẻ hỏi như "Con sinh ra từ đâu?" hay "Con được sinh ra như thế nào?" chính là biểu hiện của lòng hiếu kỳ và ham học hỏi của trẻ trước độ tuổi đi học, đặc biệt đó cũng là biểu hiện học cách suy nghĩ của trẻ. Do vậy, cha mẹ phải cố gắng trả lời các câu hỏi của trẻ, đương nhiên có một số câu hỏi có thế tạm thời chưa tìm ra được đáp án phù hợp, không thế trả lời ngay, cha mẹ có thể

yêu cầu trẻ cùng bạn đi tìm đáp án, tuyệt đối không được trách mắng trẻ hoặc bịa chuyện linh tinh để trả lời, cản trở lòng hiếu kỳ và trí ham học hỏi của trẻ.

Phương pháp giải quyết

Khi trẻ hỏi: "Con được sinh ra thế nào?" cha mẹ nên hiểu, trẻ hỏi này câu này không phải là muốn tìm hiểu về giới tính, đó chỉ vì tò mò mà thôi. Lúc này, cha mẹ nên trả lời thế này: "Con là do ba mẹ sinh ra". Còn giải thích thì phải căn cứ vào độ tuổi và mức độ nhận thức của trẻ để từ từ dẫn dắt, cố gắng trả lời chính xác bằng phương thức mà trẻ có thể tiếp nhận. Có thể trực tiếp nói với trẻ: "ba và mẹ sau khi yêu thương nhau và đi đến kết hôn, ngoài hành động ôm hôn, còn phải để cho tinh trùng của ba đi vào tế bào trứng của mẹ, sau đó phát triển thành con trong bụng của mẹ, cuối cùng sinh ra con qua đường sản

đạo của mẹ", hoặc cũng có thể nói với trẻ như thế này: "Sau khi ba mẹ kết hôn, con được lớn lên trong bụng mẹ. ban đầu chỉ là một tế bào, gọi là 'trứng thụ tinh', về sau nó bắt đầu tách thành 2, 4, 8... sau đó lớn dần rồi hình thành đầu, cổ, mình và chân tay. Khi đó con bé tí tẹo, mắt vẫn chưa nhìn thấy gì, con nằm trong bụng mẹ gần 10 tháng, lúc đó con đã là một đứa trẻ nặng gần

3,5 kg. về sau, con không muốn ở mãi trong bụng mẹ nữa, thế là mẹ được các bác sĩ giúp đỡ cho con chào đời", đồng thời cũng có thể nói với con rằng, sinh con là một quá trình vô cùng gian khổ, nhân đó bồi dưỡng ý thức yêu quý sinh mệnh và hiếu thuận với cha mẹ cho trẻ.

Đây là cách giải đáp có tính khoa học, phù hợp với trẻ từ 3 đến 5 tuổi. như vậy, cha mẹ nên dùng ngôn ngữ hình tượng hóa để trả lời câu hỏi mà trẻ quan tâm, nêu quá trình hoàn chỉnh chứ không đi sâu vào chi tiết, vừa đáp ứng được lòng hiếu kỳ của trẻ, lại có thể giúp cho trẻ lý giải được vấn đề.

Tuyệt đối không được nói với trẻ: "Con được ba mẹ nhặt trên đường phố (trong đống rác)", hay "Con nhảy ra từ trong đống đá" như vậy sẽ làm cho tâm lý của trẻ có cảm giác hoang mang, không biết thuộc về đâu, tất nhiên sẽ ảnh hưởng đến quan hệ tự nhiên giữa trẻ với cha mẹ.

2 ý nghĩa sau:

- nắm bắt được quá trình ra đời của con người, trẻ có thể hiểu được tầm quan trọng của sự sống, từ đó hình thành ý thức tôn trọng và quý trọng sinh mệnh. Có nghiên cứu cho thấy: nếu trẻ biết quý trọng sự sống thì đến khi học cấp ii, cấp iii sẽ không làm hại người khác và bản thân.

- nắm bắt quá trình ra đời của con người, có thể làm cho trẻ hiểu được sự vất vả của mẹ trong quá trình sinh nở, trẻ cảm nhận được sự vô tư và vĩ đại của tình mẫu tử, từ đó càng yêu quý mẹ hon, quan tâm đến mẹ hơn. Khi tình mẫu tử này được mở rộng thì có thể bồi dưỡng trẻ thành một người giàu lòng yêu thương.

Khi trẻ hỏi:“tại sao Ba lai mọc râu? [99]

“tại sao ba lại mọc râu?” khi trẻ hỏi điều này, cha mẹ không được cười, mà phải khích lệ trẻ tiếp tục quan sát. nghiên cứu phát hiện, trẻ có khả năng quan sát tốt thì trí lực của trẻ cao hon hẳn nhóm có khả năng quan sát kém. Khả năng quan sát được bồi duõng và phát triển ngay từ nhỏ, là một quá trình tích lũy từ từ. Do vậy, phải coi trọng việc sớm bồi duỡng khả năng quan sát của trẻ, đặc biệt là thời kỳ truớc độ tuổi đi học.

Tình huống 1

Thế anh là một cậu bé rất đáng yêu, hiện đã được 5 tuổi ruõi, đang theo học tại truờng mầm non ánh Duơng. bé biết ca hát, đọc thơ, lại còn biết mô phỏng theo các con vật, đặc biệt bé rất thích vẽ, các bạn trong lớp đều thích chơi cùng bé.

Một buổi sáng chủ nhật, bé đánh răng rửa mặt cùng với bố. Khi nhìn thấy bố cầm dao cạo râu, bé mở to mắt nhìn bố chăm chăm, sau đó cũng tự soi guơng, liếc bên trái rồi lại ngó bên phải, phát hiện thấy mình không có râu. Sau đó bé chạy đến bên mẹ, ngắm nghía khuôn mặt của mẹ và phát hiện mẹ cũng không có râu, bé cảm thấy rất lạ, thế là lén hỏi mẹ: “mẹ ơi, tại sao bố có râu mà chúng ta lại không có nhỉ?” mẹ nghe bé hỏi vậy liền cười rồi nói rõ nguyên nhân, nhung Thế anh vẫn mở to mắt nhìn mẹ rất khó hiểu.

Tình huống 2

Đang ăn sáng, minh quang tự nhiên hỏi mẹ: “mẹ ơi, tại sao bố lại có râu?”

mẹ nói: “tất cả đàn ông đều có râu con ạ!”

Minh quang: “nhung bố không phải là ông nội.”

mẹ cười nói: “Con nghĩ rằng chỉ có ông nội mới có râu à? Không phải thế, mà những nguời trẻ cũng có râu”.

Minh quang: “Thế tại sao mẹ lại không có râu?”

“vì mẹ là phụ nữ. đây chính là sự khác biệt giữa nam và nữ!” mẹ giải thích.

Minh quang vân cảm thây khó hiêu: ‘Thê tại sao con lại không có?” mẹ lại nói: “Sau này con lớn, con cũng sẽ có râu.”

Nắm bắt tâm lý

Trẻ không chỉ rất quan tâm đến sự khác biệt giữa bản thân với các bạn khác, mà còn rất quan tâm đến sự khác biệt giữa bản thân với nguời lớn. trẻ có thể để ý thấy rất nhiều sự khác biệt,

chứng tỏ trẻ đã có khả năng quan sát và khả năng tu duy nhất định, đồng thời, sự phát triển khả năng quan sát của trẻ cũng là quá trình cảm nhận sự vật khách quan.

Khả năng quan sát là nhân tố quan trọng cho sự phát triển trí lực, cha mẹ nhất định phải bồi dường khả năng quan sát cho trẻ. nếu cha mẹ cổ vũ trẻ quan sát, đồng thời khích lệ trẻ tự tìm tòi, tự khám phá thì khả năng quan sát của trẻ luôn đuợc rèn luyện trong cuộc sống thuòng ngày.

Phuong pháp giải quyết “tại sao bố lại có râu?”

“vì bố là đàn ông. trong co thể của đàn ông có hoóc-môn khiến cho râu mọc.” Trả lời nhu vậy tuy đã giải đáp được câu hỏi mà trẻ đưa ra, nhưng đối với một bé trai thì đế hiểu được câu trả lời này lại là điều rất khó. Chúng ta phải thừa nhận rằng, các câu hỏi của bé trai đặt ra đôi khi rất khó trả lời, nếu tiến hành thảo luận với trẻ thì chỉ càng khiến trẻ càng mơ hồ hon, như vậy chi bằng dùng trái tim đề thấu hiểu gốc rễ của vấn đề, rồi trả lời bằng những câu mà trẻ có thể hiểu được, ngoài ra, có thể đặt ra nhiều câu hỏi khác để trẻ tự suy nghĩ.

Nói chung, trẻ 3, 4 tuổi rất hay bắt chước theo người khác, trẻ thường muốn bắt chước người lớn, do vậy, những câu hỏi mà trẻ đặt ra thực ra cũng chỉ biểu đạt một nguyện vọng, chúng không hỏi lý do mọc râu, mà là “muốn giống như bố, muốn trải nghiệm cảm giác cạo râu”. Do vậy, lúc này cha mẹ có thể nói với trẻ rằng, các bé trai sau này trở thành người lớn cũng đều mọc râu. nếu trẻ vẫn chưa hài lòng thì có thể nói tiếp: “Chắc chắn con sẽ mọc râu như bố, đến lúc đó con có thể cùng cạo râu với bố”. Thông thường, trẻ nghe nói vậy sẽ cảm thấy hài lòng.

Không phải sinh ra trẻ đã cảm thấy thích thú mọi sự vật, do vậy cha mẹ phải khích lệ trẻ chịu khó quan sát, ngoài ra còn phải giúp trẻ nằm bắt phuơng thức quan sát. Các học giả nghiên cứu phuơng pháp giáo dục trẻ cho rằng, phuơng pháp tốt nhất để bồi duỡng khả năng quan sát đó là dạy trẻ những điểm chung và điểm riêng, nhu vậy sẽ có tác dụng quan trọng giúp trẻ tăng thêm sự hiểu biết, làm quen với thế giới, phát triển trí lực và hình thành tố chất tâm lý tốt.

Khi trẻ Nói: "mẹ ơi, con muôn lây mẹ"

Trẻ trước độ tuổi đi học thường sống rất tình cảm với cha mẹ, biểu hiện của trẻ từ 3-7 tuổi rất rõ ràng, các nhà tâm lý học gọi đó là "phức cảm Êđip" (1) (tức dục vọng vô ý thức của một đứa trẻ đối với cha/mẹ khác giới tính với nó).

Nhà phân tích tâm lý - tinh thần Sigmund Schlomo Freud cho rằng, phức cảm Êđip có lợi cho việc bồi dưỡng tính cách độc lập của con cái. Sau tuổi dậy thì, "phức cảm Êđip" của đa số trẻ sẽ tự mất đi, không ảnh huởng đến sự hình thành tính cách riêng. Có một số ít nguời sau tuổi dậy thì vẫn duy trì tình trạng "phức cảm Êđip" rất nghiêm trọng, tình trạng này sẽ tác động xấu đến cuộc sống sau này, đặc biệt là đối với cuộc sống hôn nhân, nếu không đuợc huớng dẫn đúng đắn thì sẽ dần phát triển thành vấn đề tâm lý.

Tình huống

ăn tối xong, mẹ của hải ngồi ở phòng khách, dùng các miếng xếp hình xếp thành con đường cao tốc và dựng một cây cầu vượt, 2 mẹ con đang chuẩn bị choi trò choi đua xe, hải thích thú vô cùng, chốc chốc lại cuòi khúc khích.

Sau vài luợt, hải bỗng nói: "Mẹ oi, có phải mẹ rất thuơng con không?"

"đuơng nhiên rồi, con yêu!"

"Mẹ có biết con cũng yêu mẹ nhiều lắm không?" Không đợi mẹ trả lời, hải liền nói: "Con muốn lấy mẹ!"

"Không đuợc, mẹ đã lấy bố rồi." Mẹ nói.

"Thế thì mẹ cứ lấy thêm lần nữa, lần này là lấy con!" Nói xong hải ôm chặt lấy mẹ rồi hôn lên má của mẹ.

(1) Còn gọi là mặc cảm Êđip

trong lòng hải tự nhủ: "Con muốn hàng ngày mẹ đều kể chuyện cho con, cùng choi với con. Nếu con lấy mẹ thì mẹ sẽ không đi làm nữa, mà suốt đòi sẽ không rời xa con."

Mới đây, hải đem tâm sự này nói với cậu bạn thân nhất của mình, bạn này tên là Long, Long cũng nói: "Mình cũng đã nói với mẹ từ lâu rồi, khi nào mình lớn, mình sẽ lấy mẹ!"

Phân tích tinh huống

Nói chung, khi trẻ trước độ tuổi đi học tự dưng tuyên bố "kế hoạch kết hôn" của mình, không ít các bậc cha mẹ sẽ cảm thấy khó khăn và không biết xử trí như thế nào. Có những bà mẹ không nén được giận đã mắng té tát: "đừng có nói bậy!" họ thậm chí còn vô cùng lo sợ rằng con mình

mới còn nhỏ thế mà đã suy nghĩ vẩn vo đến chuyện giới tính.

Thực ra, khi trẻ nói “Con muốn lấy mẹ” hoặc đề cập đến vấn đề nhạy

cảm như “tại sao phải kết hôn”, cha mẹ hãy cứ bình tĩnh, không nên quá hoảng hốt. Như bé hải trong tình thế trên, bé muốn lấy mẹ chỉ là muốn bày tỏ sự yêu mến vô hạn mà bé dành cho mẹ, hơn nữa, bé cho rằng phải dùng từ “lấy” mới có thể bày tỏ được hết tình cảm của mình.

Thực ra, rất nhiều trẻ đã từng nói với cha mẹ rằng “Con yêu mẹ, con muốn lấy mẹ”. Thông thường, ý mà trẻ muốn truyền đạt đến cha mẹ đó là: trẻ muốn mãi mãi được ở bên cha mẹ. đây là một tình cảm vừa ấm áp vừa đáng yêu, cha mẹ nên coi đó là niềm vui và hạnh phúc, tuy nhiên, ý này lại thường bị cha mẹ hiểu sai.

“phức cảm Êđip” là mối quan hệ giao tiếp cơ bản nhất, đồng thời cũng là mối quan hệ giao tiếp diễn ra sớm nhất, các mối quan hệ giao tiếp sau khi trưởng thành đều chịu tác động của “phức cảm Êđip” ở các mức độ khác nhau. Có thể nói, các mối quan hệ giao tiếp sau này đều là một dạng biến hình của “phức cảm Êđip”. “phức cảm Êđip” xuất hiện ở trẻ từ 3-6 tuổi chủ yếu là chỉ sự quyến luyến của trẻ đối với người chăm sóc chúng, đó cũng được gọi là “phức cảm Êđip” đầu tiên. Sau khi trẻ bước vào tuổi dậy thì thì “phức cảm Êđip” này sẽ tự nhiên mất đi. đương nhiên, nếu khi trẻ còn rất nhỏ mà được người khác nuôi dưỡng và dạy dỗ, thì trẻ cũng có thể nảy sinh “phức cảm Êđip” này đối với người khác ngoài mẹ, mà tình trạng này ngày càng trở nên phổ biến trong xã hội hiện nay.

Nắm bắt tâm lý

“phức cảm Êđip” là mối quan hệ giao tiếp cơ bản nhất, đồng thời cũng là mối quan hệ giao tiếp diên ra sớm nhât. trẻ 5 tuôi thường có biêu hiện rõ nhât vê “phức cảm Êđip”, cùng với sự gia tăng độ tuối, “phức cảm Êđip” này của trẻ sẽ dần mất đi. Nếu trẻ nói muốn lấy bố/mẹ, cha mẹ phải hỏi rõ suy nghĩ của trẻ, để chúng thổ lộ tình cảm của mình, đồng thời để chúng nắm bắt được phương thức bày tỏ tình cảm. Nếu tình trạng “phức cảm Êđip” của trẻ nghiêm trọng thì cha mẹ phải hướng dẫn trẻ những điều cần thiết, tuyệt đối không được quát mắng trẻ.

Phương pháp giải quyết

Các bậc cha mẹ hãy tích cực tìm cách giúp trẻ vượt qua “phức cảm Êđip”. vì nếu trẻ cứ mãi lưu luyến một đối tượng cố định thì tất sẽ không có lợi cho sự trưởng thành, nó sẽ hạn chế sự phát triển mang tính xã hội của trẻ. Do vậy, là cha mẹ thì phải tạo ra môi trường phù hợp với trẻ, để chúng thoát ra khỏi sự bao bọc của cha mẹ, từ đó bồi dưỡng khả năng xã giao ngay từ khi còn

nhỏ.

1. Năng cho trẻ tiếp xúc với mọi người bước sang thế kỷ 21, phụ nữ đa phần đều ra ngoài làm việc chứ không chỉ ở nhà làm nội trợ nữa. Những ngôi nhà cũng được coi như cái lồng son, giam giữ những đứa trẻ đáng yêu năng động, người trông nom những đứa trẻ này thường là ông bà của chúng, trước muôn vàn nỗi băn khoăn, ông bà của trẻ thường không muốn cho trẻ ra ngoài, cho dù thi thoảng trẻ được ra ngoài nhưng cũng phải có người đi cùng, lúc nào họ cũng ẵm trẻ trên tay, dường như họ lo rằng trẻ sẽ xảy ra chuyện nếu ở ngoài vòng tay người lớn. Lâu dần, khả năng tiếp xúc với thế giới bên ngoài của trẻ ngày càng kém, khiến trẻ càng quấn quýt mẹ hơn. Do vậy, cha mẹ phải chủ động cho trẻ đi ra ngoài và tiếp xúc nhiều hơn với người ngoài để trẻ thành người cởi mở và quảng giao.

2. Cha mẹ và trẻ cùng tham gia các hoạt động để tận hưởng niềm vui hiện nay, trong xã hội đã hình thành rất nhiều nhóm “đồng đẳng” nhằm phát triển quan hệ thân tình, trẻ cùng lứa tuổi vui chơi, học tập cùng với cha mẹ, điều này rất có ích cho việc thúc đẩy sự phát triển mang tính xã hội của trẻ, đồng thời các bậc cha mẹ trẻ cũng có thể chia sẻ các kinh nghiệm giáo dục. điều bổ ích hơn đó là, sau này khi trẻ đi học, chúng sẽ phát hiện thấy rằng sự hướng dẫn của thầy cô và cha mẹ đều rất giống nhau, như vậy trẻ càng dễ thích ứng với cuộc sống nhà trường.

3. Nhà trẻ là đại gia đình đứa trẻ nào khi đi nhà trẻ cũng đêu cảm thây lo lăng vì phải xa ròi cha mẹ, do vậy, rất nhiều bậc cha mẹ cảm thấy chùn lòng. Thực ra, cha mẹ phải chia tay dứt khoát, đồng thòi thuờng xuyên liên lạc với cô giáo để cô nắm bắt được thói quen sinh hoạt của trẻ. Ngoài ra, phải thuờng xuyên nói với trẻ những câu kiểu “Cô giáo cũng thuơng con nhu mẹ”, để trẻ chóng cảm thấy thân thiết với cô giáo, từ đó giúp trẻ dễ dàng vuợt qua thòi kỳ quan trọng này.

Khi trẻ hỏi: "tại sao các Bạn trai Không được mặc
Váy? "

Đôi với đa sô các bậc cha mẹ thì việc giáo dục giới tính cho trẻ là rât đơn giản: bé trai là bé trai, bé gái là bé gái, không cần phải giáo dục đặc biệt, tuy nhiên, các chuyên gia lại cho rằng, tiến hành giáo dục vai trò giới tính một cách đúng đắn cho trẻ là việc làm vô cùng cần thiết.

Giới tính quyết định mô thức hành vi của một nguời, nhu mọi nguời yêu cầu hành vi của nam giới phải thế hiện đuợc khí thế mạnh mẽ, còn hành vi của nữ giới phải thể hiện đuợc vẻ dịu dàng nữ tính, tuy giới tính là do yếu tố di truyền quyết định, nhung ý thức giới tính lại là kết quả giáo dục của nguời lớn. điều này không chỉ liên quan đến quan hệ xã giao, tình cảm, hôn nhân và cuộc sống gia đình bình thường sau này của trẻ, mà còn ảnh huởng đến sự phát triển về tâm lý.

Tình huống 1

Bố mẹ của huy thuờng rất bận, họ hay phải đi công tác nên ít có thời gian ở bên huy. từ nhỏ, huy đã sống ở nhà bà ngoại cùng với các chị em họ. bà ngoại nói con gái "dễ nuôi" nên thuờng cho huy mặc quần áo của chị họ, lại còn để tóc dài rồi tết tóc đuôi sam nên trông huy rất giống một bé gái.

Ngày huy sinh nhật 5 tuôi, bé được bô mẹ đón vê nhà. Khi bô mẹ làm dáng cho huy thì phát hiện ra một vấn đề: huy chỉ thích quần áo và đồ chơi của con gái, không hề thích quần áo và đồ chơi của con trai. Ở nhà trẻ, huy chỉ thích chơi với các bạn gái, ngay cả dáng vẻ và giọng nói cũng ngày càng giống con gái.

Một hôm, sau khi hết giờ học, huy lao ngay vào lòng mẹ đang đợi đón mình rồi khóc nức nở, huy tủi thân nói: "tại sao các bạn cứ chê cuời con? tại sao các bạn gái được mặc váy mà con lại không chứ?"

Tình huống 2

Mang song thai thuờng khiên nguời ta cảm thây thích thú, vì cả hai đêu có tướng mạo nhu nhau, mặc quần áo giống nhau, sử dụng đồ dùng giống nhau,
thậm chí hành vi cử chỉ cũng đều giống nhau, đúng là một gia đình thú vị.

Kiều và Nam là hai chị em sinh đôi vừa thông minh vừa đáng yêu, cả hai đều sắp tròn 5 tuổi, vào ngày sinh nhật, mẹ đua hai chị em đi chợ mua đồ, mẹ mua cho mỗi nguời một đôi giày giống nhau. Nam thấy vậy vui lắm, vì giày của chúng khi chạy không phát ra tiếng kêu. Mẹ định mua thêm cho Kiều một chiếc váy, Nam nhìn thấy chiếc váy đẹp nên cũng rất thích, nó liền nói với

mẹ: “Mẹ oi, con cũng muốn một chiếc váy nhu vậy”.

“đây là váy của chị mà.”

“Nhung con cũng muốn có một chiếc váy như vậy!” Nam nói. “Em là con trai, em không được mặc váy!” Kiều đứng bên nói. “tại sao con trai lại không được mặc váy?” Nam hỏi.

“Chỉ có con gái mới.............. ”

Phân tích tình huống

“tại sao con trai không được mặc váy?” Khi trẻ đưa ra câu hỏi này, rất nhiều cha mẹ sẽ cho rằng: Chắc chắn do trẻ nhìn thấy người khác mặc váy đẹp nên cũng muốn mặc. qua ví dụ trên có thể thấy rằng, trẻ không phải chỉ muốn mặc váy đẹp, mà do chúng vẫn chưa ý thức được sự khác biệt về giới tính.

“Mẹ oi, con là con trai hay con gái? Mẹ là đàn ông hay phụ nữ?” Người lớn cho rằng đó là điều quá dễ hiểu, nhưng đối với một đứa trẻ thì đó lại là một vấn đề rất khó xác định. Khi cha mẹ nói với trẻ “Con cũng là đàn ông như ba”, hay “Con cũng là phụ nữ như mẹ”, thì đối với bọn trẻ, con trai và con gái chẳng qua chỉ là 2 từ vựng mới học được mà thôi.

Trẻ 4, 5 tuổi do đã từng tiếp xúc nhiều với các bạn nên cũng có chút khái niệm trừu tượng về giới tính, và bắt đầu thích tìm hiểu các vấn đề về giới tính như: tại sao các bạn gái lại thường tết tóc? tại sao các bạn trai lại không được mặc váy?... điều này đòi hỏi cha mẹ ngay từ khi trẻ còn nhỏ đã phải tạo cho trẻ ý thức rõ ràng về sự khác biệt giới tính.

Có những bậc cha mẹ vì lý do nào đó mà trang điểm và ăn vận kiểu khác giới cho con, tức biến con trai thành con gái, hoặc biến con gái thành con trai. Cha mẹ chỉ cho con ăn mặc theo ý của mình mà không hề nghĩ rằng điều đó rất dễ làm xáo trộn ý thức giới tính của trẻ, khiến cho chúng không thế nhận ra giới tính thật của mình, thậm chí còn tạo ra những ảnh hưởng xấu cho cuộc sống sau này.

Những bé trai có vấn đề về nhận thức giới tính thường thích mặc quần áo của con gái, chúng cũng có thế nhận ra vẻ nữ tính của mình, chúng cảm thấy rằng: là con gái sẽ được quan tâm và khen ngợi nhiều hon. Còn có những trẻ có thể biểu hiện sự mâu thuẫn này ngay ở lúc sắm vai, làm những việc mà người khác giới làm, thậm chí còn gặp giấc mo tương ứng, ví dụ, bé trai nằm mo thấy mình là con gái, lại được thừa hưởng những điểm mạnh của con gái.

Nắm bắt tâm lý

đối với sự nhận thức về giới tính, trẻ không chỉ chịu ảnh hưởng từ phía cha mẹ, mà những

người, những sự việc, sự vật hàng ngày trẻ thường xuyên tiếp xúc cũng đều có thể ảnh hưởng đến sự hình thành cách nhìn nhận của trẻ. Do vậy, các chuyên gia cho rằng, trong quá trình giới tính hóa ở trẻ, không cho phép được thay đối cách nhìn nhận về giới tính. Là con trai thì cứ để trẻ sống trong thế giới của con trai, thích những thứ mà con trai thích, và làm những việc mà con trai làm.

Phương pháp giải quyết

giới tính là vấn đề sinh lý, sự khác biệt về nam và nữ không chỉ thề hiện qua các bộ phận trên cơ thể, mà còn thể hiện rất nhiều qua sự nhận biết xã hội và hành vi tâm lý. Chính vì có những kỳ vọng khác nhau về nam và nữ, nên mới có sự phân biệt nam nữ, cha mẹ phải làm cho trẻ hiểu rõ điều này. Cha mẹ càng phải làm cho trẻ hiểu rõ một điều đó là: Con trai phải làm những việc gì, phải ra dáng như thế nào; con gái phải làm những việc gì, phải làm dáng như thế nào. Như vậy trẻ mới nhận thức rõ hơn và toàn diện hơn về giới tính.

Nếu trẻ hỏi bạn: “tại sao con trai không được mặc váy?” thì cha mẹ tuyệt đối không được trả lời quá rõ ràng, vì những câu trả lời như

vậy thường quá sâu xa đối với trẻ, nên cơ bản không thể đáp ứng được mong muốn học hỏi của trẻ. Chúng không thể có được sự nhận thức đúng đắn về giới tính của mình thông qua cha mẹ, đồng thời cũng không thể lý giải được sự mong đợi của xã hội đối với giới tính của một con người, như vậy đương nhiên không
thể dễ dàng hình thành quan niệm giới tính.

Cha mẹ có thể nắm bắt cơ hội để tiến hành giáo dục giới tính đúng đắn cho trẻ. qua cuộc sống thường ngày, phải làm cho trẻ nhận biết được sự khác biệt giữa hai giới tính, ban đầu có thể nói qua về sự khác biệt của bộ phận sinh dục của nam và nữ, để chúng hiểu sơ qua về sự khác biệt giữa nam và nữ. Sau đó có thể thông qua cách ăn mặc, vui chơi, hành vi hoặc ngôn ngữ đế giúp trẻ nhận thức rõ đuợc sự khác biệt về giới tính, phải làm cho trẻ hiểu rằng, con gái có vẻ đáng yêu của con gái, con trai cũng có vẻ mạnh mẽ của con trai. Ngoài ra, cha mẹ cũng phải làm cho trẻ hiểu rằng, cho dù là trai hay gái thì cũng đều là con ngoan của cha mẹ, đồng thời huớng dẫn trẻ cách chung sống riêng với từng giới tính.

Khi trẻ hỏi: "Nhà ta Nghèo lảm phải KhôNg ạ? "

Các nhà tâm lý trẻ em cho biết: trẻ sinh ra đã có hứng thú với đồng tiền, giáo dục về vấn đề tiền bạc ngay từ nhỏ sẽ giúp trẻ có một quan niệm đúng đắn và tích cực về đồng tiền, từ đó hình thành thói quen quản lý tiền bạc tốt và luôn ý thức được giá trị của đồng tiền.

Tình huống

buổi chiều khi vừa từ nhà trẻ về, Cường nói với mẹ là muốn dùng điện thoại, thế là mẹ lấy cho Cường mượn điện thoại, Cường mải mê chơi suốt, thậm chí hôm sau còn đem theo đi học.

Một tối nọ, Cường trèo lên ghế sofa ngồi và nói: "Mẹ ơi, con thấy bố của bạn vỹ giàu lắm!"

"ủa, sao thế con?"

"vì bố bạn ấy ngày nào cũng đi ô tô đến đón bạn ấy, hôm nay bạn ấy còn mang theo một chiếc điện thoại đời mới. Ngày mai con không mang điện thoại đi nữa, thực ra tính bằng miệng cũng được."

"hả?"

"Mẹ ơi, nhà ta nghèo lắm phải không ạ?"

"Mẹ nghĩ là nghèo, bố của bạn Thanh còn có sữa đề bán cho người ta, chúng ta thì chẳng có thứ gì để bán cả, cho nên mới không có tiền."

Người mẹ bận bịu trong bếp không nói nữa, chị nghĩ: Con trai mình đã bắt đầu nghĩ đến vấn đề xã hội rồi, để khi nào có cơ hội chị sẽ nói với Cường: "bố mẹ không có nhiều tiền, nhung trải qua sự nỗ lực thì cũng đủ để con phát triển khỏe mạnh, bố mẹ còn có rất nhiều tình thương để dành cho con."

Phân tích tình huống

Khi trẻ hỏi "Nhà ta nghèo lắm phải không ạ?", thì cha mẹ phải trả lời câu hỏi này nhu thế nào? Nên công bố tình hình tài chính của gia

đình, hay nói với trẻ: "Nhà ta nghèo lắm", hoặc nói "Nhà ta thuộc dạng bình thường."

đối với đa số các bậc cha mẹ thì việc công bố tình hình tài chính của gia đình với trẻ là một vấn đề khó xử. Nếu hỏi một đứa trẻ 4, 5 tuổi: "tiền từ đâu mà CÓ?", chắc chắn sẽ có trẻ nói: "tiền lấy từ ngân hàng", đó là do trẻ chỉ nhìn thấy việc cha mẹ lấy tiền từ ngân hàng, chứ chúng không thực sự hiểu rằng: đồng tiền là thù lao mà cha mẹ phải làm lụng vất vả mới kiếm được.

Nắm bắt tâm lý

đa số mọi người đều kiêng nhắc đến từ “nghèo”, thực ra trên thế giới, giàu nghèo cũng chỉ là xét một cách tương đối, đồng thời cũng là một sự tồn tại khách quan, bất kể giàu hay nghèo thì vấn đề quan trọng vẫn là làm thế nào để giao lưu với trẻ, để trẻ bất kể môi trường bên ngoài, bất kể điều kiện như thế nào cũng đều có một tâm trạng vui vẻ. Ngoài ra, cha mẹ còn phải làm cho trẻ hiểu rằng, hoàn cảnh và điều kiện ngoại cảnh của con người có thể thay đổi nếu có sự cố gắng, ham muốn của con người không bao giờ có điểm dừng, và luôn có cái không thể với tới, cho nên phải biết cách khắc phục.

Phương pháp giải quyết

hiện nay, đa số các gia đình đều sinh hai con, trẻ không còn phải sống một cuộc sống nghèo túng, nên thường muốn gì đòi nấy, còn cha mẹ cũng luôn cố gắng đáp ứng yêu cầu của trẻ. trong quan niệm của trẻ, dường như lúc nào bố mẹ cũng sẵn có tiền. Do vậy, chuyên gia cho rằng, ngay từ nhỏ cha mẹ phải giúp trẻ thiết lập quan niệm đúng đắn về đồng tiền. Khi trẻ đặt ra các câu hỏi liên quan đến vấn đề tiền bạc, cha mẹ phải tùy từng câu hỏi cụ thể mà đưa ra câu trả lời xác đáng.

1. “Nhà ta nghèo lắm phải không?”

Khi trẻ hỏi câu này, cho dù nhà nghèo hay giàu cũng chỉ cần nói với trẻ “bình thường” là được, đồng thời nói với trẻ: “bố mẹ có đủ tiền để mua thức ăn, quần áo và những vật dụng cần thiết.” từng có một nhà giáo dục khuyên cha mẹ rằng: Cho dù của cải có nhiều đến mấy cũng không cần thiết phải khiến trẻ nghĩ rằng, chúng muốn gì được nấy, hoặc cậy thế để khoe khoang với láng giềng.

2. “Mẹ kiếm được bao nhiêu tiền?”

Khi trẻ hỏi vê chuyện tiên bạc, thì cha mẹ hoàn toàn không cân phải trả lời bằng con số cụ thể, vì lúc này trẻ vẫn chưa có khái niệm cụ thể về con số, cho dù câu trả lời của bạn là bao nhiêu thì đối với trẻ cũng chỉ là một con số xa lạ, như vậy trẻ khó mà biết được nhà mình giàu hay nghèo. Cha mẹ chỉ cần nói đon giản với trẻ “Số tiền cha mẹ kiếm được đủ để nuôi sống gia đình chúng ta” là được.

3. “Tiền từ đâu mà có?”

Có lẽ rất nhiều đứa trẻ khi nhìn thấy cha mẹ rút tiền đều cảm thấy tò mò, cho rằng máy atM cũng có thể tạo ra tiền. Khi trẻ hỏi “tiền từ đâu mà CÓ?”, cha mẹ phải nói rõ với trẻ rằng, tiền là

thù lao kiếm được sau khi lao động vất vả, nếu không lao động thì sẽ không có tiền, qua đó để loại bỏ khái niệm sai lầm "tiền được tạo ra từ máy atM".

Vì sao trẻ Không thê tập trung chú ý?

Chú ý tức là sự hướng đến và tập trung của một cá thề đến một đối tượng bên ngoài, là một trạng thái tâm lý đi kèm với các quá trình nhận biết, bất kể là nhìn, nghe hay nghĩ cũng đều phải "chú ý", muốn hoàn thành một việc thì cũng phải "chú ý" mới làm được. Do vậy, sự chú ý tồn tại khắp mọi nơi mọi lúc, tuy nhiên, sự chú ý của trẻ lại được bàn theo một cách khác.

Không thể tập trung chú ý là hiện tượng rất thường gặp ở trẻ. Do sự hạn chế về mức độ phát triển cả về thể chất lẫn tinh thần nên trẻ không thể tập trung chú ý lâu vào một việc, mà thường chuyền từ việc này sang việc khác. Thói quen này của trẻ có ảnh hưởng rất lớn đến việc học và chơi. Do vậy, cha mẹ phải cố gắng giúp trẻ thay đổi thói xấu này.

Tình huống 1

Lan anh đã được 4 tuổi 8 tháng, bé rất năng động và đáng yêu, nhưng bé lại không thế nào tập trung chú ý được, ví dụ, bảo bé vẽ thì bé chỉ ngồi vẽ một lát rồi bắt đầu nghịch bút, nghịch bút được một lát lại rồi lại xé vụn tờ giấy đang vẽ dở, cho dù thế nào cũng không chuyên tâm làm việc chính. Mẹ Lan anh còn nói: "Ngoài ngồi trước ti vi xem hoạt hình thì các việc khác con đều không thể kiên trì quá 20 phút, điều này khiến tôi rất lo lắng", bố mẹ cho bé xem sách, nhưng bé chỉ xem một lát rồi cứ thấp thỏm muốn chạy đi chơi bóng với các bạn. Người mẹ buồn rầu nói: "Con ngồi xem sách chỉ được một lúc, nhưng khi chơi thì đến một tiếng cũng không thấy mệt. vậy có cách nào đế giúp trẻ luôn tập trung không?"

Tình huống 2

Con trai của chị hoa rất hiếu động, tuy nhiên sự hiếu động quá mức này lại khiến chị rất buồn.

Chị hoa nói: "Con trai tôi sắp tròn 5 tuổi rồi, nhưng khả năng chú ý lại không có, làm việc gì cũng chỉ được chốc lát, lúc làm việc này, lúc làm việc khác. Khi chơi cũng như vậy, lúc thì chơi máy bay, lúc thì chơi ô tô, đặc biệt là khi tôi kế chuyện thì bé chỉ ngôi nghe được vài phút là muôn bỏ đi, xem sách cũng không tập trung, tôi sợ con sẽ hình thành thói quen xấu".

Phân tích tình huống

Khả năng chú ý của trẻ là chỉ khả năng trẻ có thể tập trung ý chí vào một sự vật hoặc một trò choi nào đó mà không bị tác động bởi những kích thích bên ngoài. Thời gian tập trung chú ý của từng độ tuổi, từng giai đoạn phát triển và từng cá thể có sự khác nhau, trẻ càng lớn thì thời gian tập trung càng tăng. Nghiên cứu của các nhà tâm lý trẻ em chứng minh, trẻ trên 3 tuổi chỉ có thể

tập trung chú ý đến một sự việc trong một khoảng thời gian rất ngắn, chừng 3-5 phút, trẻ trên 4 tuổi duy trì được khoảng 10 phút, trẻ 5-6 tuổi thì có thể duy trì khoảng 15 phút, đương nhiên, đó chỉ là thời gian trung bình, còn trong thực tế thì mỗi trẻ một khác.

Nguyên nhân khiến trẻ không tập trung

1. Bị làm phiền bởi các yếu tố không liên quan

tất cả những sự vật mới lạ đều có thể thu hút sự chú ý của trẻ, làm phiền đến hoạt động mà chúng đang tiến hành. Như sắc màu và âm thanh của môi trường, người và xe cộ qua lại đều có thể phân tán sự chú ý của trẻ.

2. Quá mệt mỏi

Do sức chịu đựng của hệ thống thần kinh ở trẻ tương đối kém, nên nếu để các dây thần kinh ở lâu trong trạng thái bó căng hoặc thực hiện một hoạt động nhàm chán thì có thể gây mệt mỏi. Nếu buổi tối cho trẻ xem ti vi, chơi đùa lâu mà không đôn đốc trẻ ngủ sớm dậy sớm thì có thể khiến cho trẻ không được ngủ đủ giấc, ngày hôm sau trẻ khó mà tập trung nổi.

3. Trẻ không hứng thú với một số sự vật

việc mà cha mẹ yêu cầu trẻ làm quá khó, khiến trẻ có tâm lý ngại khó, việc quá dễ cũng không thể thu hút được trẻ. Chỉ có chọn đúng việc vừa sức và có yếu tố lạ mới có thể tạo ra và duy trì được sự chú ý của trẻ.

4. Khả năng thay đối chú ý kém

Do trẻ còn quá nhỏ, khả năng thay đối chú ý của trẻ vẫn chưa hoàn thiện, nên thường không thể kịp thời tập trung chú ý tới một sự vật đáng được chú ý. Ngoài ra, nếu lượng vận động trước đó quá nhiều, trẻ bị kích thích quá mạnh, tâm trạng quá hưng phấn thì rất khó chú ý đến hoạt động sau đó, cho nên rất dễ bị phân tâm.

Nắm bắt tâm lý

tập trung chú ý là yếu tố cần thiết để hoàn thành bất kỳ hoạt động nào, tuy nhiên, để có được sự chú ý thực sự thì phải có nỗ lực cao, mà nỗ lực càng cao thì năng lượng tiêu hao càng nhiều, dẫn tới dễ bị mệt mỏi, đặc biệt là trẻ 5 tuổi sẽ rất khó để duy trì sự tập trung chú ý thực sự trong thời gian dài.

Chúng ta nói trẻ không tập trung chú ý, thường là nói sự chú ý của trẻ vẫn chưa thực sự tập trung, do đó có thể thấy, sự chú ý không chủ đích của trẻ luôn chiếm ưu thế, bất kỳ một sự vật mới lạ nào cũng đều có thể thu hút trẻ. Cha mẹ phải sử dụng phương pháp thật linh hoạt, không

ngừng kết hợp hai loại chú ý của trẻ, để hoạt động của não lúc căng lúc chùng, như vậy trẻ vừa có thể làm tốt việc, vừa không quá mệt mỏi.

Phương pháp giải quyết

(1) Nếu trẻ không thể tập trung chú ý vì sự tác động của những nhân tố kích thích không liên quan thì cha mẹ phải tìm cách loại bỏ tất cả những tác động đó để giữ cho môi trường của trẻ luôn được yên tĩnh và trong lành.

(2) Nếu do trẻ quá mệt mỏi thì lúc này cha mẹ phải sắp xếp cho trẻ thời gian nghỉ ngơi hợp lý, để trẻ được nghỉ ngơi thoải mái và ngủ đủ giấc, đó là điều kiện tiên quyết để trẻ có được một sinh lực tràn trề.

(3) Không thể tập trung chú ý ở đây có thể tồn tại một vấn đề về sự hứng thú. Khi trẻ cảm thấy hứng thú trước một sự vật nào đó thì thời gian tập trung chú ý có thể kéo dài như một kỳ tích. Cha mẹ có thể lợi dụng đặc điểm này mà nghĩ ra biện pháp khéo léo để biến nhiệm vụ thành hứng thú, đồng thời để trẻ có hứng thú mạnh mẽ đối với hoạt động mà trẻ muốn làm, nhằm mục đích khơi gợi trí ham học hỏi, bồi dưỡng niềm dam mê, từ đó thúc đẩy sự tập trung chú ý của trẻ.

(4) Nếu khả năng thay đối sự chú ý của trẻ kém thì cha mẹ phải hướng dẫn trẻ tích cực động não, biến trạng thái bị động thành chủ động, như vậy sẽ rất có lợi cho việc duy trì sự chú ý của trẻ.

Trẻ 5 tuôi hay Nói Dôi

Nói dối khiến người ta ghét bỏ, trẻ nói dối càng khiến cha mẹ tức giận, trẻ vốn hồn nhiên đáng yêu, nhưng trẻ 5 tuổi đã biết nói dối, điều này khiến rất nhiều cha mẹ không thể nào hiểu nổi. Nói chung, người lớn nhìn nhận thế giới khách quan và logic, nhưng cách nghĩ của trẻ lại chủ quan và phi hiện thực, trẻ thường nói dối trong tình trạng bản thân không thề tự chủ và không còn kế hay.

Tình huống

Có một cậu bé từ lâu đã cảm thấy ngán ngẩm việc cha mẹ bắt cậu học chữ, cho nên cậu quang hết bài tập mà mẹ giao ở đấy rồi đi choi. Khi mẹ đi làm về hỏi “Con làm xong bài tập chưa?” thì cậu nói: “Con làm xong rồi ạ”. Nhưng khi mẹ bảo cậu mang bài tập cho mẹ kiểm tra thì cậu lại cuống quýt nói với mẹ: “Con đi làm ngay đây ạ”.

Phân tích tình huống

đối với việc nói dối của trẻ, ở nước ngoài từng có một thực nghiệm như thế này: trong góc một căn phòng rất rộng có đế một cái lồng, bên trong có một con thỏ, còn ở góc đối diện có để

một đống đồ choi, vài quyển truyện tranh và một ít kẹo. Khi tiến hành thực nghiệm, mỗi lần chỉ cho một trẻ vào phòng. Sau khi trẻ vào phòng, người làm thực nghiệm cho biết sẽ ra ngoài vài phút và dặn bé canh chừng con thỏ ở góc nhà. Chưa được vài phút, đứa trẻ đã bị lôi cuốn bởi đồ choi và kẹo ở góc bên kia, thế là lao ngay tới và quên mất nhiệm vụ canh chừng con thỏ. Người làm thực nghiệm thông qua camera nhìn thấy thế liền ấn ngay chốt để con thỏ roi xuống lồng đặt sẵn bên dưới. Khi trẻ quay lại thì không nhìn thấy con thỏ đâu. Lúc này người làm thực nghiệm vào phòng hỏi bé vì sao con thỏ mất tích.

trước Tình huống này, trẻ thường có rất nhiều phản ứng, từ việc hoàn toàn phủ nhận sự việc đến việc miễn cưỡng kể rõ đầu đuôi câu

chuyện. Người làm thực nghiệm hỏi càng gắt gao thì trẻ càng không dám thừa nhận sự lơ là của mình. Thực nghiệm này cho chúng ta thây: Nêu bị uy hiêp thì dường như đứa trẻ nào cũng đều nói dối.

Lúc đầu người mẹ hỏi, đứa trẻ sợ sẽ bị mẹ trách mắng vì tội chưa làm bài tập nên đã tìm kế tạm thời đó là nói dối “Con làm xong rồi”. Nhưng nó lại không ngờ mẹ lại yêu cầu mang bài tập cho mẹ kiểm tra. rõ ràng, sự việc này có thể xảy ra là do trẻ vẫn chưa có khả năng tư duy logic, nên đế thoát nguy, trẻ đã tìm cách nói dối. Do vậy, khi trẻ nói dối kiều này, cha mẹ không nhất thiết phải lo lắng, càng không nhất thiết phải tìm cách quản thúc trẻ nghiêm khắc hơn. Nếu lúc này cha mẹ không phân biệt trắng đen mà trách mắng trẻ, thậm chí trừng phạt trẻ thì rất có thể trẻ sẽ cảm thấy càng bất an hơn, và như vậy sẽ tìm ra các cách nói dối khác, tuy nhiên, cha mẹ cũng không thề vì thế mà bỏ mặc, để trẻ biến thành kẻ chuyên nói dối. việc mà cha mẹ phải làm đó chính là tìm hiểu nguyên nhân khiến trẻ nói dối, và phải dùng lý lẽ đề giảng giải, đế trẻ nhận thức được tính nguy hại của việc nói dối.

Mặc dù trẻ có nhiều cách nói dối, nhưng nguyên cớ chung quy cũng không ngoài mấy trường hợp sau:

1. Mười đứa trẻ thì có tới chín đứa không chịu thua kém ai

trẻ cũng có tâm lý cạnh tranh như người lớn, chúng thường muốn tạo sự chú ý cho người khác hoặc muốn được người khác khen ngợi và âu yếm, đồng thời hi vọng rằng mình sẽ có một chỗ đứng nhỏ trong thế giới này. đương nhiên, tâm lý tích cực vươn lên này là vô cùng đáng quý, vì nó luôn lúc đẩy trẻ phát triển cả về thể chất lẫn tinh thần. Nếu tâm lý không chịu thua kém ai thiếu sự chỉ dẫn đúng đắn từ người lớn thì cũng có thể dẫn đến việc nói dối.

2. Thông thường trẻ nói dối là để tránh phải chịu khổ

Khi trẻ ý thức được rằng mình sẽ bị tổn thương, phải chịu tủi nhục và gặp nguy hiểm thì trẻ sẽ dùng cách nói dối để giải thoát cho mình. Chẳng hạn khi phạm lỗi nhưng sợ bị trách mắng nên trẻ đã tạo ra một câu chuyện khác để che giấu lỗi lầm của mình, trẻ sẽ nói là do người khác sai trẻ làm, hoặc nói là do không biết phải làm thế nào nên mới mắc lỗi. hay như khi chưa làm xong bài tập, do sợ bị phê bình nên nói dối đã làm xong rồi.

3. Trẻ quá tự ti dân đên nói dôi

trong cuộc sống hiện thực, một số trẻ do thành tích học tập không tốt lắm mà không được thầy cô tuyên duong, lại không được bạn bè quan tâm đến nên có tâm lý tự ti vì mình không bằng nguời khác, bé Minh 5 tuổi đã là một đứa trẻ không được bạn bè coi trọng, không được mọi nguời chú ý, cậu đã nói dối rằng nghỉ hè bố mẹ sẽ cho cậu đi biển, và cả đi thuyền nữa, khiến các bạn cứ xúm lại hỏi han về chuyện này, và ước ao được nhu cậu.

4. Cha mẹ không guong mẫu khiến trẻ nói dối

Mọi nguòi đều biết rằng, lời nói và hành động của cha mẹ có ảnh huởng trực tiếp và sâu sắc đến sự truởng thành của trẻ. ví dụ, trẻ mới đi nhà trẻ thuòng khóc không chịu đi, có một số cha mẹ thuờng nói: “hôm nay con cứ đi học rồi ngày mai không đi nữa”. Nhung sự thực không phải

nhu vậy, lâu dần trẻ sẽ cho rằng nói dối là chuyện hết sức bình thuờng, vô hình trung trẻ đã học nói dối từ cha mẹ. Ngoài ra, cha mẹ cũng không được xem nhẹ việc trẻ và những nguời khác nói dối. ví dụ, khi trẻ nói dối mà cha mẹ không kịp thòi chỉ bảo, phê bình và uốn nắn, cũng không tỏ ý phản đối chuyện nguời khác nói dối, không đua ra nhận xét đúng đắn của mình, thì trẻ sẽ thấy nói dối cũng không sao.

Nắm bắt tâm lý

từ điển định nghĩa về nói dối đó là dùng những lời nói không đúng sự thực để lừa gạt người khác, đó là một hành vi che đậy và làm sai sự thực có chủ ý và đã được suy nghĩ cặn kẽ. đương nhiên, truờng hợp do khả năng phát triển về tâm lý và ngôn ngữ còn kém nên khả năng biểu đạt ngôn ngữ không tốt không phải là nói dối. Nhu đứa trẻ 5 tuổi chẳng may làm võ chậu hoa nhà hàng xóm, khi bị cha mẹ trách mắng thì thề thốt không chịu nhận, tâm lý của đứa trẻ đó là “chỉ mong rằng mình chua từng làm việc này”. Khi đứa trẻ 6 tuổi kể không đúng với mẹ rằng bạn khác được mẹ cho đi choi công viên, tâm lý của nó là “muốn điều đang tuởng tượng trở thành sự

thực" đều không nên tính là nói dối. tuy nhiên sau khi trẻ đi học, nếu nói dối để chiếm đoạt đồ vật của người khác hoặc để xâm hại quyền lợi của người khác thì rất có thể đã xuất hiện một số vấn đề về phẩm chất
đạo đức, cha mẹ phải kịp thời uôn năn.

Phương pháp giải quyết

Nếu trẻ nhà bạn hay nói dối thì bạn có thể làm theo cách này:

1. Không đánh giá trẻ bằng tiêu chuẩn người lớn

Có rất nhiều động cơ khiến trẻ nói dối, vì vậy phải căn cứ vào tình hình thực tế để xử lý, không được tùy tiện đem tiêu chuẩn đạo đức của người lớn để đánh giá, đó là điều quá sâu xa và khó hiểu đối với trẻ. Nếu không thì không chỉ làm tổn thương đến lòng tự trọng của trẻ, mà còn ảnh hưởng đến sự phát triển nhân cách, và còn có thể khiến cho "bệnh" nói dối của trẻ càng trầm trọng hơn.

2. Tác động bằng tình cảm, thuyết phục bằng đạo lý, không được trừng phạt quá nghiêm khắc

trẻ nói dối chắc chắn sẽ bị trách phạt, tuy nhiên không nên xử phạt

quá nghiêm khắc, mà phải tác động bằng tình cảm, thuyết phục bằng đạo lý, để trẻ hiểu rằng gây lỗi thì phải chịu phạt, đồng thời cũng phải làm cho

trẻ hiểu rằng, tuy cha mẹ buồn phiền vì trẻ nói dối, nhưng thực ra vẫn rất thương trẻ. Chỉ có như vậy thì phương pháp giáo dục trẻ mới đạt được hiệu quả như mong muốn. Nếu trừng phạt quá nghiêm khắc thì chỉ có thể khiến trẻ cảm thấy bất công, và để chống lại sự bất công đó, trẻ sẽ lại tìm cách nói dối.

3. Không nên truy hỏi trẻ nhiều

Khi cha mẹ phát hiện thấy trẻ đang nói dối thì hầu hết liền truy hỏi ngay, thực ra là cha mẹ muốn tạo cho trẻ cơ hội nói thực, nhưng kết quả là trẻ lại càng nói dối thêm để chứng minh mình hoàn toàn ngay thẳng. Do vậy, nếu cha mẹ biết được chân tướng sự việc thì không cần phải truy hỏi nhiều. Nếu cha mẹ tuy không biết chân tướng sự việc, nhưng có thể khẳng định rằng câu trả lời của trẻ không hề đáng tin thì cũng không cần phải truy hỏi trẻ. tóm lại, không cần phải truy hỏi đứa trẻ đã nói dối, nếu không thì chỉ có thể làm cho đứa trẻ đó lại tìm cách nói dối, như vậy vừa khiến cho tâm lý của đứa trẻ càng thấy áy náy và bất an, mà cũng làm cho mình càng tức giận

hơn. Chi bằng hãy tin tưởng vào sự suy đoán của mình, nói với trẻ rằng cha mẹ mong muốn hoặc yêu cầu trẻ phải làm như thế nào.

4. Không được chê cười, mà phải tiến hành dẫn dắt

điều quan trọng nhất sau khi trẻ nói dối đó là phải dẫn dắt, chủ yếu là để trẻ hiểu rõ đúng sai, từ hậu quả của việc nói dối để giảng giải cho trẻ hiểu được chuẩn mực đạo đức. Chê cười chỉ làm cho đứa trẻ bất mãn, từ đó mất đi niềm tin.

5. Cho trẻ nếm cảm giác bị lừa gạt

ví dụ, khi trẻ muốn đi choi công viên, cha mẹ có thể đồng ý, nhưng một lát sau lại không thừa nhận, và trẻ sẽ hỏi tại sao cha mẹ lại nói dối. Lúc này cha mẹ phải biết lựa tình thế mà nói với trẻ: "Con biết cảm giác khi bị người khác lừa gạt thế nào rồi chứ, con có biết mỗi lần mẹ biết con đang nói dối thì mẹ buồn lắm không. Cho nên, từ nay về sau, chúng ta phải tin tưởng lẫn nhau, con không nói dối mẹ, và mẹ cũng không nói dối con, có được không nào?" đọc đến đây chắc hăn bạn cũng đoán được

cảm giác của trẻ như thế nào.

6. Uốn nắn trẻ từ sớm

trẻ nói dối không phải chuyện đáng sợ, mà điều đáng sợ đó là cha mẹ bị lừa gạt trước lời nói dối của trẻ, nếu cứ để hành vi nói dối tiếp tục tái diễn thì cuối cùng nói dối sẽ thành thói quen. Khi cha mẹ nhận ra trẻ nói dối, hoặc khi trẻ tự thừa nhận mình nói dối, cha mẹ nên nói rằng "biết sai mà sửa thì vẫn ngoan, bố mẹ vẫn yêu những đứa trẻ trung thực".

Dạy trẻ Biết tôn trọng

Các chuyên gia cho biết, dạy trẻ biết cách tôn trọng người khác là nhân tố quan trọng để sau này trẻ có thể đứng vững trong xã hội. Nếu trẻ không biết hay không hiểu cách tôn trọng người khác thì cha mẹ phải xem lại phương pháp giáo dục của mình.

Tình huống

Cách đây không lâu, mẹ đưa yến Nhi đi dự tiệc. Suốt cả buổi tối người mẹ bị yến Nhi quấy rầy. Khi mẹ trò chuyện với mọi người, yến Nhi cứ luôn miệng đòi uống nước cam, mẹ bảo nó chờ một lát nhưng nó không chịu, còn gào toáng lên. Người mẹ nhẹ nhàng ngăn chặn việc gào thét vô lý của con, nhưng cô bé lại quát mẹ "im mồm". Người mẹ vô cùng sững sờ trước hành vi của con. Thực tế thì ở nhà thi thoảng yến Nhi cũng tỏ ra "hỗn hào" với mẹ, nhưng chưa bao giờ vô lễ như vậy, cho nên người mẹ cũng không bận tâm. biểu hiện lần này của con trong buổi tiệc khiến người mẹ nhận thấy tính nghiêm trọng của vấn đề.

Người mẹ cứ băn khoăn, có phải mình đã làm sai điều gì mới khiến con hỗn như vậy...

Phân tích tình huống

Sự việc trên cho thấy, bình thường yến Nhi đôi lúc không tôn trọng mẹ, nhưng vì thương con nên người mẹ không nói gì, đến khi biểu hiện không tôn trọng cha mẹ của đứa con đi quá đà thì người mẹ mới "giật mình".

trẻ có hành vi không tôn trọng người lớn, trách nhiệm thuộc về cha mẹ. Có không ít cha mẹ thường dạy con không dứt khoát, họ cho rằng, ở nhà mà kìm kẹp trẻ quá thì sau này nó sẽ khó thích ứng được với xã hội. thế là trong cuộc sống thường bình đẳng quá với trẻ, mà không quan tâm đến tôn ti trật tự, khiến trẻ không biết đến khái niệm "tôn trọng".

Nắm bắt tâm lý

tôn trọng là điều kiện cơ bản để tiến hành hoạt động xã giao bình

thường, đồng thời cũng là tiêu chí quan trọng của lễ phép, trong hoạt động xã giao, chỉ có người biết tôn trọng người khác mới được người khác tôn trọng lại. đặc biệt, cha mẹ luôn phải lưu ý thông qua mọi phương thức để bồi dưỡng tư tưởng và ý thức tôn trọng người khác cho trẻ.

Phương pháp giải quyết

Nói chung, khi trẻ có hành vi không tôn trọng người khác thì phải trừng phạt thích đáng, hoặc ngăn chặn hành động mà trẻ đang tiến hành. Nếu tình hình lúc đó không cho phép thì lát sau cũng

phải để cho trẻ thấy được hậu quả của việc không tôn trọng người khác, ví dụ: “hôm nay con đã nói những điều làm tổn thương người khác, con phải xin lỗi về những lời nói đó”, “hôm nay con đã không tôn trọng người khác, tối nay con không được xem hoạt hình, và còn bị phạt dọn vệ sinh 3 ngày”. Khi cha mẹ quyết định trách phạt trẻ thì nhất định phải thực hiện nghiêm túc, nếu không thì rất khó thu được hiệu quả.

Thường ngày phải dạy trẻ biết tôn trọng bạn bè, tôn trọng cả người nhỏ tuổi hơn mình. Cha mẹ phải thể hiện rõ quan điểm “phải tôn trọng người khác” với trẻ, luôn nói với trẻ: “Mẹ không thích con nói những lời làm tổn thương người khác”, hoặc “Con phải xin lỗi về hành vi không tôn trọng người khác”,...

Muốn giáo dục về sự tôn trọng thì phải bắt đầu từ việc tôn trọng trẻ. trong quá trình giao tiếp với trẻ, cha mẹ phải coi trẻ như một cá thể độc lập, và phải tôn trọng trẻ, không được tùy tiện răn dạy và trách mắng, tôn trọng trẻ phải bắt đầu từ việc quan tâm đến trẻ, chỉ khi được người khác tôn trọng, quan tâm và yêu quý thì trẻ mới có thề tôn trọng, quan tâm và yêu quý người xung quanh.

Cha mẹ phải tôn trọng người khác để làm gương cho trẻ. Những hành vi, thái độ và phương pháp của cha mẹ khi tiến hành hoạt động xã giao ít nhiều sẽ ảnh hưởng đến lời nói và hành vi của trẻ, không cần nói nhiều mà trẻ có thể hiểu được và làm theo, ví dụ: trong gia đình, cha mẹ tôn trọng, hiếu thuận với ông bà; Ở nơi công cộng giữ trật tự chung,... Nếu cha mẹ thường xuyên chú ý, thường xuyên làm tấm gương sáng thì phương pháp giáo dục không cần lời nói này sẽ ảnh hưởng tích cực đến lời nói và hành vi của trẻ.

Không được đê trẻ quá ích Kỷ

“đứa trẻ này quá ích kỷ, nói đạo lý với nó cũng không có tác dụng, nó lúc nào cũng không muốn cho các bạn khác động vào đồ của nó!” đừng có lo, đây chính là tiêu chí đánh dấu trẻ đã bước vào một giai đoạn đặc biệt, tâm sinh lý của trẻ phát triển rất nhanh, chỉ có hiểu đuợc đặc điểm tâm lý của trẻ thì mới có thể giáo dục và có những tác động tích cực đến trẻ.

Tình huống

Chị tâm hiện đang công tác xa nhà, chỉ đến tết chị mới về quê đoàn tụ với nguòi thân. Theo lời chị kể thì đứa con của chị rất thông minh và đáng yêu, hiện nay bé đã sắp tròn 5 tuổi. Nhưng đứa trẻ này có vẻ rất ích kỷ.

Chị kể: “Khi ở nhà một mình, bé choi đồ chơi, đọc sách, ăn hoa quả mà không sợ bị ai tranh giành, nhưng từ khi về quê ăn tết, thấy có nhiều người lạ, bé thường núp sau lưng tôi, còn cho rằng người khác sẽ cướp mẹ đi, thế là cứ kéo tôi nói: ‘đây là mẹ của con! ’ Các bạn của tôi trêu bé nên cũng kéo tôi và nói: ‘đây là em gái của bác’, ban đầu bé khóc rất thảm thiết, nhưng sau khi quen rồi thì nói: ‘bác ơi, bác ơi!’ rồi dần dần thứ gì bé cũng tranh và nói là của mình, những thứ gì không phải của bé cũng trở thành của bé”.

Một hôm, khi đang ăn cơm tối thì có bạn tôi tới chơi, bé vội kéo tôi nói: “đây là mẹ của con”, rồi còn chỉ tay vào bát của bé nói: “đây là bát của con”, bạn tôi trêu bé nói: “Là của cô chứ, cô cũng muốn ăn!” bé vội vàng nuốt hết cơm trong miệng, sau đó lại ăn một miếng to và luôn cảnh giác theo dõi bạn tôi, bé sợ người cô ấy sẽ lấy mất bát cơm của mình.

Phân tích tình huống

Nhu cầu giao tiếp xã hội của trẻ 5 tuổi tăng dần dần, trẻ ở trong giai đoạn này rất thích chơi với các bạn, nên lúc nào cũng muốn tìm bạn

chơi cùng. Nhưng trong quá trình vui chơi, cha mẹ rất dễ nhận thấy, trẻ luôn cho rằng đồ chơi trên tay của các bạn mới hay, thế là đưa tay ra lấy, lấy không được thì giành, rôi khóc, vừa khóc vừa nói “Của tó’ chứ”, điêu này khiên cha mẹ cảm thấy rất khó xử, không biết tại sao trẻ lại ích kỷ như vậy. Thực ra đó là hiện tượng bảo vệ lợi ích rất tự nhiên.

trẻ rất giỏi bắt chước, mà đối tượng bắt chước thường là các bạn của mình. Do vậy, rất nhiều nhà giáo dục, nhà tâm lý đều coi trọng việc lấy trẻ để giáo dục trẻ. trẻ nhìn thấy các bạn choi đồ choi nào là có thể bắt chước ngay, hoạt động xã giao cùa trẻ 5 tuổi là hoạt động xã giao ban đầu, chúng vẫn chưa hiểu được làm thế nào để chung sống hòa thuận với các bạn. Chúng coi tất cả mọi thứ đều là của mình, không suy nghĩ đến quyền lợi và yêu cầu của người khác, cũng không thể tự kiềm chế mà cứ làm theo ý muốn, cho nên thời gian trẻ choi cùng nhau thường không được lâu, và tranh cãi là điều không thể tránh khỏi.

Ngoài ra, đối với trẻ từ 5-8 tuổi thì chia sẻ với mọi người là mục tiêu rất khó đạt được, chia sẻ ở đây bao gồm cả việc hiểu được nhu cầu của người khác và trì hoãn sự đáp ứng nhu cầu của bản thân. Nếu quan sát tỉ mỉ thì các bậc cha mẹ sẽ để ý thấy: trẻ thường do bị yêu cầu chia sẻ đồ choi mà xảy ra mâu thuẫn với các bạn. Lúc này, điều cha mẹ cần làm đó chính là tôn trọng quyền lợi của trẻ, đồng thời lựa thòi co thích hợp để giúp trẻ học hỏi nguyên tắc hợp tác, để trẻ dần hiểu

rằng vui chơi "cũng phải nhường nhịn".

Do đó, nếu trẻ có "vơ" lấy mọi thứ thì không phải trẻ ích kỷ, mà là trẻ ở giai đoạn này có đặc điểm tâm lý và hành vi như vậy. Cha mẹ phải tôn trọng trẻ, không được cho rằng đó là vấn đề đạo đức mà luôn dùng từ "ích kỷ, hẹp hòi" để trách mắng trẻ.

Nắm bắt tâm lý

trong cuộc sống gia đình, trẻ ích kỷ thường có biểu hiện sau: Không quan tâm đến người lớn; không làm hoặc ít khi làm việc nhà; những thứ gì ăn ngon, chơi vui đều là của mình; thường đặt ra yêu cầu quá cao trong cuộc sống; luôn cảm thấy có ít thứ thuộc về mình.

Xã hội tương lai cần những nhân tài có tinh thần tập thể, trẻ biết hợp tác với người khác sẽ gặt hái được nhiều thành công. Nếu nói rằng việc phát triển khả năng nhận biết và khai thác tiềm năng trí lực trong phương pháp giáo dục thời kỳ đầu là rất quan trọng thì việc dạy trẻ kỹ năng hợp tác và chia sẻ cũng quan trọng không kém.

Phương pháp giải quyết

Trước tiên, phải hướng dẫn trẻ cách sống hòa đồng với mọi người, trong hoạt động tập thể, dạy cho trẻ biết chia sẻ đồ chơi và cùng vui chơi với các bạn. tiếp theo, không được nhân nhượng trẻ, phải kiên quyết từ chối những yêu cầu vô lý của trẻ, đương nhiên cũng phải đáp ứng những yêu cầu hợp lý.

1. Không được quá nuông chiều trẻ

trong cuộc sống thường ngày, cha mẹ phải đáp ứng hợp lý nhu cầu của trẻ, nhưng cố gắng không dành cho trẻ sự đãi ngộ đặc biệt, để trẻ biết rằng mình cũng bình đẳng như các thành viên khác trong gia đình, để trẻsớm loại bỏ tư tưởng chỉ có mình là nhất, để trẻ cùng gánh vác công việc nhà phù hợp với sức mình, tức là phải để trẻ biết rằng mỗi thành viên trong gia đình đều nương tựa vào nhau, phải quan tâm giúp đỡ lẫn nhau, những đồ ăn ngon, đồ chơi hay, mọi người đều có phần, đối với những yêu cầu mà trẻ đưa ra, yêu cầu nào hợp lý mới đáp ứng, còn không thì tuyệt đối không được nhân nhượng. Nếu trong nhà có đồ ăn ngon thì cha mẹ thường không nỡ ăn một mình, mà đều giữ lại cho con, cách làm này rất dễ khiến trẻ hình thành ý thức độc quyền, nếu cứ để tiếp diễn thì sẽ phát triển thành tâm lý ích kỷ.

2. Dạy trẻ học cách kết bạn với các bạn cùng lứa tuổi

trẻ trên 5, 6 tuổi cần có bạn, nhưng vì xu hướng hiện nay là sinh ít con nên trẻ có ít hoặc không

có anh chị em, hơn nữa nhiệm vụ học tập nặng nề, áp lực lớn và ít qua lại với hàng xóm láng giềng khiến trẻ thường phải học một mình, chơi một mình. Như vậy, trẻ sẽ rất khó mà suy nghĩ cho người khác, môi trường sống đơn độc tất sẽ ảnh hưởng đến tâm lý của trẻ. để thay đổi tình trạng này, cha mẹ phải chủ động trò chuyện nhiều hơn với trẻ, ngoài ra còn phải cổ vũ trẻ năng giao lưu với các bạn cùng xóm, chẳng hạn bảo trẻ lấy hoặc đưa báo cho nhà hàng xóm, mượn hay trả đồ cho nhà hàng xóm,... Cha mẹ cũng phải tạo thật nhiều cơ hội cho trẻ giao lưu với các bạn, ví dụ: Ngày chủ nhật

mời các bạn của con đến nhà chơi, và cũng cho trẻ đến nhà khác chơi, cổ vũ trẻ mang đồ chơi của mình cho các bạn chơi cùng, vui chơi hòa thuận, nhường nhịn lẫn nhau, trong quá trình này, trẻ sẽ cảm nhận được tình bạn giữa người với người, từ đó dần biết cách quan tâm đến người khác.

3. Đe trẻ nhận thức được sự nguy hại của thói ích kỷ

Sở dĩ trẻ ích kỷ là do còn có một nguyên nhân quan trọng, đó chính là không nhận thức được tác hại của tính ích kỷ, mà trái lại chỉ thấy được những điểm lợi mà tính ích kỷ mang lại. trẻ còn nhỏ, nhìn nhận vấn đề còn nông cạn, nên việc trẻ thường phán đoán đúng sai bằng trực giác cũng chẳng có gì là lạ, tuy nhiên, cha mẹ phải hướng dẫn trẻ nhận thức vấn đề một cách sâu xa. ví dụ, việc trẻ ăn quá nhiều tuy bề ngoài thấy rất “sướng miệng”, nhung thực tế lại rất dễ gây mất cân bằng chất dinh duỡng, từ đó dẫn đến bệnh béo phì, thiếu máu,...

Thời kỳ quan Trọng Thứ ba

thời kỳ nhập học - bước chân đầu tiên tới trường cần có sự giúp đỡ của cha mẹ

6 tuổi là thời kỳ quan trọng để phát triển trí lực của trẻ, lúc này, trọng luợng não bộ của trẻ đã đạt trên 80% của nguời lớn, nếp nhăn trên não đã bước đầu hình thành. Lúc này là thời kỳ mà các khả năng cảm nhận, ghi nhớ và chú ý phát triển rất nhanh, đồng thời cũng là thời kỳ quan trọng

chuyển dần từ tu duy cụ thể sang tu duy trừu tuợng logic.

Thông thuòng, trẻ 6 tuổi đang học lớp 1 của bậc tiểu học. Lớp 1 là "thời kỳ cai sữa" thứ hai trong quá trình truởng thành của trẻ, đồng thời cũng là giai đoạn bắt đầu có những khát vọng... Thòi kỳ vào lớp 1 chính là thòi kỳ quyết định cuộc đời của trẻ. vậy, phải giúp trẻ dễ dàng vuợt qua giai đoạn khởi đầu của việc học nhu thế nào?

Giúp trẻ sớm thích ứng Vói môi trường tiêu học

tiểu học là giai đoạn đầu tiên của cuộc đời học sinh, nó có ý nghĩa vô cùng quan trọng, tuy nhiên, có rất nhiều trẻ không thể sớm thích ứng với môi truờng tiểu học, chúng cảm thấy đi học không có gì thú vị, quá mệt mỏi, luôn bị ràng buộc, thậm chí còn gào khóc không muốn đi học. Do vậy, cha mẹ phải giúp trẻ sớm thích ứng với cuộc sống nhà truòng, nếu không sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến thành tích học tập và trí lực của trẻ.

Tình huống 1

bảo Nam là học sinh mới vào lớp 1. Ngày nào đi học bé cũng bắt cha mẹ đi cùng, thấy cha mẹ đi khỏi thì gào khóc và còn chạy ra khỏi lớp học, khiến cha mẹ phải đi tìm khắp truòng. tình trạng này diễn ra suốt mấy ngày, cha mẹ của bảo Nam đành phải nhò đến các chuyên gia tâm lý để "cai sữa" cho bé.

Tình huống 2

học sinh lớp 1 của một trường học nọ vào học đã đuợc nửa tháng, nhung điều khiến rất nhiều thầy cô đau đầu đó là, hầu nhu ngày nào cũng có học sinh xin nghỉ, lý do không phải là sốt thì là đau bụng, ngay trong giờ tập thể dục cũng có không ít học sinh vừa vận động đã có hiện tuợng nôn ói, ngất xỉu. "Những đứa trẻ quen đuợc nuông chiều này quả thực đã trở thành hoa trong nhà kính, không chịu được nắng mua gió bão", các thầy cô thuờng than vãn.

phân tích tình thế

trẻ bước vào lớp 1 thì cũng có nghĩa là trẻ đã chính thức bước vào giai đoạn học tập chính quy. trong giai đoạn này, mọi phương diện trong cuộc sống của trẻ đều thay đổi rất nhiều. Sở dĩ

trẻ không thể thích ứng với môi trường tiểu học có cả nguyên nhân chủ quan và khách quan.

1. Địa vị xã hội thay đổi

Ở mầm non, trẻ thường không có nhiệm vụ học tập bắt buộc phải hoàn thành, và việc xin nghỉ học khi đi mầm non tương đối tùy tiện. Sau khi trở thành học sinh tiểu học thì cũng có nghĩa là phải hoàn thành nhiệm vụ học tập nhất định, đi học cũng như đi làm, không được tùy tiện nghỉ, đồng thời, cha mẹ và người thân cũng có thể đặt ra các yêu cầu đối với trẻ, và thành tích học tập trở thành tiêu chuẩn để đánh giá trẻ. Như vậy, trẻ gánh trách nhiệm xã hội trên vai, thế là có áp lực về tinh thần, không còn vô tư vô lo được nữa.

2. Phương thức hoạt động thay đôi

Sau khi bước vào bậc tiểu học, phương thức hoạt động của trẻ từ hoạt động vui chơi là chính ở mầm non chuyển sang hoạt động coi việc học tập kiến thức văn hóa khoa học là chính ở bậc tiểu học, đó là sự thay đối mang tính căn bản. trước khi đi học, đa số học sinh đều ước ao được sớm đến trường, bắt đầu cuộc sống mới khác trước hoàn toàn, tuy nhiên, học tập không hề vui và thoải mái như chơi, mà là sự lao động trí óc gian khố. Nhà nước cũng quy định nhiệm vụ học tập rõ ràng cho học sinh tiểu học. cấp tiểu học chủ yếu là học tập kiến thức văn hóa, nhưng trong quá trình dạy học các lớp bậc thấp thì cũng phải áp dụng phương thức vui chơi thích hợp, tuy nhiên, kỷ luật tập thể sẽ nghiêm khắc hơn ở mầm non, và lượng bài tập về nhà cũng không ngừng tăng.

3. Đối tượng tiếp xúc thay đổi

Sau khi bước vào bậc tiểu học, trẻ sẽ tham gia cuộc sống tập thể, điều này có tác dụng thúc đẩy vô cùng quan trọng đối với sự phát triển tâm lý của trẻ. điều chúng cảm nhận đầu tiên đó là cô giáo mới của mình khác rất nhiều so với cô giáo ở mầm non, tuy thái độ của các cô vẫn rất nhiệt tình và thân thiện, nhưng các cô luôn yêu cầu chúng phải tuân thủ kỷ luật và quy chế của tập thể, đồng thời cô sẽ đánh giá về biếu hiện và tình hình học tập của chúng. Do đó, trẻ khó tránh được tâm lý sợ sệt thầy cô, vả lại trong tháng đầu tiên đi học, do phải tiếp xúc với quá nhiều bạn mới, nên về cơ bản chủ yếu vẫn là hoạt động và học tập cá nhân, bởi vậy trẻ thường có cảm giác cô độc.

Những sự thay đối này là rất lớn đối với trẻ 6 tuổi, trong những ngày đầu đi học, nếu cha mẹ để ý sẽ phát hiện thấy, trẻ thường rất mệt sau mỗi buổi đến trường, trước sự thay đối bất ngờ này, có trẻ thích ứng rất nhanh, biết cách chủ động vui vẻ, tạo nên vòng tuần hoàn tích cực, từ bậc tiểu học dễ dàng tiến đến thẳng bậc đại học. Nhưng có trẻ lại rất khó thích ứng, sau khi đi học thì cảm

thấy không quen, học một cách bị động, trở thành trẻ có vấn đề, hình thành vòng tuần hoàn xấu, thậm chí ảnh hưởng đến cả cuộc đời. Do vậy, là cha mẹ thì nhất định phải hiểu được sự thay đổi này, coi trọng sự thay đổi ấy, và đặc biệt phải giúp trẻ thích ứng với sự thay đổi đó.

Nắm bắt tâm lý

giáo dục trước độ tuổi đi học và giáo dục bậc tiểu học là hai giai đoạn giáo dục hoàn toàn khác nhau, quy chế học tập và sinh hoạt cũng khác biệt rất nhiều. Sự khác biệt này về khách quan tạo thành một độ dốc nhất định trong sự quá độ từ môi trường mầm non sang môi trường tiểu học, do vậy sự nối tiếp giữa mầm non với bậc tiểu học trở thành vấn đề chung cần sự quan tâm của cha mẹ và thầy cô giáo. Là cha mẹ, nhất định phải nhìn nhận vấn đề một cách khoa học và hợp lý, nếu không thì sẽ làm vấn đề thêm nghiêm trọng, khiến trẻ cảm thấy không thích ứng được với trường học, thậm chí ảnh hưởng đến cả thể chất và tâm lý.

Phương pháp giải quyết

(1) đưa trẻ đến làm quen với môi trường trường học mới, cho trẻ xem các bạn khác chơi đùa trên bãi tập, nói cho trẻ biết đó chính là ngôi trường mà sắp tới trẻ sẽ theo học, để tạo cho trẻ ấn tượng tốt về trường học.

(2) Sau khi được sự đồng ý từ phía nhà trường, cha mẹ có thể đưa trẻ đến tham quan lớp học, làm quen với môi trường nhà trường, nhằm giảm bớt cảm giác bất an và lạ lẫm.

(3) Cha mẹ có thể đến chơi nhà cô giáo và hiệu trưởng để nói qua về tình hình của trẻ, nhằm hiểu biết lẫn nhau, đặc biệt, các giáo viên lớp dưới vô cùng quan trọng đối với trẻ.

(4) Nếu trẻ tự đến trường và tự đi về thì cha mẹ phải dạy trẻ nhận biết các biển báo giao thông và tình hình đường đi, dạy trẻ cách tự bảo vệ để đề phòng kẻ xấu, nên đặt ra trước bối cảnh để làm thử cho trẻ học theo.

82 thời kỳ quan trọng thứ ba

(5) Nếu gần nhà có bạn học cùng trường thì có thể cho trẻ làm quen, kết bạn để tăng thêm tinh thần can đảm đến trường của trẻ.

(6) Cô găng tập cho trẻ tự làm những việc của mình, đê trẻ tự mặc áo, đi giày, thu dọn ba lô, không nên làm hết mọi việc cho trẻ.

(7) Nói cho trẻ biết điểm khác biệt giữa nhà trường, gia đình và trường mầm non, để trẻ hình thành thói quen tích cực, đồng thời thường xuyên khích lệ và khen ngợi trẻ, để giảm bớt cảm

giác thất bại và tăng thêm niềm tin cho trẻ.

(8) Kịp thời hỏi han tình hình ở trường học của trẻ, mời các bạn học của trẻ đến nhà choi, đế trẻ cảm nhận được sự quan tâm của cha mẹ.

(9) Cha mẹ phải thay đối các quan niệm không đúng đắn. Sau khi trẻ đi học, trọng điểm quan tâm của cha mẹ cũng dần chuyển sang việc đi học. tâm lý mong con thành tài khiến cha mẹ không ngừng tạo áp lực cho trẻ: “Con đã là học sinh tiểu học rồi, con không được xem ti vi nữa”, “Con đã là học sinh tiểu học rồi, con không được ngủ nướng nữa”. Nhưng trên thực tế thì kiểu “quan tâm” như vậy chỉ có thể khiến cho trẻ ngày càng cảm thấy sợ hãi môi trường tiểu học.

để trẻ nhanh chóng thích ứng với môi trường tiểu học, trước tiên cha mẹ phải thay đổi quan niệm, từ việc chỉ quan tâm theo đuổi thành tích học tập chuyển sang quan tâm đến sự trưởng thành toàn diện của trẻ. Không được chỉ dừng lại ở việc trẻ nhận biết được bao nhiêu từ vựng, giải được bao nhiêu bài toán, mà phải ra sức bồi dưỡng các yếu tố về tâm lý và thói quen của trẻ.

(10) Cố gắng khơi gợi nhiệt tình đi học của trẻ. Không được dùng những lời lẽ như “đi học thì phải chịu vất vả” để hù dọa trẻ, mà phải nói những lời động viên và khen ngợi, như “Con đã lớn thật rồi”, “Nhà ta sắp có học sinh tiểu học rồi”,... quan tâm toàn diện đến sự phát triển của trẻ, như hứng thú học tập, sống có quy luật, hòa mình với tập thể,... cha mẹ có thể trao đổi với giáo viên để giáo viên hiểu rõ hơn về trẻ.

(11) Cha mẹ phải dạy trẻ cách tự kiềm chế. Môi trường tiểu học khác với môi trường mầm non, vì có rất nhiều nội dung trong đó có thề là quá khô khan đối với trẻ. đối với những yêu cầu cụ thể của nhà trường, như ngồi học ngay ngắn, không ăn quà vặt, không nói chuyện tự do, giơ tay mới được phát biếu... cha mẹ phải nhắc nhở trẻ làm tốt những điều đó. Cha mẹ có thể cho trẻ tham gia các nhóm mẫu giáo (nhóm trẻ trước tuổi đi học, gặp nhau đều đặn, chơi cùng nhau dưới sự giám sát của người lớn), câu lạc bộ mỹ thuật hoặc cờ vua đều được, mục đích là để bồi dưỡng khả năng trẻ có thể ngồi trong vòng 40 phút, để tránh xảy ra trường hợp chưa tan giờ học đã đòi đi vệ sinh hoặc vào lớp cũng đòi ăn quà vặt. đương nhiên, cha mẹ cũng có thề tập luyện cho trẻ ngay tại nhà, như kể chuyện hoặc đọc sách cho trẻ nghe, thời gian bắt đầu từ vài phút đến 15 phút, sau đó đến 20 phút, rồi nửa tiếng, đồng thời, yêu cầu trẻ khi lắng nghe không được làm việc riêng, không được chen ngang, phải tập trung chú ý, như vậy có thể giúp trẻ nhanh chóng thích ứng được với môi trường tiểu học.

Giúp trẻ Không còn mât tập trung trong giờ học

Có những đứa trẻ vốn sinh ra đã hiếu động thì khi đi học cũng rất khó tập trung chú ý. Cho dù có thích bài học đến mấy thì trong giờ học cũng khó có thể chú tâm nghe giảng trong thời gian dài. Khi sự chú ý của trẻ bị phân tán, trẻ sẽ không tập trung lắng nghe nội dung bài giảng của cô giáo, do không theo kịp tiến độ giảng bài của cô nên không thể hiểu đuợc những điều cô dạy. Nhu vậy sẽ khiến trẻ không nhớ hết hoặc không nhớ đuợc bài cô giáo giảng trên lớp. Những đứa trẻ không thể chú tâm nghe giảng ngoài một số là do mắc bệnh rối loạn tăng động giảm chú ý

thì đa phần là do thiếu tính tự giác, không thể chủ động kiểm soát hành vi của mình. Cha mẹ nhất định phải giúp trẻ loại bỏ tật mất tập trung

trong giò học.

Tình huống 1

Mạnh hà là học sinh lớp 1, nhung biểu hiện của cậu trong giờ học lại giống nhu một đứa trẻ mẫu giáo, tay chân khua khoắng liên tục, làm ảnh huởng đến các bạn xung quanh, khi thì giựt tóc của bạn ngồi bàn truớc, khi lại làm mặt xấu với bạn ngồi bên,... Có khi duờng nhu rất chăm chú nghe cô giáo giảng, nhung khi đuợc hỏi thì cậu lại hỏi một đằng trả lời một nẻo, hóa ra trong đầu cậu luôn nghĩ đến việc khác, tu tuởng luôn phân tán. tuy cha mẹ và cô giáo đã chỉ bảo, và ngay bản thân cậu cũng biết mình sai, nhung vẫn không sửa đuợc, cứ vào lớp là không tập trung, khiến cha mẹ vô cùng lo lắng.

Tình huống 2

“Con trai tôi tên là hải bình, nó đã đi học rồi. hồi ở mầm non nó rất ngoan, nhung đến khi đi học lại trở thành một đứa trẻ hu, ngày nào cũng không chịu ngồi yên...” Chị hiền tỏ ra rất lo lắng về đứa con của mình.

Qua tìm hiểu đuợc biết, cậu bé 6 tuổi này cảm thấy mọi thứ ở truờng học đều rất mới mẻ. vào giờ học, cậu không thể tập trung nghe cô giáo giảng bài, chốc chốc lại nhìn ra cửa sổ, chốc chốc lại nhìn lên trần nhà, mà cơ bản không biết cô giáo đang dạy cái gì. Có một lần, cô giáo tố chức họp phụ huynh trong lớp, còn các bạn vui chơi ngoài hành lang, bọn trẻ hò hét ầm ĩ ảnh hưởng đến buổi họp, cô giáo ra ngoài hành lang nói: “Các em nói chuyện nhỏ thôi, bạn nào muốn nói to thì giơ tay rồi vào lớp nói. Thế có bạn nào muốn vào lớp nói chuyện không?” Nói chua dứt lời thì hải bình đã giơ tay, cô giáo không biết làm thế nào nên đành phải cho bé vào lớp ngồi ở hàng ghế

cuối. Cha của hải bình đến dự họp nhìn thấy con trai bước vào lớp mà cảm thấy vô cùng khó chịu.

Khi về nhà, người cha hỏi tại sao hải bình lại giơ tay thì bé trả lời bé cũng không biết, lúc đó cơ bản nó không chú ý lắng nghe lời cô giáo nói, nên thấy cô bảo giơ tay thì bé cũng làm theo.

Phân tích tình huống

thời kỳ đầu đến trường mà học sinh phân tán tu tưởng thì cũng là điều hết sức bình thường. Các chuyên gia giáo dục cho rằng, hiếu động, không tập trung chú ý là một trong những đặc trưng của trẻ nhỏ. đó là do trong quá trình trưởng thành, hệ thống thần kinh của trẻ vẫn chưa phát triển hoàn thiện, khả năng tự kiềm chế còn kém, mọi sự kích thích đều dễ khiến trẻ hưng phấn; vả lại, với bản tính hiếu kỳ, thích tìm tòi khám phá nên trẻ lúc thì sờ cái này, lúc thì nhìn cái kia, rất hiếm khi ngơi tay hoặc tập trung chú ý. Nói chung, ít nhất cũng phải từ 10 tuổi trở lên trẻ mới có thể "chuyên tâm", do vậy cha mẹ không nên quá khắt khe đối với sự "không chuyên tâm" của trẻ. Kết quả nghiên cứu của các nhà tâm lý học cho thấy: trẻ từ 6-10 tuổi thì thời gian tập trung chú ý đến một sự vật nào đó chỉ tầm 20 phút, còn trẻ từ 10-12 tuổi là tầm 25 phút, xét về sinh lý thì giai đoạn tiểu học, não bộ và các cơ quan trong cơ thể của trẻ vẫn chưa phát triển hoàn thiện nên rất dễ mệt mỏi, cứ học tầm 20 phút là có hiện tượng mệt mỏi một lần. Lúc này trẻ thường có biểu hiện không tập trung, ngồi không yên, đó là điều bình thường, việc trẻ không tập trung trong giờ học thường liên quan rất nhiều đến hứng thú học tập. giả sử con bạn không thích học thì đương nhiên cũng không thích nghe giảng, và thường có biểu hiện không tập trung, nghịch ngợm.

Do vậy, tốt nhất cha mẹ nên nhìn nhận hiện tượng "không tập trung" trong giờ học của trẻ một cách bình thường.

Nếu trẻ thường không tập trung trong giờ học, thì trước tiên cha mẹ phải quan sát hành vi của trẻ một cách khách quan và tỉ mỉ, để tìm ra nguyên nhân cơ bản khiến trẻ luôn phân tán tư tưởng. Nói chung, nguyên nhân ảnh hưởng đến hiệu quả nghe giảng của trẻ và dẫn đến việc trẻ không tập trung chủ yếu bao gồm:

1. Môi trường hỗn loạn, không tốt cho việc học trẻ 6 tuổi vốn năng động, hoạt bát, có nhiều sở thích, và đặc biệt là rất hiếu kỳ, nếu học tập trong môi trường ồn ào thì trẻ khó mà tập trung chú ý được.

2. Trí lực chưa phát triển

việc phát triển muộn tất sẽ ảnh hưởng đến hoạt động tâm lý của trẻ, khiến cho sự chú ý luôn bị phân tán. Như vậy, trẻ rất khó hiểu được nội dung bài giảng

của cô giáo, không thể suy nghĩ theo lối tư duy của cô

giáo, cho nên thường không tập trung.

3. Trẻ không hứng thú học tập

Thông thường, đối với những đứa trẻ không có niềm dam mê học tập thì khó mà tập trung chú ý được. Do chán ghét việc học nên trong giờ học, chúng rất dễ có hiện tượng phân tán tư tưởng hoặc ngáp ngủ.

4. Các nhân tố khác

Còn có một số nhân tố không thuộc về trí lực cũng có thể khiến cho trẻ xuất hiện vấn đề mất tập trung trong giờ học và khó tiếp thu bài. Nhân tố chính bao gồm chí hướng và nghị lực, những nhân tố này chịu ảnh hưởng từ phía gia đình và xã hội. Nói chung, biểu hiện của nhóm trẻ này thường là tinh thần không ổn định, hay lo lắng, sợ hãi, có vấn đề về hành vi và phẩm hạnh.

Nắm bắt tâm lý

Không tập trung trong giờ học là hiện tượng bình thường ở trẻ trong độ tuổi đi học, cha mẹ không nên quá lo lắng. Chỉ cần trẻ không vì nguyên nhân sức khỏe mà phân tán tư tưởng trong giờ học thì đa số đều có thể thay đổi, cha mẹ phải bình tĩnh nhìn nhận mọi vấn đề xuất hiện ở trẻ.

Phương pháp giải quyết

1. Tạo môi trường yên tĩnh cho trẻ, không được tùy tiện làm phiền trẻ

Ở trong môi trường yên tĩnh, trẻ rất dễ tĩnh tâm. Khi trẻ chuyên tâm học hành, cha mẹ không nên tùy tiện làm phiền, thậm chí khi thấy có sai sót gì đó cũng không nên chỉ bảo ngay, cha mẹ có thể hỏi han hoặc đưa ra yêu cầu trong lúc trẻ nghỉ, như vậy có thể nâng cao độ chuyên tâm của trẻ. tuy nhiên, đa số cha mẹ vẫn có thói quen làm phiền, chỉ huy trẻ, như tới giờ ăn có thể trẻ lại đang chuyên tâm đọc sách, nhưng cha mẹ lại thường nhắc nhở: “Thôi nào, mau ăn com đi con!” điều này dường như để tiện cho người lớn mà sẵn sàng cắt ngang sự chú ý của trẻ. đương nhiên, cha mẹ yêu cầu trẻ ăn com đúng giờ, mục đích là để trẻ hình thành thói quen sinh hoạt điều độ, nhưng nếu có thể để trẻ tự chủ động trong việc này thì hiệu quả sẽ tốt hon rất nhiều.

2. Khi thấy trẻ chuyên tâm phải kịp thòi khen ngợi

Chỉ cần trẻ có biểu hiện chăm chú, cho dù chỉ được 5 phút cũng phải khen ngợi, để sau này có thể kéo dài tới 10 phút, 20 phút, đồng thòi, bạn cũng có thể theo dõi biểu hiện phân tán tư tưởng của trẻ, trước tiên ghi lại số lần phân tán trong một khoảng thòi gian nào đó, sau đó yêu cầu trẻ

giảm dần số lần đó. Như ban đầu 1 tiếng mất tập trung 10 lần thì có thể yêu cầu trẻ giảm xuống còn 9 lần mỗi tiếng, nếu trẻ làm được thì nói lời khen ngợi. Nếu không làm được thì không khen, cũng không phê bình. Ngoài ra, nếu bạn có thể cùng trẻ lập ra một bảng ghi chép tình hình khống chế hành vi mất tập trung mỗi ngày thì càng tốt.

3. Khơi gợi niềm dam mê học tập của trẻ

Mọi người đều biết rằng, nếu trẻ làm một việc gì đó mà bản thân rất quan tâm thích thú thì thường rất tập trung, trái lại, trẻ không thế tập trung chú ý vào những việc mà mình không thích. Là cha mẹ, không nên quá coi trọng thành tích thi cử, thấy trẻ bị điểm thấp là trừng phạt, làm bài tập sai thì phê bình. Cha mẹ phải vui với thành quả lao động của trẻ, thường xuyên lắng nghe xem trẻ nghĩ gì, và cổ vũ mọi sự khám phá tìm tòi của trẻ. Cha mẹ phải tìm cách khơi gợi niềm dam mê của trẻ, duy trì lòng ham học hỏi và tính hiếu kỳ của con. Cha mẹ có thể cùng trẻ ôn bài, cổ vũ trẻ đặt câu hỏi, yêu cầu trẻ nói lại nội

dung bài học hàng ngày; Thi thoảng để trẻ đóng vai làm cô giáo, cùng trẻ làm trò, cùng trẻ đi tham quan, hay cùng chơi trò chơi, đồng thời sử dụng các biện pháp như nói khích, cùng thi đua để tạo cho trẻ ham muốn học hỏi. Khi trẻ hứng thú với việc học thì điều nên làm tiếp theo đó là để trẻ học một cách tự phát và tạo thành thói quen. Một mặt, cha mẹ phải tạo cho trẻ một môi trường học tập yên tĩnh, sử dụng dụng cụ học tập đơn giản, tránh để các đồ vật bên ngoài làm phân tán sự chú ý của trẻ. Mặt khác, dẫn dắt tư duy của trẻ, năng hỏi "tại sao" và "làm thế nào" để hướng trẻ tư duy theo chiều tích cực, như vậy trẻ có thể sẽ duy trì sự tập trung cao độ trong một khoảng thời gian tương đối dài.

4. Tăng cường rèn luyện sự chú ý của trẻ

Mỗi ngày cha mẹ có thể dành ra 10 - 15 phút để giúp trẻ ôn lại chữ số hoặc từ đơn mà bạn vừa dạy (đọc thuộc hoặc viết ra giấy đều được), ví dụ nói: "64725891" hoặc "tách trà, mặt trăng, cục tẩy, đèn huỳnh quang, giày da, kem đánh răng",... chú ý khi đọc, tốc độ không nên quá nhanh, thường mỗi từ cách nhau tầm 1 giây. Nếu trẻ có thể nhắc lại chính xác một nhóm từ thì có thể tăng thêm một số hoặc từ, nếu nhắc lại sai thì có thể bớt đi một số hoặc từ. Nếu kiên trì tập luyện thì nhất định sẽ nâng cao được sự tập trung chú ý của trẻ.

Ngoài ra, còn có rất nhiều cách khác để rèn luyện sự chú ý của trẻ, như: Nhìn đồ vật, đọc số, đọc sách, nghe âm thanh,... ở đây không giới thiệu cụ thể.

Hướng Dân trẻ làm tôt Bài tập Vê Nhà

Các bậc cha mẹ không ai là không mong muốn con cái thành tài, ngay từ khi trẻ sinh ra đến khi đi nhà trẻ, rồi đi học, cha mẹ thường cố truyền thụ rất nhiều kiến thức cho trẻ, từ nhận biết đồ vật, học chữ đến đọc tho, tiến hành kiểm tra năng lực đề nâng cao và tăng cường khả năng cạnh tranh của trẻ. tuy nhiên, có cha mẹ lại không chú trọng đến bài tập về nhà mà cô giáo giao cho trẻ, họ cho rằng những bài tập đó không hoàn thành cũng không sao, không ảnh hưởng đến sự phát triển trí lực của trẻ.

Tình huống

“Con trai tôi năm nay vào lớp 1, thời gian làm bài tập về nhà thường mỗi ngày rất nhiều, bài tập chưa làm xong mà bé đã mệt mỏi, chán chường, tôi đã cố gắng thay đổi thói quen xấu đó, đã từng đánh, từng mắng, ban đầu có vẻ khả quan, nhưng chỉ được vài ngày nó lại đâu vào đấy. Thành tích học tập hiện tại ngày càng đi xuống, bé không hứng thú với việc học. Chỉ số iq của bé không hề thấp, chúng tôi có đưa bé đi viện kiểm tra và kết quả là bé cũng không mắc chứng bệnh gì. Nhưng tại sao nó lại không thích làm bài tập về nhà như vậy?” Một vị phụ huynh buồn rầu nói.

Phân tích tình huống

Nói chung, hệ thống thần kinh của trẻ học lớp 1 vẫn chưa phát triển hoàn thiện, tính kiên trì và tự giác đều tương đối kém, nên rất dễ bị tác động bởi các nhân tố bên ngoài, biếu hiện là không kiềm soát được bản thân, không tự giác học tập. Nhưng khi lên lớp 2, lớp 3 thì co bản đều có thể khắc phục, khả năng tự kiểm soát và tính kiên trì cũng dần được nâng cao.

thông thường, trẻ mới đi học đều cần có sự giúp đõ của cha mẹ, nhắc nhở trẻ làm bài tập. Khi trẻ làm bài tập, cha mẹ thậm chí còn phải ngồi sát bên. giai đoạn đầu tiên trong cuộc đòi học sinh của trẻ vô cùng quan trọng, do vậy phải tạo cho trẻ thói quen làm bài tập mỗi ngày vào một khoảng thời gian nhất định, đồng thời giúp trẻ hoàn thành bài tập một cách nhanh chóng, chính xác và chuyên tâm. học sinh lớp 1 tốt nhất nên có bàn học, đèn học và giá sách riêng, phải tạo cho trẻ thói quen cất giữ đồ đạc của mình ở noi cố định, trên bàn học chỉ để những vật dụng cần thiết đề làm bài tập, ánh sáng phải chiếu từ bên trái. Khi làm xong bài tập, phải đốc thúc trẻ thu dọn xong đồ đạc rồi mới đi chơi, nhu vậy có thể bồi dưỡng tính tự giác và ngăn nắp cho trẻ.

Nắm bắt tâm lý

thành tích kém và không thích làm bài tập vốn luôn đi cùng với nhau. Do kiến thức cơ bản tương đối kém, lại học hành vất vả nên trẻ cứ thấy bài tập hơi khó một chút là không muốn làm. đồng thời, do không nắm hết được kiến thức cô giáo dạy hàng ngày nên dẫn đến thành tích kém, học không tốt bằng các bạn khác, như vậy sẽ khiến cho trẻ mất niềm tin vào việc học, từ đó càng làm cho trẻ không thích làm bài tập và hình thành thói quen xấu. Do đó, cha mẹ phải hướng dẫn trẻ làm tốt bài tập về nhà, cố gắng giúp trẻ nâng cao thành tích học tập, bồi dưỡng chí tiến thủ, từ đó chủ động hoàn thành bài tập được giao.

Phương pháp giải quyết

(1) giúp trẻ có thái độ học tập đúng đắn. Là cha mẹ, nhất định phải tìm cách nâng cao tinh thần trách nhiệm, có ý thức làm bài tập về nhà cho trẻ, phải làm cho trẻ hiểu rằng: hoàn thành bài tập tốt và đúng giờ mỗi ngày là việc mà trẻ phải làm được, đó là trách nhiệm của mỗi học sinh, giống như hàng ngày cha mẹ đi làm đều phải tận tâm tận lực hoàn thành tốt công việc của mình, đồng thời, cha mẹ còn phải giúp trẻ nhận thức được tầm quan trọng của bài tập về nhà, phải làm cho trẻ hiểu rằng: Làm bài tập là việc không thể thiếu để nắm bắt tốt kiến thức mà cô giáo truyền đạt mỗi ngày, đó là phương thức quan trọng để duy trì và mở rộng kiến thức, để củng cố kiến thức và nâng cao thành tích học tập, chứ không phải là “làm cũng được mà không làm cũng chẳng sao”.

(2) Mỗi tuần dành ra nửa tiếng cùng trẻ tổng kết lại tình hình làm bài tập của tuần trước, đồng thời đặt ra kế hoạch của tuần sau. Kế hoạch còn bao gồm cả thời gian trẻ tham gia các hoạt động bên ngoài, đồng thời cũng phải cho phép trẻ xem những bộ phim hoạt hình mà chúng thích.

(3) hàng ngày khi đi học về, nhất định phải tranh thủ vài phút để hỏi han bài tập về nhà cô giao cho trẻ, nhưng không được yêu cầu trẻ vùi đầu vào làm ngay.

(4) Lập ra một thời gian biểu học tập cho trẻ, lưu ý, không được bố trí thời gian làm bài tập sát giờ trẻ đi ngủ, vì lúc này có thể trẻ đã rất mệt mỏi. bài tập của ngày chủ nhật tốt nhất nên cho hoàn thành vào ngày thứ bảy, không được để đến tối ngày chủ nhật mới vội làm.

(5) phòng học của trẻ nhất định phải đầy đủ ánh sáng, đồng thời phải loại bỏ sự “cám dỗ” của ti vi, đầu đĩa và điện thoại, để trẻ tập trung làm tốt bài tập.

(6) trước khi làm bài tập, phải chuẩn bị cho trẻ tất cả những đồ dùng cần thiết để làm bài tập, như: bút, giấy và từ điển...

(7) Khi trẻ bắt đầu làm bài tập, cha mẹ tốt nhất nên rời khỏi phòng học, để trẻ tự hoàn

thành, không được để trẻ có co hội dựa dẫm vào cha mẹ, mà phải để trẻ độc lập suy nghĩ.

(8) Nếu trẻ luôn gặp khó khăn trong quá trình làm bài tập, cha mẹ phải kịp thời liên hệ với cô giáo để tìm ra nguyên nhân và biện pháp giải quyết thích hợp.

(9) trẻ nhỏ đang ở trong thời kỳ phát triền về thể chất, nên cần được ngủ đủ giấc, do vậy, không được để trẻ làm bài tập thâu đêm.

(10) Nếu trẻ gặp bài khó, cha mẹ nhất định phải chú ý hướng dẫn đúng mực. Có thể vận dụng phương thức gợi ý thích hợp để trẻ tự suy nghĩ và giải quyết.

(11) hàng ngày đều phải kiểm tra bài tập của trẻ, xem con có hoàn thành hết hay không, nhưng cha mẹ không được trực tiếp giúp trẻ sửa bài. Những lỗi sai trong bài tập có thể để cô giáo kịp thời nắm bắt trình độ nhận thức của học sinh và biết được cần phải tăng cường công tác giảng dạy ở những mặt nào.

(12) Nếu trẻ hoàn thành tốt bài tập về nhà thì phải kịp thời biểu dương, chú ý cách biểu dương phải cụ thể và trực tiếp, như: Khen con tính nhẩm, nghe viết đều có tiến bộ.

(13) Nếu do trẻ ham choi mà không làm bài tập, cha mẹ nhất định phải kiên nhẫn chỉ bảo, không được dùng các biện pháp mạnh như đánh mắng hoặc cấm không cho tham gia các hoạt động bên ngoài, vì làm như vậy sẽ tổn thương đến tình cảm của trẻ, đặc biệt càng khiến cho trẻ có tâm lý chán học.

Sửa tật làm Bài câu thả cho trẻ

Làm bài cẩu thả là “căn bệnh” thường gặp ở không ít học sinh tiểu học. Những đứa trẻ này chỉ cần nhắc nhở là có thể hiểu ngay tức khắc. Nhưng sự cẩu thả khiến cho những bài tập không đáng sai lại sai, đến khi làm bài thi thì thành tích cũng rất kém. Do vậy, các bậc cha mẹ rất lo lắng.

Tình huống 1

Mẹ của Kiều anh có một công ty riêng. Khi vào lớp 1, sau khi tan học, Kiều anh thường tới văn phòng của mẹ làm bài tập. Thói quen làm bài tập của Kiều anh là vừa làm vừa chơi, khi người lớn nói chuyện, bé liên tục chen ngang. Sau khi làm xong bài tập đều phải đưa mẹ kiểm tra. Có một lần mẹ vừa kiểm tra vừa hỏi: “5x4 bằng bao nhiêu?” Kiều anh đáp: “20!” Mẹ lớn tiếng mắng: “Thế sao con lại viết bằng 9?” Kiều anh cười nói: “tại con nhìn dấu nhân thành dấu cộng”. Mẹ đành nói: “Con xem, con chẳng cẩn thận chút nào cả!”

Tình huống 2

bố của Ngọc Minh nói rằng bé làm bài tập rất nhanh, nhưng thường làm sai, trang nào trong vở bài tập cũng đánh dấu “x”, tìm hiểu nguyên nhân mới biết là bé quá cẩu thả khi làm bài tập . Ngọc Minh thường viết số 3 thành số 5, hoặc mắt nhìn dấu “+” nhưng tay lại viết thành dấu trong vở nháp viết đúng nhưng
trong vở bài tập thường lại thiếu số 0 .... Do vậy, bố của Ngọc Minh cảm thấy rất buồn.

Phân tích tình huống

Cẩu thả là tật xấu thường xuất hiện trong học tập và cuộc sống của trẻ. rất nhiều bậc cha mẹ cứ mỗi khi nhắc đến thành tích học tập của con là lại nói: “ôi chao! đứa trẻ này thông minh đấy, nhưng rất cẩu thả, bài thi nào nếu không đọc sai đề thì đọc trước quên sau, thật là hết cách với nó.” đối với tính cẩu thả của trẻ, đa số các bậc cha mẹ đều có thái độ phê bình rồi lại tha thứ. Thế là những đứa trẻ lanh lợi mỗi khi làm bài thi bị trừ điểm đều khóc lóc nói với cha mẹ: “Lần này con lại làm bài không tốt, con cẩu thả quá.” Nhu’ vậy, cho dù trong con mắt của người lớn hay trong suy nghĩ của trẻ nhỏ cũng đều hình thành một xu hướng tâm lý: “cẩu thả” là điều có thể tha thứ, “cẩu thả” là điều khó tránh khỏi. Mà rốt cuộc “cẩu thả” là nhu thế nào thì cũng chẳng ai bận tâm. Thực ra, nguyên nhân khiến trẻ làm bài cẩu thả có rất nhiều.

Đa số là do thái độ làm bài không nghiêm túc, không tập trung chú ý, hay qua loa đại khái. Những đứa trẻ này thường đều ham choi, nhìn có vẻ chúng đang ngồi làm bài, nhung trong lòng lại nghĩ đến việc chơi đùa cùng bạn, thế là vội vàng làm thật nhanh nên khó tránh khỏi sai sót.

Một nguyên nhân khác chính là định thức tư duy đang phát huy tác dụng, tâm lý định thức học cho rằng, đó là một trạng thái sẵn sàng được hình thành bởi hoạt động tâm lý đã chuẩn bị trước, quyết định xu thế của hoạt động tâm lý tương tự sau đó. Do khả năng quan sát và phán đoán những thay đổi nhỏ của trẻ rất kém nên rất dễ dẫn đến những sai sót không đáng có. Như trong quá trình học, trước học từ “ba”, sau lại học từ “bà”, thường có thể do định thức của từ trước khiến cho 2 từ khó phân biệt nên mới viết sai. hay như khi làm toán, khi nhìn thấy câu “tất cả có bao nhiêu” thì lại cho rằng phải cộng hai số trong bài lại, nên kết quả mới làm sai.

Do vậy, khi cha mẹ giúp trẻ sửa chữa khuyết điểm làm bài cẩu thả thì nhất định phải phân tích cụ thể từng nguyên nhân, để có sự giúp đỡ và chỉ bảo đúng đắn. điều quan trọng là giúp trẻ hiểu rằng, nghiêm túc làm bài là yêu cầu không thể thiếu để hoàn thành việc học, giúp cho trẻ có thái độ nghiêm túc, nhìn nhận vấn đề cẩn thận tỉ mỉ. đồng thời còn cho trẻ thấy rằng, cẩn thận là phẩm

chất tốt, có tác dụng vô cùng quan trọng cho sự phát triển sau này.

Nắm bắt tâm lý

Nói chung, đứa trẻ nào cũng đều có tính cẩu thả. hoặc môn ngữ văn hay làm bài sai, hoặc điểm môn toán thường rất kém. tại sao lại có thể xảy ra chuyện kỳ cục như vậy? Thực ra, tâm trạng, sở thích hay khả năng tự kiếm soát của con người đều trực tiếp ảnh hưởng đến tính hoàn chỉnh và độ chính xác của sự cảm nhận. Nếu đứa trẻ không hứng thú với môn học nào đó, không có tinh thần học tập, thường bị thu hút bởi những việc khác ngoài việc học thì lúc này chính là thời kỳ cao trào của tính cẩu thả. Do vậy, cha mẹ nhất định không được có tâm lý nôn nóng, mà phải tùy thuộc vào tình hình cụ thể của trẻ để áp dụng phương pháp thích hợp sửa tật câu thả của trẻ.

Phương pháp giải quyết

1. Giảm dần tâm lý ỷ lại của trẻ

Khi trẻ mới bước vào lớp một, rất nhiều cha mẹ đều lo lắng không yên. thế là lúc trẻ đi học, cha mẹ thường giúp trẻ sửa soạn ba lô, lúc tan học thì đốc thúc trẻ làm bài tập, gần như là làm thay tất cả. Cha mẹ không muốn nhìn những dấu đỏ gạch chéo trong vở bài tập của trẻ nên nhất định phải đích thân kiểm tra bài tập của con. Như vậy trẻ đã hình thành tâm lý ỷ lại. trẻ có thể nghĩ rằng, không cần phải kiểm tra kỹ đồ dùng học tập, và làm bài tập cũng không phải quá cẩn thận, vì dẫu sao mẹ cũng vẫn kiểm tra, lâu dần khiến trẻ làm bất cứ việc gì cũng đều không có niềm tin.

Khi trẻ đi học, thi thoảng cha mẹ có thể giúp trẻ, nhưng đó chỉ có thể là một quá trình giúp trẻ tự lo liệu. Cha mẹ nên làm theo cách này: bước đầu tiên, để trẻ tự sửa soạn ba lô, sau đó kiếm tra qua một lượt, bước thứ hai, để trẻ tự sửa soạn ba lô, sáng hôm sau kiểm tra qua, cứ như vậy buông tay dần dần. Làm bài tập cũng như vậy: bước đầu tiên, để trẻ tự làm, sau đó cha mẹ kiểm tra. bước thứ hai, để trẻ tự làm rồi tự kiểm tra, cha mẹ yêu cầu trẻ khẳng định là không có sai sót, không kiểm tra mà đem nộp luôn. Thực ra, việc làm bài tập thường xảy ra sai sót cũng không sao, mắc lỗi và sửa lỗi chính là quá trình học tập tất yếu.

Cha mẹ chỉ có buông tay dần dần thì trẻ mới có thể dần tự lập, trẻ tự lập mới có thể có tinh thần trách nhiệm giải quyết các vấn đề mà bản thân thường cho qua, đó chính là điểm xuất phát cơ bản.

2. Giúp trẻ sắp xếp thời gian nghỉ ngơi hợp lý

Sắp xếp thời gian nghỉ ngơi hợp lý sẽ giúp trẻ có khoảng thời gian riêng để vui chơi thoải mái. Khi làm bài tập tinh thần phải tập trung, tư tưởng không được phân tán.

3. Đẻ trẻ hình thành thói quen làm bài cẩn thận

Nói cho trẻ biêt, trước khi làm bài phải đọc kỹ đê, xác định đúng yêu câu của đề, làm bài tập trước tiên phải cố làm đúng, làm tốt, sau đó mới cố làm nhanh, phải thường xuyên đốc thúc trẻ đọc kỹ đề rồi mới làm, để hình thành thói quen đọc bài kỹ và kiểm tra cẩn thận.

4. Yêu cầu trẻ ghi lại tất cả những bài đã làm sai

Khi trẻ làm sai bài tập vì tính cẩu thả thì có thể yêu cầu trẻ ghi lại tất cả những bài làm sai, sau đó cùng trẻ phân tích nguyên nhân làm sai và tìm ra quy luật, phương pháp này có thể giúp trẻ nhận thức được sự nguy hại của tính cẩu thả, rất có ích cho việc tăng cường tinh thần tự giác sửa chữa tính cẩu thả của mình.

5. Cố gắng không cho trẻ dùng tẩy

Quy định trẻ khi làm bài tập thì không được tẩy xóa, nếu trẻ thực sự làm được điều này thì bài tập sẽ luôn sạch sẽ. Do vậy có thể thử cho trẻ không dùng tẩy, đồng thời sửa các bài mà trẻ làm sai do tính cẩu thả, tuy nhiên, phải trực tiếp giảng giải đạo lý với trẻ, như vậy mới có thể thu được hiệu quả như mong muốn.

6. Đặt ra mục tiêu thích hợp để khích lệ trẻ vươn lên

Cha mẹ có thể cùng với trẻ đặt ra một mục tiêu gần để giảm bớt dấu “x” trong bài, đồng thời phải dùng biện pháp khen thưởng để khích lệ. ví dụ: tuần này hoặc hôm nay trong vở bài tập có 5 dấu “x”, tuần sau hoặc ngày mai phải bớt đi một dấu “x”, cho đến khi không còn dấu “x”. Cứ mỗi lần trẻ đạt mục tiêu, cha mẹ đều phải kịp thời động viên về tinh thần hoặc vật chất, việc dựa vào mục tiêu để khích lệ trẻ vươn lên có thể giúp trẻ tiến bộ dần và cuối cùng có thể sửa chữa được tính cẩu thả, từ đó hình thành thói quen nghiêm túc và cẩn thận.

Làm cho trẻ thích đọc sách

đọc sách là hoạt động hữu ích với tất cả mọi người. Nhưng hiện nay, các phương tiện nghe nhìn phát triển khiến trẻ em không thích hoặc không đọc sách, báo Daily Mail dẫn lời James Clements, nguyên hiệu trưởng của trường tiểu học tham gia vào nghiên cứu của đại học oxford: “Cha mẹ cần biết đọc sách rất tốt với con cái họ. 10 phút đọc sách với con mỗi ngày là một trong

những cách giáo dục tốt nhất. Cha mẹ đọc sách với con 6 ngày/tuần tương đương với hỗ trợ thêm 1 giờ học với trẻ. Cha mẹ không chỉ cùng con đọc sách mà cần bồi dưỡng cho con niềm yêu thích đọc sách".

Tình huống

Có một ông bố kế rằng: "Con gái tôi lên là quỳnh hoa, năm nay 6 tuổi, hiện đang học lớp 1. hàng ngày ngoài việc đi học, ăn cơm và ngủ thì bé toàn xem ti vi, bé không thích đọc sách, đặc biệt không bao giờ chủ động đọc sách, bọn trẻ bây giờ do chịu ảnh hưởng của ti vi và mạng internet nên dường như không có hứng thú với việc đọc sách, vậy tôi phải làm thế nào để giúp bé chủ động đọc sách và thích đọc sách hơn?"

Phân tích tình huống

Mọi người đều biết rằng, những đứa trẻ thích đọc sách thường có khả năng biểu đạt ngôn ngữ rất tốt, chúng thường hơn hẳn những đứa trẻ không thích đọc sách về khả năng nghe, nói, đọc và viết, qua sách vở trẻ có thể hiểu được những đạo lý sâu xa, cảm nhận được những điều kỳ diệu của ngôn ngữ. đọc sách giúp trẻ tích lũy được rất nhiều kiến thức về văn học, lịch sử, địa lý, khoa học, chính trị,... nói chung là rất có ích cho việc học. tuy việc đọc sách mang lại rất nhiều lợi ích, nhưng vẫn có rất nhiều đứa trẻ không thích đọc sách, vậy nguyên nhân cơ bản này là do đâu?

1. Cha mẹ không đọc sách

Nếu cha mẹ của trẻ không thích đọc sách thì trẻ cũng rất khó cảm nhận được niềm vui khi đọc sách, do vậy cũng thường không thích đọc sách.

2. Chọn sai loại sách

Có thể sẽ có những bậc cha mẹ cho rằng, chúng tôi rất thích đọc sách và cũng mua cho trẻ rất nhiều sách, nhưng tại sao bé lại không thích đọc sách? Lúc này chúng ta phải kiểm tra lại xem: rốt cuộc cha mẹ đã mua cho trẻ những sách gì?

Nói chung, trẻ ở mỗi độ tuổi đều có sở thích đọc các loại sách khác nhau, nhưng trước 6 tuổi trẻ vẫn chưa nhận biết được nhiều chữ, nên sách có hình chắc chắn là lựa chọn tốt nhất, tuy nhiên, những loại sách thiên về giảng đạo lý, có nội dung cao sâu không thích hợp với trẻ. Mà những cuốn sách có nội dung mới mẻ tự nhiên, hình vẽ đẹp, chủ đề gần gũi với cuộc sống, có kiến thức phong phú và phù hợp với trí tưởng tượng của trẻ, mới là những đầu sách tốt nhất cho trẻ.

3. Không có môi trường đọc sách thân thiện

Có một số bậc cha mẹ có điều kiện không tiếc tiền sắm đầy đủ bộ đồ dùng cho phòng đọc như: bàn, ghế, tủ,... thế nhưng trẻ vẫn không thích đọc sách.

thực ra, khi nói đến môi trường đọc sách thân thiện, mọi người thường có hình dung đó là phòng đọc yên tĩnh, ánh sáng dịu, bàn đọc có độ cao vừa phải, quan hệ cha con vô cùng thân thiết,... tất cả những điều này đều là cần thiết. Co sở vật chất quá đầy đủ, mà sách sắp xếp lộn xộn, hoặc trang trí quá màu mè, rối rắm sẽ khiến trẻ khó lựa chọn và bị rối loạn.

Nắm bắt tâm lý

Những đứa trẻ có thói quen và kỹ năng đọc sách tốt thường vững vàng hơn trong cuộc sống, chúng biết cách xoay sở trong hoàn cảnh khó khăn, tinh thần tương đối ổn định và thoải mái. trẻ thích đọc sách thường có tấm lòng nhân ái, biết nghĩ cho người khác, đồng cảm với nỗi bất hạnh của người khác, qua sách báo, trẻ có thể học hỏi được mối quan hệ giao tiếp trong gia đình, trong nhà trường và ngoài xã hội. Thế giới trong sách báo rộng lớn bao la, trẻ được thỏa sức tưởng tượng. Cho dù thế giới hiện thực có nhỏ hẹp và đơn điệu đến mấy thì những đứa trẻ thích đọc sách cũng luôn có những lý tưởng cao xa, khát vọng vô tận. Làm cha mẹ, nhất định phải làm cho trẻ thích đọc sách.

Phương pháp giải quyết

1. cố gắng mua thật nhiều sách mà trẻ thích, đồng thời hướng dẫn trẻ đọc các loại sách liên quan

Khi mua sách, rất nhiều cha mẹ chỉ nghĩ đến việc quyển sách đó có giúp ích cho thành tích học tập của con hay không. Nhung thực tế chứng minh, các loại sách này mua càng nhiều thì khả năng chán học của trẻ càng lớn.

2. Nội dung sách tùy theo sở thích từng trẻ

Có một số cha mẹ thấy đứa trẻ khác đang đọc cuốn sách nào đó liền cho rằng đó là sách hay, thế là mua ngay cho con đọc, nhung con lại không hề cảm thấy thích thú, vậy là họ lại thất vọng, cho rằng con mình không ham học nhu con nguòi ta.

thực ra, tuy là trẻ có cùng độ tuổi nhung giữa chúng luôn có sự khác biệt. Làm cha mẹ, nhất định phải hiểu rằng, sách thích hợp với đứa trẻ khác chua chắc đã thích hợp với con mình, mà sách con mình thích đọc chua chắc đứa trẻ khác đã thích đọc.

3. Năng mua sách cho trẻ để tạo ra bầu không khí của gia đình tri thức

Nếu có bầu không khí đọc sách, đồng thời không làm phiền đến sự lựa chọn đọc sách của trẻ,

cũng không đua ra những hạn chế cụ thể về thòi gian đọc và số luợng sách đọc thì cùng với sự không ngừng bố sung sách trong nhà, trẻ tự nhiên sẽ thích đọc sách.

4. Lựa thời điếm vận dụng phuong pháp “đuờng vòng”

Nếu trẻ đang chơi, cha mẹ có thể mang tới một cuốn sách rồi giả bộ đang đọc rất say sua, đồng thời liên tục phá lên cười, miệng nói: “hay quá, ha ha”... Khi trẻ quay lại nhìn, cha mẹ phải cố làm ra vẻ thần bí, quay đi không cho trẻ nhìn, miệng vẫn cuời tiếp, trẻ sẽ tò mò nói: “Mẹ ơi, cho con xem với.” Lúc này cha mẹ vẫn tiếp tục quay người đi xem một mình. “Mẹ ơi, hai mẹ con đọc chung có đuợc không ạ?” Khi thấy trẻ đã không thể chờ đợi đuợc nữa thì quay lại cho trẻ cùng thuởng thức.

5. Làm một nguời lắng nghe, chia sẻ cảm nhận đọc sách của trẻ

Nếu trẻ kể cho bạn nghe những điều trẻ đọc đuợc, cho dù có biểu đạt cụ thể và chính xác hay không thì cha mẹ cũng phải tập trung lắng nghe. Khi nói đến những chuyện mình không biết thì nhất định phải dùng ngôn ngữ hoặc biểu lộ sắc thái để thể hiện sự kinh ngạc, vui mừng và nguỡng mộ trẻ, đồng thời thừa nhận rằng mình không biết kiến thức đó, để qua đó trẻ tìm thấy niềm tin và cảm giác thành công.

Giúp trẻ thay đôi thói quen lê mê

trong cuộc sống, có những trẻ làm việc gì cũng lề mề dây dưa, có khi cha mẹ phải thúc giục gắt gao trẻ mới bắt tay vào làm. Thói quen lề mề càng nhiễm sâu thì thói quen học tập của trẻ cũng bị ảnh hưởng, để giúp trẻ hình thành thói quen học tập tốt thì việc thay đổi thói quen lề mề là rất quan trọng.

Tình huống

hoàng quân đã 6 tuổi, nhưng làm việc gì cũng lề mề, nếu cha mẹ không thúc giục thì bé không bao giờ làm ngay. Cha mẹ đã từng khuyên bảo, cũng từng trách mắng, bé đã sửa ngay, nhưng chỉ được vài ngày là lại đâu vào đấy. bố mẹ của hoàng quân đều nhận thấy khuyết điểm này của bé, để giúp bé thay đổi, họ bắt đầu đặt ra hàng loạt quy định, như: Không hoàn thành việc bố mẹ giao cho thì không được xem ti vi; Không làm xong bài tập đúng giờ thì không được đi chơi; đi mua đồ giúp bố mẹ quá thời gian quy định thì công lao được ghi nhận một nửa... ban đầu quân liên tục phạm quy, và bố mẹ cũng dứt khoát cấm không cho xem ti vi hoặc đi chơi, tuy quân luôn miệng than vãn, nhưng thái độ làm việc đã có nhiều tiến bộ.

Phân tích tình huống

Có những đứa trẻ ngoài làm việc lề mề thì ngay cả việc đi hay ăn uống cũng đều rất chậm. Cha mẹ nên biết rằng, trẻ có khi sẽ tỏ ra rất lề mề nhưng không hề cố ý, động tác làm việc của trẻ chậm nhưng vấn đề không phải là ở trẻ. Nếu người lớn luôn dựa theo tiêu chuẩn của mình để đánh giá và yêu cầu trẻ làm theo thì sẽ không hợp lý.

(1) Thể xác của trẻ vẫn chưa phát triển hoàn toàn, cho nên động tác khó tránh khỏi vụng về, kém linh hoạt, như vậy thời gian làm việc, mặc quần áo, ăn cơm đương nhiên sẽ mất nhiều hơn người lớn.

(2) trẻ vốn rất hiếu kỳ nên thường bị các sự vật xung quanh lôi cuốn, do vậy động tác tự nhiên sẽ chậm. Thời gian tập trung chú ý của trẻ tương đối ngắn, khi nghe người lớn nói “Mặc quân áo nhanh lên” xong thì sự chú ý của trẻ rât nhanh chuyền sang sự việc khác mà quên ngay lời dặn của người lớn.

(3) trẻ chưa có khái niệm chính xác về thời gian, trẻ chỉ thấy được những việc trước mắt, không lường trước được những việc sau này và những việc không liên quan đến mình như: Cha mẹ có thể vì trẻ mà đi làm muộn giờ.

Nắm bắt tâm lý

Trẻ luôn thích sự mới lạ, cho nên cũng rất quan tâm đến những việc tương tự. trẻ có bản năng thích mới nới cũ, và luôn lảng tránh những thứ đơn điệu tầm thường. Làm cha mẹ, nếu không có thói quen giúp trẻ làm xong việc mới chơi thì tất sẽ ảnh hưởng đến hiệu quả học tập và làm việc của con. Nghiêm trọng hơn, do không thể hoàn thành nhiệm vụ được giao đúng thời hạn quy định mà trẻ luôn bỏ lỡ cơ hội thành công.

Phương pháp giải quyết

(1) bồi dưỡng quan niệm giá trị thời gian cho trẻ. trẻ làm việc lề mề phần lớn cũng bởi trẻ vẫn chưa có quan niệm về giá trị thời gian và cũng không biết thời gian có ý nghĩa như thế nào, cho nên, bồi dưỡng quan niệm giá trị thời gian là điều vô cùng quan trọng đối với những trẻ có tính lề mề. Cha mẹ phải tìm cách để trẻ nhận thức được rằng: Thời gian là tài sản quý báu nhất trên thế giới; phải tìm cách để trẻ hiểu rằng: quý trọng thời gian chính là quý trọng cuộc sống. Có thể kể cho trẻ nghe những câu chuyện ngắn về các danh nhân do biết quý trọng thời gian mà gặt hái thành công, hoặc cũng có thể coi thần tượng mà trẻ thích làm nhân vật chính của câu chuyện để kể cho trẻ nghe, hay có thể dán những câu danh ngôn, cách ngôn trong phòng ngủ đế răn dạy trẻ.

(2) động tác của trẻ có nhanh có chậm, ngoài do tính cách thì còn có vấn đề về rèn luyện, đối với trẻ hành động chậm chạp thì thường phải dùng biện pháp khích lệ để thúc giục trẻ: tăng tốc làm việc, đi nhanh, ăn nhanh, mặc quần áo nhanh,... Nếu trẻ hành động không chậm chạp, nhưng là do các nhân tố như: Không tập trung chú ý, bị ốm,... thì cần phải xử lý tùy theo tình hình cụ thề.

(3) Cha mẹ phải ngủ sớm dậy sớm để chuẩn bị đồ đi làm, nên dành cho trẻ một khoảng thời gian vừa đủ đề làm những việc cần thiết. Nếu 8 giờ ra khỏi nhà thì phải đánh thức trẻ dậy trước một tiêng, đê trẻ có đủ thời gian chuân bị. Cha mẹ trách mắng trẻ càng nhiều thì trẻ phải chịu áp lực càng lớn, hành động cũng càng chậm hơn. Thực ra, có những việc có thề làm ngay từ tối hôm trước, như xem bản tin dự báo thời tiết đề chuẩn bị sẵn đồ đi trời mưa,... đồ chơi, thức ăn của trẻ nếu có thể làm được vào buổi tối hôm trước thì không nên để đến sàng ngày hôm sau mới làm.

(4) tránh những sự vật dễ khiến trẻ phân tâm. Không được để đồ chơi trong tầm mắt của trẻ, càng không được để trẻ vừa chơi vừa mặc quần áo, để tránh hình thành thói quen lề mề. buổi sáng ngủ dậy có thể mở những bản nhạc có nhịp điệu để trẻ tăng tốc hành động, dành ra một chút thời

gian để chăm sóc trẻ, ôm trẻ vào lòng để trẻ cùng tăng tốc với cha mẹ. Không nên nói với trẻ những câu có hàm ý trách móc: “Nhanh lên, nếu không lại đến muộn đấy!”.

(5) Thi thoảng đề trẻ trả giá vì sự lề mề của mình. Chỉ sau khi nếm trải những tổn thất do tính lề mề gây ra thì trẻ mới tự giác thay đổi.

(6) Không nên hối thúc, càng không nên trách cứ hoặc đánh mắng khi trẻ lề mề. Những phương thức thô bạo này không nhiều tác dụng, trẻ tạm thời do bị hù dọa mà tốc độ làm việc nhanh hơn một chút, nhưng sau khi sự việc lắng dịu thì đâu lại vào đấy. Thực ra, những biện pháp mà cha mẹ áp dụng là lợi bất cập hại, ví dụ: Sở dĩ trẻ làm việc chậm chạp có thể là do việc đó quá khó đối với chúng, hoặc cũng có thể là do trẻ không nắm bắt được bí quyết làm việc nhanh, ngoài ra còn có thể là do trẻ đã hình thành thói quen lề mề, lúc này nếu cha mẹ lại nổi cơn tức giận thì trẻ sẽ càng trở nên lúng túng, khiến cho tốc độ làm việc càng chậm hơn. Ngoài ra, nếu cha mẹ quá “mạnh tay” thì rất có thể sẽ tạo ra tâm lý chống đối ở trẻ. tuy trẻ còn nhỏ, nhưng chúng cũng cần được tôn trọng, khi bị cha mẹ quát tháo và đánh mắng, cảm nhận của chúng chắc chắn là không tốt, đôi khi có thể chúng sẽ không quan tâm đến hành vi của cha mẹ, hoặc cố tình kéo dài thời gian để thể hiện sự chống đối.

(7) Có thể đặt ra thời gian cố định cho trẻ, để trong khoảng thời gian này chúng phải hoàn thành việc mặc quần áo, rửa mặt,... đồng thời để chuông hẹn giờ để nhắc nhở trẻ phải đề ý đến thời gian.

Trẻ cân được Khen ngọi

Khen ngợi là yếu tố không thế thiếu trong quá trình trưởng thành của trẻ, đó cũng là phương thức để cha mẹ và trẻ hiểu nhau nhiều hơn, khen ngợi trẻ kịp thời có thể khiến trẻ bộc bạch tâm tư nguyện vọng của mình, đồng thời còn khích lệ trẻ tiếp tục cố gắng vươn lên. trong quá trình cố gắng, trẻ rất dễ được thỏa mãn, một câu khẳng định, một câu động viên, một câu khen ngợi thường chính là động lực để trẻ vươn lên.

Tình huống

“Mẹ ơi, hôm nay con chạy thi được giải nhất.” đức anh hồ hởi khoe với mẹ.

“Con chạy thi với ai thế? tại sao phải chạy thi?” Người mẹ chỉ hỏi một câu bâng quơ.

“hôm nay học thể dục, thầy giáo tổ chức thi theo nhóm. Con chạy nhanh nhất, ngay cả thầy giáo cũng khen con có năng khiếu thể thao đấy mẹ ạ.” đức anh tươi cười, vô cùng đắc ý.

“Thế à. hôm nay cô có giao bài tập về nhà không? Con mau đi làm làm tập đi!” Người mẹ

không mấy quan tâm đến câu chuyện của con.

Nghe mẹ nói vậy, đức anh cảm thấy vô cùng thất vọng, bé buồn rầu trở về phòng của mình, bé không hiểu vì sao mình chạy thi được giải nhất mà mẹ lại không khen bé.

bố đi làm về thấy đức anh buồn liền hỏi: “Sao thế con, con có chuyện gì không vui à?”

“bố ơi, hôm nay con chạy thi được giải nhất, ngay cả thầy giáo cũng khen con, nhưng mẹ lại không thấy vui chút nào.” đức anh tủi thân nói với bố.

“thế à? được giải nhất ư, con giỏi quá! Con thử nói xem con đã chạy thi với ai nào?” bố vui mừng hỏi.

6 tuổi - thời kỳ nhập học của trẻ

“trong giờ thể dục, thầy giáo chia lớp thành 2 nhóm, một bên là nam, một bên là nữ. trong nhóm các bạn nam thì con chạy nhanh nhất, các bạn không ai chạy nhanh bằng con, bị con bỏ lại ở tít phía sau.”

“Con giỏi quá, lát nữa ăn com con phải ăn nhiều vào nhé, đề co thể cường tráng thì sau này mới luôn giành giải nhất, đúng không nào?”

“vâng, sau này con sẽ cố luôn đạt giải nhất.” đức anh hào hứng chạy tới bàn ăn chờ đợi.

Phân tích tình huống

Mỗi nguòi đều muốn được nguòi khác thừa nhận, trong quá trình trưởng thành của mình, trẻ đặc biệt rất cần sự động viên và khen ngợi của nguòi khác. Nhung trong cuộc sống hiện thực, rất nhiều cha mẹ thuòng là khi trẻ không cần quan tâm lại tỏ ra quá quan tâm, trong khi những lời nói và hành động của trẻ cần đuợc cha mẹ khen ngợi và động viên thì lại

sợ con kiêu ngạo mà làm ra vẻ không quan tâm. Khi cố gắng nỗ lực để đạt thành tích tốt trong học tập hoặc thi đấu, trẻ rất mong đuợc cha mẹ khẳng định và khen ngợi, nếu cha mẹ không kịp thòi khen ngợi thì sẽ ảnh huởng đến tính tích cực của trẻ, có thể sẽ có trẻ trở nên tiêu cực. Thực tế cho thấy, khen ngợi trẻ kịp thời luôn có tác dụng lớn hon nhiều so với việc sau này mới khen ngợi.

trong Tình huống trên, nguòi mẹ không ý thức được phải kịp thời khen ngợi thành tích của con, nhung nguời cha lại ý thức đuợc điều này.

Làm cha mẹ, khi trẻ đạt đuợc thành tích xuất sắc, hay khi trẻ đạt đuợc một mục tiêu nào đó thì nhớ kịp thời có những đánh giá tích cực, khen ngợi trẻ thật lòng, đó là sự động viên rất lớn đối với trẻ, ngoài ra còn phải thề hiện tâm trạng vui mừng, để trẻ cảm nhận rằng những gì mình thể

hiện đã làm cha mẹ vui lòng, làm nhu vậy thuòng sẽ thúc đẩy trẻ tích cực vuon lên để đạt thành tích tốt hơn.

Khi trẻ chủ động chia sẻ thành tích đạt đuợc, cha mẹ phải quan tâm, kịp thời lắng nghe, khen ngợi và động viên: “để mẹ xem nào, chà, con thực sự đã tiến bộ rồi!” từ đó tạo động lực cho trẻ vuơn lên.

Nắm bắt tâm lý

đứa trẻ nào cũng có điểm mạnh riêng, chẳng qua là do nhiều cha mẹ chua phát hiện ra, mà cho dù có phát hiện ra cũng thuờng kiệm lời khen, rất nhiều cha mẹ đã quen với việc khen thưởng băng vật chât, họ đâu ngờ răng, sự động viên về tinh thần còn quan trọng hơn rất nhiều, đương nhiên, khen ngợi cũng phải thích hợp, vừa phải nhằm vào ưu điểm của trẻ, vừa phải tránh nói quá sự thực, khiến trẻ kiêu căng, tự phụ.

Phương pháp giải quyết

1. Khen ngợi hành vi cụ thể

Những câu khen như: “Con dọn dẹp phòng sạch sẽ khiến mẹ vui lắm”, “việc này con làm rất tốt, con đúng là rất giỏi”, “bài thi lần này con có cố gắng, thành tích cũng đã tiến bộ rất nhiều”, “Con hiểu biết như vậy khiến mẹ vui lắm”... Những câu khen ngợi thực tế này có ý nghĩa hơn hẳn những lời nói suông kiểu “Con ngoan lắm”, “Con xinh lắm”, “Cục cưng của mẹ”,...

2. Kịp thời khen ngợi trẻ

Chỉ cần trẻ có hành vi tốt, cách làm hay thì cha mẹ đều phải kịp thời khen ngợi, đó vừa là phương thức kết nối hữu ích với trẻ, đồng thời cũng làm cho bầu không khí gia đình hài hòa hơn. Ngoài ra, đó cũng là cách để trẻ thêm tự tin và dám tự khẳng định mình.

3. Phải khen ngợi thật lòng

phải khen ngợi trẻ thật lòng, không nên nói quá sự thật. Khi cảm nhận được sự thật lòng của cha mẹ, trẻ mới càng ra sức phấn đấu. Thông qua lời khen để trẻ cảm nhận được tình thương yêu của cha mẹ. Sự khen ngợi thật lòng của cha mẹ sẽ làm cho trẻ có cảm giác thành công, như vậy khi gặp thất bại, chúng mới có động lực để đứng dậy.

Giúp trẻ trừ bỏ tâm lý kiêu ngạo

Trái với trẻ tự ti, trẻ kiêu ngạo thường có biểu hiện quá tự tin, đánh giá bản thân quá cao, đánh giá bạn bè quá thấp, coi thường người khác, trẻ như vậy thường rất kiêu căng, tự cao tự đại, chỉ thích được khen, không thích bị phê bình, không thích tiếp thu ý kiến của người khác, trong mọi hoạt động chỉ có thể thắng chứ không được thua, hoi gặp chút khó khăn là gào khóc, tâm lý bất ổn. Người ta thường nói: "Kiêu ngạo khiến người ta lạc hậu", đối với trẻ thì kiêu ngạo sẽ cản trở sự phát triển trên nhiều phương diện, ảnh hưởng đến mối quan hệ với bạn bè, từ đó khiến lòng dạ trở nên hẹp hòi, ý chí bạc nhược, khó mà thích ứng với cuộc sống xã hội đầy phức tạp.

Tình huống

điều nằm ngoài dự đoán của cha mẹ đó là phong lại đạt điểm 8 trong bài thi cuối kỳ. đây là lần đầu tiên phong thi được điểm cao, thành tích này so với các bài thi trước chỉ đạt 5, 6 điểm, quả thật là một bước đột phá rất lớn. vừa về đến nhà, phong đã nhận được lời khen ngợi của bố mẹ, điều đó khiến bé cảm thấy vô cùng vui sướng. Cách đó không lâu, cha mẹ của phong đã được cô giáo cho biết: hồi đầu phong rất kiêu ngạo, làm bài thường lề mề, bài tập cho buổi sáng mà đến chiều tan giờ học vẫn không làm xong, trong giờ học thì không chú ý nghe giảng, cho nên làm sai bài tập rất nhiều, còn bài tập làm ở nhà thì đỡ sai hơn. Có thể thấy, trên lớp phong không hề chú ý lắng nghe, cho nên đã bị cô phê bình.

Phân tích tình huống

Shakespeare từng nói: Một người kiêu ngạo thường tự hủy hoại mình bởi tính kiêu ngạo đó. tự tin là thái độ sống tích cực, nó có thề khiến con người lạc quan tiến lên. Còn kiêu ngạo là sự nhận thức không toàn diện về mình, là lạc quan một cách mù quáng, thường khiến con người ta không có chí tiến thủ. Cha mẹ nên bồi dưỡng niềm tin cho trẻ, nhưng không được đế chúng có tâm lý tự cao tự đại.

Kiêu ngạo là trạng thái tâm lý không tốt, đặc biệt là những đứa trẻ thông minh thường có tính kiêu căng ngạo mạn, cha mẹ phải tích cực dẫn dắt, để tâm lý của trẻ luôn phát triển lành mạnh, trong cuộc sống, thành tích học tập hoặc một phương diện nào đó nổi bật mà trẻ thường xuyên được cha mẹ và thầy cô khen ngợi, khi được khen ngợi quá nhiều có thể trẻ sẽ có những suy nghĩ sai lầm, trẻ không thể nhận thức đúng đắn về bản thân mình, dẫn tới hình thành tính tự kiêu, biểu hiện của "bệnh" là không chịu tiếp thu những lời đánh giá đầy thiện chí của người khác, mà luôn

tự cho mình hon hẳn người khác, dần dần nới lỏng yêu cầu về bản thân, do đó khiến cho thành tích đi xuống, và biểu hiện cũng không còn xuất sắc như trước, với những đứa trẻ như vậy thì cha mẹ phải kịp thời uốn nắn, để trẻ nhận thức đúng đắn về bản thân.

Nắm bắt tâm lý

"Khiêm tốn khiến người ta tiến bộ, kiêu ngạo khiến người ta lạc hậu", tự cao tự đại có ảnh hưởng tiêu cực đến sự phát triển của trẻ. trẻ kiêu ngạo thường xây bức tường chắn vô hình xung quanh mình, trở nên xa cách với thế giới bên ngoài, điều này khiến chúng càng trở nên hẹp hòi. tuy chúng có thể đạt được thành tích nhất định, nhưng thường không có lý tưởng và chí hướng cao xa, mà chỉ luôn hài lòng với thành tích hiện tại... Do vậy, cha mẹ nhất định phải giúp trẻ tránh xa tính kiêu ngạo.

Phương pháp giải quyết

1. Khi trẻ đạt thành tích tốt, cha mẹ phải bình tĩnh

thông thường, trẻ thi được điểm cao thì trẻ vui một cha mẹ vui mười. Do vậy, cha mẹ phải thay đối bản thân trước, phải nhận thức được, những thành công nhỏ hiện tại của trẻ không đảm bảo thành công cuối cùng. Kỹ năng sống của trẻ có hạn, nên rất dễ mất bình tĩnh trước những thành công nhỏ. bởi vậy, cha mẹ cần giữ bình tĩnh để trẻ cũng bình tĩnh theo.

2. Biểu dương và khen ngợi trẻ phải đúng mực

Cha mẹ có thể vỗ vai trẻ nói: "Chúc mừng con, mẹ rất vui vì con.

Con hãy tiếp tục cố gắng đề tiến bộ hơn nhé!"

phải đánh giá cao vai trò của tình cảm, cố gắng khen ngợi đúng mực. Thi thoảng mỉm cười với trẻ có thể sẽ phát huy được tác dụng mà rất nhiều lời khen ngợi cũng không bì nôi. Ngoài ra, cha mẹ cô găng hạn chê khen ngợi trẻ trước mặt người ngoài, vì khả năng đánh giá bản thân của trẻ có hạn, khi thấy nhiều người khẳng định mình thì trẻ rất dễ có những nhận thức sai, cho rằng mình thực sự xuất sắc, từ đó trở nên kiêu căng ngạo mạn.

3. Dạy trẻ cách nhìn nhận đúng đắn về bản thân

trẻ tự cao tự đại thường đánh giá quá cao bản thân, cho rằng mình mạnh hơn tất cả mọi người, lúc nào cũng chỉ nhìn thấy ưu điểm chứ không nhìn thấy khuyết điểm của mình, và luôn so sánh ưu điểm của mình với khuyết điểm của người khác. Do vậy, trẻ sẽ coi mình là trung tâm, muốn làm gì là làm bằng được, không bao giờ nghĩ cho người khác. Cha mẹ phải kiên nhẫn giáo dục để trẻ biết cách đánh giá đúng về bản thân, nhận thấy được ưu điểm cũng như khuyết điểm của

mình.

4. Làm gương cho trẻ

Cha mẹ là đối tượng bắt chước trực tiếp nhất của trẻ. Cha mẹ phải trở thành tấm gương cao thượng, khiêm nhường và thân thiện, không được tỏ ra kiêu ngạo, để tránh ảnh hưởng xấu đến trẻ.

Dạy trẻ khoan dung

Khoan dung là một phẩm chất quý giá, biểu hiện chủ yếu của khoan dung đó là thấu hiểu và tha thứ cho lỗi lầm của người khác, trẻ có lòng khoan dung thường hiền lành tốt bụng, tính tình điềm đạm, được mọi nguòi quý mến và luôn được chào đón. Còn trẻ không khoan dung thì tính tình kỳ cục, dễ có xu hướng cực đoan, khó gần, vì thế mà quan hệ xã giao cũng không tốt.

Tình huống

tại khu nghỉ duỡng nọ, một cô bé người nước ngoài sợ hãi khóc cạn nước mắt mới được cô nhân viên tìm thấy, hóa ra hôm đó có khá nhiều trẻ em nên cô bé bị bỏ lại ở sân quần vợt mà không ai biết, đến khi phát hiện thiếu người, cô nhân viên mới vội vàng chạy tới sân quần vợt đua cô bé về. bị bỏ lại sân bóng vắng vẻ nên cô bé vô cùng sợ hãi, gào khóc thảm thiết. Lúc này, mẹ của cô bé xuất hiện, thấy con đang khóc suớt muớt.

Người mẹ ngồi xuống nói với con: "Không sao rồi. Chắc cô ấy đã rất lo lắng vì không tìm thấy con. Cô ấy không hề cố ý, bây giờ con hãy hôn lên má để ai ủi cô ấy đi nào!"

Cô bé kiễng chân hôn lên má của cô nhân viên đang ngồi bên cạnh, rồi khẽ nói: "Cô ơi, cô đừng lo, con không sao mà!"

Phân tích tình huống

hiện nay, đa phần các gia đình đều sinh ít con, nên khi trẻ phải chịu oan ức ở truờng, các bậc cha mẹ đều vô cùng thuơng xót. vậy nên có cha mẹ đã dạy trẻ: "Nếu người ta không xin lỗi con thì con đừng xin lỗi nguời ta, nếu người ta đánh con thì con hãy đánh lại." Nhu vậy trẻ không chỉ khó giữ được mối quan hệ tốt đẹp với bạn học ở truờng, mà còn có thể ảnh hưởng đến mối quan hệ xã giao sau này của trẻ. Do vậy, hãy dạy trẻ biết khoan dung, không chỉ vì hiện tại, mà cũng là để tạo nền tảng hạnh phúc trong luơng lai.

Người mẹ trong tình thế trên đã dạy con biết khoan dung và tha thứ, chính là đạo lý "đánh kẻ chạy đi, không đánh người chạy lại".

Nắm bắt tâm lý

Khoan dung giúp trẻ biết tôn trọng người khác, trong xã hội, một đứa trẻ không có lòng khoan dung thì rất khó đạt được thành tựu, vì trẻ khó mà được người khác ủng hộ. Cha mẹ nhất định phải bồi dưỡng lòng khoan dung cho trẻ.

Phương pháp giải quyết

Có rất nhiều phương pháp bồi dưỡng lòng khoan dung cho trẻ, cha mẹ hãy căn cứ vào độ tuổi, đặc điểm tính cách của trẻ để lựa chọn phương pháp hợp lý.

1. Cha mẹ phải làm gương

Mọi lời nói và việc làm của cha mẹ đều tác động đến trẻ, do vậy cha mẹ phải thường xuyên khen ngợi ưu điểm của người khác trước mặt trẻ, bao gồm cả những người có hiềm khích với mình, không được tùy tiện bàn luận về khuyết điểm của người khác.

2. Tạo bầu không khí gia đình thoải mái

Môi trường gia đình dân chủ, bình đẳng và thoải mái sẽ rất tốt để trẻ hình thành phẩm chất khoan dung, cha mẹ không nên áp đảo trẻ, mà hãy tha thứ cho những lỗi lầm nhỏ của con, cho dù có phê bình cũng không nên hành động một cách thô bạo, mà hãy ứng xử có đạo lý và tình cảm, không phê bình trẻ trước đám đông, để bảo vệ lòng tự trọng của trẻ, càng không nên để trẻ phải chứng kiến cảnh cãi vã trong gia đình.

Kiên quyết không lôi kéo trẻ vào trong những mâu thuẫn và hiềm khích giữa người lớn. Có những cha mẹ khi xảy ra xích mích với người khác liền nhắc con không được quan tâm đến người này, thậm chí còn ra sức ngăn cản con mình chơi với con họ.

Nếu cha mẹ dạy trẻ không được quan tâm đến người bất đồng quan điểm hoặc có mâu thuẫn với mình, thì dần dần trẻ sẽ bắt đầu có tâm lý so đo tính toán, thậm chí là hận thù sâu sắc.

3. Dạy trẻ biết cách tán thưởng

Có những trẻ thường tỏ ra không thèm quan tâm đến các bạn cùng tuổi thua kém mình về một số phương diện nào đó, luôn thích đem ưu điểm của mình ra so sánh với khuyết điểm của bạn. Có đứa trẻ còn không chịu phục bạn giỏi hơn mình, nên tỏ ra đố ky. đối với những trẻ có tu tuởng và biểu hiện nhu vậy, cha mẹ phải dạy trẻ biết đối xử tốt với nguời yếu thế hơn mình, đồng thời cũng phải khích lệ trẻ tán duơng nguời giỏi hơn, dũng cảm nhìn thẳng vào khuyết điểm của mình, khoan dung với nguời yếu thế hơn mình, đồng thời cũng khoan dung với cả nguời mạnh hơn mình.

Đê trẻ hêt bướng bỉnh

Càng lớn trẻ càng có nhiều hoạt động, tiếp xúc với nhiều với nhiều người, nhất là những trẻ đã vào lớp 1, các bé bước đầu phát triển nhận thức, biết quan sát đánh giá môi trường xung quanh... và xuất hiện nhu cầu được suy nghĩ và hành động theo cách riêng của bé, bất chấp đúng sai. trong mắt cha mẹ, biểu hiện này chính là buớng bỉnh.

buớng bỉnh một mặt thể hiện “cái tôi” của bé, mặt khác cho thấy sự bất hợp lý trong phuong pháp giáo dục của nguời lớn. Cha mẹ cần điều chỉnh cách dạy con đề bé không còn buớng bỉnh nữa.

Tình huống 1

Lan vốn thông minh lanh lợi, ăn nói cũng rất khéo, nên được mọi nguời quý mến. Nhung bé lại quá tự do, khiến cho cha mẹ không dám đua bé đi choi, ví dụ, khi vào siêu thị, thứ gì bé cũng đòi mua, nào là bánh mỳ, sữa, đồ choi, hoa quả... chỉ cần nhìn thấy bắt mắt là bé đòi mua bằng đuợc, nếu không thì gào khóc không chịu nín. hon nữa, bố mẹ chua thanh toán bé đã vội bóc đồ ra ăn khiến cha mẹ vừa khó xử vừa đau đầu.

Tình huống 2

truờng vỹ 6 tuổi được bà nuôi duỡng, ông bà rất thuơng cháu nên vỹ đòi thứ gì là có ngay thứ đó. Chỉ cần vỹ khóc thì đòi gì cũng được. Một lần vỹ tới nhà dì choi, cũng tuởng nhu ở nhà, buổi sáng bé đòi ăn mỳ ống nhung không được nên tức giận ném luôn chiếc bánh ngọt trên bàn xuống đất, người dì rất bực liền đánh vào mông để dạy dỗ bé. Kết quả, đuong nhiên là vỹ gọi điện mách tội dì với bố mẹ.

Phân tích tình huống

đối với những đứa trẻ kiểu nhu Lan và vỹ, nếu cha mẹ cứ để mặc cho con tụ phát triển mà không kịp thời dạy dỗ thì khi lớn lên trẻ sẽ càng ngang nguợc và khó mà chung sống hòa thuận với mọi nguời. trong hoạt động xã giao trẻ khó tránh bị người ta gạt ra ngoài, từ đó cảm thấy thất bại, thậm chí còn có thể mắc một số bệnh tâm lý.

trẻ bướng bỉnh là do những nguyên nhân sau đây:

1. Cha mẹ quá nuông chiều

Những trẻ là con một và con út có tỉ lệ bướng bỉnh tuơng đối cao, qua điều tra, tỉ lệ của nhóm trẻ cao tới 60%. trẻ bướng bỉnh đa phần có liên quan đến sự cưng chiều quá mực của cha mẹ. Cha

mẹ thường tỏ ra không thể làm ngo những yêu cầu của trẻ, nên trẻ cần gì là có nấy, cha mẹ lo rằng trẻ không được quan tâm chu đáo nên không muốn để trẻ phải tủi thân, như vậy tự nhiên trẻ sẽ được đằng chân lân đằng đầu.

2. Cha mẹ thô bạo

Cha mẹ thô bạo cũng dễ khiến trẻ hình thành tâm lý chống đối, bất kể cha mẹ nói đúng hay sai, trẻ cũng không tiếp thu, từ đó dần thành bướng bỉnh. Có những cha mẹ không quan tâm đến sở thích của trẻ, nên luôn tìm cách ép trẻ đi vào khuôn khổ. phương pháp này không chỉ làm trái với ý nguyện của trẻ, mà còn trái với quy luật phát triển về thể chất và tinh thần của trẻ. phương pháp này cũng là nguyên nhân quan trọng khiến trẻ bướng bỉnh. Cha mẹ coi thường trẻ cũng là nguyên nhân khiến trẻ bướng bỉnh. Có những cha mẹ lại thích chế nhạo, mắng nhiếc trẻ, hoặc quở trách trẻ trước mặt nhiều người, đôi khi lời nói của cha mẹ đúng nhưng lại làm tổn thương đến lòng tự trọng của trẻ. trẻ biết rằng mình đã làm sai, nhưng vì giữ thể diện nên không chịu tiếp thu lời phê bình, thế là chuyển sang chống đối.

3. Cha mẹ thiếu kiên nhẫn

Khi trẻ có biểu hiện không nghe lời, ban đầu cha mẹ vẫn còn kiên nhẫn, nhưng khi trẻ tiếp tục làm mưa làm gió thì cha mẹ cảm thấy khó chịu và không thể kiên nhẫn được nữa. Thực ra, khả năng tự kiềm chế của trẻ vẫn chưa phát triển hoàn thiện, nên bất cứ việc gì chúng cũng muốn làm theo ý của mình, vì vậy cha mẹ phải hết sức kiên trì. đạo lý “gieo nhân nào gặt quả ấy” rất đơn giản: Khi trẻ còn nhỏ, cha mẹ không tận tâm dạy dỗ thì đừng trông chờ sau này trẻ sẽ trở thành đứa con ngoan.

4. Ông bà chiều cháu

hiện trạng này rất thuờng gặp ở các nuớc phuơng đông. Cho dù

hiện nay rất nhiều cha mẹ ý thức được tác hại của nó, nhung do cha mẹ khá bận rộn với công việc, lại không tin tuởng vào nguời giúp việc, nên chỉ có thể nhờ ông bà dạy dỗ. ông bà thuờng cung chiều cháu, không dám dạy dỗ nghiêm khắc, bé vỹ trong Tình huống 2 chính là ví dụ điển hình cho truờng hợp này.

Nắm bắt tâm lý

trẻ buớng bỉnh mà không được uốn nắn thì sẽ ảnh huởng đến sự phát triển bình thuờng về tính cách và tâm lý. vì buớng bỉnh sẽ khiến con nguòi ta trở nên cố chấp, không hiểu lí lẽ, không thể phán đoán chính xác sự vật. Ngoài ra còn ảnh huởng đến sự phát triển của kỹ năng sống, khó

thích ứng với môi trường, không khéo giao tiếp, khó được người khác chấp nhận mà roi vào cảnh cô độc, thiếu kinh nghiệm sống, không thể đối phó và chịu đựng nổi sự thất bại, nói chung là vô cùng bất lợi cho sự phát triển lành mạnh cả về thể chất lẫn tinh thần của trẻ, nghiêm trọng còn có thề vì dễ kích động mà phạm tội.

Phương pháp giải quyết

1. Thay đổi sự chú ý

phương pháp này có tác dụng nhất định, trẻ tuy bướng bỉnh nhưng thời gian quan tâm chú ý đến một sự việc thường không kéo dài. Khi trẻ bướng bỉnh, cha mẹ có thề mượn những chủ đề mà trẻ thích để thay đối sự chú ý của chúng, từ đó làm dịu tâm trạng căng thăng của đôi bên.

2. Giảng giải đạo lý cho trẻ

điều này là rất cần thiết. Cha mẹ có thể tận dụng cơ hội để kể chuyện cho trẻ nghe, từ đó giảng giải đạo lý đề trẻ hiểu, đồng thời cũng phải cho trẻ thời gian để tiếp thu. đối với những yêu cầu vô lý của trẻ, cha mẹ tuyệt đối không được đáp ứng, nhưng nhất định phải nói rõ lý do, nếu có yêu cầu hợp lý thì cứ mạnh dạn đưa ra, không được tùy tiện, như vậy tính bướng bỉnh của trẻ sẽ dần được cải thiện.

3. Phải kiên nhẫn

Khi trẻ bướng bỉnh, cha mẹ phải kiên nhẫn dạy dỗ. Khi phê bình trẻ, phải dùng giọng điệu vừa nghiêm nghị vừa nhẹ nhàng. Cha mẹ phải để cho trẻ tin rằng những yêu cầu hợp lý sẽ được đáp ứng, để trẻ cảm nhận được sự kiên quyết trong thái độ giáo dục của người lớn, như vậy tính bướng bỉnh của trẻ sẽ dần biến mất. Nên nhớ, tuyệt đối không được đánh mắng trẻ ở những noi công cộng, nếu không có thể sẽ dẫn đến kết quả không ngờ, thậm chí còn roi vào tình thế khó xử.

4. Cha mẹ nói phải giữ lời

Muốn trẻ nghe lời thì cha mẹ phải tạo uy tín với trẻ, nhất định phải lấy được niềm tin ở trẻ, những yêu cầu hợp lý của trẻ khi đã đồng ý thì phải thực hiện để trẻ biết rằng cha mẹ thực ra rất yêu thương mình.

5. Không nuông chiều quá mức

trong gia đình, nuông chiều trẻ vừa phải sẽ có tác dụng rất lớn cho việc thiết lập niềm tin của trẻ, nhưng nếu quá nuông chiều thì sẽ làm cho trẻ hiểu sai rằng mình là trung tâm, mình đưa ra yêu cầu là cha mẹ phải đáp ứng, như vậy tất sẽ hình thành tính cách bướng bỉnh cho trẻ. Do vậy,

trong cuộc sống thường ngày, cha mẹ không được đáp ứng ngay những yêu cầu vô lý của trẻ, mà phải phân tích xem yêu cầu đó có hợp lý hay không rồi mới thực hiện.

6. Không dùng phương pháp giáo dục thô bạo

về phương diện giáo dục gia đình, cha mẹ nhất định phải tiến hành giáo dục thật chu đáo, thay đối phương pháp giáo dục thô bạo. ví dụ: kiên nhẫn giảng giải đạo lý cho trẻ. Nên đưa đạo lý vào trong câu chuyện để kể cho trẻ nghe, đồng thời cũng phải cho trẻ một quá trình để tiếp nhận, đối với những yêu cầu vô lý của trẻ, cha mẹ không được đáp ứng ngay, mà phải nói rõ lý do, nếu là yêu cầu hợp lý thì khuyến khích trẻ mạnh dạn đề đạt, có như vậy trẻ mới dần bỏ được tính bướng bỉnh.

Thòi kỳ quan Trọng Thứ Tư

10 tuổi, thời Kỳ độc Lập Của trẻ thời kỳ độc lập - gieo tình yêu, gặt trí tuệ

Cuộc đời của mỗi con nguòi có 2 thòi kỳ độc lập, một xuất hiện từ lúc 2 tuổi, còn một xuất hiện ở tầm 10 tuổi, mà thời kỳ sau là quan trọng nhất. Nếu sự phát triển trong thời kỳ này bị cản trở thì sẽ ảnh huởng đến cả cuộc đời của trẻ.

trẻ 10 tuối có tu tuởng tuong đối độc lập, lúc này cũng là thòi kỳ học tập quan trọng của trẻ, trong học tập, chúng phải đối mặt với nhiều vấn đề. Cha mẹ phải nắm bắt được quy luật phát triền cả về thể chất lẫn tinh thần của trẻ, để bồi duỡng trẻ trở thành nguòi tài đức vẹn toàn.

Trẻ sợ đi học, cha mẹ nhông Nên trách cứ

Sợ đi học hay còn gọi là chứng sợ hãi trường học, biểu hiện chủ yếu là không muốn đi học. để không phải đi học, ban đầu trẻ thường giả bộ bị đau đầu, đau bụng hoặc chán ăn, toàn thân mệt mỏi,... mong được cha mẹ thương xót mà cho phép nghỉ học. Khi bị bắt phải đến trường thì trẻ gào khóc, lo lắng bất an. Cho dù có miễn cường đi học thì trẻ cũng tỏ ra sợ hãi rụt rè, không muốn trò chuyện với các bạn, trong giờ học không dám nhìn thẳng vào cô giáo, sợ bị gọi lên bảng, hết giờ học thì như trút được gánh nặng.

Tình huống 1

Một người mẹ nói: "Con gái tôi 10 tuổi, tính tình hướng nội, từ nhỏ đã rất tự trọng, thành tích học tập luôn đứng trong nhóm dẫn đầu của lớp. Một lần vì mắc một lỗi nhỏ mà bé bị cô giáo chủ nhiệm mới phê bình nghiêm khắc, sau đó bé luôn đi học trong tâm trạng căng thẳng, lo lắng, dần dần thành sợ đi học, đặc biệt là sáng thứ hai nào bé cũng có biểu hiện đau bụng và buồn nôn, nhưng chỉ cần cho nghỉ học là không sao. Thấy thành tích học tập của con ngày càng đi xuống, chúng tôi vô cùng lo lắng".

Tình huống 2

Lan mới tròn 10 tuổi, ở nhà bé vốn là một đứa trẻ thông minh năng động, bước sang học kỳ mới được mấy buổi, cô giáo phát hiện Lan có biểu hiện sợ người lạ, không hòa nhập với các bạn, không muốn choi cùng các bạn, sau đó thì gào khóc đòi về nhà, suốt mấy ngày bé đều như vậy, không chịu vào học. bé không muốn đi học, cứ nhắc đến đi học là gào khóc.

Tình huống 3

My là một đứa trẻ thông minh, nhưng sau khi đi học bé lại dần trở

nên lầm lì ít nói, và sau đó lại không muốn đi học. tìm hiểu nguyên nhân thì biết là bé sợ bị người khác chê cười, hóa ra một lần trong giờ học thể dục, bé thực hiện động tác không được nhịp nhàng nên bị các bạn chê cười, bé cảm thấy xấu hổ nên không muốn học giò' thể dục. từ đó về sau bé luôn cảm thấy mình thua kém người khác, thế là trở nên sống khép kín. Khuyên giải thế nào bé cũng không chịu nghe, nên cha mẹ rất lo lắng.

Phân tích tình huống

biểu hiện của trẻ ở trong các tình thế trên đều là chứng sợ trường học. đây chính là chứng loạn tính khí (hay loạn khí sắc), mỗi trẻ có một biểu hiện khác nhau, nhưng đặc điểm sợ trường học thì

đều giống nhau, nguyên nhân là do chúng lo lắng phải xa rời cha mẹ, hoặc khi phải thích ứng với môi trường mới, hoặc gặp khó khăn trong hoạt động giao tiếp,...

đặc biệt là khi lên lớp, chuyển trường hoặc cô giáo quá nghiêm khắc, thành tích học tập không tốt, mắc lỗi trong hoạt động khác ở trường. Cha mẹ không phân rõ phải trái mà cứ đồng tình với trẻ, bao biện cho trẻ, như vậy có thể càng làm cho chứng loạn tính khí càng trầm trọng hon. Ngoài ra, sự lo lắng bất an, sự không yên tâm của người mẹ cũng có thể làm tăng chứng sợ hãi của trẻ.

tuy chứng sợ trường học là một biểu hiện tâm lý không lành mạnh, nhưng cha mẹ không nên quá lo lắng, triệu chứng này chỉ là tâm lý không thích ứng kịp khi phải thay đổi nếp sống, chỉ cần cha mẹ hướng dẫn đúng đắn thì chứng sợ trường học cũng nhanh chóng mất đi.

Nguyên nhân khiến trẻ lo sợ phải xa rời cha mẹ và mắc chứng sợ trường học Chứng sợ trường học là hành vi trốn học do mắc chứng rối loạn tính khí ở trẻ, nguyên nhân là do sợ hãi phải xa rời cha mẹ và quá dựa dẫm vào cha mẹ. rất nhiều nghiên cứu cho thấy, chứng sợ trường học thực ra không có mối liên hệ tất yếu rõ rệt đến các nhân tố trường học, gia đình và cá nhân, nhưng quả thực lại có liên quan đến những thay đổi hoặc sự cố trong đời sống học sinh. Chứng sợ trường học thường xảy ra sau những sự kiện trọng đại sau đây.

(1) học sinh gặp phải những chuyện không vui ở trường, như cảm giác đau khổ, thất vọng, bị chèn ép hoặc chế giễu, những việc này ở trường khiến cho học sinh có tâm lý tiêu cực, cho rằng đi học là sự trừng phạt, phải chịu tội. Thành tích học tập kém, biểu hiện không tốt, quan hệ giao tiếp căng thẳng,... đều có thể khiến cho học sinh trở nên sợ hãi trường học.

(2) Lên lớp, chuyên trường hoặc đôi lớp, bước sang học kỳ mới,... những điều này đều là sự thay đổi nhanh chóng về môi trường sinh hoạt và trường lớp. Khi học sinh từ một môi trường quen thuộc và luôn cảm thấy an toàn chuyển sang một môi trường lạ lẫm thì sự lạ lẫm này khiến cho học sinh cảm thấy sợ hãi và lo lắng, từ đó muốn né tránh hoặc chạy trốn khỏi môi trường mới lạ này. hiện tượng này rất thường gặp ở nhà trẻ và cấp tiểu học.

(3) bị ốm hoặc do các nguyên nhân khác mà phải nghỉ học một thời gian dài, khi đi học trở lại cũng có thể nảy sinh tâm lý sợ hãi. học sinh có thể sợ không theo kịp bạn bè, sợ phải thích ứng với môi trường trường học.

Nắm bắt tâm lý

Khả năng ngôn ngữ trẻ ở 10 tuổi còn chưa phát triển hoàn thiện, nên khi xuất hiện vấn đề về tâm lý thì rất khó bày tỏ bằng lời với cha mẹ, trẻ thường thông qua một số hành vi để trực tiếp thể

hiện sự bất mãn và tức giận của mình, trẻ sợ đi học là một vấn đề hết sức bình thường, góp phần giải quyết chuyện này, trách nhiệm của gia đình và nhà trường đều như nhau. Do vậy, cha mẹ ngoài việc đưa trẻ đi gặp bác sỹ tư vấn tâm lý, tiếp thu ý kiến của giới chuyên môn thì còn phải thường xuyên liên lạc với cô giáo để tìm kiếm sự trợ giúp. Cha mẹ tuyệt đối không được bỏ roi trẻ, khi phát hiện trẻ có những điểm mạnh thì phải ra sức cổ vũ khích lệ, giúp trẻ giảm nhẹ áp lực, tạo dựng niềm tin, cuối cùng thoát khỏi hoàn cảnh khó khăn.

Phương pháp giải quyết

(1) Cung cấp môi trường an toàn cho trẻ. để trẻ biết cha mẹ luôn thương yêu, quan tâm và có thể cùng trẻ đối mặt với khó khăn.

(2) Cung cấp cho trẻ cơ hội học hỏi kỹ năng xử thế. Ở nhà, cha mẹ có thể giúp trẻ học cách xã giao với người lớn và bạn bè, hay cách tự giải quyết các vấn đề phát sinh, khi đến trường trẻ mới có được mối quan hệ giao tiếp tốt, mới cảm thấy nhà trường là một môi trường dễ chịu.

(3) Cha mẹ phải thường xuyên liên hệ với cô giáo. Những lời khen hay thái độ ân cần của cô giáo đều có thể khiến trẻ cảm thấy ấm áp. Nếu trẻ sợ đi học thì cha mẹ phải đến nhờ cô giáo năng gần gũi và khen ngợi trẻ để bé giảm bớt nỗi sợ
hãi trường học, từ đó nâng cao sở thích học tập.

(4) giúp trẻ tạo lập cảm giác an toàn ở nhà trường, tranh thủ những kỳ nghỉ để cho trẻ tham gia các hoạt động của nhà trường, hoặc đến thăm những người bạn thân có kinh nghiệm học tập tốt.

(5) thường xuyên hỏi han về những việc xảy ra ở trường, nhưng
không được dùng quan niệm và giá trị của cha mẹ để ép buộc trẻ tiếp thu hoặc đưa ra kết luận.

Trẻ sơ lớn

"Con không muốn, con không muốn l ớ n . . c â u nói này đã cất lên tiếng lòng của rất nhiều trẻ. Ngày nay, ngày càng có nhiều trẻ không muốn lớn lên, chúng luôn nghĩ rằng: "tạo sao mình phải lớn?" Nếu bạn có con nhu vậy thì phải lưu ý, điều này chứng tỏ gánh nặng tâm lý của trẻ quá lớn. trẻ không muốn lớn là một sự kiềm chế chủ quan đối với quy luật khách quan của sự trưởng thành, sự kiềm chế này tất sẽ ảnh hưởng đến sự lành mạnh của tâm lý. Sợ lớn tất sẽ dẫn đến mâu thuẫn trưởng thành của trẻ, điều này không hề có lợi cho hiện tại và tương lai của trẻ. Khi trẻ có khuynh hướng này, người lớn phải chú ý tiến hành dẫn dắt về tâm
lý-

Tình huống 1

Mẹ luôn miệng nhắc nhở Minh Châu phải chăm chỉ học hành thì sau này mới thi đỗ cấp 3, mới được thi đại học, nếu không thi đỗ đại học thì không tìm được việc làm lý tưởng. Minh Châu thực ra không hề thích học, thậm chí không biết sau này mình muốn làm gì. đôi khi muốn lớn thật nhanh, nhưng nghĩ đến những việc phải làm sau khi trưởng thành thì lại thấy sợ.

Tình huống 2

Một ông bố đã về hưu gửi gắm hết niềm hi vọng của mình vào đứa con, ông lắp máy quay trong phòng ngủ của con để giám sát mọi hành động của con, từ đó ép con phải không ngừng học tập. trong tình trạng luôn chịu áp lực cao độ, đứa con đã không thể tập trung sinh lực, khiến cho thành tích học tập ngày càng đi xuống. Sau đó, người cha lại vô tình đánh mắng con: "Con không trưởng thành được hay sao? Con làm bố suốt ngày phải lo nghĩ, con nhìn xem những đứa trẻ khác như thế nào?"

trước những hành vi này của người cha, đứa trẻ lại càng không muốn học, và luôn tự nhủ: "tại sao mình phải lớn, tại sao...?"

Phân tích tình huống

rốt cuộc nguyên nhân gì khiến trẻ có tâm lý sợ lớn?

1. Nguyên nhân giáo dục

Sự đầu tu và kỳ vọng của cha mẹ đối với con cái quá lớn, khiến cho đứa trẻ không muốn lớn, bởi vì lớn lên thì phải có trách nhiệm.

2. Nhân tố của bản thân trẻ

Có rất nhiều trẻ không muốn lớn là do lớn lên sẽ gặp nhiều chuyện phiền phức, không muốn

gánh vác trách nhiệm của mình. Cùng với sự gia tăng độ tuổi, khi trẻ nhận thấy cha mẹ luôn phải ra sức cạnh tranh để được sinh tồn thì tự nhiên trẻ sẽ sợ hãi tuong lai, trẻ không muốn sống cuộc sống vất vả nhu nguời lớn, nên tự nhiên không muốn truởng thành.

3. Nhân tố xã hội không thể coi thuờng

Cùng với sự phát triển không ngừng của xã hội, sự cạnh tranh diễn ra ngày càng khốc liệt, con cái luôn phải gánh vác quá nhiều sự kỳ vọng và đầu tu của cha mẹ. Cha mẹ và xã hội lại truyền bá quan niệm giá trị cho trẻ, khiến trẻ luôn cảm nhận truớc đuợc sự cạnh tranh trong tuong lai, từ đó chịu áp lực rất lớn về tâm lý, khiến cho trẻ luôn sợ hãi về tuong lai của mình.

4. Nguyên nhân gia đình

hiện nay, hầu hết các gia đình đều sinh ít con, cho nên cha mẹ rất mực thuong yêu con cái, con cái cần gì là đuợc đáp ứng ngay, khiến cho con cái luôn có tâm lý dựa dẫm vào cha mẹ, từ đó có ý nghĩ không muốn truởng thành.

Nắm bắt tâm lý

đối với tu tuởng không muốn lớn của trẻ, cha mẹ phải nhìn nhận lại mình, đồng thòi phải thay đối phuơng pháp giáo dục. Ngoài ra, phải thuờng xuyên kết nối với trẻ, tìm hiểu nỗi khổ trong lòng trẻ thì mới có thể giúp đõ trẻ một cách nhanh chóng và hiệu quả, tránh để lâu mà làm cho áp lực càng tăng thêm.

Phương pháp giải quyết

(1) Không được hoạch định tuông lai quá sớm cho trẻ. Sở dĩ trẻ cảm thấy sợ hãi về tương lai của mình là do rất nhiều bậc cha mẹ đã hoạch định tương lai cho con cái, đây là phương thức giáo dục đốt cháy giai đoạn, tương lai của trẻ phải do chính trẻ lựa chọn, huống hồ trẻ còn nhỏ, vẫn chưa có cơ sở để hoạch định. Cha mẹ có thế hoạch định tương lai cho con cái, nhưng phải đến khi trẻ biếu hiện sở trường về phương diện nào đó, giúp trẻ phát huy tài năng chứ không phải là cưỡng ép trẻ phải hướng theo một kỹ năng nào đó, khiến cho chúng phải lấy cần cù bù thông minh.

(2) Không được tạo quá nhiều áp lực về tâm lý cho trẻ. Khi trẻ nói không muốn trưởng thành, cha mẹ phải kịp thời khai thông tâm lý cho trẻ, đế chúng hiểu rằng, trưởng thành là quá trình tất phải trải qua trong cuộc đời của mỗi con người.

(3) Không được quá nuông chiều trẻ. Nuông chiều quá mức sẽ khiến cho tâm lý trẻ càng

yếu đuối, do vậy bất kể là trong quá trình học tập hay sinh hoạt, cha mẹ đều phải áp dụng phương pháp giáo dục đúng đắn để giúp trẻ trưởng thành lành mạnh.

Khi trẻ hỏi: “tại sao các Bạn Không thích con? ”

Có rất nhiều trẻ có suy nghĩ như vậy, chỉ cần xảy ra một chút xích mích với bạn hoặc người khác có điều gì không phải với mình là cảm thấy bạn bè không thích mình, điều này rất thường gặp, vậy phải thay đổi tình hình này như thế nào?

Tình huống 1

Giang là một cô bé có tính cách hướng nội, không hay nói, cũng không khéo trong quan hệ bạn bè. Một người bạn mượn bé quyển sách, đã mấy lần bé đòi nhưng người bạn kia vẫn không trả đúng hẹn. đến khi bé tìm gặp bạn kia để đòi sách thì bạn kia nói lại rất gay gắt, lại còn chế giễu giang ki bo. Khi đòi được sách về thì phát hiện sách đã bị hỏng, giang cảm thấy bình thường mình đối xử rất tốt với mọi người, nhưng mọi người lại không đối xử tốt với mình, giang rất buồn vì chuyện này, và luôn cảm thấy tủi thân, từ đó bắt đầu có biểu hiện không tập trung, tinh thần bất ổn,... ảnh hưởng rất nhiều đến việc học.

Tình huống 2

Có một đứa trẻ nói với bác sỹ tâm lý như thế này: “tính cách của cháu khá hướng nội, vốn thuộc kiểu người hay sầu muộn, khiến người ta không thể chịu nổi, cháu biết đó là nhược điểm lớn của cháu. Cháu không có nhiều bạn bè, có thể nói là rất ít bạn, đôi khi cháu cảm thấy rất cô độc, cháu cũng muốn tiếp cận mọi người, nhưng lại không biết phải làm như thế nào. Cháu chưa từng đối xử không tốt với ai, người ta gặp khó khăn là cháu luôn chủ động giúp đỡ, nhưng họ lại không cảm kích cháu vì điều đó. hiện tại ở lớp, cháu cảm thấy mình ngày càng buồn, ngoài mấy người bạn choi thân với cháu từ nhỏ thì các bạn khác cứ nhìn thấy cháu là cố tình xa lánh, có khi chỉ một cử chỉ nhỏ cháu cũng cảm thấy họ thực ra không thích cháu, nhưng cháu không hiểu tại sao. Nhiều khi cháu cố nghĩ xem mình có làm điều gì sai, nhưng cháu thấy mình luôn đối xử rất tốt với mọi người, chẳng qua là cháu không hay nói, nhưng cháu đã cố gắng thay đổi.
Cháu thấy có khi cháu nói còn khiến mọi người khó chịu hơn là im lặng, cháu thực sự không biết mình phải làm thế nào.”

Phân tích tình huống

hai tnrờng hợp trên đều cho thấy trẻ rất quan tâm đến việc người khác có thích mình hay không, và luôn muốn được người khác thừa nhận, vậy nguyên nhân dẫn đến tình trạng này là do đâu?

1. Trẻ khá yếu đuối

Ở nhà, cho dù trẻ gặp bất cứ chuyện gì cha mẹ cũng thường đứng về phía trẻ. Còn ở trường, chắc chắn có va chạm với bạn bè, khiến cho đôi bên tạm thời không muốn nói chuyện với nhau, trẻ yếu đuối sẽ nghĩ "các bạn không thích mình".

2. Trẻ tương đối khép kín

Do trẻ có tính cách hướng nội, không thích tiếp xúc với bạn bè, nên dần cảm thấy mình không thể hòa nhập với tập thể, hơn nữa mối quan hệ bạn bè ngày càng xa cách nên trẻ sẽ nghĩ rằng bạn bè không thích mình.

Nắm bắt tâm lý

Trước tiên, cha mẹ phải thay đổi môi trường giáo dục gia đình. Sở dĩ trẻ có ý nghĩ "tại sao các bạn đều không thích mình" thường là có liên quan đến thái độ của cha mẹ đối với con cái. Cha mẹ không được quá nuông chiều trẻ, nhưng cũng không được quá thô bạo, mà phải quan tâm chăm sóc nhiều hơn, phải kiên nhẫn giáo dục và bồi dưỡng kỹ năng giao tiếp cho trẻ ngay từ khi còn nhỏ, đồng thời phải bồi dưỡng cho trẻ tính cách tích cực, nhiệt tình, năng động và cởi mở.

Ngoài ra, đối với trẻ gặp vấn đề tâm lý này, cha mẹ phải kiên nhẫn khích lệ từng sự tiến bộ nhỏ của trẻ, qua đó giúp chúng tạo lập mối quan hệ tốt với các bạn nhỏ khác.

Phương pháp giải quyết

1. Lắng nghe trẻ tâm sự

Khi trẻ nói các bạn không thích mình, trước tiên cha mẹ phải tạo

cho trẻ một bầu không khí thoải mái, tự do phát biểu ý kiến, để trẻ thổ lộ hết nguyên nhân mà các bạn không thích mình và thái độ của họ đối với mình. Cha mẹ phải chăm chú lắng nghe, đồng thời tìm phương án giải quyết hợp lý. Nếu là do trẻ nhận thức quá cực đoan hoặc có hành vi sai trái thì cha mẹ phải tích cực chỉ bảo.

2. Dạy trẻ biết cách đặt mình vào vị trí của người khác để suy nghĩ

Cha mẹ có thể đặt ra Tình huống để trẻ tự cảm nhận cảm giác của các bạn, qua đó để trẻ học cách đặt mình vào vị trí của người khác để suy nghĩ và giải quyết vấn đề. Dạy trẻ nên nhìn vào ưu điểm của người khác chứ không nên nhìn vào khuyết điểm của họ, phải biết cách khoan dung và tôn trọng đối phương, quan tâm và khen ngợi đối phương. Khi mối quan hệ trở nên bế tắc hoặc ngày càng xấu đi thì nhất định phải chủ động tỏ ra thân thiện, không được vì giữ thể diện mà không chịu mở lời.

3. Thường xuyên giao lưu với trẻ

Nếu lâu không giao lưu với trẻ thì dần dần trẻ sẽ khép kín thế giới nội tâm của mình, tính cách cũng trở nên hướng nội, luôn giữ khoảng cách với cha mẹ, từ đó có tâm sự gì cũng không muốn nói với cha mẹ.

4. Thường xuyên liên lạc với giáo viên

Cha mẹ phải nắm bắt được những biểu hiện ở trường của trẻ, cô giáo cũng phải nắm bắt được những hành vi ở nhà của trẻ, điều này vô cùng quan trọng đối với việc giáo dục trẻ. Do vậy, vì sự trưởng thành lành mạnh của trẻ, cha mẹ phải thường xuyên liên lạc với cô giáo.

Ngoài ra, cha mẹ cũng có thể nhờ cô giáo quan tâm nhiều hơn đến con mình, để cô giáo khuyến khích các bạn chơi với con.

Khi trẻ Nói: "đừng ép con học nữa!"

"Thế là kỳ nghỉ hè đến rồi", bọn trẻ nghĩ, "vậy là có thể thoải mái một chút, tạm thời không nghĩ đến việc học hành căng thẳng nữa", tuy nhiên, rất nhiều cha mẹ lại hoàn hoàn không nghĩ nhu vậy, họ bắt đầu tìm kiếm các lớp học thêm, lớp phụ đạo, lớp nâng cao để tăng vốn kiến thức cho trẻ. tuy nhiên, các chuyên gia kiến nghị các bậc cha mẹ: phải nhận thức quy luật học tập, không được ép trẻ học trong kỳ nghỉ hè, nếu ép trẻ học quá nhiều sẽ dễ phản tác dụng.

Tình huống 1

anh Lâm đang cân nhắc xem nên cho con gái đang học lớp 5 của mình theo học lớp học thêm nào trong kỳ nghỉ hè. anh nói: "Kỳ nghỉ hè quá dài, không thể để con bé nhàn rỗi choi suốt ngày được. bọn trẻ khác cũng đều đăng ký học thêm lớp này lớp nọ, đến khi kết thúc kỳ nghỉ hè, chúng tiếp thu thêm được bao nhiêu kiến thức."

quan điểm của nguòi cha này đã nói ra tâm tu của rất nhiều cha mẹ, họ cho rằng, chỉ cần trẻ học thì chắc chắn sẽ tiếp thu được kiến thức, tuy nhiên, sự thực lại không phải nhu vậy.

Con gái của anh Lâm nói: "Mấy kỳ nghỉ gần đây cháu đều phải đi học thêm, cháu thấy áp lực quá nặng nề". Cô bé cho rằng, mặc dù mình ngồi trong lớp học nhung cũng không tiếp thu được gì. đặc biệt là khi nghe các bạn kể họ choi vui đến mức nào thì bé lại càng không thích học.

Tình huống 2

Con vẫn chua được nghỉ hè nhung chị Lan đã bắt đầu lên kế hoạch cho kỳ nghỉ của con. Cậu con trai hoàng quân của chị đã được 10 tuổi, đang là học sinh lớp 4. hoàng quân từ nhỏ vốn thông minh đáng yêu, hoạt bát hiếu động, nghĩ đến việc thuờng ngày con trai phải học hành

vất vả, chị Lan quyết định cho con chơi trong kỳ nghỉ hè để thoải mái tu tưởng. hoàng quân nói: "Thuờng ngày con phải làm bạn với những quyền sách khô khan đơn điệu, nay kỳ nghỉ hè săp đên rôi, thời gian nghỉ hè chính là thời gian của chúng con, vậy là chúng con có thể tự sắp xếp thời gian của mình. Mẹ rất hiểu con, và con cũng rất hiểu mẹ." Nói xong, hoàng quân âu yếm ôm mẹ.

Phân tích tình huống

So với những đứa trẻ khác thì hoàng quân vô cùng may mắn. vì bé có một nguời mẹ rất tâm lý, chị Lan rất hiểu con, không bắt con phải tham gia các lớp học thêm, cũng không ép con hàng ngày phải học bài ở nhà. Chị mong con có thể trải qua kỳ nghỉ một cách thoải mái, có thể thu giãn

cả về thể chất và tinh thần, để sau này khi bước vào kỳ học mới, có thể tập trung tinh thần cho việc học. Nhung cô con gái của anh Lâm lại

không nhu thế, bố đã đăng ký lớp học thêm cho cô bé, và cô bé lại càng học càng cảm thấy chán ghét việc học...

rất nhiều trẻ gặp chuyện tuơng tự nhu cô bé trên, đây chính là truờng hợp điển hình mà vì cha mẹ ép học nhiều quá khiến cho các bé hình thành tâm lý chống chế. Cha mẹ luôn muốn con cái trau dồi thêm kiến thức, thế là tận dụng thời gian nghỉ hè hoặc cuối tuần đế đăng ký các lớp học thêm cho con, nhưng cha mẹ lại không biết rằng ép con học trong thời gian nghỉ hè có thể sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến niềm dam mê học tập của trẻ.

Các chuyên gia giáo dục còn cho rằng, việc đăng ký tràn lan các lớp học thêm cho trẻ trong kỳ nghỉ hè cũng có thể ảnh hưởng đến năng lực và thành tích học tập của học sinh, trước tiên, trẻ học trước những kiến thức của kỳ học tới, đến khi cô giáo giảng đến những kiến thức này thì trẻ cho rằng mình đã được học, thế là trong giờ học không tập trung nghe giảng, như vậy việc nắm bắt kiến thức chỉ dừng ở bề ngoài, còn thực chất thì chỉ hiếu lơ mơ. tiếp theo, do phải học lại nên tính chủ động và niềm dam mê học tập giảm đáng kể. Mặt khác, trẻ không được nghỉ ngơi trong kỳ nghỉ, tinh thần lúc nào cũng trong trạng thái căng thẳng, vì thế rất dễ hình thành tâm lý chán học.

trải qua một học kỳ, trẻ cần có một thời gian để điều chỉnh, giải tỏa áp lực và củng cố niềm dam mê học tập. tuy nhiên, các bậc cha mẹ lại sắp xếp khoảng thời gian có hạn này một cách dày đặc, áp lực học tập khiến cho trẻ không thở nối, không có không gian đê giải tỏa áp lực. đương nhiên không thê trách được việc cha mẹ cho con đi học thêm, nhưng nếu trẻ học tập nhiều ở môi trường phụ đạo ngoài giờ, lâu dần sẽ hình thành tâm lý ỷ lại vào việc phụ đạo. đồng thời, cha mẹ cũng cần nhận thức được rằng, lớp học thêm chỉ là để tăng thêm kiến thức chứ không có bất kỳ sự trợ giúp nào cho việc bồi dưỡng năng lực của trẻ. việc cho con đi học thêm trong thời gian ngắn có thể duy trì thành tích học tập tốt, nhưng do phương thức tư duy của trẻ bị mô thức hóa, không có phương pháp học tập và khả năng tư duy đúng đắn, nên tiềm năng học hỏi và không gian phát triển lại bị thu hẹp. Do đó, cha mẹ phải cân nhắc kỹ xem, cần duy trì thành tích học tập trong thời gian ngắn, hay cần sự phát triển lâu dài của trẻ.

Nắm bắt tâm lý

hiện nay, tình hình cạnh tranh trong xã hội diễn ra ngày càng khốc liệt, các lớp học thêm mở

ra khắp nơi, cha mẹ luôn mong con cái thành đạt, không muốn con bị thua ngay từ vạch xuất phát, nên đã đăng ký cho con tham gia các lớp học thêm, tâm lý này có thể hiểu được, tuy nhiên, mong muốn "con cái thành đạt" cũng phải có chừng mực, lĩnh vực nào cũng có người tài giỏi, cho nên không được yêu cầu trẻ phải toàn thiện toàn mỹ. Mỗi đứa trẻ đều có năng khiếu riêng, biện pháp tốt nhất để trẻ thành tài chính là nắm bắt được sở thích và năng khiếu của trẻ. Sở thích là người thầy lý tưởng đế trẻ trở thành người tài giỏi trong lĩnh vực mà mình yêu thích, như thế chẳng phải tốt hơn hay sao?

Phương pháp giải quyết

vui chơi là bản tính của trẻ, tuy nhiên các bậc cha mẹ lại ráo riết tìm lớp học thêm cho trẻ, không ngừng để trẻ hiểu được sự cạnh tranh tàn khốc trong xã hội, để chúng sớm phải đeo gánh nặng tư tưởng, điều này chắc chắn không hề có lợi cho sự trưởng thành lành mạnh của trẻ.

Cha mẹ phải nhận thức được quy luật của việc học, phải trả lại kỳ nghỉ cho trẻ, một kỳ nghỉ thực sự thuộc về trẻ đó là một kỳ nghỉ không có áp lực học tập, hòa mình vào xã hội, hòa mình vào giới tự nhiên. Cha mẹ không được ép trẻ học trong kỳ nghỉ, vì học quá nhiều sẽ cho kết quả hoàn toàn ngược lại.

Nếu nhất định phải chọn lớp học thêm cho trẻ thì tốt nhất phải cân nhắc,
đồng thời nắm bắt thời gian học tập và lượng bài vở của trẻ.

Ngoài ra, phải khuyến khích trẻ tham gia các hoạt động tập thể, cùng bạn bè tham gia các khóa học thực tiễn xã hội, đồng thời tích cực tiến hành tập luyện thể dục thể thao, bồi dưỡng các tố chất và năng lực khác ngoài năng lực học tập.

Khi trẻ Nói:“con không thích cô giáo x!”

Có những trẻ không thích giáo viên nào đó, thế là không muốn học giờ của cô giáo đó, bài tập cũng không chịu làm, hoặc miễn cuõng đối phó, kết quả là mối quan hệ cô trò ngày càng xấu đi, thành tích học tập giảm rõ rệt. Có những đứa trẻ vừa đi học về đã than vãn với cha mẹ: “Con không thích cô **X,** cô ấy rất tệ, cô ấy chẳng thèm quan tâm đến chúng con...” truớc tình hình này, cha mẹ thuờng cảm thấy bối rối. Khi xử lý vấn đề này, cha mẹ phải nhớ một điều, đó là hầu hết các thầy cô giáo đều giàu lòng yêu thuong con trẻ, họ vô tu cống hiến và đuợc đào tạo bài

bản. Mỗi một thầy cô đều có một phong cách riêng, nên bọn trẻ phải biết cách thích ứng. Nhu bọn trẻ có thể học đuợc nhiều điều bổ ích từ

những thầy cô có tính cách ôn hòa, nhẫn nại; đồng thòi chúng cũng phải tiếp thu những điều bố ích từ thầy cô có tính cách nghiêm nghị, khắt khe.

Tình huống

Thái hà là học sinh lớp 3, cô bé vốn thông minh lanh lợi nên đuợc nhiều nguòi yêu mến. sắp đến ngày khai giảng nhung bố mẹ vẫn lo lắng một chuyện, học kỳ truớc, khi mới vào học đuợc không lâu, hà đã nói bé không thích cô giáo chủ nhiệm lớp, cũng không muốn học giò học của cô, kết quả bài tập cô cho bé cũng không chú tâm làm, mà chỉ miễn cưỡng đối phó, điểm thi cuối kỳ giảm rõ rệt, cha mẹ cảm thấy vấn đề này đã trở nên nghiêm trọng, sắp bước vào năm học mới rồi, nhưng hà vẫn không muốn đến trường, bé nói: “Cô giáo chủ nhiệm không thích con, lúc nào cô ấy cũng tưoi cười với các bạn, nhưng lại rất nghiêm khắc với con, cô luôn nói rằng con không hiểu gì cả, con không thích cô ấy, trừ khi đổi giáo viên khác hoặc chuyền trường con mới đi học.”

Phân tích tình huống

trẻ không thích một giáo viên nào đó thường do những nguyên nhân sau.

(1)trẻ không hứng thú với môn học đó, thành tích không tốt, cho dù cô giáo không phê bình, trách măng nhưng trẻ tự cho răng mình học không tôt, cô giáo sẽ không thích mình, thế là thiếu thiện cảm với cô giáo đó.

(2) Do áp lực học tập quá lớn, bản thân trẻ cảm thấy không thể đạt yêu cầu của cha mẹ hoặc thầy cô nên chán học, nhưng lại không dám bỏ học, lúc này trẻ sẽ vin vào một số vấn đề của thầy cô hoặc tự kiếm cớ gây hiềm khích với thầy cô nào đó rồi lấy lí do không thích học môn của người này.

(3) trẻ từng bị thầy cô trách mắng oan, nhưng thầy cô lại không chịu thừa nhận sai lầm của mình. Khi thầy cô dạy dỗ, phê bình học sinh thì khó tránh khỏi sai lầm, có trẻ khi bị trách mắng oan thì luôn canh cánh trong lòng, bé cảm thấy tủi thân, thậm chí là oán hận, thế là dần xa lánh thầy cô.

(4) Do không tôn trọng kỷ luật hoặc chỉ vì một sai sót nhỏ mà nhiều lần bị thầy cô phê bình. Nói chung, trẻ bị phê bình quá nhiều, quá nghiêm khắc thì sẽ luôn thiếu cảm giác thành công và vui vẻ trước mặt thầy cô, tạo nên sự ngăn cách về tình cảm.

(5) trẻ không được thầy cô trọng dụng, trẻ muốn làm cán bộ lớp, nhưng cô giáo lại không đáp ứng yêu cầu này, không giao cho trẻ nhiệm vụ nhất định, thậm chí trong giờ học rất ít khi hỏi trẻ, hoặc chưa bao giờ cô giáo trò chuyện với đứa trẻ này.

(6) đương nhiên, “trẻ không nghe giảng” cũng có hai khả năng thật và giả. Có những đứa trẻ không phải là không nghe giảng, không học bài thực sự, mà vin cớ không thích cô giáo này, đó chỉ là hình thức bề ngoài, nhưng thực chất vẫn rất chăm chỉ. Như vậy, nó sẽ tạo cho mình một con đường rút lui: Nếu thành tích không tốt thì có thể đổ lỗi do không thích cô giáo này nên mới học kém, tự nhiên đùn đẩy trách nhiệm cho cô giáo. Còn nếu thành tích học tập tốt, đạt đúng ý nguyện của mình thì chẳng cần nói gì cũng có thể được biểu dương - không nghe giảng mà vẫn đạt được thành tích này thì thật là giỏi. Nếu như vậy thì cha mẹ không nên quá lo lắng.

trẻ không thích thầy cô nào đó, không thích học môn nào đó chẳng qua chỉ là hiện tượng bề ngoài, cha mẹ phải nhận thức rõ bản

chất của vấn đề, từ đó áp dụng biện pháp tương ứng thì vấn đề sẽ được giải quyết.

Nắm bắt tâm lý

trẻ không thích thầy cô nào đó là chuyện thường gặp, đó là hiện tượng phát triển tâm lý bình thường. trước Tình huống này, cha mẹ không nên vội vã trách cứ thầy cô, càng không nên trách cứ trẻ. Cha mẹ phải giúp trẻ nhìn thấy được ưu điểm của thầy cô đó để trẻ sẽ lại yêu mến thầy cô mà mình từng ghét bỏ, từ đó tránh ảnh hưởng đến thành tích học tập.

Phương pháp giải quyết

1. Nghiêm túc giáo dục trẻ tôn trọng thầy cô

Thầy cô giáo cũng là con người nên khó tránh khỏi khuyết điểm và sai lầm. Nếu chỉ vì thầy cô mắc khuyết điểm trong quá trình dạy mà tỏ ra không tôn trọng là hoàn toàn sai. Do vậy, học sinh phải tôn trọng thầy cô giáo, đó là một trong những yêu cầu cơ bản nhất của người học sinh. Chỉ

có tôn trọng thầy cô thì học sinh mới có thể tạo dựng mối quan hệ thầy trò tốt được.

2. Phải biết cách lắng nghe và tiếp thu lời than phiền của trẻ về thầy cô giáo

Khi trẻ nói: “Cô giáo của con xấu lắm, con ghét cô ấy!” thì điều trẻ cần nhất
lúc này là người khác lắng nghe mình chứ không muốn là phải nghe những lời giáo huấn, uy hiếp hoặc tìm ai đó để giải quyết vấn đề nan giải này.

Cha mẹ sáng suốt thường có phản ứng như thế này: “Con thực sự không quý cô sao? Thế thì thật là khó chung sống. Nếu có ai thông minh có thể tìm được cách chung sống với cô ấy thì mẹ tin chắc người đó chính là con.” Nhất định bạn phải để con biết được là bạn rất yêu con và luôn sẵn sàng lắng nghe bất cứ chuyện gì liên quan đến chúng.

3. Dạy trẻ cách giao lưu với thầy cô bằng cách viết thư

Có trẻ vì xấu hổ, nhút nhát mà luôn sợ đối mặt với thầy cô giáo, trong trường hợp này, cha mẹ có thể dạy trẻ cách viết thư để giao lưu với cô giáo, phải làm cho trẻ nắm bắt được dòng suy nghĩ, khuyết điểm,

tâm tư nguyện vọng của mình để viết ra tất cả với tấm lòng kính trọng, tâm sự với cô mọi chuyện để mong cô chỉ bảo và giúp đỡ. hãy nhắc trẻ không được quên viết ra dự định và hướng giải quyết của mình. Có thể viết một bức thư, hoặc viết số ghi chép hàng ngày, nhật ký rồi nhờ cô phê duyệt. Nếu thấy cô giáo có vấn đề nghiêm trọng trong cách giáo dục thì phải thông qua phuong thức thích hợp đế phản ánh với ban lãnh đạo nhà trường. Nhung thái độ nhất định phải thành khấn, nội dung phải khách quan.

4. Dạy trẻ chủ động bày tỏ sự quan tâm của mình với thầy cô

vào ngày Nhà giáo hoặc ngày tết, cha mẹ có thể hướng dẫn trẻ tự làm những món quà luu niệm để tặng cô giáo, hay vào ngày nghỉ, ngày lễ cũng có thể cho trẻ đi cùng các bạn đến thăm cô giáo, trò chuyện với cô, nghe cô chỉ bảo. Khi cô giáo gặp khó khăn hoặc có vấn đề về sức khỏe, cha mẹ phải dạy trẻ cách chủ động thế hiện lòng quan tâm đến cô, hỏi thăm xem có giúp cô đuợc việc gì không.

5. Đen truờng trò chuyện với cô giáo, mong cô cho trẻ cơ hội thành công

Nếu trẻ không thích một giáo viên nào đó, truớc tiên cha mẹ phải chủ động
liên lạc với giáo viên này, rồi lắng nghe với thái độ tôn trọng và khiêm nhuờng những lời phê bình trẻ, hay thậm chí là phê bình chính bản thân bạn. Cha mẹ làm nhu vậy có thể sẽ làm cho giáo viên cũng phải tự kiểm điểm lại mình. Sau khi giáo viên đã bình tĩnh trở lại, cha mẹ có thể cùng

trẻ xin ý kiến chỉ bảo của cô giáo, đồng thời phân tích những uu khuyết điểm của trẻ. Nhắc nhở trẻ phải chăm chú lắng nghe cô dạy, chăm chỉ học hành, chăm chỉ làm bài tập. Cha mẹ cũng có thể đặt ra yêu cầu cho trẻ, đồng thời đề nghị cô tạo cho trẻ cơ hội thể hiện mình trong hoặc ngoài giờ học, đế trẻ hoàn thành những việc vừa với khả năng của mình. Khi trẻ thực sự có tiến bộ, giáo viên có thể khen ngợi trẻ, hoặc cho trẻ cơ hội thể hiện ngay trên lớp, điều này có thể làm cho mối quan hệ thầy trò từ xa lạ trở thành gần gũi.

6. Không nói xấu cô giáo, càng không được cổ vũ trẻ nói xấu cô giáo

Cha mẹ nói những lời không tốt về giáo viên truớc mặt trẻ là sai lầm. Cho dù cha mẹ không thích giáo viên của trẻ thì cũng phải nói với trẻ rằng: "Con phải tôn trọng cô giáo, nghe lời cô giáo. Con có thể

bất đồng với điều cô nói hoặc cô làm, nhung con tuyệt đối không được không tôn trọng hoặc không nghe lời cô."

hay nói cách khác, nếu cha mẹ cho phép trẻ chỉ trích nhược điếm của cô giáo thì đã tước đi của trẻ co hội học cách tôn trọng. Nếu trẻ biết tích cực đối mặt với những cô giáo khó tính hoặc môi trường đầy áp lực thì qua đó trẻ sẽ biết cách đối mặt với những thách thức và có thể tự giải quyết vấn đề của mình.

7. Đe trẻ hiểu rằng có một cô giáo nghiêm khắc là một việc tốt Cha mẹ sáng suốt sẽ hỏi trẻ như thế này: "Có một cô giáo nghiêm khắc tại sao lại là một việc tốt?" Khi trẻ nhún vai trả lời bâng quo: "Con không biết", cha mẹ sẽ trả lời: "Như vậy con sẽ có thể biết rằng, cho dù đối với những người khó tính thì con cũng có thể chung sống hòa thuận với họ. đó chính là kỹ năng cần thiết nhất."

Khi trẻ hỏi: “tại sao cô giáo không Khen con? ”

Khi có tiến bộ trong học tập thì trẻ sẽ nghĩ ngay đến việc được cô giáo khen, nhưng cô giáo lại không khen, điều này khiến cho trẻ luôn tự thắc mắc: “tại sao cô lại không khen mình?” tâm trạng này không chỉ ảnh hưởng đến tính tích cực học tập của trẻ, mà còn có thề khiến cho trẻ càng thêm hoài nghi về cô giáo. Lúc này, cha mẹ nhất định phải hướng dẫn trẻ có cách nhận thức đúng đắn về vấn đề này.

Tình huống 1

tuấn Kiệt luôn cố gắng học tập, nhưng bé lại không được cô giáo khen ngợi, điều này khiến bé cảm thấy vô cùng tức giận.

Một hôm đi học về, bé vừa nhìn thấy mẹ tuấn Kiệt liền nói: “tức quá đi, cô giáo lại khen bạn huy. Con và bạn ấy đều cố gắng như nhau, nhưng cô giáo lại không khen con.”

Mẹ: “Cô giáo không khen nên con cảm thấy rất thất vọng phải không?” tuấn Kiệt: “đương nhiên rồi ạ.”

Mẹ: “Mẹ có thể hiểu được, nhưng mẹ không muốn sự thất vọng ảnh hưởng đến tiến bộ và trưởng thành của con.”

tuấn Kiệt: “Con cũng không muốn, nhưng con không làm được.” Mẹ: “Con có thể thử làm theo cách này: trước tiên con phải nhận

thức rõ tầm quan trọng của việc khen ngợi rồi coi nhẹ điều này. Sau đó

không để tâm trạng thất vọng lấn át, mà phải tiếp tục phấn đấu. tuy cô giáo không khen con nhưng con không được tỏ ra bực tức, mà phải tin rằng cô giáo luôn quan tâm đến thành tích của con, và luôn mong đợi sự tiến bộ vượt bậc của con.”

Tình huống 2

Chị Lý kể rằng, mỗi lần trước khi đi ngủ, con gái chị đều nói: “Mẹ ơi, cô giáo không khen con.”

hoặc có lần vừa đi học về bé liền than vãn: “Thật là bất công, cô giáo ngữ văn chỉ khen bạn hằng, trong khi đó con cũng rất cố gắng, đọc to hon cả bạn ấy, thế mà sao cô lại không khen con? Có phải cô giáo không thích con không? Con thích được khen thế mà cô lại không khen, lần sau con không cố gắng nữa!”.

Chị Lý luôn băn khoăn về chuyện này. Chị nghĩ: “đúng vậy, con gái mình thường ngày rất chăm chỉ học tập”, nhưng chị vẫn an ủi: “Con đã giỏi rồi nên cô giáo không khen con nữa, còn

bạn nào có tiến bộ thì cô sẽ khen để động viên bạn đó."

Chi Lý cảm thấy dường như con gái chị đã hiểu được điều này.

Phân tích tình huống

"tại sao cô giáo không khen con?", đây vừa là suy nghĩ thực của trẻ, đồng thời cũng là sự biểu đạt nỗi khát khao được khen ngợi.

ai cũng có mặt mạnh mặt yếu, người thông minh cũng có chỗ chưa hiểu. Mỗi đứa trẻ đều có ưu điểm riêng. Nếu cô giáo không công nhận, mà về nhà cha mẹ cũng không an ủi thì trẻ sẽ mất niềm tin về mình, mất động lực học tập, thậm chí còn khiến trẻ dần khép kín.

Chuyên gia tâm lý học người Mỹ William James từng nói: "Một trong những khát vọng sâu xa nhất trong bản tính của con người đó chính là mong được khen ngợi, khâm phục và tôn trọng." bất kỳ ai trên thế giới cũng đều như vậy, người lớn cũng như vậy, mà trẻ con cũng như vậy. Mong rằng sự tiến bộ của mình sẽ được khen ngợi chính là một sự trải nghiệm tâm lý vô cùng vui vẻ. Nhưng nếu cố gắng mà không nhận được lời khen ngợi tức là không được khẳng định và cổ vũ thì trong lòng tất sẽ có cảm giác thất vọng, tuấn Kiệt chính là ví dụ điển hình, xét về góc độ tâm lý học thì thất vọng là một tâm trạng tiêu cực, đôi khi sẽ làm giảm lòng nhiệt tình và khả năng hoạt động của con người, ảnh hưởng đến sự trưởng thành và tiến bộ của người đó.

Nắm bắt tâm lý

trong lòng mỗi người đều luôn hi vọng được người khác khẳng định và khen ngợi, xét về ý nghĩa nào đó thì được người khác khẳng định có thể thỏa mãn lòng tự trọng của trẻ. đồng thòi, lóp học của trẻ

là một tập thể, nếu được cô giáo khen ngợi trẻ sẽ cảm thấy tự hào. tóm lại, đối với trẻ 10 tuổi thì được cô giáo khen ngợi trên lóp là một điều vô cùng ý nghĩa.

Phương pháp giải quyết

Nếu trẻ luôn buồn phiền về việc không được cô giáo khen, cha mẹ vừa phải rèn luyện cho trẻ tư duy đa chiều, dạy trẻ nhìn nhận lời khen chê bằng thái độ bình thường, hướng dẫn trẻ vui vẻ thừa nhận mặt mạnh của người khác, đồng thời, cha mẹ cũng phải thường xuyên khen ngợi trẻ, để trẻ được cân bằng về tâm lý, như vậy mới có thể giúp trẻ dần biết cách phát hiện ra điểm mạnh của mình, từ đó không ngừng cố gắng. Có đứa trẻ không phải cố gắng vì thất bại, mà phải thành công mới nỗ lực làm. Làm cha mẹ thì điều quan trọng nhất chính là phát hiện ưu điểm của trẻ để

tiến hành dẫn dắt.

Khi trẻ cảm thấy thất vọng vì không được cô giáo khen, cha mẹ phải cố gắng điều tiết tâm trạng của trẻ, để trẻ không còn thất vọng, cha mẹ có thể nói với trẻ rằng:

(1) "Khen ngợi rất quan trọng, nhưng không được quá coi trọng, chỉ cần mình cố gắng là cũng thấy vui rồi, mẹ tin rằng nhất định cô giáo sẽ nhận thấy sự tiến bộ của con."

(2) "tuyệt đối không được để cho tí xíu thất vọng này làm con gục ngã, con phải tiếp tục cố gắng, con nhất định sẽ thành công."

(3) "Lần này cô giáo không khen con có thể là cô mong con có bước đột phá lớn hơn, vì vậy con đừng nhụt chí, cô giáo luôn chờ đợi sự tiến bộ nhiều hơn ở con."

Cha mẹ phải làm cho trẻ hiểu rằng, cô giáo không khen mình cũng là có lý do riêng. Có trẻ ứng xử đúng mực trước lời khen, nhưng đối những trẻ kiêu ngạo thì không nên khen thường xuyên. Nhất định phải tùy từng đối tượng mà khen cho phù hợp. Một đứa trẻ trưởng thành nhờ những lời khen là điều không hay, vì sau này mỗi khi gặp khó khăn hay thất bại, chúng sẽ đều tỏ ra chán nản, thậm chí còn mắc bệnh về tâm lý.

tại sao trẻ không nghe lòi?

"Nó chỉ nghe lời cô giáo, làm bất cứ việc gì cũng đều nói: Cô giáo nói thế........." đó là chuyện mà rất nhiều cha mẹ phản ánh trong một cuộc điều tra.
trước tình hình này, rất nhiều cha mẹ đều tỏ ra bối rối. Thực ra, cha mẹ không nên bối rối, chỉ cần điều chỉnh lại phương pháp giáo dục là vấn đề có thể được giải quyết dễ dàng.

Tình huống

Ở truờng vuong rất ngoan, nhung ở nhà bé lại rất bướng bỉnh, không nghe lời cha mẹ, thuòng khiến cha mẹ phiền lòng.

Một hôm, mẹ của vuong đến trường gặp cô giáo nói: "Nhờ cô dạy dỗ cháu giúp tôi, ngày nào đi học về bé cũng ra cửa hàng xin tôi tiền, hôm nay bé cũng ra xin, nhung tôi không mang theo tiền nên không cho, ai ngờ bé la hét gào khóc ầm ĩ, tôi dắt bé đến gặp cô giáo nhung bé lại đánh tôi, bé không hề nghe lời tôi, bé nói chỉ nghe lời cô, mong cô hãy giúp đỡ." Cô giáo hỏi vuong: "Chuyện này là thế nào?" Nước mắt lã chã, vuong im lặng, chốc chốc lại liếc nhìn mẹ với ánh mắt giận dữ, nguòi mẹ lại nói: "Ngày nào cũng đòi ăn quà vặt, có ai nhu con không?". "Con muốn ăn, bụng con đói lắm rồi", bé lập tức lớn tiếng cãi lại mẹ. Cô giáo vô cùng bất ngờ trước thái độ của bé, cô chua bao giờ thấy vương có biểu hiện kích động như vậy. Thế là cô bảo mẹ

vương về trước, đồng thời dẫn vương vào văn phòng, “thế nào, con hãy nói cho cô xem tại sao con lại đói?” Cô giáo mỉm cười, vương đỏ mặt nói: “Con, con muốn ăn quà, nhưng mẹ không cho con tiền.” “Nhưng mẹ con đã nói là không có tiền lẻ...” Không chờ cô giáo nói hết, vương liền tiếp lời: “Không phải thế đâu ạ, lần nào mẹ cũng thế, cứ lúc nào con hỏi là mẹ đều nói không có, đến khi con gào khóc thì mẹ mới cho. Con đâu biết hôm nay mẹ...” giọng vương nhỏ dần, từ từ cúi gằm mặt xuống.

Phân tích tình huống

Có những trẻ ở trường thường rất ngoan, coi lời cô giáo là “thánh chỉ”, việc gì cũng tự giác làm, trong suy nghĩ của cô giáo chúng là đứa trẻ ngoan. Nhưng về nhà lại trở nên bướng bỉnh, khó nói, tính tự chủ kém, việc gì cha mẹ cũng phải làm cho, luôn ỷ lại vào cha mẹ, hành vi trái ngược hoàn toàn với ở trường, tại sao ở nhà trẻ lại không nghe lời?

1. Phương thức giáo dục sai lầm

Cha mẹ luôn chiều theo trẻ, ý chí không kiên định, hoặc thường xuyên đối xử với trẻ bằng thái độ nghiêm khắc, hay nổi giận vô cớ. phương pháp giáo dục con của cha mẹ không ổn định, lúc vui thì luôn bao dung, lúc buồn thì trút giận lên trẻ. trái lại, phương pháp giáo dục của giáo viên nghiêm mà không hà khắc, thương mà không chiều. Cô giáo đối xử với các học sinh trong lớp như nhau, luôn tạo cơ hội để trẻ thể hiện.

2. Quá nuông chiều mà đánh mất uy nghiêm

trẻ là bảo bối của cha mẹ, được cha mẹ nâng như nâng trứng, hứng như hứng hoa, bất kỳ yêu cầu vô lý nào của con cũng đều đáp ứng. Lâu dần trẻ sẽ nắm được điểm yếu của cha mẹ, chỉ cần không được đáp ứng yêu cầu là bắt đầu gào khóc, như vậy cha mẹ đã mất uy trước trẻ. bé vương trong Tình huống trên thuộc trường hợp này.

3. Không coi trọng trẻ

Có một số cha mẹ do một vài lý do mà không quan tâm đến trẻ, không để ý nắm bắt sự thay đối tâm lý của trẻ, không biết trẻ đang tủi thân, không biết trẻ đang có điều muốn tâm sự... trái lại, cải cách giáo dục hiện nay khuyến khích giáo viên tổ chức các hoạt động đề rút ngắn khoảng cách với trẻ, quan tâm đến sự phát triển tâm lý của học sinh, trẻ có chuyện gì cũng muốn tâm sự với cô giáo, lâu dần mức độ tin cậy của chúng đối với cô giáo sẽ hơn hẳn cha mẹ.

4. Cha mẹ không giữ lời hứa, khiến trẻ mất cảm giác an toàn

rất nhiều cha mẹ thường hứa bừa với trẻ, sau đó quên sạch mình đã hứa những gì, hoặc dứt

khoát không thừa nhận. Lâu dần trẻ sẽ cảm thấy cha mẹ thường xuyên lừa gạt chúng, cho nên không có cảm giác an toàn, trái lại, phần lớn giáo viên không dễ dàng hứa bất cứ chuyện gì với trẻ.

Nắm bắt tâm lý

Không được trách trẻ không nghe lời, mà đó là do cha mẹ không nói rõ lý do để chúng nghe lời, để chúng tin cậy. Cho nên, khi trẻ không nghe lời, cha mẹ phải tự xem lại phương pháp giáo dục của mình, nếu sai thì phải lập tức thay đổi, phải vận dụng phương pháp giáo dục trẻ đúng đắn. tùy từng đặc điểm tính cách, từng thòi điểm mà lựa chọn phương pháp giáo dục phù hợp, bao dung đi liền với nghiêm khắc, nghiêm khắc bao dung phải đúng mực.

Phương pháp giải quyết

1. Tạo dựng lại uy tín của mình trong lòng trẻ

uy tín là một thứ vô hình, đó là điều kiện quan trọng để cha mẹ tiến hành giáo dục hữu hiệu đối với trẻ. Muốn làm một người cha người mẹ có uy tín thì phải tự làm gương, phát huy sức mạnh của tấm gương sáng, những việc gì yêu cầu trẻ làm thì mình nhất định phải làm trước. Ngoài ra, phải làm cho trẻ luôn kính trọng và yêu mến mình.

giáo viên là người rất có uy tín với trẻ, bởi vì giáo viên sẽ khiển trách trẻ khi trẻ phạm sai lầm. Do vậy, khi giáo dục trẻ, khi trẻ phạm sai lầm, cha mẹ không nên vì xót con mà không trừng phạt chúng, phải thưởng phạt nghiêm minh.

2. Thường xuyên trò chuyện với trẻ để tăng thêm mức độ tin cậy của trẻ

việc trẻ không nghe lời cha mẹ thường cũng liên quan đến việc trẻ thiếu niềm tin ở cha mẹ. Do vậy, thiết lập quyền uy không chỉ nhấn mạnh ở chữ "uy" mà coi nhẹ tầm quan trọng của chứ "tín", không được coi việc lừa dối trẻ là không quan trọng. Cha mẹ phải giữ nguyên tắc "lời nói phải được tin, hành động phải có kết quả", tức là nói năng phải suy nghĩ cân nhắc, hành động phải kiên quyết. Nếu hứa với trẻ chủ nhật cho trẻ đi chơi công viên thì nhất định phải thực hiện, chứ không phải để trẻ nhõng nhẽo rồi bất đắc dĩ mới chịu đồng ý cho đi để đối phó, hoặc tìm mọi lý do để thất hứa. Có thể bạn cho rằng điều đó không sao, nhưng thực ra hành vi của bạn lại để một ấn tượng không đẹp trong tâm hồn ngây thơ của trẻ, đối với trẻ thì đó là một sự tổn thương rất lớn về tâm lý, từ đó có thể khiến cho trẻ mất niềm tin ở bạn.

Ngoài ra, cha mẹ phải thường xuyên quan tâm và tìm hiểu trẻ. Cha mẹ không chỉ phải quan

tâm đến cuộc sống của trẻ mà còn phải tìm hiểu những niềm dam mê và sở thích của chúng, nắm bắt khả năng của chúng, không được đặt ra yêu cầu quá cao khiến trẻ cố gắng hết sức mà vẫn không đạt được, như vậy không chỉ ảnh hưởng đến tình cảm giữa bạn và trẻ mà còn làm tổn thương đến niềm tin của chúng.

điều quan trọng nhất đó là phải thiết lập mối quan hệ bình đẳng với trẻ, cha mẹ phải đối xử công bằng, tin tưởng và tôn trọng trẻ, có chuyện gì cũng trao đổi với trẻ, lắng nghe ý kiến của trẻ, như vậy có thể làm cho trẻ nghĩ rằng cha mẹ luôn tin tưởng ở mình, từ đó sẽ càng tôn trọng cha mẹ hơn.

3. Thái độ giáo dục của cha mẹ phải thống nhất, hành động nhịp nhàng

giữa cha mẹ và các thành viên trong gia đình phải tôn trọng lẫn nhau, hành động nhịp nhàng, hài hòa và thống nhất. Khi giáo dục trẻ, tuyệt đối không được “người đấm người xoa”, hoặc chỉ trích nhau, bới móc khuyết điểm của nhau trước mặt trẻ.

trong tâm trí của trẻ thì lời nói của cha mẹ luôn đúng. Nếu quan điểm giáo dục của cha mẹ không thống nhất, thậm chí còn xảy ra tranh cãi trước mặt trẻ thì điều này có thể làm giảm uy tín của cha mẹ, từ đó ảnh hưởng đến hiệu quả giáo dục.

4. Thống nhất với phương pháp giáo dục của nhà trường

Cha mẹ phải thường xuyên liên hệ với giáo viên và giữ vững tính thống nhất với phương thức giáo dục của nhà trường, kịp thời phản ánh với giáo viên biểu hiện không nghe lời của trẻ khi ở nhà, để cùng giáo viên bàn bạc và tìm phương án giáo dục hợp lý. Nếu điều kiện cho phép thì cũng có thể mời giáo viên đến nhà chơi.

5. Bản thân trở thành tấm gương tốt cho trẻ noi theo

trẻ lớn lên từng ngày và khả năng phân biệt phải trái tốt xấu cũng dần phát triển, do vậy cha mẹ phải lưu ý đến từng lời ăn tiếng nói và hành động của mình, đồng thời luôn giữ tâm trạng thoải mái để tránh ảnh hưởng đến vị trí của mình trong tâm trí của trẻ.

Cho trẻ một Không gian tự do trưởng thành

Ở Mỹ, ngay từ khi cất tiếng khóc chào đời thì trẻ đã được coi là một cá nhân độc lập. Cha mẹ không bao giờ ép buộc trẻ làm điều gì, mà họ dựa vào đặc điểm độ tuổi của trẻ để hướng dẫn chúng làm những việc cần làm. Ở nước ta lại khác, chang hạn như việc trẻ đi học, cha mẹ đưa đón con đến trường, rồi còn đeo ba lô giúp con, quần áo bẩn thì mẹ vội vàng lau cho con... tất cả

những điều này vô tình đã tước đi cơ hội tự lập trưởng thành của trẻ, ngoài ra còn có thể làm cho trẻ nghĩ rằng mình là kẻ bất tài vô dụng, khiến cho trẻ thiếu niềm tin ở mình, điều này chắc chắn sẽ là một sự tổn thương vô hình đối với trẻ.

Tình huống 1

Cẩm tú là học sinh lớp 4, do thành tích học tập xuất sắc nên các bạn và thầy cô đều rất yêu mến. Nhưng gần đây mẹ phát hiện tú đã thay đổi.

Một hôm, tú hẹn với một bạn học 7 giờ sẽ đến nhà bạn đó ôn bài. đến hơn 6 giờ tú ăn cơm và nói với mẹ sẽ đến nhà bạn ôn bài. Mẹ hỏi tú mấy giờ về để bảo bố đến đón, nhưng tú chỉ nói với mẹ sẽ không về quá muộn, mà đường cũng không xa lắm nên không cần bố phải đến đón. Nói xong tú ăn vội bát cơm rồi cầm sách vở đến nhà bạn học.

Đen nhà bạn, tú thấy Lan đang giặt quần áo nhưng không thấy mẹ Lan đâu. tú hỏi: "Mẹ bạn lại đi làm thêm rồi à?", "Không, mẹ mình sợ làm phiền buổi học của chúng mình nên đã đến nhà một người bạn rồi" Lan đáp. "tại sao mẹ bạn không giặt quần áo cho bạn rồi hẵng đi? Ớ nhà mình mẹ toàn giặt quần áo cho mình", tú nhìn Lan giặt quần áo nói. Lan ngước nhìn đồng hồ vẫn chưa đến 7 giờ liền nói: "bạn chờ mình 10 phút, mình sắp giặt xong rồi. từ khi mình được 10 tuổi, mình thường tự giặt quần áo của mình, không bao giờ để mẹ làm giúp, vì việc của mình thì phải tự làm." tú lặng im không nói.

Ngày hôm sau tú đi học về, mẹ nói: "Con mau thay quần áo ra nào!" "Nhưng con mặc bộ nào?" Mẹ mang tới một bộ quần áo màu đỏ. Khi đang chuẩn bị thay quần áo thì tú nói: "Mẹ để con giặt cho." Mẹ không nghe rõ tú nói gì. "Mẹ ơi, từ giờ quần áo của con mẹ cứ để con giặt nhé!" "Mẹ đi nấu cơm đi, lát nữa con giặt xong quần áo chắc đói lắm." Mẹ tú cười nói: "Con thật sự lớn rồi, cô giáo đã dạy con làm thế phải không?", "Không phải đâu ạ, tại hôm qua con thấy bạn Lan tự giặt quần áo nên con cũng muốn tự giặt quần áo của mình, con muốn tự lập."

Tình huống 2

Anh đức là học sinh lớp 4, từ nhỏ đức vốn đã sống trong sự yêu thương hết mực của cha mẹ, ông bà lại càng nâng niu cậu như vật báu trong tay. tất cả các vấn đề ăn mặc, ở và đi lại của cậu đều được bố mẹ lo hết, chưa bao giờ cậu phải làm bất cứ việc gì, quần áo được mặc cho, cơm được xúc cho. bố mẹ cho rằng, chỉ cần đức mang về bảng thành tích học tập tốt là được.

Sang học kỳ ii, để rèn luyện tính tự lập cho học sinh, nhà trường yêu cầu học sinh đều phải ở

lại trường 2 tuần, tuy nhiên, chỉ 2 tuần ngắn ngủi này cũng đủ làm đức thê thảm rồi. Ở trường, việc sinh hoạt và học tập đều tự lập, chăn phải tự gấp, ban đầu đức không gấp được, nên mấy ngày đầu chỉ gấp qua loa. Cơm phải tự đi mua, ăn xong phải tự rửa bát đũa, quần áo cũng phải tự giặt, trước đây đức chưa bao giờ rửa bát, cũng chưa bao giờ giặt quần áo. trong thời gian sống ở trường, đức đành phải học theo các bạn để làm cho xong.

Bố mẹ của đức không yên tâm nên cứ liên tục chạy đến xem con thế nào.

Phân tích tình huống

Một nhà tâm lý học người Mỹ từng nói: "trẻ cần có một không gian riêng để trưởng thành, để thực tiễn năng lực và để rèn luyện khả năng ứng phó với nguy hiểm của mình. Cha mẹ không được làm bất cứ việc gì mà trẻ có thể làm được, nếu làm thay quá nhiều tức là đã tước đi cơ hội được thể hiện khả năng của trẻ, đồng thời cũng tước đi tính tự lập và tự tin của chúng." hiện nay, các bậc cha mẹ dành quá nhiều tình thương yêu cho trẻ, mà sự thương yêu này thường không chính đáng, nó chỉ có thể kiềm chế mọi hoạt động tự do của trẻ. Cha mẹ dốc hết tâm huyết cho trẻ, đặt quá nhiều kỳ vọng vào trẻ chẳng qua cũng chỉ là mong sau này trẻ có chỗ đứng trong xã hội và có sự nghiệp ổn định. Nhưng như thế nào mới có thể thích ứng với xã hội đầy những cuộc cạnh tranh khốc liệt trong tương lai? đó là trẻ tự trưởng thành không có sự bao bọc của cha mẹ, hay là đứa trẻ luôn được cha mẹ lo hết mọi chuyện, không hề có chính kiến và cá tính riêng? vấn đề này chắc các bậc cha mẹ đều hiểu rất rõ, nhưng trên thực tế thì tỉ lệ cha mẹ làm được điều đó là quá ít. Chính vì như vậy mà không gian tự lập của trẻ ngày càng thu hẹp. trẻ mất không gian tự lập tức là cũng mất co hội rèn luyện, nói gì đến tự lập. hiện nay các gia đình đều có xu hướng sinh ít con, nhưng cha mẹ cũng nên hiểu rằng: trẻ là một cá thể độc lập, tồn tại như một người tự lập, cha mẹ phải tôn trọng tính tự lập và ý thức tìm tòi của trẻ, không được quá bao bọc trẻ.

Sẽ có một ngày trẻ phải xa rời cha mẹ, tự lập mưu sinh trong xã hội. tính tự lập là cái gốc để một người lập thân trong xã hội, một người không thể tự lập thì không thế tồn tại trong xã hội này, do vậy tính tự lập phải được bồi dưỡng ngay từ khi còn nhỏ. Chúng ta đều biết trẻ em ở Mỹ tự lập tương đối tốt, đó chủ yếu là do cha mẹ ngay từ nhỏ đã rất chú trọng bồi dưỡng ý thức tự lập cho trẻ. họ tuyệt đối không làm thay trẻ những việc mà chúng có thề tự làm. Còn ở nước ta, các bậc cha mẹ hầu như đều quá thương yêu trẻ, quá bảo vệ và can thiệp quá nhiều đến cuộc sống của trẻ. Mà những đứa trẻ trưởng thành trong sự bao bọc này thường có khả năng tự lo liệu tương đối kém. Cho dù là trong học tập hay trong cuộc sống, gặp bất cứ chuyện gì chúng cũng không biết

phải làm thế nào, chúng không thể tự chủ động tìm cách giải quyết vấn đề.

Nắm bắt tâm lý

Mỗi người chúng ta đều là một cá thể độc lập. tương tự, trẻ tuy còn nhỏ nhưng trẻ cũng là một cá thể độc lập, cha mẹ phải cho trẻ không gian riêng để tự lập và tự do hoạt động. Không gian này phải để trẻ tự thiết lập, cho phép trẻ làm những gì mình thích trong không gian này, chỉ cần trẻ có thể tự lập điều khiển khoảng tròi riêng của mình thì chúng sẽ cảm thấy mình là chủ nhân của không gian đó. Như vậy mới có thể bồi dưỡng niềm tin khắc phục khó khăn, mới có thể rèn luyện tố chất tâm lý và khả năng thực tế của trẻ.

Phương pháp giải quyết

Đe trẻ có được một tương lai tươi sáng, đôi khi cha mẹ phải cứng rắn “mặc kệ trẻ”, tạo cho trẻ co hội rèn luyện, đế trẻ tự làm những việc cần làm: để trẻ tự mặc quần áo, tự giặt quần áo, hay khi làm việc nhà thì để trẻ làm những việc vừa với khả năng của mình... Cách làm này của cha mẹ có thế sẽ giúp trẻ sống tự lập, tụ chủ và tụ cường hon. Khi trẻ hoàn thành những việc này, cha mẹ có thế cổ vũ và khen ngợi. Nhu vậy vừa có thể bồi duỡng khả năng tụ lập của trẻ, đồng thời cũng có thể giúp trẻ củng cố niềm tin sau mỗi lần thành công.

Đuong nhiên, “sự mặc kệ” của cha mẹ không phải là bỏ mặc cho trẻ tự do phát triển, mà phải thiết lập trên co sở nắm bắt khả năng của chúng.Nếu trẻ thực sự gặp phải vấn đề khó giải quyết, cha mẹ có thể vận dụng kinh nghiệm và cách làm của mình để giúp trẻ tháo gỡ khó khăn.

Trẻ luôn Băn khoăn:“mình là đứa trẻ như thê nào? ”

“Mình là đứa trẻ như thế nào?” đó là biểu hiện về khát vọng đánh giá của trẻ. trẻ có thế giới nội tâm riêng, đó là một thế giới cụ thể và luôn tươi mới. Sự đánh giá của cha mẹ về trẻ có liên quan trực tiếp đến tâm lý của chúng cũng như sự trưởng thành và phát triển sau này. Do vậy, khi đánh giá trẻ, cha mẹ nhất định phải đánh giá từ mặt mạnh, như vậy mới làm cho trẻ tự tin, học hành tấn tới, tâm trạng on định, và có thiện cảm với người đánh giá. trái lại, khi nhận được những lời phê bình hoặc đánh giá không tốt về mình, trẻ có thể phủ nhận tất cả, từ đó sinh ra tự ti, học hành sút kém, tinh thần căng thẳng và có ác cảm với người đánh giá.

Tình huống 1

Chị hoa đi làm về nhìn thấy con gái ngồi trên ghế sofa như đang nghĩ ngợi điều gì, bé không thèm nhìn chị. “Con làm sao thế?”, chị Lan ngồi xuống cạnh con.

“Mẹ ơi, con là đứa trẻ như thế nào?”, đứa con gái nhìn chị Lan với ánh mắt đầy nghi hoặc.

Nghe con hỏi xong chị sững người, sau đó cười nói: “Con là con cưng của mẹ mà!”

“Không đúng, bà nói con là đứa hậu đậu, vì con làm vỡ trứng của bà. bố nói con là một đứa rắc rối, con lúc nào cũng quấy rầy bố đọc sách, ông nói con là đứa trẻ ngoan, vì con bê ghế giúp ông. Cô giáo nói con là một đứa trẻ hư, hay nghịch trong giờ học. Các bạn nói con rất tốt, vì con hay chia kẹo cho các bạn. Nhưng mẹ lại nói con là con cưng là sao ạ?”, bé thắc mắc.

“Cái này,... con rất là ngoan...” chị Lan bần thần một lát, chị không biết nên trả lời con như thế nào.

“Thật không mẹ? Nhưng tại sao người khác lại nói con như thế?” bé bực bội hỏi.

trước Tình huống này, chị Lan không biết nên làm như thế nào.

Tình huống 2

Cương vừa lên lớp 3, ở trường bé thường bị các bạn xem thường, thường bị mắng là “tên ngốc”, trong một buổi tiệc ở nhà, chú của Cương đã khen cậu con trai của mình thông minh trước mặt mọi người, và con nhắc mẹ Cương phải đưa Cương đi kiểm tra iq. ban đầu khi nghe em trai kể về chiến tích “dạy con thành tài” để làm nổi bật việc chế giễu Cương “ngốc nghếch”, mẹ Cương đã như ngồi trên đống lửa, khi nghe đến lời khuyên nên đưa Cương đi kiếm tra iq, chị đã

không chịu nổi, bước vội sang phòng bên đến trước mặt đứa con đang vô tư chơi đùa, hầm hầm giáng cho Cương một cái bạt tai. Cương không biết sự thể thế nào liền khóc toáng lên. Người mẹ thấy vậy liền nói: “Khóc, khóc, lúc nào cũng chỉ biết khóc, sao con ngốc vậy? Sao mẹ lại có một đứa con ngốc nghếch như vậy chứ?” Cương thường bị đối xử như vậy - bị mẹ đánh mắng mà không hiểu lý do gì. Dần dần, Cương làm việc gì cũng tệ, bé cũng không muốn giao lưu với ai, không có bạn bè, hàng ngày chỉ thui thủi một mình.

Phân tích tình huống

Khi đến một độ tuổi nhất định, trẻ sẽ luôn hỏi những câu kỳ quặc, những câu hỏi này thường khiến cha mẹ không biết phải trả lời thế nào, chẳng hạn như “Con là đứa trẻ như thế nào?” Thực ra, trẻ hỏi những câu hỏi này đều là có lý do riêng. Khi trẻ hỏi “Con là đứa trẻ như thế nào?” thì chứng tỏ bé đã trưởng thành, đã bắt đầu để ý đến sự đánh giá của người khác, nhưng cũng rất bối rối trước sự đánh giá của người khác về mình, nguyên nhân dẫn đến trường hợp này thường là:

1. Cha mẹ đánh giá không rõ ràng

Sự đánh giá của cha mẹ quyết định sự trưởng thành lành mạnh và tâm lý lành mạnh của trẻ. tuy nhiên, rất nhiều cha mẹ lại bỏ qua điều này. trẻ làm sai liền bị cha mẹ trách mắng, thế là trẻ nghĩ: “Mình không phải là đứa trẻ ngoan, mình là đứa trẻ hư, cho nên bố mẹ không yêu mình.” Khi trẻ làm tốt, cha mẹ liền khen ngợi hết lời, thế là trẻ lại nghĩ: “Mình là đứa trẻ ngoan, bố mẹ rất yêu mình.” Khi hai suy nghĩ này đông thời xuât hiện trong đâu trẻ, trẻ sẽ bị hoang mang, không biết mình là đứa trẻ nhu thế nào nên mới đi hỏi cha mẹ. Thông thuờng, câu trả lời của cha mẹ cũng chỉ là đối phó cho xong, nhu “Con rất ngoan!” “Con là cục cung của bố mẹ” giống nhu chị Lan trong Tình huống trên.

2. Sự đánh giá phiến diện, tùy ý của mọi nguòi

Ở truòng học, cô giáo và các bạn sẽ đua ra lời nhận xét phiến diện theo việc mà trẻ làm, lúc thì tốt lúc thì xấu. Ö nhà, các thành viên trong gia đình cũng có những lời nhận xét khác nhau. Khi có khách đến choi, hoặc cha mẹ cho trẻ đến nhà khác chơi, khách thường khen cho phải phép: “ôi, đứa trẻ này ngoan quá!”, “Con anh chị rất thông minh!”...

3. Cha mẹ chỉ đánh giá trẻ theo tiêu chuẩn của mình

Cha mẹ chỉ đặt ra cho trẻ các tiêu chuẩn theo ý nguyện của mình và tiến hành đánh giá trẻ theo tiêu chuẩn mà mình đã đặt ra. tuy nhiên, tiêu chuẩn không phù hợp tất sẽ dẫn đến sự đánh

giá không hợp lý, cũng giống nhu dùng tốc độ của ô tô để đánh giá xe đạp, tất sẽ kết luận rằng tốc độ xe đạp quá chậm, đó chính là trường hợp mẹ của bé Cương trong tình thế trên.

Nắm bắt tâm lý

Sự đánh giá luôn đi cùng với sự trưởng thành của trẻ, cho dù trẻ thành công hay thất bại cũng đều không ảnh hưởng đến sự khẳng định và yêu thuơng của cha mẹ. Nếu trẻ băn khoăn về vấn đề "Mình là đứa trẻ nhu thế nào" thì cha mẹ phải chú ý đến những lời nhận xét đánh giá của những người xung quanh về trẻ, đồng thời phải kịp thời nắm bắt tình hình để đưa ra lời giải thích về ý muốn biểu đạt qua những lời đánh giá đó cho trẻ hiểu, tránh tạo áp lực quá lớn về tâm lý cho trẻ.

phương pháp

1. Đánh giá trẻ có cơ sở, có nguyên tắc

Chỉ đánh giá phiến diện về trẻ, tức là chỉ vì trẻ làm không tốt một việc gì đó mà phê bình, hay làm một việc tốt gì đó mà được khen ngợi là không đúng. Khi đánh giá trẻ, không được nghĩ rằng vì trẻ còn nhỏ mà dễ dãi cho qua. Sau khi phê bình hoặc khen ngợi, phải giải thích cho trẻ hiểu lý do bị phê bình hoặc được
khen ngợi, như vậy mới làm cho trẻ phát triên tôt hơn.

2. Không được đánh giá tùy tiện và theo chiều tiêu cực

rất nhiều cha mẹ khi đánh giá trẻ thường tùy tiện, nói năng không giữ lời, xử sự theo cảm tính, như vậy sẽ ảnh hưởng rất lớn đến tâm lý của trẻ. Khi trẻ mắc khiếm khuyết cũng là lúc rất cần được mọi người giúp đỡ. Nhưng do quan niệm và phương pháp của cha mẹ còn thiếu sót, hoặc luôn coi trọng thể diện và sự tôn nghiêm của mình nên thường tỏ ra không thề tha thứ, những khiếm khuyết không nghiêm trọng lắm cũng đủ khiến cha mẹ nối trận lôi đình, trong lúc nóng giận thì những lời chế nhạo, đả kích, làm nhục hoặc lăng mạ kiểu "đồ ngốc nghếch, ngu xuẩn, bất tài, đời này coi như mày đã xong"... sẽ không ngừng tuôn ra từ miệng cha mẹ. Cha mẹ chỉ quan tâm đến thề diện của mình, chỉ quan tâm đến tâm trạng của mình mà không hề quan tâm đến lòng tự trọng của trẻ, không quan tâm đến hiệu quả giáo dục. Những lời đánh giá như vậy sẽ tác động rất xấu đến trẻ, sẽ làm hại con bạn.

3. Không được một mực đánh giá trẻ theo chiều tích cực

Cha mẹ phải đánh giá trẻ một cách khách quan cụ thể, không được một mực đánh giá theo chiều tích cực. tất nhiên trẻ cần được khích lệ, cha mẹ khéo khích lệ, cho dù đứa trẻ có tầm

thường đến mấy cũng có thể lập được thành tích. Nhưng cứ khen ngợi trẻ cũng là điều không nên. ai sẽ trân trọng những lời khen ngợi mà không cần cố gắng vẫn dễ dàng có được? đối với trẻ thì khen quá nhiều không chỉ không thể có sự dẫn dắt tích cực, mà trái lại còn khiến trẻ hình thành thái độ làm việc qua loa và tùy tiện ứng phó.

4. Sử dụng ngôn từ phong phú để đánh giá trẻ

Nếu trẻ có biểu hiện rất tốt mà cha mẹ chỉ dùng từ “tốt” hoặc “ngoan” để đánh giá thì trẻ sẽ cảm thấy không vừa lòng. Nếu trẻ làm hỏng việc mà cha mẹ chỉ dùng câu “Làm như vậy là không được” hoặc “Con sai rồi” để đánh giá thì trẻ sẽ không phục. Cha mẹ phải nắm bắt nhu cầu của trẻ, đồng thời kết hợp với từng hoàn cảnh cụ thể để đưa ra những lời khen ngợi thích hợp, phát huy tác dụng thực sự của những lời nhận xét đó.

Thòi kỳ quan Trọng Thứ năm

14 tuổi, thời Kỳ Nguy hiểM Của trẻ

thời kỳ nguy hiểm - thấu hiểu để kết nối dễ dàng

14 tuổi, độ tuổi tràn đầy sinh khí, là thời kỳ quá độ từ thiếu niên sang

tuổi thanh niên, là thời kỳ đầu tiên thể hiện một cơ thể tràn đầy sức sống.

14 tuổi là thời kỳ đầu tiên thể hiện một cơ thể tràn đầy sức sống, cũng là thời kỳ phát sinh nhiều vấn đề. Do tâm sinh lý của trẻ không ngừng phát triển trong thời kỳ này nên trẻ có thể phải đối mặt với những buồn phiền của tuổi thanh xuân chua từng trải qua, nếu xử lý không tốt thì có thể xuất hiện vấn đề về tâm lý, thậm chí là gặp trở ngại. Cha mẹ, phải quan tâm nhiều đến trẻ, thấu hiểu và tôn trọng trẻ, giúp trẻ vượt qua thời kỳ nguy hiểm này một cách an toàn.

Khoảng trời bí mật của trẻ - nhật ký

“Mẹ đã đọc trộm nhật ký màu hồng của con”, đó là điều mà rất nhiều trẻ oán trách, đặc biệt là những bé gái. Nhật ký thường ghi chép lại những buồn vui, tủi hận và niềm vui sướng của những người thiếu nữ, những điều này không thể chia sẻ với người khác, kể cả cha mẹ.

Tình huống 1

hồng quyết định viết nhật ký để ghi lại những câu chuyện trong cuộc sống, cô bé cảm thấy khi về già thì đây có lẽ là tài sản quý giá nhất.

hồng vốn không khéo ăn nói nên rất thích dùng lời văn để biểu đạt tình cảm của mình. Cô bé đã ghi lại trong nhật ký những nỗi phiền muộn trong việc học hành, rồi những sở thích của bản thân, sự không chân thành của bạn bè, hay du vị ngọt ngào của mối tình đầu... Nhung, một buổi tối mẹ đã lặng lẽ lấy cuốn nhật ký màu hồng trong ba lô của hồng, hôm sau khi tỉnh dậy, cô bé thấy mẹ để lại một bức thu. bức thu đó đã làm cô bé buồn suốt một ngày, mẹ đã dùng hết lời lẽ để bày tỏ sự bất mãn về cuốn nhật ký của cô bé. bởi vì mẹ đọc nhật ký nên đã biết đuợc cô bé đã chập chững biết yêu. Sau khi cãi lại mẹ, hồng không viết nhật ký nữa, cô bé không tin ai cả và cũng không tin rằng nhật ký có thể luu giữ những điều bí mật.

Tình huống 2

vy 14 tuổi là học sinh lớp 8, cô bé thuờng có thói quen viết nhật ký. Do không hợp với cha mẹ nên cô bé đã ghi lại tất cả những suy nghĩ và nỗi buồn của mình trong nhật ký. quan tâm đến con nên người mẹ đã lén lút đọc nhật ký của cô bé, sau đó cô bé bị mẹ mắng cho một trận té tát. vy cảm thấy những điều riêng tu của mình đã bị công khai, thế là nhân lúc nguời nhà không để ý, cô bé đã lén lút uống một lọ thuốc ngủ để rời xa thế giới này.

Phân tích tình huống

Nhật ký là không gian bí mật nhất trong cuộc đời của con nguời, mỗi nguòi đều có thể giãi bày hết mọi tâm trạng trong cuốn nhật ký này. Thanh thiếu niên viết nhật ký chủ yếu là để ghi lại những tâm sự thường ngày không muốn thổ lộ với người khác. Nhưng khi thế giới nội tâm của chúng bị cha mẹ xem trộm thì chúng sẽ cảm thấy mình bị vạch trần trước cha mẹ, không còn chút bí mật nào, thế là chúng buồn khổ, tức giận và cho rằng cha mẹ không tôn trọng mình, thậm chí còn giữ khoảng cách với cha mẹ.

điều tra cho thấy, đa số các bậc cha mẹ đều thừa nhận mình đã xem nhật ký của trẻ hoặc đã có

ý nghĩ tương tự, rất nhiều cha mẹ quan tâm đến nhật ký của trẻ, họ cho rằng đó là con đường tắt để tìm hiểu xem trẻ có vấn đề hay không. Một cuộc điều tra cho biết, 43,8% học sinh tiểu học cho rằng cha mẹ hoặc thầy cô xem nhật ký của mình là để nắm bắt co hội của mình, còn 39,9% học sinh trung học co sở và 51,1% học sinh trung học phố thông tỏ ra tức giận và bất mãn với hành vi này của cha mẹ. từ tiểu học đến trung học phố thông, tỉ lệ học sinh quan tâm đến việc người lớn xem nhật ký hoặc thư từ của mình ngày càng cao, lần lượt là 5,9%, 12,4% và 17,9%. Các chuyên gia phân tích, có thể là vì lo sợ cha mẹ đọc trộm nhật ký của mình nên trẻ ngày càng hạn chế viết ra những suy nghĩ chân thực của mình trong nhật ký hoặc thư từ.

Khi đến độ tuổi nhất định, trẻ thường có những chuyện hay tâm tư khó nói, nhật ký là nơi để trẻ giãi bày tình cảm, đó cũng là phương pháp để điều tiết tâm trạng, thế là chúng viết hết nhưng điều phiền muộn trong quá trình trưởng thành vào cuốn nhật ký để giảm bớt áp lực và xoa dịu nỗi buồn trong lòng.

Cha mẹ phải hiểu được điều này, tuyệt đối không được xem trộm nhật ký của trẻ. Nếu trẻ phát hiện cha mẹ xem trộm nhật ký của mình thì trẻ sẽ cho rằng cha mẹ không tôn trọng mình, điều này sẽ làm cho chúng cảm thấy lòng tự trọng bị tổn thương nghiêm trọng, có thể chúng sẽ nghĩ rằng mình luôn bị cha mẹ nghi ngờ, hoặc sống mà luôn bị cha mẹ giám sát, khiến cho hai bên đều mất niềm tin. Nghiêm trọng thì có thể khiến cho mối quan hệ tình cảm giữa cha mẹ và con cái bị rạn nứt.

14 tuổi, thời kỳ nguy hiểm của trẻ

Nắm bắt tâm lý

việc cha mẹ xem trộm nhật ký của trẻ là có thể lý giải được, nhưng việc làm này thực sự không tôn trọng trẻ. Nếu cha mẹ muốn tìm hiểu tình hình của con cái thì phải thẳng thắn trò chuyện với trẻ chứ không được vạch trần bí mật của chúng, điều đó chỉ làm tăng khoảng cách giữa cha mẹ và con cái. Nên biết rằng, nhật ký là một cuộc thử thách lớn về độ thân mật và tin tưởng giữa cha mẹ với con cái. trước nhật ký, trẻ sẽ xuất chiêu với cha mẹ để thăm dò xem che mẹ có đáng tin cậy không. Do vậy, mọi cử chỉ hành động của cha mẹ đều phải thận trọng, phải tôn trọng quyền riêng tư của trẻ. Nếu vì xem trộm nhật ký mà làm cho mối quan hệ đôi bên trở nên bế tắc thì thật không đáng.

Phương pháp giải quyết

về nguyên tắc cha mẹ không được xem nhật ký của con, nếu muốn xem thì phải được sự đồng

ý của trẻ, để trẻ tự nguyện đưa cho xem. để tâm lý và sức khỏe của trẻ luôn cùng phát triển, cha mẹ phải tôn trọng và tin tưởng con mình, cho phép tồn tại khoảng cách giữa các thế hệ, ngoài ra còn phải bảo vệ quyền và lợi ích của trẻ, tuyệt đối không được sử dụng thủ đoạn uy hiếp hoặc xem trộm.

Cha mẹ phải tôn trọng quyền riêng tư của trẻ, không được tự tiện mở khóa ngăn kéo của trẻ, vì đó là nơi trẻ cất giữ điều bí mật. Nếu cố tình mở ra thì cánh cửa tâm hồn của trẻ từ đó sẽ khép chặt. Cha mẹ phải đến gần trẻ, trò chuyện nhiều với chúng đế tìm hiểu thế giới nội tâm của con, từ đó giải quyết những điều phiền muộn và mang đến cho trẻ một thời trưởng thành vui tươi.

Nhìn nhận đúng đăn rung động tình cảm của trẻ với thầy cô giáo khác giói

Trong tận sâu thẳm trái tim của thanh thiếu niên, rung động đầu tiên với thầy CÔ giáo là tình cảm bí mật và nhạy cảm nhất, là điều mà chúng không muốn chia sẻ với bất cứ ai. Cho dù là con trai hay con gái thì biểu hiện rung động tình cảm với thầy cô giáo là biểu hiện của sự non nớt, đa phần đều không có kết quả gì. Cùng với thời gian tình cảm này sẽ phai nhạt dần. Do vậy, sự rung động tình cảm với thầy cô giáo trong một mức độ nhất định cũng có thể coi là biếu hiện tâm lý bình thường của thanh thiếu niên, do đó cha mẹ không nên quá căng thẳng và trách cứ trẻ về điều này.

Tình huống 1

Duyên là học sinh lóp 8, thành tích học tập của cô bé rất xuất sắc. Nhung gần đây, trong giờ học cô bé thuờng chăm chăm nhìn vào thầy giáo ngữ văn trẻ tuổi đẹp trai, cô bé rất quan tâm đến cử chỉ, dáng đi và cách ăn mặc của thầy, chỉ cần thầy vô tình nhìn trúng là cô bé xúc động vô cùng, giò ra chơi, cô bé luôn tìm cơ hội để nhờ thầy chỉ bảo, rồi dùng mọi cách để tìm hiểu cuộc sống của thầy, không những vậy, cô bé còn tự giới thiệu về mình, về gia đình và sở thích cá nhân.

Tình huống 2

Khải là học sinh lớp 8, cậu có khuynh hướng học lệch môn, thành tích môn ngữ văn không đuợc xếp vào tốp đầu của lớp, bài kiểm tra của cậu thuờng chỉ đạt 6, 7 điểm. Nhung từ khi có giáo viên mới, thành tích môn ngữ văn của cậu đuợc nâng cao rất nhanh. Nguyên nhân là do ngày nào cô giáo dịu hiền xinh đẹp cũng dành thời gian ở lại dạy thêm cho cậu, khiến cho thành tích của Khải có sự tiến bộ vuợt bậc. tiếp xúc lâu với cô giáo ngữ văn, không biết từ lúc nào cậu đã sinh lòng quý mến cô. Cậu thích cái miệng khi mỉm cuời của cô, thích mùi thơm nhè nhẹ tỏa ra từ mái tóc của cô. về sau có một hôm, khi vừa nghe tin cô chuẩn bị kết hôn, cậu bỗng cảm thấy nhu sét đánh ngang tai, hoang mang và phiền muộn.

Phân tích tình huống

hai ví dụ trên đều là tình cảm mến mộ đối với thầy cô khác giới của trẻ ở thời kỳ thanh xuân, đó cũng là biểu hiện của sự rung động tình cảm với thầy cô giáo.

tình cảm của Duyên thực ra chỉ là sự mến mộ đối với người khác giới của thiếu nữ vừa bước vào tuổi dậy thì. Những người thầy luôn chín chắn hon các bạn nam khác cùng lứa tuổi, đó cũng là điểm hấp dẫn. trường hợp tương tự đuơng nhiên cũng có thể xảy ra đối với con trai, chúng

cũng có thể thương thầm một cô giáo trẻ đẹp, dịu dàng, đặc điếm của sự rung động tình cảm với thầy cô giáo

1. Có động lực tiềm ẩn tích cực

phân tích từ góc độ tâm lý, tình yêu và sự tôn thờ của học sinh đối với thầy cô khác giới thực chất chỉ là sự bộc lộ tự nhiên của ý nguyện hoàn thiện mình, chúng thường có nguyện vọng hoàn thiện bản thân, điều này có ý nghĩa tích cực nhất định, ví dụ, có học sinh mong rằng sau này sẽ thi đỗ đại học Sư phạm để cùng với thầy cô mà mình quý mến làm công tác giáo dục. Có học sinh thì say mê học hành, cố đạt thành tích xuất sắc để giành thiện cảm và sự chú ý của những thầy cô này.

2. Có tâm lý khép kín

Thanh thiếu niên có tình cảm với thầy cô giáo thường đều có tâm lý khép kín và tự trách, chúng rất hiếm khi thố lộ điều bí mật này với cha mẹ, thầy cô hoặc bạn bè. Do quan niệm luân lý truyền thống và dư luận xã hội nên mọi người thường không tiếp nhận mối tình với người có tuổi tác, năng lực hay địa vị xã hội chênh lệch nhau quá nhiều, áp lực vô hình này đã khiến rất nhiều học sinh phải cất giấu tình cảm của mình sâu tận đáy lòng, hoặc thông qua nhật ký để trút bầu tâm sự, đó là tâm lý khép kín khá nghiêm trọng. Do vậy, cuối cùng sẽ phát triển thành tình yêu đơn phương vừa thành kính vừa hư ảo. trong sự đấu tranh giữa lý trí và tình cảm, giữa ảo tưởng và hiện thực, giữa kích động và kiềm chế, chúng thường lo lắng bất an, từ đó có ảnh hưởng tiêu cực nhất định đến đời sống, học tập và tâm lý. Nếu thầy cô mà chúng đem lòng yêu mến lập gia đình thì tình cảm này sẽ làm cho chúng luôn dằn vặt, tự trách mình, coi mình là "người thứ ba" phá hoại gia đình người khác.

3. Con gái thường có tình cảm mến mộ với giáo viên nhiều hơn con trai

Các nhà tâm lý học cho rằng, sự rung động tình cảm với thầy cô giáo thường xảy ra nhiều hơn ở các thiếu nữ vừa bước vào tuổi dậy thì. điều này có lẽ cũng là do trong thời kỳ này nhu cầu về tình cảm của con gái tương đối sâu sắc và tế nhị, chúng rất dễ nảy sinh tình cảm và luôn khát khao được mọi người thấu hiểu và che chở. hơn nữa, tình cảm này thường xảy ra ở những người có tính cách hướng nội, đặc biệt là những thanh thiếu niên thích ứng không tốt với môi trường xã hội, thiếu tình thương và sự quan tâm của gia đình, tính tình lầm lì.

4. Tuyệt đại đa số những mối tình này đều không có kết quả

Tuyệt đại đa số những mối tình với thầy cô giáo này đều là sự tương tư đơn phương, thầy cô

giáo được học sinh mến mộ thường không hay biết, cho dù đôi khi có cảm nhận được thì đa số cũng chỉ tỏ ra thận trọng, xử sự khéo léo hơn. Do vậy, thời gian trôi qua, tình cảm không được củng cố này sẽ dần phai nhạt, chỉ còn lại một ký ức tốt đẹp mà thôi. Cùng với sự tăng lên về độ tuổi, đa số thanh thiếu niên bắt đầu dùng lý trí để suy đoán sự chênh lệch về mọi mặt của mình với đối phương, thậm chí đó là khoảng cách mà mình không thể nào vượt qua nổi. Do vậy, thời gian trôi qua, sự si tình bấy lâu của chúng sẽ nguội dần cùng với sự trưởng thành về ý thức.

Có tình cảm với thầy cô giáo tuy là hiện tượng bình thường của tuổi thanh thiếu niên, nhưng điều này cũng có thể mang lại cho chúng không ít rắc rối, thậm chí còn có thể tạo ra bi kịch. Do vậy, khi cha mẹ phát hiện con mình có tình cảm với thầy cô giáo thì nhất định phải kiên nhẫn chỉ bảo, để chúng hiểu được tính chất và sự nguy hại của tình cảm này, đồng thời áp dụng các phương pháp thích hợp để giúp chúng thoát khỏi tình cảm ấy, từ đó có thể dễ dàng vượt qua thời kỳ này.

nguyên nhân nảy sinh tình cảm với thầy cô giáo

(1) Một số thanh thiếu niên có sự trưởng thành về sinh lý và ý thức người lớn quá mạnh, đặc biệt ở các bé gái ý thức này tương đối rõ rệt. Do vậy, chúng thường coi thây giáo là đôi tượng yêu đương. 14 tuôi là thời kỳ quan trọng của sự phát triển hoàn thiện ở bé gái. Khi các bé gái có ý thức về bản thân khá mạnh, ý thức được hình dáng mình không khác gì người lớn, chúng sẽ nhầm tưởng mình đã trưởng thành, cho nên mới nảy sinh ý thức người lớn. Lúc này chúng không chỉ muốn yêu người khác giới, mà khi lựa chọn đối tượng yêu đương, chúng thường chọn người lớn tuổi hon. Có thể thấy, ý thức người lớn là một trong những nguyên nhân tâm lý khiến cho thanh thiếu niên có tình cảm với thầy cô giáo.

(2) Ý thức giới tính của một số thanh thiếu niên phát triển rất mạnh, do vậy có thể sẽ nảy sinh tình cảm quá mức đối với thầy cô giáo, trong

quan hệ thầy trò khó có thề tránh khỏi trường hợp học sinh ỷ lại vào thầy cô. hơn nữa, tình cảm là một trong những nhu cầu xã hội cơ bản của một người, tình cảm dịu dàng thể hiện một cách tự nhiên của thầy cô giáo có thể gây phản ứng tình cảm tích cực mà học sinh không thể ngờ tới. Nhà tâm lý học người Mỹ, E.b.hunlock gọi tình cảm mến mộ người khác giới lớn tuổi hơn của thanh thiếu niên bước vào thời kỳ chớm nhận thức về giới tính là “tình yêu của những chú bê con”. Chúng luôn hướng về từng cử chỉ hành động của người khác giới lớn tuổi và luôn có những

mơ tưởng hão huyền về người này. đây cũng là một nguyên nhân tâm lý khiến cho chúng càng thương thầm thầy cô giáo.

(3) Một số thanh thiếu niên nảy sinh tình cảm mến mộ thầy cô giáo là do xuất phát từ lòng ngưỡng mộ mù quáng những phẩm chất nội tại nào đó của thầy cô giáo, tâm lý của thanh thiếu niên vẫn chưa phát triển hoàn thiện, suy nghĩ của chúng thường non nớt. Chúng thích thầy cô giáo không phải là vẻ xinh đẹp, bảnh bao bề ngoài, càng không phải là sự giàu có, mà đó là vì thầy cô này có phẩm chất nội tại rất tốt. rất nhiều nữ sinh chính vì những khí chất nội tại của thầy giáo, như: học thức, năng lực, đạo đức,... mà bị lôi cuốn, từ đó nảy sinh tình cảm mến mộ thầy giáo.

Nắm bắt tâm lý

thanh thiếu niên thầm yêu mến thầy cô giáo là điều hết sức bình thường, xét về góc độ sinh lý và tâm lý thì điều này đều không có gì là sai trái, tình cảm mến mộ thây cô của trẻ là tình cảm trong sáng thuân khiêt, nhưng lại ngây thơ và không thực tế. Cha mẹ khi phát hiện con mình có thứ tình cảm này thì nhất định phải nghiêm túc nhìn nhận, không được cười trừ cho qua, càng không được xem thường và chế giễu, mà phải dùng sự tin tưởng và tôn trọng của trẻ đối với mình để kịp thời, khéo léo tiến hành giáo dục những kiến thức về tuổi dậy thì và tình yêu một cách chừng mực. Nếu cha mẹ và thầy cô không coi trọng vấn đề này thì có thể sẽ phải nếm trái đắng, đó là điều mà tất cả mọi người đều không muốn nghĩ tới.

Phương pháp giải quyết

1. Tôn trọng tình cảm của trẻ, quan tâm đến phương thức giáo dục

Men mộ thầy cô giáo là quá trình phát triển bình thường của trẻ ở thời kỳ thanh thiếu niên, đối với học sinh trung học, tình cảm này vừa có tác dụng tích cực, vừa có tác dụng tiêu cực. Do trẻ muốn giữ kín nên những mối tình này thường không thể làm tổn thương tới người khác, tuy nhiên, nếu phải kìm nén tình cảm quá mức và luôn xảy ra những mâu thuẫn trong lòng thì sẽ làm cho chúng gục đổ hoàn toàn, nghiêm trọng còn có thể gây ra một số chứng bệnh tinh thần hoặc bất ổn về tâm sinh lý, điều này đặc biệt không có lợi cho sự lành mạnh về tâm lý của thanh thiếu niên, trong quá trình hướng dẫn tâm lý, cha mẹ phải hiểu được tình cảm này của trẻ, phải phát huy sở trường, tránh sở đoản, tùy theo thời thế mà dẫn dắt, nhằm mục đích bảo vệ cho lòng tự trọng của trẻ. đồng thời, cha mẹ phải khéo léo kết hợp phương thức giáo dục trực tiếp với sự dẫn

dắt âm thầm, để giúp trẻ nhận thức đúng đắn và cư xử phù hợp.

2. Nâng cao khả năng đánh giá của trẻ

quá trình hình thành, phát triển và chuyển hóa sự mến mộ thầy cô giáo, mức độ phát triển của ý thức cái tôi và độ trưởng thành luôn có vai trò quan trọng. Cha mẹ phải không ngừng nâng cao khả năng tự đánh giá và đánh giá người khác của thanh thiếu niên, đó là phương thức hữu hiệu để giảm bớt và loại bỏ khả năng nảy sinh tình cảm với thầy cô giáo. Cha mẹ có thể thông qua phương thức hướng dẫn kiểu “tôi là ai”, “chân dung tự vẽ”, “phát triển cá tính”,... để nâng cao khả năng hiểu bản thân của trẻ.

3. Cho trẻ giao tiêp nhiêu hon, tăng co hội giao lưu với bạn bè cùng độ tuôi

Trẻ ít giao tiếp với bạn bè cùng tuổi rất dễ phát sinh tình cảm với thầy cô giáo. Nếu thanh thiếu niên ở lâu trong tâm trạng tương tư thầy cô giáo thì khó lòng mà thoát ra được, dưới sự che chở của thần tượng, tính ỷ lại và tâm lý tự ti rất khó loại bỏ, đồng thời cũng rất khó giao lưu với bạn bè cùng trang lứa. Cha mẹ phải kết hợp với nhà trường đề trẻ tham gia nhiều hon vào các hoạt động tập thể (như du lịch, lao động, diễn xuất,...), tăng co hội để chúng giao lưu với bạn bè, thúc đấy sự hiểu biết giữa những người cùng trang lứa, điều này có ý nghĩa tích cực cho việc thay đối và loại bỏ mối tình với thầy cô giáo của một số thanh thiếu niên.

4. Khai thác động lực tiềm ẩn của sự mến mộ thầy cô giáo

Cha mẹ phải chú ý dẫn dắt trẻ chuyển từ việc theo đuổi tình cảm cá nhân bình thường và động cơ mãnh liệt về ý thức cái tôi sang theo đuối lĩnh vực tinh thần có giá trị hơn, từ đó kích thích động cơ học tập của trẻ. xét về một ý nghĩa nào đó thì với sự giáo dục và hướng dẫn đúng đắn, sự biến mất và thay đổi của tình cảm dành cho thầy cô giáo không khác gì sự thử thách về tinh thần của tâm lý, đó cũng là một cơ hội tìm lại mình của thanh thiếu niên.

Đừng bỏ quên trẻ

"Mình bị mọi người bỏ quên", đó là tâm tư của rất nhiều đứa trẻ con nhà giàu, chúng khát khao được cha mẹ yêu thương, quan tâm, chăm sóc, nhưng cha mẹ lại hết lần này đến lần khác làm chúng thất vọng. Sau khi chúng xảy ra chuyện thì họ mới hối hận.

Tình huống

"tôi ân hận lắm, tôi nhớ con trai quá", đó là lời của một người mẹ đang ăn năn hối lỗi. Người mẹ này và chồng của chị là chủ của một siêu thị. họ khóc lóc kế lại cho bác sỹ tâm lý chuyện của mình.

"hai chúng tôi cưới nhau trong sự phản đối của cha mẹ, trong lễ cưới, cha mẹ hai bên đều không tham gia." Người vợ nói.

"họ khinh tôi nghèo, không thể làm cho cô ấy hạnh phúc", người chồng nhìn người vợ buồn rầu nói, "Sau một năm kết hôn, tôi dựa vào kinh nghiệm và khoản tiền mà chúng tôi tích góp được để mở một siêu thị, không lâu sau thì con trai tôi chào đời, nhìn sinh mệnh nhỏ nhoi yếu ớt, vợ chồng tôi cùng thề rằng nhất định sẽ mang lại cho nó một cuộc sống hạnh phúc nhất, cũng là để chứng minh cho cha mẹ vợ thấy rằng tôi không phải là kẻ bất tài. Năm con trai tôi được 3 tuối, công việc làm ăn của tôi ngày càng phát đạt, vợ tôi thấy tôi vất vả nên đã gửi con cho mẹ tôi trông, còn cô ấy đến siêu thị giúp tôi, cha tôi đã qua đời từ lâu."

"Nếu lúc đó tôi biết con trai tôi sẽ trở nên như thế này thì tôi sẽ chẳng cần cái sự nghiệp đó, mà chỉ cần lo cho hai mẹ con đủ ăn đủ mặc là được. Khi con được 5 tuổi, vợ chồng tôi đón bé về nhà, nhưng nó lại không chịu gần chúng tôi, suốt ngày chỉ đòi chơi với bà, chẳng biết làm thế nào, chúng tôi đành phải đưa nó trở lại nhà mẹ tôi. để lấy lòng con, trước khi đi, chúng tôi nói với nó là sẽ thường xuyên qua thăm nom. Nhưng cả hai chúng tôi đều bận rộn nên đã quên không tới thăm bé, có khi đến nửa tháng cũng không đến thăm một lần, phải đến một tuần mới nhớ đến việc gọi điện cho con, có khi thì hứa mua đồ cho nó nhưng lại quên mất. tôi nhớ có năm chúng tôi qua nhà mẹ ăn tết, gặp con đang đứng ngoài phố nhìn một đứa trẻ đang cầm đồ choi trên tay, nó liền khóc đòi mua, nhưng chúng tôi lại không biết mua ở đâu, suốt buổi chiều hôm đó đã chạy đi không biết bao nhiêu cửa hàng đồ choi mà vẫn không mua được, thế là thòi gian nghỉ ngoi của buổi chiều hôm đó cũng chẳng còn, buổi tối trước khi về chúng tôi lại hứa với con rằng lần sau về nhất định sê mua cho nó. Nhưng mãi một tháng sau chúng tôi mới về, và một lần nữa lại quên hẳn lời hứa với con."

Nhìn người chồng khóc không thành tiếng, người vợ tiếp lời: "Năm con trai tôi 12 tuổi, lúc mẹ chồng tôi sắp qua đòi, bà nói với chúng tôi rằng bà biết hai vợ chồng tôi đều vất vả, nhưng chúng tôi đều đã làm cha mẹ, giò bà sắp đi rồi thì hãy quan tâm chăm sóc tới đứa con. Lo xong hậu sự cho mẹ, chúng tôi quả thực rất quan tâm đến con, ngày nào cũng về sớm ăn com với con. Nhưng sau đó do bận quá nên hầu như mãi nửa đêm chúng tôi mới về. Một lần cô giáo chủ nhiệm lớp con gọi điện tới hỏi tại sao chúng tôi không đi họp phụ huynh, cô đã thông báo nhiều lần với con nhưng lần nào cũng bặt vô âm tín. Cô giáo hỏi chúng tôi có biết con trai đã trốn học, mà có đến trường cũng không chịu học, lại hay bắt nạt bạn bè không. Nghe cô giáo nói xong chúng tôi liền về nhà lên lớp cho nó một trận, đó cũng là lần đầu tiên chúng tôi dạy dỗ nó. Nhưng nó không những không thay đổi, mà còn trở nên tồi tệ hơn, rồi cuối cùng đã bị nhốt vào đồn công an. Ở đồn công an, khi cảnh sát hỏi nó là ai, nó lại trả lời: "Cháu là cây cỏ dại bị mọi người bỏ quên..."

Phân tích tình huống

Do công việc quá bận rộn và áp lực cạnh tranh ngày càng quyết liệt nên rất nhiều cha mẹ buộc phải dành nhiều thời gian và sức lực cho công việc, khiến cho họ không quan tâm, thậm chí quên mất con, đặc biệt là quên cả việc giáo dục và hướng dẫn trẻ ở độ tuổi dậy thì. họ thường cho chúng tiền tiêu vặt, khi nào không về làm cơm được thì bảo con ra ngoài ăn. Lâu dần, trẻ không được cha mẹ quan tâm dạy dỗ, học hành chểnh mảng nên bắt đầu tỏ ra ham chơi, hết giờ học cũng không về nhà. Chúng bắt đầu ham lên mạng, thành tích học tập sút kém, cha mẹ không tìm hiểu rõ nguyên nhân mà trách mắng con gay gắt, thậm chí còn dùng bạo lực để dạy dỗ con. Có tài liệu thống kê cho thấy, trong số trẻ có hành vi trộm cắp thì có tới 90% là do nguyên nhân từ phía gia đình, cha mẹ ly dị, thiếu tình thuong yêu gây nên.

Trong cuộc sống hiện thực, chúng ta cũng thấy quá nhiều cha mẹ chỉ vùi đầu vào kiếm tiền để mong rằng sau này con cái sẽ có một cuộc sống no đủ. Nhưng họ đã quên mất một điều rằng, trẻ rất nhạy cảm, chúng luôn khát khao có được tình thương yêu của cha mẹ. Cha mẹ phải dành nhiều thời gian hơn để chăm sóc con, không được để chúng trở thành "cây cỏ dại".

Một cuộc điều tra xã hội học cho thấy, hiện nay trẻ ngày càng thấy xa lạ với cha mẹ của mình, thậm chí còn không muốn trò chuyện với cha mẹ.

Nắm bắt tâm lý

Cùng với sự tiến bộ, xã hội càng ngày càng trở nên phức tạp hơn, cha mẹ phải quan tâm nhiều hơn đến những đứa trẻ ở trong độ tuổi dậy

thì, không được vì nhân tố khách quan mà coi nhẹ việc giao lưu tình cảm và thấu hiểu tâm lý của trẻ, nếu không sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển lành mạnh của trẻ. Muốn cho tâm lý của trẻ được phát triển hài hòa, tiềm năng được phát huy tối đa thì giáo dục gia đình đúng đắn là vô cùng quan trọng. Khi phát hiện thấy trẻ có biểu hiện không tốt thì trước tiên không được vội vàng trách cứ, mà hãy thử lắng nghe chúng giải thích, biết đâu nguyên nhân lại chính vì cha mẹ quá mải mê với công việc mà bỏ quên chúng.

Phương pháp giải quyết

1. Tăng cường tinh thần trách nhiệm

Những cha mẹ có trách nhiệm luôn có thể bớt chút thời gian bận rộn của mình để giáo dục con cái. giáo dục con cái không chỉ là trách nhiệm, mà còn là nghĩa vụ của cha mẹ đối với xã hội. bất kể công việc có bận rộn đến mấy, hoàn cảnh có khó khăn đến mấy thì cha mẹ cũng phải coi việc giáo dục con cái là nhiệm vụ hàng đầu. giáo dục gia đình không phải là sự mâu thuẫn tuyệt đối với sự nghiệp thành công, mà đó là sự thống nhất tương đối. Cha mẹ chỉ cần nhận thức được tầm quan trọng của giáo dục gia đình, đồng thời tăng thêm tinh thần trách nhiệm là có thể hiểu rõ mức độ của sự việc, có thể bỏ bớt những cuộc xã giao không cân thiet, giảm bớt thời gian ở bên ngoài đê vê quan tâm nhiêu hon đến con. Cha mẹ bận rộn cũng có thể học hỏi kinh nghiệm dạy con của nguòi khác để nâng cao hiệu quả thực tế của phuơng thức giáo dục gia đình, nhu vậy mới có thể vừa tiết kiệm thời gian vừa tăng thêm hiệu quả.

2. Nắm bắt thời co giáo dục

giáo dục con cái có thể tiến hành bất cứ mọi noi, mọi lúc, có khi không cần quá nhiều thời gian, mà điều quan trọng là phải tùy noi tùy thời điểm mà tiến hành giáo dục để đạt được hiệu quả tốt nhất. Nhu lúc xem ti vi, có thể kết hợp với nội dung trên ti vi để dạy trẻ về lời ăn tiếng nói và hành động cử chỉ đúng mực, khi xem bóng thì dạy trẻ phải coi trọng tinh thần đoàn kết, khi ăn cơm thì giáo dục về tính tiết kiệm, khi đi chơi thì dạy con cách quan sát. Khi trò chuyện với trẻ thì chỉ cần vài ba câu là có thề lôi kéo được ham muốn trò chuyện của trẻ. Cha mẹ nên dành ra vài phút để lắng nghe con nói, chẳng hạn: Chuyện trên lớp, điều đáng học hỏi từ thầy cô hoặc bạn bè, hoạt động ở truờng của trẻ,... trong quá trình lắng nghe, cha mẹ có thể dành những lời khen ngợi và động viên cho trẻ, hoặc cũng có thể tỏ ra hơi phật ý, lâu dần trẻ sẽ thấy rằng cha mẹ luôn hiểu và đồng cảm chúng, đồng thời chúng có thể bỏ được những điều khiến cha mẹ phiền lòng.Khi chị

Lý hỏi cậu con trai tại sao lại quay cóp thì nó trả lời: "Con quay cóp là vì con sợ thi trượt." đó là tâm sự của rất nhiều học sinh quay cóp, đó cũng là biểu hiện của sự mất niềm tin vào bản thân của trẻ, cha mẹ có thể không ý thức được điều này, mà chỉ biết quan tâm đến thành tích của con: Thành tích tốt thì hết lời khen ngợi, thành tích kém thì trừng phạt đánh mắng, thi cử coi trọng thành tích, xin việc cũng coi trọng thành tích, mà trẻ muốn để lại ấn tượng tốt trong tâm trí thầy cô và bạn bè, muốn không bị người khác coi thuờng, muốn học

trường tốt thì đều phải cần đến thành tích, trong hoàn cảnh nhu vậy, nếu cha mẹ không tiến hành giáo dục tu tuởng cho trẻ thì việc quay cóp luôn có thể xuất hiện.

Tình huống

Sau khi kết thúc kỳ thi cuối kỳ, học sinh đã có thề thở phào nhẹ nhõm, thế là có thế thoải mái vui chơi, nhung xuân lại trở về nhà với vẻ mặt rầu rĩ, nó chẳng nói chăng răng. Mẹ thây vậy liên hỏi: "Con thi trượt à? hay là...", mẹ hỏi rât nhiều nhưng nó chỉ khóc mà không chịu nói, nó cũng không dám nhìn thẳng vào mắt mẹ, mãi một lúc lâu nó mới rụt rè nói: "Con quay bài và bị cô giáo bắt được..."

Người mẹ liền cốc vào đầu con: "Con xem con học hành thế đấy, quay cóp ư, thế kiến thức con học thường ngày đâu hết rồi. Mẹ đã dạy con thế nào, lên lớp phải chăm chỉ nghe giảng, về nhà phải chăm chỉ làm bài tập, sao con lại không nghe lời, suốt ngày chỉ mải choi, con không thể làm mẹ đỡ bận tâm hon được sao, để mẹ có thể ngẩng cao đầu trước mặt người khác, nói rằng điểm thi lần này của con tôi đứng đầu lớp..."

"Chính vì như vậy nên con mới quay cóp. Mẹ có biết không, lần nào mẹ cũng đều nói như vậy. Chính vì mẹ nói như vậy nên con mới thi không tốt. trước kỳ thi con đã cố gắng ôn bài, muốn đạt thành tích tốt cho mẹ thấy, muốn để mẹ nói con có tiến bộ. Nhưng mỗi lần thi con lại nghĩ đến lời mẹ nói, con sợ làm sai nên sửa đi sửa lại, cuối cùng con không chắc chắn nên đành quay cóp." Nói xong xuân bỏ về phòng.

Phân tích tình huống

Khả năng tự nhận thức của học sinh trung học phát triển rất nhanh. Chúng có lòng tự trọng rất cao, luôn mong được người khác thừa nhận, luôn muốn giành vị trí nhất định trong lòng người lớn và bạn bè. Nhưng đồng thòi, quan niệm giá trị của chúng vẫn chưa hoàn chỉnh, định hướng giá trị vẫn chưa chính xác. Chúng thường coi sự ngưỡng mộ và tôn trọng của các bạn, sự khen

ngợi của thầy cô là điều vinh dự nhất, chúng thường ham hư vinh, đối với thành tích thi cử, học sinh xuất sắc thường mong đạt thành tích xuất sắc, học sinh trung bình thì mong được thể hiện tài năng, học sinh kém thì mong thoát khỏi sự thái độ lạnh nhạt của bạn bè,thầy cô giáo và sự khinh thường của cha mẹ. Thế là lúc cần thiết, chỉ cần có co hội là quay cóp là chúng sẵn sàng lựa chọn con đường tắt với mục đích thực tế.

Người phải chịu trách nhiệm trong việc quay cóp của trẻ là ai? Có lẽ có người thẳng thắn nói rằng đó là cha mẹ. đúng vậy, do cha mẹ kỳ vọng vào con
mình quá cao, coi chúng là công cụ để có được lòng hư vinh.

Kỳ vọng vừa phải là động lực để trẻ củng cố niềm tin, có chí tiến thủ và tiến bộ. tuy nhiên, có cha mẹ khi gặp vấn đề cụ thể lại thường dùng kinh nghiệm sống có hạn của mình để làm uy dạy bảo con cái trưởng thành, đặc biệt họ không muốn nhìn thấy con cái lại ôm hận như mình. Thế là họ tìm mọi cách để trẻ hoàn thành nguyện vọng mà họ chưa thể thực hiện, do vậy họ rất coi trọng thành tích học tập của trẻ, đồng thời cũng theo dõi rất sát sao. Cha mẹ muốn thông qua trẻ để khắc phục khó khăn, để tìm lại địa vị xã hội của mình, để trẻ tăng thêm thể diện cho mình, điều mà cha mẹ thích nói nhất chính là “Con phải cố gắng phấn đấu cho bố mẹ.”

Cha mẹ thường gửi tới trẻ một thông điệp thế này: “Nếu thi không tốt thì tức là không có khả năng thành công.” Thông điệp này khiến trẻ càng không thể thi tốt, thành tích càng kém hon, từ đó khiến trẻ mất niềm tin vào bản thân, cuối cùng đành chọn giải pháp là quay cóp, để qua đó đổi lấy sự thừa nhận của cha mẹ. trong một bài văn của một học sinh trung học có đoạn viết đã nói lên tiếng lòng của rất nhiều trẻ: “bố oi, bố có biết con sợ thi đến mức nào không, lần nào thi con cũng sợ làm bài không tốt, sợ làm bố buồn, con biết bố rất lo lắng cho con. Thế là mỗi lần thi con đều phải cố gắng đạt điểm cao để làm bố vui”.

Nắm bắt tâm lý

qua phân tích trên chúng ta có thể thấy rằng, do mất niềm tin vào bản thân, nhưng lại muốn thi được điểm cao nên trẻ mới quay cóp. đối với hành vi quay cóp của trẻ, trước tiên cha mẹ không được vội vàng trách mắng, vì trách mắng chỉ có thể làm cho trẻ cảm thấy cô đơn không nơi nương tựa, phải tha thứ cho lỗi lầm của trẻ, động viên trẻ, nói với con rằng: “Con rất giỏi, con không cần quay cóp cũng có thể làm bài rất

tốt, con phải tin vào chính mình, người khác làm được thì con cũng nhất định sẽ làm được”.

Phương pháp giải quyết

1. Không được chỉ trích hoặc đánh mắng trẻ, phải kiên trì giúp trẻ sửa chữa sai lầm trẻ phạm sai lầm sẽ cảm thấy lo lắng và căng thẳng, "Có cần phải nói với cha mẹ? Cha mẹ biêt rôi sẽ xử phạt mình thê nào?" trong lòng trẻ luôn phân vân, đấu tranh, cuối cùng vẫn nói sự thật với cha mẹ, điều này chứng tỏ trẻ đã trải qua cuộc đấu trí quyết liệt mới chiến thắng đuợc sụ hèn nhát, lúc này điều chúng cần nhất chính là sự giúp đõ của cha mẹ. Nếu cha mẹ không bình tĩnh xử lý mà tỏ ra buồn rầu thất vọng, rồi chỉ trích, đánh mắng trẻ: "tại sao con lại không cố gắng, con có muốn để bố mẹ ra ngoài nhìn mặt nguời ta hay không?" Nhu vậy không những không giải quyết đuợc vấn đề, mà trái lại còn làm cho trẻ càng cảm thấy sợ hãi và áy náy, đôi khi còn có thể gây ra bi kịch không thề cứu vãn.

Trẻ phạm sai lầm thực ra không đáng sợ, mà điều quan trọng là phải giúp trẻ khắc phục sai lầm này. vì vậy, khi trẻ phạm sai lầm, cha mẹ nhất định phải bình tĩnh, kiên nhẫn tìm hiểu tình hình rồi cùng phân tích nguyên nhân.

2. Tìm hiểu đầu đuôi sự việc và lắng nghe suy nghĩ của trẻ

Cha mẹ phải bình tĩnh ngồi trò chuyện với trẻ, để trẻ nói rõ tâm tu qua đó tìm ra nguyên nhân khiến trẻ phạm sai lầm, rồi đua ra lời đánh giá, từ đó huớng dẫn trẻ nhận thức đúng đắn về sai lầm của mình.

3. Không được bênh vực trẻ quá mức, phải đế trẻ biết được tính nguy hại của sự việc

Sau khi bị bắt do quay cóp, trẻ sẽ cảm thấy mất thể diện, lại càng sợ bị xử phạt, sợ làm cha mẹ xấu hổ. Lúc này cha mẹ nhất định không đuợc vì sợ mất thể diện mà xin nhà truờng, thầy cô thuong tình tha thứ cho sai lầm của trẻ. Nhu vậy chỉ có thể làm cho hành vi quay cóp càng có co hội tái diễn, có thể làm trẻ nghĩ rằng chuyện này chẳng có gì to tát, chỉ cần bố mẹ ra mặt thì việc gì cũng có thể giải quyết đuợc, thế là về sau càng dễ tái diễn.

việc cha mẹ cần làm lúc này là giúp trẻ nhận thấy đuợc sai lầm của mình và tính nguy hại của hành động sai lầm đó, đồng thời động viên trẻ chủ động nói rõ mọi chuyện với thầy cô giáo, để tự kiểm điểm lại mình, đồng thời cũng phải huớng dẫn trẻ dũng cảm gánh vác trách nhiệm, dám tiếp nhận sự trừng phạt của nhà truờng.

Trẻ cuông thân tượng

tới 80% học sinh trung học là "fan của các ngôi sao nổi tiếng". Michael Jackson, Michael

Jordan, ronaldo, Madona,... những ngôi sao này luôn đầy sức hấp dẫn trong tâm trí của bọn trẻ. đối với ngôi sao mà mình hâm mộ, hoặc có thể nói là thần tượng mà mình tôn thò, các học sinh là fan thuờng không bao giò bỏ qua một bộ phim, một bài hát hay một trận đấu mà họ là nhân vật chính. Không chỉ nhu vậy, chúng còn tìm mua tranh ảnh, đĩa nhạc của thần tượng và sưu tầm tất cả những thông tin liên quan đến họ như: xuất thân, học vấn, chiều cao, cân nặng, màu da, sở thích, thời trang hàng hiệu, vả cả những thiên tình sử của họ... tất cả fan đều thuộc như lòng bàn tay. đối với bệnh cuồng thần tượng của trẻ, cha mẹ nhất định phải có sự hướng dẫn một cách đúng đắn.

Tình huống 1

thảo My 14 tuổi, từ khi nó mê cầu thủ robbel của đội tuyển Chealsea thì cứ chỉ cần có thứ gì liên quan đến robbel là nó mua tất: báo, tạp chí, tranh ảnh,... Nó cho rằng thực ra mình cũng không tốn nhiều tiền, chỉ chưa đến một triệu đồng, đắt nhất chính là tấm vé xem trận đấu giao hữu với đội tuyển quốc gia, giá vé tới 2 triệu đồng. Nó phải vất vả đứng xếp hàng mãi mới mua được, vì cầu thủ này mà nó đã mất rất nhiều thời gian đế đứng chò tới lượt, và cuối cùng cũng không uổng công, nó đã được bắt tay robbel, lần đầu tiên được ngắm nhìn cầu thủ này trước mặt, nó vui sướng nhảy cẫng lên, nó còn nhắc nhở bạn bè rằng, không được chạm vào tay phải của nó, vì robbel đã nắm tay phải của nó. tuy phải chò mười mấy tiếng đồng hồ, nhưng trong lòng nó đã cảm thấy rất thỏa mãn.

Tình huống 2

bảo Lâm vốn là cô bé dịu dàng ít nói. Nhưng từ sau màn đóng giả nam trong cuộc thi nữ sinh các cấp, nó đã thay đổi hoàn toàn, mái tóc dài trước kia giờ đã biến thành tóc tém, quần áo nó mặc cũng là kiểu quần áo nam, giọng nói dịu dàng giò pha lẫn chất giọng trầm của con trai, thậm chí nó còn dán ảnh của các nữ sinh trong phòng của mình,... một sự thay đôi hoàn toàn không thê ngờ tới.điều khiến người thân buồn nhất đó là thành tích của bảo Lâm sút kém rất nhanh, trước kia điểm thi của nó đều đạt từ 8 trở lên, nhưng hiện giờ hầu như đều không đạt yêu cầu, thầy cô đã nhiều lần gặp nó để nói chuyện, nhưng nó vẫn làm ngơ.

Phân tích tình huống

Người lớn thường không hiểu hành vi cuồng thần tượng của thanh thiếu niên, thậm chí còn có ác cảm. Nhưng các fan hâm mộ ngôi sao lại luôn vui về điều này, thực ra hành vi này có liên quan

đến đặc điểm tâm lý trong độ tuổi dậy thì của học sinh trung học.

1. Tâm lý tôn thờ

Ngôi sao mà trẻ thần tượng đều là những ngôi sao nổi tiếng trong và ngoài nước, họ trở thành thần tượng đa phần cũng vì vẻ bề ngoài, chính vẻ bề ngoài này đã thu hút fan hâm mộ của họ. Các sao nam đa phần có ngoại hình bảnh bao, phong độ, các vai họ diễn cũng thường là con người kiên cường sắt đá, đầy lòng nghĩa hiệp. Các sao nữ thì xinh đẹp, dịu dàng, không ai bì nổi, những vai họ diễn cũng thường là những ngọc nữ xinh tươi, nhu mì, hiền lành tốt bụng, cầu thủ bóng đá thì oai phong lẫm liệt, có tài xoay chuyển tình thế trong trận đấu. Những điều này đều rất dễ làm dấy lên lòng ngưỡng mộ, say mê, tôn thờ, thậm chí là cuồng si của các thanh thiếu niên, tôn thờ thần tượng là một trong những đặc điểm tâm lý của tuổi dậy thì, phản ánh nhu cầu tâm lý của tuổi dậy thì, không đáng kinh ngạc, qua phân tích có thể thấy rằng, hành vi cuồng sao là hành vi tích cực của thanh thiếu niên, bởi vì cuồng thần tượng cũng là một sự học hỏi xã hội, chúng thông qua quan sát, bắt chước các ngôi sao để nắm bắt rất nhiều kiến thức liên quan đến xã hội và nhân sinh, mở rộng tầm nhìn, đổi mới tư duy. đặc biệt là các ngôi sao có phẩm chất cao thượng có thể trở thành tấm gương sáng của thanh thiếu niên, tuy nhiên, có một số thanh thiếu niên lại tôn thờ một cách mù quáng, hay thậm chí là si mê điên cuồng thần tượng của mình. Nếu cha mẹ không chỉ bảo đúng đắn thì có thể dẫn đến hậu quả không tốt, không chỉ nguy hại đến cá nhân người đó mà còn ảnh hưởng đến cả xã hội.

2. Tâm lý hùa theo

hiện tượng hâm mộ ngôi sao rất phổ biến trong thanh thiếu niên, thế lực mạnh đương nhiên sức ảnh hưởng cũng lớn, khiến cho học sinh vốn không hứng thú với ngôi sao cũng phải gia nhập đội ngũ vì không muốn bị coi là lạc hậu. Mười học sinh thì có tới chín người hâm mộ ngôi sao, còn một người kia chắc chắn sẽ bị các bạn chê cười. Do vậy có thể nói rằng, một số đông trong nhóm hâm mộ thần tượng là những người bị lôi cuốn theo.

3. Tâm lý mới của lòng chuộng hư vinh

học sinh trung học nhận thức chưa đủ sâu sắc về xã hội và con người, suy nghĩ còn rất đơn giản, phần lớn các fan hâm mộ đều coi việc thần tượng ngôi sao là sự tân tiến, nhưng điều đó có lý hay không, có giá trị hay không thì không cần quan tâm. Chỉ cần có ngôi sao để hâm mộ

là được, để không bị người khác nói là "quê mùa" thì tất phải chạy theo mốt thời thượng, mà thần tượng ngôi sao là một trong những trào lưu

chính của thanh thiếu niên. Do vậy có thể nói, hâm mộ ngôi sao là hành vi có tính lan tỏa, đó là nguyên nhân chính khiến cho những thanh thiếu niên tân tiến và có những hành vi khác người lại hâm mộ ngôi sao đến như vậy.

4. Thoát khỏi cảm giác cô đơn

Cùng với sự bắt đầu tự ý thức về bản thân, học sinh trung học bắt đầu quan tâm đến thế giới nội tâm của mình, chúng không muốn thổ lộ chuyện gì với người thân, mà trái lại rất muốn trò chuyện với người ngoài để cảm nhận cảm giác thân mật của những người xa lạ. hâm mộ ngôi sao có thể làm cho chúng cảm thấy tự do, đồng thời cũng cảm thấy an toàn, chúng coi thần tượng là đối tượng để gửi gắm tinh thần của mình.

qua phân tích trên có thể thấy rằng, hâm mộ ngôi sao thực ra cũng không thể coi là chuyện bình thường, chưa cần nói đến thanh thiếu niên, mà ngay cả một số người trung và cao tuổi cũng đều có thần tượng trong lòng. Nhưng tất cả mọi thứ đều phải có chừng mực, con người luôn phải trở về với cuộc sống hiện thực, cuộc sống bình thường vẫn luôn tiếp diễn trước mắt chúng ta. Nếu những người hâm mộ ngôi sao không được hướng dẫn đúng đắn thì thường có thể sẽ chịu những tác động tiêu cực. đặc biệt là thanh thiếu niên trong nhóm fan hâm mộ ngôi sao hiện nay, vì chúng đang ở trong thời kỳ hoàng kim, đang phát triển mạnh về thể chất và học thức, chúng thuòng thiếu sự phân tích đúng đắn và khả năng phán đoán mọi chuyện trong xã hội, cho nên chúng rất cần được quan tâm và huóng dẫn.

Nắm bắt tâm lý

Nếu phân tích từ góc độ của tâm lý truởng thành thì hành vi hâm mộ ngôi sao là nhu cầu tâm lý của thanh thiếu niên, trẻ trong độ tuổi dậy thì phải đối mặt với một mâu thuẫn lớn nhất về tâm lý, đó chính là “nhận biết và bị rối loạn về các loại nguòi”. Thanh thiếu niên đang ở trong thời kỳ tự phát hiện và tự thiết lập, chúng cần có một mô thức để tham khảo, mà thần tuợng chính là phuơng tiện thể hiện cái tôi lý tưởng của chúng.

Phương pháp giải quyết

1. Hướng dẫn trẻ không hâm mộ ngôi sao một cách mù quáng, phải biết dùng lý trí để chọn lọc phải biết tiếp thu những kinh nghiệm sống tích cực từ thần tượng mà mình tôn thờ. Nói với trẻ rằng, điều mà chúng tôn thờ ở thần tượng phải thực sự là điều đáng được tôn thờ, không được chỉ quan tâm đến hình thức bề ngoài, mà người có phẩm chất cao thượng và khí chất siêu phàm mới

là ngôi sao đáng để hâm mộ. Sở dĩ rất nhiều ngôi sao trở nên nối tiếng không phải là chỉ trong phút chốc, mà ngoài môi trường ngoại cảnh, họ phải không ngừng cố gắng, phải đổ biết bao mồ hôi nước mắt để có được vinh dự ngày hôm nay. Như vậy những trẻ hâm mộ ngôi sao mới có thề hiểu được những triết lý nhân sinh, từ đó thôi thúc chúng ngày càng tiến bộ.

2. Nói với trẻ không được thần tượng ngôi sao quá mức, lãng phí thời gian và tiền bạc để chạy theo mốt thần tượng là biểu hiện thiếu sáng suốt hâm mộ ngôi sao là chuyện của một người, nó vốn không có gì đáng khoe khoang, và lại càng không đáng trở thành toàn bộ cuộc sống của một người.

3. Hướng dẫn trẻ từ bỏ tâm lý hẹp hòi vì thần tượng mà thanh thiếu niên hâm mộ mỗi người một khác, cho nên không thể vì sự khác biệt về thần tượng chúng tôn thờ mà có thái độ bài xích, thậm chí là đối địch với các bạn học khác.

4. Hướng dẫn trẻ học hỏi những phẩm chất đáng quý của ngôi sao, nhưng phải biết phân biệt tốt xấu, không phải ngay cả những khuyết điểm của họ cũng học theo.Ngôi sao không hoàn toàn phải là người có phẩm chất cao thượng, văn minh lịch sự, có những ngôi sao thậm chí còn có phẩm chất rất tồi. Có người thì trốn thuế, người thì nghiện hút, người thì ăn nói hỗn xược, người thì hay đánh mắng người khác, và cũng có cả những người luôn tự cho mình là đúng mà kiêu căng tự đại,... việc này cần có sự giúp đỡ của cha mẹ để nâng cao khả năng phân biệt trái phải của thanh thiếu niên, để chúng học hỏi những điều có lợi cho sự phát triển lành mạnh của bản thân, chứ không bị ảnh hưởng bởi những phẩm chất tiêu cực của sao.

5. Khuyến khích trẻ thần tượng nhiều ngôi sao trong cuộc sống thực tế của chúng ta, ngôi sao không chỉ dừng ở lĩnh vực ca nhạc, điện ảnh và thể thao, mà còn có rất nhiều ngôi sao trong lĩnh vực khoa học, chính trị, tư tưởng và kỹ thuật, ... họ mang lại cho con người biết bao niềm hạnh phúc và tài sản vô giá, những người này đáng được hâm mộ.

6. Mượn cơ hội để bồi dưỡng niềm dam mê và sở thích khác của trẻ

Như âm nhạc, nhảy múa, thể thao, sưu tầm, chế tác,... Như vậy vừa có thể làm cho trẻ giảm bớt sự thần tượng ngôi sao, vừa có thể làm cho chúng chuyển tinh thần và sức lực tập trung cho việc thần tượng ngôi sao sang các hoạt động khác có ích cho sức khỏe.

nhưng thành tích học tập thì càng ngày nâng cao. Một lần, nó đang ngồi chơi cùng với một bạn nam trong công viên thì bị mẹ bắt gặp, nhìn thấy mẹ nó cảm thấy vô cùng xấu hổ, nó sợ mẹ sẽ hiểu sai, nhưng mẹ lại không như thế mà mẹ lại cười nói: "đây là bạn học của con à, các con chơi vui nhé, mẹ phải đi làm đây!"

Phân tích tình huống

Sau khi trẻ bước vào tuổi dậy thì, sự thay đổi rõ rệt về sinh lý đã gây ra hàng loạt phản ứng tế nhị và phức tạp về tâm lý. trong quá trình giao lưu với bạn khác giới, trẻ sẽ cảm thấy thoải mái, tâm trạng thoải mái này là một tâm trạng tốt và tích cực, nó không chỉ có ích cho sức khỏe, mà còn kích thích tiềm năng của con người, làm cho con người nhanh nhẹn, năng động và không ngừng cố gắng, vậy việc thanh thiếu niên kết bạn với người khác giới có những lợi ích gì?

1. Giao lưu khác giới có thể giải tỏa tâm lý giới tính căng thẳng

Mỗi người đều có nhu cầu tâm lý giới tính riêng, nhu cầu tâm lý này có thể chuyển hóa nội bộ cơ thể thành năng lượng tâm lý giới tính. Năng lượng tâm lý giới tính nội tại này cần được giải phóng, sau khi giải phóng mới có thể giải tỏa tâm lý căng thẳng, giữ cho tinh thần và thể chất luôn được ổn định. Nếu không thể giải phóng năng lượng tâm lý này thì con người sẽ có những biểu hiện về tâm lý, thậm chí còn liên quan đến thể chất như: khó chịu, buồn bực, lo lắng, căng thẳng, bất an, thậm chí sinh bệnh.

2. Giao lưu khác giới có thể làm phong phú tính cách của con người

tính cách của những người khác giới khác biệt rất nhiều so với người cùng giới, nếu mọi người có thể kết giao rộng rãi với các bạn cùng giới và khác giới thì sẽ càng hiểu sâu hơn và toàn diện hơn về quan hệ xã hội, mà thế giới tinh thần cũng phong phú hơn, sự phát triển tính cách cũng toàn diện hơn. trái lại, nếu con người chỉ giao lưu với người cùng giới thì tâm lý sẽ phát triển theo một chiều và thậm chí còn có xu hướng hẹp hòi.

3. Giao lưu khác giới có thể thúc đẩy việc học

qua điều tra cho thấy, trong các hoạt động có cả các bạn nam nữ cùng tham gia, con người được thỏa mãn nhu cầu được tiếp cận với người khác giới, như vậy sẽ càng nhiệt tình hăng hái, tích cực và sáng tạo. So với các hoạt động chỉ có các bạn cùng giới tham gia thì hoạt động có bạn khác giới cùng tham gia sẽ vui hơn rất nhiều, khiến cho ai cũng cố gắng, cũng muốn tỏ ra xuất sắc.

4. Giao luu khác giới giúp tích lũy kinh nghiệm về vai trò giới tính

Nếu nam nữ thanh thiếu niên chỉ tham gia các hoạt động trong phạm vi cùng giới thì thường cảm thấy rụt rè và kỳ lạ khi tiếp xúc với bạn khác giới. Khi phải tiếp xúc thì sẽ dễ gặp phải những khó khăn nhất định, phát triển hoạt động giao lưu khác giới có thể loại bỏ hữu hiệu cảm giác kỳ lạ và rụt rè này.

Nắm bắt tâm lý

tâm lý và hành vi hiếu kỳ, quan tâm, mến mộ và muốn xích lại gần với bạn khác giới của thanh thiếu niên đều là hiện tượng bình thường, cha mẹ không nên quá bất ngờ hoặc can thiệp thô bạo, tuy nhiên cũng phải nhắc nhở những đứa trẻ đang ở trong độ tuổi dậy thì về tình bạn và tình yêu, đồng thời từng bước cho trẻ biết rằng, khi bản thân cảm thấy đối phuơng có sức lôi cuốn mãnh liệt và nảy sinh khát vọng muốn được ở bên đối phuơng thì phải chú ý, tuyệt đối không được vượt quá giới hạn của tình bạn, để tránh rơi vào con đường yêu sớm.

Phương pháp giải quyết

(1) truớc tiên phải hỏi rõ ngọn ngành, không được can thiệp ngang ngược hoặc ngăn cấm thô bạo khi chưa tìm hiểu rõ chân tướng sự việc. Như vậy chỉ có thê gây hậu quả “rút rao chém nước nước càng chảy mạnh”.

(2) Cha mẹ có thể tích cực tiến hành giáo dục tâm lý giới tính cho thanh thiếu niên, đế qua đó trẻ hiếu được sự quan tâm và tình yêu thương chân thành của cha mẹ, từ đó tiếp nhận sự giúp đỡ của cha mẹ.

(3) phải nói với trẻ rằng, một người bình thường không bao giờ cảm thấy sợ hãi khi tiếp xúc với người khác giới. Sau khi trưởng thành, ai cũng cần có một người khác giới chân thành để làm bạn, nhưng cần phải có nhiều bạn bè cùng giới và khác giới hơn để cùng sáng tạo sự nghiệp. Thực ra, cha mẹ phải khuyến khích hoạt động giao lưu bình thường của nam nữ thanh thiếu niên, trong tập thể lớp, chúng có thể đối xử chân thành, bình đẳng với nhau như những người anh chị em trong nhà. Như vậy trẻ không những có thể học hỏi và giúp đỡ lẫn nhau, mà còn có thể bồi dưỡng và phát triển khả năng giao tiếp xã hội, giúp chúng trở thành nhân tài toàn diện.

(4) Cha mẹ phải nắm bắt những kiến thức thông thường về tâm lý học, như vậy mới có thể phát huy được vai trò của người thầy tâm lý, giúp trẻ giải quyết các vấn đề dễ dàng hơn.

Trẻ bỏ nhà đi lang thang

"về nhà thôi con!", lời gọi của người cha với đứa con bỏ nhà ra đi. Nguyên nhân chung khiến trẻ bỏ nhà ra đi đó là: Không được cha mẹ và thầy cô thấu hiểu, áp lực tâm lý quá lớn mà không thế tự thoát ra được.

Tình huống 1

từ cấp 1 đến cấp 2, vân đã bỏ nhà đi 3 lần. từ nhỏ vân đã được sống trong gia đình điều kiện rất tốt, được cưng chiều như nàng công chúa, nó không thích học, nên thành tích chỉ xếp ở mức dưới trung bình của lớp. Cô giáo không hề yêu quý vân, khi cô tìm đến nhà nói cho bố mẹ vân biết rất nhiều khuyết điểm của vân, cha mẹ bắt đầu có những yêu cầu rất nghiêm khắc đối với vân.

Một hôm bố đi làm về, chưa vào trong nhà bố đã nghe thấy tiếng nhạc ầm ĩ, hóa ra vân đã mời rất nhiều bạn học đến nhà và đang tổ chức tiệc, bố bực quá liền vào tắt nhạc rồi đuổi hết đám bạn vân về. vân giận lắm, nói rằng bố không tôn trọng mình rồi nghênh ngang bỏ đi, nó đi một mạch 3 ngày liền, trong mấy ngày này bố mẹ đã đi tìm khắp những nơi mà nó có thể đến, nhưng vẫn không thấy bóng dáng nó đâu. Sang ngày thứ tư thì nó tự mò về, nhưng nó không nói mình đã đi đâu, mà nó còn nhắc cha mẹ: "Nếu còn đối xử không tốt với con, con sẽ bỏ đi để bố mẹ không bao giờ nhìn thấy con nữa!"

Tình huống 2

Một người mẹ kế về chuyện đã qua như sau: "Năm đó con gái tôi 14 tuổi, là học sinh trung học. Khi phát hiện trong ba lô của con có thư tình, chồng tôi đã bắt nó nói ra sự thật, nhưng nó lại lặng im không nói, chồng tôi đã cho nó một cái bạt tai, thế là buổi tối hôm đó nó không về nhà. từ đó, nó trở nên lầm lì ít nói, tinh thần suy sụp, tôi sợ nó lại bỏ nhà ra đi nên không dám hỏi nó cặn kẽ về bức thư đó, tôi cũng không biết phải làm như thế nào khi nó luôn cảm thấy bất an về bức thư đó!"

Phân tích tình huống

Thanh thiêu niên có ý thức tự lập tương đôi cao, nên rât dê nảy sinh tâm lý bất cần, 2 ví dụ trên đã cho thấy điều này.

hành vi thanh thiếu niên bỏ nhà ra đi đều nguy hại nghiêm trọng cho gia đình, cho xã hội và cho chính bản thân. Sau khi trẻ bỏ đi, sự đau khổ về tinh thần của gia đình và thầy cô giáo khó mà

tưởng tượng nổi. Có gia đình trở nên kiệt quệ, có gia đình nhà tan cửa nát, thảm thương vô cùng. Còn đối với bản thân trẻ thì việc học lỡ dở, cả sức khỏe thể chất lẫn tinh thần đều bị ảnh hưởng, vậy thanh thiếu niên bỏ nhà ra đi rốt cuộc do những nguyên nhân gì?

1. Cha mẹ nuông chiều quá mức

Do cho mẹ nuông chiều quá mức nên trẻ không có tinh thần trách nhiệm đối với việc học, đối với gia đình và xã hội. Chỉ cần thầy cô và cha mẹ xúc phạm một chút là chúng liền cho rằng bị mất thể diện, thế là bỏ đi để uy hiếp.

2. Mâu thuẫn, xung đột với cha mẹ không ngừng gia tăng

phương pháp giáo dục thô bạo và sự mâu thuẫn do khoảng cách giữa các thế hệ là nguyên nhân quan trọng khiến trẻ bỏ nhà ra đi. Có cha mẹ và thầy cô do phương pháp giáo dục vừa sơ sài, vừa thô bạo, không chú trọng phương pháp và kỹ năng giáo dục, sau khi trẻ xuất hiện vấn đề thì không phân biệt phải trái mà đánh mắng, chửi bới thô bạo, khiến cho trẻ có suy nghĩ "được ăn cả ngã về không", hơn nữa, cha mẹ với con cái rất hiếm khi trò chuyện và giao lưu với nhau, khiến cho mâu thuẫn không ngừng nảy sinh và gia tăng, trẻ ở lâu trong môi trường thiếu thốn tình cảm, không cảm nhận được niềm vui và sự ấm áp, nên giận dỗi bỏ nhà ra đi, thậm chí còn sa vào con đường phạm pháp.

qua các tài liệu thống kê cho thấy, trong số các trường hợp thanh thiếu niên bỏ nhà ra đi thì có tới 57,5% là do mâu thuẫn với gia đình, mục đích của việc bỏ đi chính là để trốn tránh cha mẹ.

3. Chịu tác động xấu từ tiểu thuyết kiếm hiệp, truyện thần thoại hoặc khoa học viễn tưởng

Có một số thanh thiếu niên sau khi xem phim kiếm hiệp hoặc đọc truyện truyền kỳ thì rất tôn thờ các nhân vật anh hùng võ nghệ cao siêu, phiêu bạt giang hồ. thế là chúng bỏ nhà ra đi, tưởng tượng như đang phiêu bạt chân trời góc biển
như các thần tượng của mình.

4. Chịu tác động xấu bởi nếp sống không lành mạnh bên ngoài

Do thanh thiếu niên đang ở trong độ tuổi hay mo mộng, trong đầu lúc nào cũng tràn ngập những tưởng tượng, lại rất hiếu kỳ nên thường hướng về thế giới bên ngoài, gánh nặng học tập khiến cho chúng không có thời gian để quan tâm đến thế giới đầy màu sắc bên ngoài, nhưng trái tim của tuổi trẻ không thể ngăn cản nổi những cám dỗ từ thế giới bên ngoài, do vậy chúng đã lấy tiền của cha mẹ để đi mở rộng tầm nhìn. Chúng không hề xảy ra mâu thuẫn với cha mẹ, mà chỉ

muốn đi để xem, để choi, vì sợ cha mẹ không đồng ý, nên đành phải bỏ nhà ra đi.

5. Tâm lý hùa theo một cách mù quáng

Khi thấy báo đài đưa tin rằng, do áp lực học hành thi cử quá lớn mà một số học sinh đã bỏ nhà ra đi, có học sinh đã bắt chước theo, chúng cho rằng đó là cách tốt nhất để giải thoát. Mỗi người đều có tâm lý hùa theo ở từng mức độ khác nhau, tâm lý hùa theo là một hiện tượng bình thường, nhưng nếu hùa theo một cách mù quáng thì sẽ chỉ có hại mà không được chút lợi ích gì.

Nắm bắt tâm lý

Một đặc điểm nổi bật ở tuổi dậy thì đó chính là có tính dao động. Thanh thiếu niên thường năng động, nhạy cảm nhưng lại thiếu khả năng tự kiềm chế, dám nghĩ dám làm nhưng lại hay kích động, dễ gặp thất bại và khả năng chịu đựng kém. Những đặc điểm tâm lý này đều dễ khiến cho thanh thiếu niên có tâm trạng bất an, khát khao được người khác hiểu mình, nhưng lại sống khép kín, không biết thổ lộ tâm tư nên đành bỏ nhà ra đi.

Phương pháp giải quyết

1. Tích cực hướng dẫn trẻ thiết lập quan điểm giá trị nhân sinh đúng đắn việc hướng dẫn trẻ thiết lập quan điểm giá trị nhân sinh đúng đắn sẽ giúp cho trẻ nhận thức đúng đắn về tư tưởng và hành động của mình, hướng dẫn trẻ tham gia các hoạt động lành mạnh và bố ích, để qua đó thiết lập quan hệ xã giao hài hòa.

2. Làm người bạn tri kỷ của trẻ

Nội tâm và tư tưởng của thanh thiếu niên vô cùng phong phú, cho nên có rất nhiều chuyện muốn tâm sự với mọi người. Nếu cha mẹ có thể đối xử bình đẳng với trẻ, đôi bên có thể trò chuyện tâm tình với nhau, thì trẻ sẽ coi cha mẹ là những nguời tri kỷ. Nỗi phiền muộn của trẻ cũng có thể được xua tan qua các cuộc trò chuyện, và trẻ cũng không có lý do đế bỏ nhà ra đi.

3. Giúp trẻ tìm kiếm những người bạn tốt cùng lứa tuổi

tuy nói cha mẹ có thể làm bạn của trẻ, nhung đôi khi lại không được trẻ đồng ý, trái lại, trẻ lại càng muốn giãi bày nỗi phiền muộn của mình với các bạn bè cùng lứa tuổi. Do vậy, cha mẹ phải khích lệ trẻ kết

thân với các bạn cùng trang lứa. Có cha mẹ sợ trẻ choi với bạn xấu nên không cho phép trẻ kết bạn, trong khi đó lại không nói cho trẻ biết qua

về những điều hiểm ác đáng sợ trên thế gian. Cách làm này chắc chắn sẽ hình thành cái bóng

không thể xóa nổi trong lòng của trẻ.

4. Cho trẻ co hội trò chuyện

Khi trẻ gặp thất bại, cha mẹ phải chủ động trò chuyện, để trẻ bớt bị suy sụp tinh thần. Nếu cha mẹ đánh mắng, chế nhạo thì trẻ sẽ không dám bộc bạch nỗi lòng mình, mà cũng chỉ có thể làm cho tâm lý tự ti càng nghiêm trọng hon, nhu vậy sẽ khiến cho trẻ càng có suy nghĩ bi quan về cuộc sống.

Trẻ hoang phí

tiêu xài là điều không thể thiếu trong cuộc sống thuờng ngày của trẻ, tiêu tiền không chỉ là để mua đồ, nếu cha mẹ và thầy cô không quan tâm huớng dẫn thì sẽ ảnh huởng xấu đến tâm lý và hành vi của trẻ. Ngay từ khi trẻ bắt đầu hiểu biết thì cha mẹ phải bồi duỡng quan niệm về tiêu xài cho chúng. Làm thế nào để trẻ biết tiêu tiền từ bậc tiểu học, đó là vấn đề lớn đặt ra truớc mắt các bậc cha mẹ.

Tình huống

hiệp là một cậu bé rất “hào phóng”, nó thuờng nói với bạn bè: “đi nào, hôm nay tớ mòi, chúng ta đi ăn Kentucky!” Không lâu sau lại nói với bố: “tiền lần truớc mẹ cho con không biết làm sao đã hết rồi” về chuyện này, mẹ cũng đã nhiều lần nói chuyện với nó, nhung nó vẫn tiêu xài phung phí không có kế hoạch cụ thể.

Phân tích tình huống

Cùng với sự nâng cao về mức sống, tiền tiêu vặt của trẻ cũng ngày càng nhiều, nhung tại sao vẫn không đủ với trẻ, tại sao trẻ lại tiêu tiền linh tinh?

(1) So bì với bạn bè. hiện tuợng này rất phổ biến ở trẻ lớn tuổi. “Chủ nhật này mẹ cho mình rất nhiều tiền tiêu vặt, mình không biết nên mua thứ gì”, “đôi giày của mình là của hãng Nike, đó là tiền của bố cho”... giữa bọn trẻ luôn so bì với nhau về vấn đề ăn mặc, từ đó dẫn đến việc tiêu tiền linh tinh.

(2) Còn có hiện tuợng nhu thế này: bố mẹ cố gắng kiểm soát tiền tiêu vặt của trẻ, còn ông bà lại hay lặng lẽ cho trẻ tiền, nhu vậy đã tạo co hội tiêu tiền linh tinh cho trẻ.

(3) trẻ vẫn ở trong độ tuổi vị thành niên, chua hiểu rằng kiếm tiềm không dễ, cũng không có khái niệm về đồng tiền.

(4) trẻ tiêu tiền linh tinh, nguyên nhân chính là do các bậc cha mẹ. truớc tiên, do cuộc sống hiện nay khá giả hon truớc, các bậc cha mẹ cảm thấy cuộc sống truớc kia quá khổ, hiện tại có khổ cũng không thể làm khổ con cái, cho nên con cái có đòi hỏi gì là cô găng đáp úng ngay, trẻ có được tiên quá dê, nên việc tiêu tiền đương nhiên cũng không có mục đích cụ thể. tiếp theo, do cha mẹ bận rộn với công việc nên thiếu thời gian quan tâm đến trẻ, không biết bù đắp bằng cách gì, nên cố gắng tạo điều kiện tốt nhất, chúng cần mua gì là mua ngay. Có rất nhiều cha mẹ cho biết rằng, họ cơ bản không am hiểu các bộ môn như lý, hóa,... nên chỉ có thể giúp đỡ cho con một ít

vật chất. Thực ra, vai trò chủ yếu của cha mẹ trong việc học tập của trẻ là hướng dẫn, điều quan trọng nhất đó là phải dạy trẻ cách làm người, mà chi tiêu hợp lý là một nội dung quan trọng trong đó.

Người Mỹ có câu: Không phải chỉ có rockefeller mới làm hư trẻ. bước quan trọng đầu tiên của cha mẹ khi tiến hành giáo dục về kiến thức tài chính thương mại cho trẻ chính là trước khi cho trẻ tiền, phải bồi dưỡng cho chúng khả năng tiêu khiển đồng tiền. Do chịu ảnh hưởng của quan niệm trọng nghĩa khinh tài truyền thống, nên tình trạng giáo dục cách quản lý tiền bạc cho thanh thiếu niên hiện nay rơi vào trạng thái lạc hậu, thậm chí có thể nói là trống rỗng. Nhưng ở rất nhiều nước phát triển, ngay từ nhỏ người ta đã bồi dưỡng cho trẻ khả năng quản lý tiền bạc. Ngay từ khi trẻ được 3 tuổi đã tiến hành giáo dục cách quản lý tiền bạc, trẻ 4 tuổi đã nhận thức được không thể thích thứ gì cũng mua, mà phải có sự lựa chọn, trẻ 5 tuổi đã được dạy kiến thức tiền từ đâu mà có. trẻ 8 tuổi được dạy cách làm thêm kiếm tiền để gửi tiết kiệm, trẻ 12 tuổi có thể đặt ra kế hoạch chi tiêu của mình. Sau khi trẻ vào cấp một, cha mẹ phải giúp trẻ nắm bắt được những kiến thức cơ bản về cách quản lý tiền bạc, từ đó bồi dưỡng khả năng quản lý tiền bạc cho chúng. Nhìn vào hiệu quả tạm thời thì đó là để hình thành cho trẻ thói quen không tiêu tiền linh tinh. Nhìn xa hơn thì có lợi cho việc hình thành khả năng sống tự lập từ sớm. tiến hành giáo dục cách quản lý tiền bạc đối với học sinh tiểu học và trung học, giúp chúng thiết lập quan niệm đúng đắn về tiền bạc và lao động, từ đó hình thành ý thức và thói quen hành vi đúng đắn về cách quản lý tiền bạc.

Nắm bắt tâm lý

đối với thói tiêu tiền phung phí của trẻ, các thầy cô lo rằng trẻ tiêu tiền quá mạnh tay sẽ ảnh hưởng đến phẩm chất và tính cách của chúng, còn các bậc cha mẹ thì lo sợ sẽ làm trẻ tủi thân về vấn đề tiền bạc. hai thái độ khác nhau này phản ánh điểm khác biệt trong cách giáo dục trẻ về vấn đề tiền bạc. Cha mẹ phải thận trọng việc bỏ tiền trong túi của trẻ, để chúng tránh xa cái vòng luẩn quẩn của tâm lý tiêu tiền.

Phương pháp giải quyết

1. Bồi dưỡng cho trẻ quan niệm đúng đắn về tiền bạc

Ngay từ khi còn nhỏ phải để cho trẻ hiểu rằng: tiền bạc là thứ có sức mạnh, nhưng không được dùng đế suy tính về cuộc đời, tiền bạc là tài sản ngoài thân, phương pháp kiếm được tiền có rất nhiều, nhưng không được đánh mất những phẩm chất đáng quý mà có tiền cũng không thể

mua được, như tính thành thật, chính trực, hào phóng.

2. Tùy theo độ tuổi mà dạy trẻ cách quản lý tiền bạc

trước 5 tuổi thường không cần cho trẻ tiền tiêu vặt, có thể cho trẻ nhận biết mệnh giá tiền và cho biết tiền có thể mua được các vật dụng cần thiết. Sau khi đi học, nên cho trẻ một ít tiền tiêu vặt, đồng thời dạy trẻ biết tiết kiệm, biết tự lựa chọn mua đồ.

3. Phải dạy trẻ biết tiết kiệm

tết đến trẻ thường được nhiều tiền mừng tuổi, cha mẹ nên giúp trẻ gửi tiết kiệm ở ngân hàng, tiền tiêu vặt còn thừa cũng phải khuyến khích trẻ gửi ngân hàng, để ngay từ nhỏ trẻ đã có thể hiểu được đạo lý “năng nhặt chặt bị”. Khi số tiền gửi của trẻ được một khoản tương đối thì có thể đưa trẻ đi mua những món đồ lớn mà chúng yêu thích, trẻ cảm nhận được niềm vui qua việc tiết kiệm tiền thì sau này sẽ hình thành thói quen tiết kiệm.

4. Phải thực hiện “chế độ khoán tiền tiêu vặt”

Thực hiện “chế độ khoán tiền tiêu vặt” tức là cho tiền tiêu vặt hàng tuần, hàng tháng, yêu cầu rõ không được tiêu linh tinh, thường xuyên hỏi trẻ ý định tiêu tiền và nói cho trẻ biết nên tiêu trong trường hợp nào, trường hợp nào không đáng tiêu, đề ngay từ nhỏ hình thành cho trẻ thói quen không tiêu tiền linh tinh.

Cha mẹ không được coi tiền tiêu vặt là phương thức để thể hiện tâm trạng và sự thưởng phạt của mình, phải để trẻ phân biệt rạch ròi giữa tiền bạc và thưởng
phạt.

5. Đẻ trẻ hiểu qua về hoàn cảnh gia đình

trẻ tiêu tiền phung phí đôi khi là do chúng co bản không biết tình hình kinh tế nhà mình như thế nào, vả lại cha mẹ thường cho tiền ngay mỗi khi trẻ đòi hỏi, mà trẻ lại không biết lên kế hoạch chi tiêu, cho nên phải để cho trẻ hiểu được tình hình kinh tế của gia đình, phải cho trẻ biết tình hình thu chi của gia đình, đồng thời cùng trẻ lên kế hoạch chi tiêu cho gia đình và cách phân phối khoản phí sinh hoạt hàng ngày. Khi trẻ biết được tình hình thu chi của gia đình, trẻ sẽ biết cách tiết kiệm và biết rằng nên tiêu tiền trong những trường hợp nào.

6. Khống chế việc mua sắm tài liệu học tập cho trẻ sao cho thích hợp

Một số thương nhân thấy rằng, kiếm tiền từ trẻ rất dễ, nên đã tìm

mọi cách để biên soạn những tài liệu học tập không cần thiết. Lúc này cha mẹ phải tùy vào

từng hoàn cảnh cụ thề mà quyết định nên mua những

tài liệu học tập nào cho trẻ. tài liệu nào thực dụng thì mua, còn không thì dứt khoát từ chối, để qua những việc nhỏ nhặt này giúp trẻ hình thành thói quen tiêu tiền: “kiếm được một đồng một xu thật không dễ”.

7. Đe trẻ hiểu được nỗi vất vả khi kiếm tiền

Cuối tuần hay vào kỳ nghỉ hè, có thể tạo cho trẻ co hội kiếm tiền, khuyến khích trẻ làm thêm trong kỳ nghỉ để chúng tự định đoạt khoản thu nhập từ việc làm thêm. Nội dung công việc có thể lựa chọn tùy theo độ tuổi, thể chất và kinh nghiệm của trẻ, mục đích là để trong quá trình kiếm tiền trẻ hiểu được nỗi vất vả của lao động và hiểu rằng kiếm được đồng tiền không hề dễ dàng, từ đó hiểu được sự vất vả bận rộn thường ngày của cha mẹ, như vậy cũng có thể thôi thúc trẻ trân trọng thành quả lao động của mình.

8. Dạy trẻ không được so bì

Thường ngày cha mẹ phải quan sát thói quen tiêu xài của trẻ, nếu thấy trẻ có thói quen tiêu tiền không tốt thì phải kịp thời uốn nắn, không được mặc kệ. phải dạy trẻ không được so bì về vật chất với các bạn, cố gắng để trẻ mặc đồng phục nhà trường. Mua quần áo phù hợp với trẻ, mua đồ dùng có ích cho trẻ, không được chạy theo mốt, để ngay từ nhỏ hình thành cho trẻ quan niệm quản lý tiền
bạc thật tot.

Tạo môi trường gia đình tôt cho trẻ

Các nhà khoa học phát hiện, sự phát triển về thể chất và tinh thần của trẻ chịu sự tác động rất lớn của môi trường gia đình, gia đình không hòa thuận sẽ ảnh hưởng đến sự phát triển của trẻ. Nhóm nghiên cứu do chuyên gia bệnh dịch người anh là Montgomery chỉ đạo đã tiến hành một cuộc điều tra tình trạng sức khỏe và phương thức sinh hoạt của trẻ trong 149 gia đình ở anh phát hiện, sự phát triển của trẻ có mối liên hệ mật thiết đến sự lành mạnh về tâm lý của chúng. Do vậy, cha mẹ tốt nhất không được tranh cãi trước mặt trẻ.

Tình huống

Lan phương 14 tuổi làm xong bài tập rồi lên giường đi ngủ, nửa đêm chợt tỉnh giấc bởi những tiếng cãi cọ của bố mẹ ở phòng bên. Mẹ gào lên, căn phòng im lặng trong giây lát thì lại nghe thấy tiếng đổ vờ loảng xoảng, bố túm chặt mẹ, hai người cấu xé nhau... phương tận mắt chứng kiến cảnh này, nó ôm chặt lấy bụng rồi ngã vật xuống đất.

Lúc này bố mẹ mới chịu dừng, rồi cùng đưa con gái đến bệnh viện gần đó cấp cứu. bác sỹ hỏi phương tình trạng phát bệnh, rồi yêu cầu gặp bố mẹ để nói chuyện, bố mẹ phương không giữ nổi bình tĩnh nên không muốn nói nhiều.

phương còn nói, thực ra đây cũng không phải là lần đầu, bố mẹ cãi nhau thường xuyên, mỗi lần nó đều cảm thấy lên cơn đau dạ dày, nhưng sau đó đi kiếm tra lại không phát hiện ra bệnh.

bác sỹ nói với bố mẹ phương: Dạ dày là cơ quan chứa đựng những ưu tư lớn nhất trong cơ thể, khi tâm trạng căng thẳng hay tức giận thì rất dễ xuất hiện chứng co thắt dạ dày và đau bụng, trong tiềm thức, trẻ không hề muốn cha mẹ cãi nhau, cho nên bệnh dạ dày đã thay đối sự chú ý của chúng. Do vậy, cha mẹ phải cố gắng thay đổi phương thức để giải quyết vấn đề, tránh để trẻ chứng kiến cảnh cãi cọ đấm đá, để tránh ảnh hưởng đến sự phát triển khỏe mạnh về cả tinh thần lẫn thể chất của trẻ.

Phân tích tình huống

trong cuộc sống hiện thực, giữa vợ chồng khó tránh khỏi những lúc xích mích, khi xảy ra tranh cãi, rất nhiều vợ chồng lựa chọn cách giấu trẻ, nhung thuờng vẫn có thể bị trẻ phát hiện. Nếu trẻ ở lâu trong môi truờng “chiến tranh giữa bố mẹ” thì ngoài việc tăng tính công kích, sự phát triển về tâm trạng và tính cách của trẻ cũng đều bị ảnh hưởng.

1. Tác động xấu đến sự phát triển tâm lý, tính cách và thể chất của trẻ

đối với trẻ thì người đáng tin cậy nhất chính là cha mẹ. trong tâm trí của trẻ, cha mẹ là nhân vật vĩ đại nhất, nếu quan hệ giữa cha mẹ trở nên căng thẳng thì sự căng thẳng đó cũng sẽ ảnh hưởng đến trẻ, làm cho chúng cảm thấy bất an và lo lắng. Một số cha mẹ không thể kiềm chế được tâm trạng của mình, vì một số khúc mắc nhỏ hoặc vì những chuyện không vừa ý mà hay càu nhàu, thậm chí đánh chửi lẫn nhau. Sự nóng giận bừng bừng của cha mẹ, cùng với những lời nói đầy thù hận đều để lại ấn tượng xấu trong lòng trẻ, khiến cho trẻ cảm thấy sợ hãi, cô đon, căng thẳng, từ đó gây ra các bệnh về tâm lý.

Chuyên gia cho rằng, môi truờng gia đình bất hòa có ảnh hưởng rất lớn đến trẻ, cho dù không phải là truờng hợp bạo lực gia đình nghiêm trọng, ví dụ cha mẹ cãi cọ cũng có thể làm giảm chất lượng giấc ngủ của trẻ, thòi gian ngủ rút ngắn và suy nghĩ tiêu cực gia tăng, trẻ rất nhạy cảm với tâm trạng của cha mẹ, dù trẻ rất nhỏ nhung cũng có thể cảm nhận được cuộc chiến tranh lạnh giữa cha mẹ. tâm trạng thù địch và thờ o, lạnh lùng của cha mẹ rất dễ ảnh hưởng đến trẻ. Nếu trẻ sống lâu trong môi truờng gia đình nhu vậy thì có thế luôn tỏ ra sợ hãi, buồn rầu, bực tức; về hành vi thuờng có biểu hiện tụ ti, lo lắng, hay cáu ghắt.

Một báo cáo nghiên cứu cho thấy, trẻ sống cùng cha mẹ thuờng xuyên cãi nhau, hoặc trẻ sống trong gia đình đơn thân thuờng có chiều cao tuơng đối thấp, đồng thời, những trẻ phát triển chậm này có thể còn xuất hiện những trở ngại về tâm lý, mà những trở ngại này sẽ tác động xấu đến cuộc đời của trẻ.

2. Gây ra chứng trầm cảm cho trẻ

Có lẽ rất nhiều cha mẹ không tin là trẻ cũng mắc chứng trầm cảm, sở dĩ trẻ mắc chứng trầm cảm là do không ít trẻ cất giữ quá nhiều nỗi phiền muộn trong lòng, làm cho mình trở thành một bệnh nhân trâm cảm tí hon. biêu hiện chủ yêu là tinh thần suy sụp, tu duy chậm chạp, chán ăn. trẻ mắc chứng trầm cảm thuờng có liên quan đến những cuộc cãi vã của cha mẹ, nếu cha mẹ không quan tâm đến trẻ, hoặc cha mẹ ly dị, đều có thể xảy ra chứng trầm cảm ở trẻ. biện pháp tốt nhất đế phòng ngừa bệnh này đó là cha mẹ và nguòi thân phải dành tình yêu thuong nhiều hon cho trẻ, tích cực chủ động trò chuyện với trẻ, tạo bầu không khí đầm ấm trong gia đình.

3. Kỹ năng xã giao không tốt

Kỹ năng xã giao không phải là tố chất bẩm sinh, mà trẻ phải học từ trong cuộc sống thường ngày. Khi trẻ nhận thấy giữa cha mẹ có sự bất đồng ý kiến hay giải quyết vấn đề bằng cãi cọ hoặc

đánh chửi thì chúng lầm tưởng rằng, cãi cọ, đánh mắng là biện pháp lý tưởng để giải quyết vấn đề, mà chúng không biết rằng phải kiềm chế nỗi bực tức của mình mới là biện pháp hữu hiệu thực sự để giải quyết mâu thuẫn.

4. Tạo guong xấu công kích lẫn nhau

trẻ rất giỏi bắt chuớc nguời lớn, thần thái, tu thế, giọng điệu hay cách dùng từ của cha mẹ khi cãi cọ đều có thể bị trẻ học theo. Sau này khi trẻ choi cùng, hoặc nói chuyện với bạn cũng đều có thể nói ra những lời không hay mà chúng đã học đuợc từ cha mẹ.

5. Tâm trạng, tính cách, hành vi khác thuờng

trẻ có thể dần xa lánh tập thể, không quan tâm, không tin tưởng vào bất cứ ai, đối xử cay nghiệt với mọi nguời, hay xoi mói, tính tình nóng nảy, hoặc tính cách huớng nội, kiềm nén cảm xúc, dễ chùn lòng, không hề quan tâm đến sự vật bên ngoài. Một đứa trẻ truởng thành nhu vậy rất dễ giao du với kẻ xấu.

Nắm bắt tâm lý

Sự truởng thành lành mạnh của trẻ không thể thiếu môi truờng gia đình hòa thuận, vì mọi lời nói và hành động của cha mẹ đều có thể phát huy tác dụng thay đổi ngầm đối với trẻ. trong một môi truờng gia đình hòa thuận, tinh thần và thể chất của trẻ luôn phát triển lành mạnh, vui vẻ. trong một gia đình đầy mâu thuẫn, tính cách của trẻ thuờng lệch lạc, rất khó thiết lập mối quan hệ hài hòa với bọn
trẻ khác.

Ngoài ra, nếu trẻ sống cùng cha mẹ hay cãi cọ, hoặc trong gia đình bị tan võ thì tâm lý thường roi vào trạng thái úc chế, sẽ ảnh huởng đến sự phát triển chiều cao và trí lực của trẻ. đồng thời, những trẻ này có thể sẽ gặp trở ngại về tâm lý, mà những trở ngại đó sẽ ảnh hưởng đến cuộc đòi của trẻ.

Cha mẹ là người luôn ảnh hưởng quan trọng nhất trong suốt cuộc đời của trẻ, mọi lời nói và hành động của cha mẹ được trẻ noi theo, cha mẹ phải chú ý từng việc nhỏ nhặt trong cuộc sống, để làm gương sáng cho trẻ, để tinh thần và trí lực của chúng luôn được phát triển khỏe mạnh. Do vậy, khi cha mẹ phát hiện con mình có vấn đề nào đó thì trước tiên phải xem lại mình thường ngày đã làm những gì, nói những gì.

Phương pháp giải quyết

(1) hai vợ chồng phải hòa giải trước mặt trẻ, đồng thời giải thích rõ với trẻ, việc cãi cọ đã qua, cha mẹ sẽ không cãi nhau nữa.

(2) Khuyến khích trẻ nói ra cảm nhận và sự bất mãn ngay lúc đó, sau đó cố gắng giải thích cho trẻ hiểu, ví dụ: trẻ nói cảm thấy sợ hãi,

khủng hoảng, thì phải tìm hiểu rõ xem điều làm trẻ sợ là gì, là tiếng cãi cọ của cha mẹ, hay sợ bố mẹ không quan tâm đến mình. Sau đó giải thích với trẻ, rằng đó chỉ là sự kích động nhất thời của cha mẹ. Cho dù trẻ không hiểu rõ những lời giải thích này, nhưng nhìn thấy cha mẹ nói chuyện bình thường trở lại thì tự nhiên trẻ cũng bình tâm hơn rất nhiều. Lâu dần, chỉ cần cha mẹ không cãi nhau nữa thì đứa trẻ đó sẽ quên hẳn chuyện trước đây.

(3) phải để ý xem trẻ có bắt chước chuyện cãi cọ của cha mẹ không, trẻ có thể vô tình mô phỏng theo những hành vi của cha mẹ, hãy nói cho trẻ hiểu đó không phải là việc một đứa trẻ ngoan nên làm. Có đứa trẻ sẽ nói "hôm đó cha mẹ đã nói như vậy!" Cha mẹ không được nói kiểu: "Những điều người lớn nói thì trẻ con không được nói theo" để bịt miệng trẻ. Mà phải thừa nhận sai lầm với trẻ, như: "bố sai rồi, lẽ ra bố không nên làm như vậy.

Nếu mâu thuẫn vợ chồng thực sự đến mức không thể hòa giải thì cũng phải nghĩ đến trẻ, giải quyết mâu thuẫn bằng lí trí, cố gắng giải thích rõ cho trẻ hiểu, đồng thời đảm bảo chắc chắn sẽ không bỏ mặc trẻ. Cha mẹ không được cho rằng trẻ còn nhỏ mà nói ra khuyết điểm của đối phương, gieo rắc nỗi thù hận và sự trả thù vào tâm hồn trong sáng của trẻ, cũng không được vì thấy có lỗi với trẻ mà trở nên nuông chiều.

Thời kỳ quan Trọng Thứ sáu

17 tuổi, thời Kỳ Nghi hoặc Của trẻ

thời kỳ nghi hoặc - cùng học hỏi, trưởng thành với trẻ

17 tuổi là độ tuổi đẹp nhất trong cuộc đời. 17 tuổi không phải là bầu trời quang đãng, hương hoa ngào ngạt. 17 tuổi cũng có nỗi buồn riêng, bất mãn riêng. Do vậy, cha mẹ phải hết sức quan tâm đến trẻ ở độ tuổi này.

Có biết bao người ca ngợi tuổi 17, nhưng tuổi 17 lại không giống nhau ở suy nghĩ của mỗi người, trẻ 17 tuối cũng có nỗi buồn riêng và có những vấn đề mà người khác khó lòng hiểu nối. Làm cha mẹ thì phải giúp trẻ bước qua thời kỳ biến động này, để trẻ luôn làm chủ thế giới tâm hồn của mình.

Từng đê danh hiệu học sinh xuât săc làm trẻ gục ngã

Các cuộc điều tra cho thấy, vấn đề học sinh xuất sắc đang ngày càng đuợc coi trọng, học sinh có thành tích học tập và biếu hiện thuòng ngày xuất sắc luôn được mọi nguòi chào đón. tuy nhiên, điều không đuợc coi nhẹ là vẫn còn tồn tại một số vấn đề về tâm lý của trẻ, nhu kiêu căng ngạo mạn, tranh giành hiếu thắng, ganh ghét đố kỵ. Những vấn đề tâm lý này thuòng bị che lấp bởi thành tích xuất sắc, hoặc bị cha mẹ, thầy cô bỏ qua, điều này đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến sự truởng thành lành mạnh của học sinh xuất sắc.

Tình huống 1

hiền là học sinh lớp 11 của một truờng trọng điểm, lớp mà hiền học là một trong hai lớp chọn tốt nhất của truờng, hội tụ toàn học sinh có thành tích học tập xuất sắc, những học sinh đó, là niềm hi vọng của cha mẹ và thầy cô giáo, tuy thành tích nối bật, nhung các học sinh này cũng không lo là việc học. sắp đến cuối kỳ, hiền cảm thấy áp lực học tập ngày càng lớn. Một buổi sáng sau khi ngủ dậy, hiền cảm thấy rất khó uống nước, ăn com, nói cũng không thành tiếng.

tình trạng của hiền khiến mọi nguòi vô cùng lo lắng, mẹ đã đua hiền đến viện kiểm tra, kết quả lại cho biết tình trạng sức khỏe hoàn toàn bình thuờng. Kết quả chẩn đoán là: Áp lực tâm lý quá lớn gây mất tiếng, bác sỹ nói đó là do nhân tố tâm lý gây nên áp lực của kỳ thi không phải uống thuốc, nhung phải giải tỏa áp lực tâm lý. Không lâu sau ở lớp hiền lại có một bạn mắc có triệu chứng tuong tự.

Tình huống 2

điều kiện gia đình của quân rất tốt, trước khi lên cấp iii, quân rất say mê việc học, biểu hiện về mọi mặt đều rất xuất sắc, quân niềm tự hào của cha mẹ. Nhung sau khi vào cấp iii, quân lại thay đổi rất nhiều, thành tích đi xuống và có biểu hiện chán học. Cha mẹ và thầy cô đều không thể hiểu nổi tình trạng này.

Thực ra vấn đề của quân không phải tự nhiên xuất hiện. Ngay từ nhỏ cha mẹ đã yêu cầu quân phải học hành chăm chỉ, cố gắng đạt thành tích tốt nhất. Ngoài kỳ vọng của cha mẹ, quân còn gặp rất nhiều áp lực tâm lý, ví như: Luôn lo lắng mình không giỏi, lo sợ các bạn hơn mình, sợ làm thầy cô thất vọng, quân cũng cảm thấy mình là người sống cô lập, rất ít bạn bè chủ động chơi với nó. Nó cũng không muốn chủ động học và chơi cùng các bạn. Nó thấy rất nhiều bạn có hành vi không phù hợp với chuẩn mực đạo đức. Mà những điều này nó lại không muốn để cha mẹ và thầy cô biết, vì nó sợ mọi người sẽ thất vọng về mình. Lâu dần, tâm lý này đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến cuộc sống bình thường của nó. vào cấp iii tình hình cạnh tranh ngày càng gay gắt, tuy nó đã cố gắng hết sức nhưng vẫn không thể đạt mức tốt nhất, nó luôn cảm thấy bị người khác chế nhạo. Thế là nó không thể chịu đựng được tình trạng này mà quyết định rời khỏi trường học.

Phân tích tình huống

học sinh xuất sắc thường mắc các vấn đề tâm lý sau đây.

1. ích kỷ lạnh lùng

Một số học sinh xuất sắc để duy trì thành tích thi cử tốt nhất của lớp mà thường giữ kín mọi tài liệu ôn tập không muốn chia sẻ với các bạn, nếu có bạn nào nhờ giải đáp chúng cũng tỏ ra lạnh nhạt. Có trẻ không thèm quan tâm đến các hoạt động của lớp, có trẻ thậm chí còn thờ ơ cả với thầy cô và cha mẹ.

2. Kiêu ngạo

học sinh xuất sắc thường có biểu hiện tương đối nổi bật về các phương diện trong lớp, điều này dễ làm cho chúng có cảm giác ưu việt. Chúng luôn cho rằng mình tốt hơn hẳn người khác, coi thường người khác, chỉ nhìn thấy ưu điểm của mình và khuyết điểm của người khác, rất ít khi trò chuyện với người khác, luôn cảm thấy mình ở vị trí cao hơn, cho nên có ít mối quan hệ giao tiếp tốt. Khi tham gia các hoạt động tập thể, chúng ít khi quan tâm đến cảm nhận của người khác, không lắng nghe và tiếp thu ý kiến của người khác. Có học sinh còn bình phẩm lung tung về thầy cô giáo, không phục cách dạy dỗ của thầy cô, luôn gây khó dễ cho thầy cô.

3. Hiếu thắng

Mọi việc đều phải có điều độ, tâm lý hiếu thắng vừa phải chính là động lực giúp con người ta không ngừng vươn lên. tuy nhiên, nếu lòng hiếu thắng quá mạnh thì rất dễ gây áp lực về tâm lý. học sinh xuất sắc thường hơn hẳn mọi người trong mọi phương diện, do vậy lòng hiếu thắng cũng mạnh hơn. bất cứ việc gì cũng thích so tài cao thấp với người khác, luôn sợ người khác vượt qua mình, nhu vậy rất dễ nảy sinh tâm lý suy tính thiệt hơn, từ đó ảnh hưởng đến thành tích học tập và sức khỏe , tâm lý.

4. Hu vinh

trong cuộc sống của học sinh xuất sắc luôn tràn ngập những lời khen ngợi, điều này làm cho chúng hình thành thói thích hu vinh, chúng chỉ theo đuổi sự hoàn mỹ, chỉ thích nghe những lời ca ngợi, không cho phép người khác bới móc điểm yếu của mình. Lòng ham hu vinh này khiến cho chúng tự tin một cách mù quáng, trong rất nhiều truờng hợp sẽ có những hành vi không thỏa đáng, đặc biệt là khi gặp khó khăn hay thất bại, chúng tỏ ra vô cùng yếu đuối, đó chính là nguyên nhân mà học sinh xuất sắc thường sợ thi hơn học sinh bình thường, truớc các kỳ thi lớn chúng thường căng thẳng, lo lắng hơn học sinh bình thường, khi thi cử thất bại, chúng rất khó thoát ra khỏi tâm trạng suy sụp.

Nắm bắt tâm lý

Nguyên nhân gây ra các vấn đề về tâm lý ở học sinh xuất sắc là do sự quan tâm che chở quá mức của thầy cô và cha mẹ. để giữ được hình tượng hoàn mỹ trong tâm trí của thầy cô và cha mẹ, chúng phải tập trung rất nhiều tinh thần và sinh lực cho việc học, do vậy phải hi sinh rất nhiều cơ hội vui chơi, trong hoàn cảnh “áp lực cao độ” này, tâm lý của chúng rất dễ nảy sinh vấn đề. ấn tượng mà chúng để lại cho thầy cô và bạn bè là sự hoàn mỹ, hoàn hảo, cho nên những khuyết điểm của chúng luôn được che giấu và bị coi nhẹ. rất nhiều cha mẹ và thầy cô chỉ quan tâm đến việc học của học sinh mà bỏ qua vấn đề sức khỏe tâm lý của chúng, đê đạt tỉ lệ lên lớp cao, nhà trường đã “bật đèn xanh” cho chúng. Sự kỳ vọng này đã khiến một số học sinh trở nên lười biếng, lâu dần có mắc bệnh tâm lý cũng là chuyện bình thường.

Phương pháp giải quyết

1. Hướng dẫn trẻ thiết lập quan niệm đúng đắn, nhận thức sự vật chính xác

Chỉ có thiết lập quan niệm và thái độ đúng đắn mới có thể dùng phương pháp

đúng đắn để đối nhân xử thế. Ngay từ nhỏ cha mẹ phải hướng dẫn trẻ thiết lập nhân sinh quan đúng đắn, phải nhận thức một cách khách quan và toàn diện về người khác và bản thân mình, đối với việc học cũng cần phải nhận thức chính xác.

2. Giúp trẻ thiết lập mối quan hệ xã giao hài hòa

quan hệ xã giao hài hòa thì tâm trạng mới được thoải mái, mà học sinh xuất sắc lại luôn đứng đầu trong lớp, cho nên mối quan hệ với các bạn khác cũng tương đối kém, cha mẹ phải giúp trẻ thiết lập mối quan hệ xã giao tốt với các bạn cùng lớp.

3. Giảm bớt kỳ vọng ở trẻ

Kỳ vọng vừa phải là động lực khiến học sinh xuất sắc cố gắng học tập hơn, nhưng nếu kỳ vọng quá cao thì sẽ tác động xấu đến chúng. Làm cha mẹ thì nên khen ngợi trẻ vừa phải, nếu khen quá nhiều thì ở một mức độ nào đó sẽ tăng thêm áp lực cho trẻ. trẻ vốn quen được người khác khen, cho nên khi gặp thất bại thì khó mà chịu đựng nổi. Do vậy, cha mẹ phải tùy theo tình hình thực tế của trẻ mà đặt ra các mục tiêu khả thi.

4. Tăng khả năng chịu đựng khó khăn thất bại

học sinh xuất sắc thường gặp may mắn trên bước đường trưởng thành, lòng tự trọng rất cao, nhưng khả năng chịu đựng về tâm lý lại kém, khi gặp khó khăn thất bại thì tâm trạng dễ dao động, đó chính là nguyên nhân khiến cho khả năng thích ứng với xã hội và sức cạnh tranh trong tương lai của chúng kém. Cha mẹ phải quan tâm bồi dưỡng tấm lòng rộng mở cho chúng, nâng cao mức độ nhận thức về sự khó khăn thất bại, từ đó nâng cao khả năng chịu đựng thất bại của chúng.

học lệch của trẻ

học lệch là hiện tượng phố biến của thanh thiếu niên. Nếu học lệch quá mức thì không chỉ rất khó khắc phục, mà còn có thể ảnh hưởng trực tiếp đến sự phát triển của trẻ: tuy trẻ có khả năng bẩm sinh, có nhiều tố chất tốt, nhưng nếu học lệch khó có thế thành tài theo đúng ý nguyện, vì sự trưởng thành lành mạnh của trẻ, cha mẹ nhất định phải giúp trẻ khắc phục vấn đề học lệch.

Tình huống

thành tích môn ngừ văn, toán và tiếng anh của vỹ luôn ở nhóm dẫn đầu trong lớp, nhưng thành tích môn vật lý lại không bằng, đặc biệt là điểm thi vào lớp 11, điểm ngữ văn, toán và tiếng anh của nó đều đứng thứ 3 của lớp, nhưng điểm môn vật lý chỉ được 4, đứng cuối cùng của lớp. Do vậy, cô giáo bộ môn vật lý nói: "điểm của vỹ cách biệt quá xa với các bạn, trong giờ học vỹ

hầu như toàn làm việc riêng, vì cho dù nó có nghe giảng cũng chẳng hiểu gì.”

Phân tích tình huống

học sinh có thành tích rất kém ở một môn học, còn các môn khác đều xuất sắc như trường hợp của vỹ cũng có rất nhiều, đó thường là do học lệch gây ra.

Nguyên nhân dẫn đến việc học lệch được phân thành hai loại: yếu tố “tiên thiên” và “hậu thiên”. Sự khác biệt cá thể có tính tiên thiên tồn tại một cách khách quan, sau khi bước vào độ tuổi đi học, sự khác biệt này sẽ được phản ánh trong việc học các môn xã hội. đối với những môn không thích, có học sinh không muốn dành nhiều thời gian, nghe giảng không tập trung, làm bài qua quýt; còn những môn yêu thích thì dành nhiều thòi gian, từ đó dẫn đến sự khác biệt về thành tích học tập các bộ môn. Còn có học sinh học không tốt môn nào đó, lâu dần sẽ hình thành tâm lý sợ hãi và loại bỏ môn học này, thành tích cũng ngày càng đi xuống. Khi học sinh có hiện tượng học lệch, nếu không được giúp đỡ và hướng dẫn đúng đắn thì tình hình học lệch ngày càng nghiêm trọng hon, dễ đi vào vòng luẩn quẩn. Do sự chú ý thường tập trung vào những môn học yêu thích và thường gặt hái thành công, nên sự mất cân bằng trong học tập vô tình sẽ xảy ra, khiến cho môn học đã giỏi lại càng giỏi, còn môn học kém lại càng kém.

So với yếu tố “tiên thiên” thì yếu tố “hậu thiên” càng có sức ảnh hưởng đối với thanh thiếu niên học lệch, đặc điểm tâm sinh lý trong tuổi dậy thì cùng với gánh nặng học hành cũng như sự tác động của cha mẹ, thầy cô và báo chí đều có thể làm cho chúng càng yêu thích hoặc chán ghét môn học nào đó, từ đó dần tạo nên hiện tượng học lệch. Có học sinh thích học văn từ bé, có khả năng biểu đạt ngôn ngữ rất tốt, sau khi đến trường lại được tập viết nên càng yêu thích môn ngữ văn. Có học sinh có tư duy và phản ứng nhanh nhạy, có thể giải quyết các vấn đề liên quan đến môn học tự nhiên một cách dễ dàng, nhưng đối với các môn xã hội cần phải viết, phải học thuộc thì chúng luôn cảm thấy khô khan, tẻ nhạt. Còn có học sinh do có thành kiến với giáo viên dạy bộ môn nào đó nên không tập trung nghe giảng, từ đó dẫn đến học lệch, đặc biệt là kiểu thi phân ban lại càng khiến học sinh dễ học lệch, hoặc chủ động học lệch. Có những cha mẹ có nhận thức lệch lạc về kiến thức cũng rất dễ truyền nhiễm cho con cái, họ vạch ra cho con bước đường trưởng thành, như vậy có thể sẽ ảnh hưởng đến hành vi học tập của trẻ. Những thành công khác thường của họ cũng có thể trở thành tấm gương để trẻ học theo.

vấn đề học lệch rất có hại cho thanh thiếu niên, xét về quá trình phát triển, học lệch nghiêm

trọng sẽ cản trở con đường thành tài được thiết kế một cách chủ quan của thanh thiếu niên, xét về hiện thực thì quy tắc lên lớp quyết định trường học mà những thanh thiếu niên học lệch sẽ không thể nào vào được.

học lệch cũng như một căn bệnh, “phòng bệnh” luôn quan trọng hơn “chữa bệnh”, điều trị sớm cũng luôn dễ hơn điều trị muộn, yếu tố đầu tiên dẫn đến việc học lệch thường là do nhân tố phi trí tuệ (phi tài năng) gây ra, trong giai đoạn giáo dục cơ sở, về cơ bản không tồn tại vấn đề “sinh ra đã là người có năng khiếu học tập”, học hành khó khăn thường có mối quan hệ nhân quả với tâm trạng chán học. Do vậy,“phòng bệnh” thì chỉ cần canh chừng ở một giai đoạn, còn điều trị tận gốc thì phải tiến hành song song, như vậy độ khó cũng có thể sẽ tăng thêm rất nhiều.

Nắm bắt tâm lý

Chắc hẳn rất nhiều thanh thiếu niên đã từng nghe qua định luật thùng gỗ, tức là thùng gỗ đựng được nhiều nước do các mảnh gỗ ghép lại. Lượng nước trong thùng thường bị khống chế bởi các mảnh gỗ ngắn nhất chứ không phải mảnh dài nhất. Song mỗi lần thông báo điểm thi thì có không ít thanh thiếu niên nói rằng: “Mình học môn này tương đối kém, còn các môn khác luôn đạt điểm cao nhất!” Chúng đâu ngờ rằng đó chính là nhược điểm chết người, học lệch trước tiên là một vấn đề tâm lý, chỉ có giải quyết trước vấn đề về nhận thức thì mới có thể giải quyết được vấn đề học lệch.

Phương pháp giải quyết

hiện tượng học lệch diễn ra khá phổ biến ở trẻ, mà trẻ học lệch thì sẽ làm cho cha mẹ càng lo lắng. Nếu cha mẹ quan tâm quá mức đến hiện tượng học lệch thì đôi khi lại gây tác động xấu đến trẻ, nhưng mặc kệ thì cũng không phải là cách hay, mà phải tùy từng đối tượng, từng hoàn cảnh cụ thể mà đưa ra phương án hợp
lý-

1. Giúp trẻ thiết lập niềm tin

Có cha mẹ thường nhìn vào thành tích các môn học kém của trẻ học lệch và dùng phương thức trách mắng để giáo dục trẻ, trên thực tế phương thức trách mắng không những không giúp ích gì cho việc nâng cao thành tích học tập, mà trái lại còn không có lợi cho việc thiết lập niềm tin ở trẻ. đối với các môn học yếu của trẻ, cha mẹ nên áp dụng phương thức động viên khích lệ, đặc biệt là khi trẻ có sự tiến bộ nhất định như lần trước thi điểm kém, lần này đạt điểm trung bình, tuy

còn thua kém các bạn, nhưng đối với trẻ cũng là tiến bộ vượt bậc. Do vậy, phải tiến hành so sánh theo chiều dọc, hạn chế so sánh theo chiều ngang, phải hết sức kiên nhẫn, như vậy mới có thể giúp chúng dần thiết lập niềm tin và có hứng với môn học này.

2. Chẩn đoán qua phương pháp hòa nhập cảm giác

Có những trẻ có thể do bị mất cân bằng trong việc hòa nhập cảm giác mà dẫn đến học lệch, hòa nhập cảm giác chủ yếu bao gồm: hòa nhập xúc giác, hòa nhập thị giác, hòa nhập sự thăng bằng, hòa nhập thính giác và hòa nhập bản thể. Nếu hòa nhập cảm giác mất thăng bằng thì sẽ gây ra các biểu hiện khác thường về tâm lý và hành vi, từ đó ảnh hưởng đến việc học một số môn nào đó, ví dụ như mất thăng bằng về hòa nhập bản thể thường có biểu hiện hát sai điệu, đọc ấp úng, ... lâu dần sẽ làm cho trẻ mất niềm tin vào các môn học này. hòa nhập cảm giác mất thăng bằng thường là do không gian sống của trẻ quá chật hẹp, các cơ quan cảm giác không được rèn luyện đầy đủ. Cha mẹ có thể đưa trẻ đi chẩn đoán tâm lý, để các chuyên gia tâm lý tiến hành can thiệp và điều trị kịp thời, như vậy mới có hi vọng tiên triên. Cũng có thê cho trẻ tham gia nhiêu hơn các hoạt động bên ngoài, tiếp xúc nhiều với thế giới bên ngoài đề củng cố các khả năng hòa nhập cảm giác, thay đổi hiện tượng học lệch.

3. Thay đối môi truờng học tập của trẻ, tích cực trao đổi với giáo viên

Có những đứa trẻ học lệch thực chất là do mối quan hệ giữa chúng với thầy cô gây ra, chúng thích hoặc không thích thầy cô nào đó, điều này sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến tình cảm và sở thích của chúng đối với môn học này. Cha mẹ phải kết hợp chặt chẽ với giáo viên chủ nhiệm và giáo viên bộ môn, nếu cần thiết có thể nhờ thầy cô quan tâm đặc biệt. Ở nhà phải tạo môi trường gia đình đầm ấm, tràn ngập tình thương yêu, dành cho trẻ nhiều lời khen và động viên hơn, hạn chế trách mắng và có những yêu cầu khắt khe. Thay đổi hiện tượng học lệch không thể giải quyết trong chốc lát, mà cần có một chu kỳ tương đối dài. Cha mẹ tuyệt đối phải kiên nhẫn, phải kiên trì lâu dài, như vậy vấn đề học lệch của trẻ mới dần được giải quyết.

4. Bồi dưỡng niềm dam mê

trong quá trình trò chuyện với trẻ, cha mẹ có thể thảo luận qua về kinh nghiệm học tập những môn học có ưu thế và nguyên nhân dẫn đến việc học lệch, khuyến khích trẻ đưa kinh nghiệm của mình vào những môn học yếu, để chúng hiểu rằng các môn học đều liên quan đến nhau, hướng dẫn và giúp trẻ đặt ra kế hoạch học tập có thể nâng cao thành tích của các môn học yếu, nếu cần

và có điều kiện thì có thể mời gia sư đến phụ đạo thêm cho trẻ, nhưng không được để trẻ học quá sức.

5. Hướng dẫn phương pháp

Sở dĩ có những trẻ học lệch là do phương pháp học một môn nào đó không đúng nên hiệu quả học tập không cao, nếu cha mẹ không giúp đỡ kịp thời thì sẽ làm cho niềm dam mê của trẻ nhạt dần mà dẫn đến hiện tượng học lệch, đối với tình hình này, ngoài quan tâm đến thành tích của trẻ, cha mẹ đồng thời cũng phải cùng trẻ thảo luận về phương pháp học tập. Cũng có thể xin ý kiến chuyên gia để nắm bắt các phương pháp học tập khoa học mà hữu hiệu, từ đó có thể giảm gánh nặng cho trẻ, tránh cảm giác thất bại, nâng cao hiệu quả và củng cố niềm tin.

Kỳ thi đên gân, chớ có hù dọa

việc thi vào đại học, cao đắng có liên quan đến phương hướng phát triển sau này của thanh thiếu niên, mỗi học sinh đứng trước kỳ thi cao đẳng, đại học đều cảm thấy sợ hãi và lo lắng, đó là hiện tượng bình thường, nhưng đó cũng là điều đặc biệt, vì nó gây trạng thái căng thẳng thần kinh trong suốt kỳ thi. Cứ đến kỳ thi, đặc biệt là những kỳ thi trọng đại, một số học sinh sẽ rơi vào tâm trạng căng thẳng, hoang mang lo sợ, đứng ngồi không yên, ngoài ra còn có các biểu hiện như đau đầu, mất ngủ, chán ăn,... tất cả những điều này đều là biểu hiện của tâm trạng lo lắng cho kỳ thi. Lo lắng về thi cử có thể làm cho tâm trạng bị căng thẳng quá mức, khiến cho tư duy bị rối loạn, từ đó ảnh hưởng đến việc phát huy năng lực bình thường, đôi khi thậm chí còn mất cả trình độ. trường hợp nghiêm trọng thì không chỉ ảnh hưởng đến thành tích và đời sống học tập của trẻ, mà còn có thể ảnh hưởng đến sức khỏe cả về thể chất lẫn tinh thần, trước tình hình như vậy, cha mẹ không được tỏ ra quá lo lắng, mà phải giúp trẻ điều tiết tốt tâm trạng của mình, tránh tăng thêm áp lực tâm lý.

Tình huống

đây là câu chuyện do một người mẹ kể lại.

“từ khi con trai thi vào cấp iii, để thành tích học tập tốt hơn, tôi thường không cho nó tham gia các hoạt động vui chơi giải trí, bản thân nó cũng rất cố gắng, tuy nhiên, thành tích học tập của nó không những không được nâng cao, mà trái lại còn đi xuống. Sau kỳ thi giữa kỳ, thành tích học tập của nó giảm rõ rệt, nó từ vị trí thứ 10 của lớp tụt xuống vị trí thứ 45. Sau khi về nhà nó khóc toáng lên, tinh thần suy sụp nghiêm trọng. Sau này cứ cách 2 ngày trước kỳ thi lớn hoặc làm bài kiểm tra, nó đều bỏ cơm và thường xuyên mất ngủ. Sau mỗi kỳ thi, tinh thần nó lại suy sụp, tâm

trạng u uất, có khi mấy ngày không nói câu nào. bây giờ sắp đến kỳ thi đại học, cao đẳng, suốt ngày tinh thần nó hoảng loạn, nó còn cho biết nó ra nhiều mồ hôi, đi tiểu nhiều, tim đập nhanh,...."

Phân tích tình huống

việc xuất hiện tâm trạng lo lắng về thi cử vừa có nguyên nhân từ phía bản thân trẻ, đồng thời cũng có điều kiện ngoại cảnh nhu môi truòng sống và học tập của trẻ.

1. Áp lực từ phía cha mẹ

điều tra cho thấy, 90,2% học sinh thi vào các trường đại học, cao đẳng đều cảm thấy áp lực chủ yếu đến từ gia đình, mà mức độ của áp lực ảnh hưởng trực tiếp đến việc phát huy khả năng trong thi cử. phuong thức giáo dục và sự kỳ vọng của cha mẹ sẽ ảnh hưởng đến mức độ lo lắng trong thi cử. trong cuộc sống thuờng ngày, cha mẹ thuòng quan tâm quá mức tới điểm thi của trẻ, trong khi đó phuong thức giáo dục lại không hợp lý, vậy mà khi đạt điềm cao thì vẻ mặt tuoi cuời, hết lời khen ngợi, nhung khi đuợc điếm kém thì đối xử lạnh nhạt, răn dạy, trách mắng. Những điều đó đều có thể làm tăng áp lực tâm lý cho học sinh, khiến cho chúng luôn trong tâm trạng căng thẳng, nơm nóp lo sợ. vả lại, nhu nguời mẹ trong truờng hợp trên, do bình thuờng theo dõi trẻ quá sát sao nên khiến cho chúng không có cơ hội để giải tỏa áp lực, khi thi không thế phát huy đuợc năng lực bình thuờng của mình, khiến cho thành tích không đuợc nhu ý.

Còn có những bậc cha mẹ do sợ gây áp lực cho trẻ mà nhiều lần tuyên bố rằng, "Cho dù thành tích có nhu thế nào cũng không trách mắng." họ đâu ngờ rằng, chính vì sự dè dặt này đã gây áp lực cho trẻ - cha mẹ phải cẩn thận từng li từng tí, nói năng nhỏ nhẹ, hành động nhẹ nhàng, dùng ánh mắt ân cần và sự quan tâm chu đáo, vì sợ con sẽ gặp phải áp lực mà hầu hết các thí sinh đều không muốn gặp - sự thiếu quan tâm lúc này của cha mẹ duờng nhu lại là quá quan tâm đến trẻ.

2. Khả năng chịu đựng kém

trẻ vốn hay khuếch đại nỗi sợ hãi về thi cử, nên thuờng day dứt trong lòng "Nếu thi không đạt thì phải làm thế nào?", "đề thi chắc chắn là rất khó",... từ đó rơi vào tâm trạng hoảng sợ, lo lắng đến mức không thể thoát ra đuợc, từ đó sinh ra tâm trạng lo lắng trong thi cử.

3. Áp lực từ xã hội

yêu câu xin việc trong xã hội hiện nay đặt ra tuơng đôi cao, một sô doanh nghiệp khi tuyển người thuòng rất coi trọng trình độ học vấn. Mà kiều thi cử hiện nay chắc chắn là "thi cử suốt

đời", khiến cho gánh nặng tâm lý của học sinh càng tăng thêm, đó cũng là một nhân tố xã hội khiến học sinh có tâm trạng lo lắng trong thi cử.

Nắm bắt tâm lý

Khi gần đến kỳ thi đại học, cao đẳng, chuyện các thí sinh cảm thấy căng thẳng và lo lắng không hẳn là chuyện xấu, đó là phản ứng tự nhiên xuất hiện khi con người phải đối mặt với một sự việc quan trọng và cấp bách, phản ứng này có tác dụng báo động và phát động. Cha mẹ phải giữ thái độ đúng đắn, cố gắng che giấu nỗi lo lắng trước mặt trẻ, để tạo cho trẻ một môi truờng học tập thoải mái. đồng thòi, phải giúp trẻ nhận thức đúng đắn về tâm trạng căng thẳng và lo lắng, từ đó để thiết lập niềm tin. Ngoài ra, phải đảm bảo cho trẻ giấc ngủ đầy đủ, để trẻ tích cực tiến hành các hoạt động tập luyện thể thao, nhằm nâng cao khả năng tự điều tiết tâm lý, chứ không phải tạo thêm áp lực, hoặc biểu lộ thần thái lo lắng hơn trẻ.

Phương pháp giải quyết

1. Giúp trẻ thiết lập niềm tin

Cách ngày thi vài ngày, việc quan trọng nhất không phải là xem trẻ đã ôn tập hết kiến thức hay chưa, mà là giúp trẻ thiết lập niềm tin. ôn tập không thể đạt được số điểm tối đa, chỉ cần nắm vững nội dung cơ bản, nội dung trọng điểm là được, thứ nhất là giáo viên giới hạn nội dung quan trọng mà trẻ cần ôn tập kỹ. Thứ hai là ôn kỹ những kiến thức mà trẻ còn yếu và hay mắc lỗi nhất. Nếu trẻ đều không có vấn đề gì về những mặt này thì hoàn toàn có thể yên tâm, đồng thời để trẻ thầm tin rằng "Mình đã chuẩn bị xong xuôi, mong rằng sẽ thi tốt", như vậy khi thi mới có thể giữ được tâm trạng tốt nhất.

2. Tiếp nhận sự chỉ đạo chuyên môn bằng lý trí

Nếu tâm trạng lo lắng trước kỳ thi của trẻ đã ảnh hưởng nghiêm trọng đến cuộc sống bình thường thì phải nhờ đến trung tâm tư vấn tâm lý chuyên môn. phương pháp chủ yểu để giải quyết vấn đề lo lắng trong thi cử có phương pháp
giải tỏa tâm trạng, thay đối tâm trạng, điều trị hành vi, thôi phương pháp thả lỏng toàn thân và các phương pháp chỉ đạo nhậ: hình thức.

Giúp trẻ định hướng tương lai

"Mình sắp tốt nghiệp rồi, phải lựa chọn con đường như thế nào?" đó là vấn đề mà mỗi học sinh sắp tốt nghiệp đều nghĩ tới. đối với học sinh sắp tốt nghiệp cấp iii thì trong lòng thường rất mù mờ, không biết tương lai của mình sẽ ra sao, cho nên thường đắn đo suy tính, điều này đều cho thề quy kết rằng, đó là học sinh tốt nghiệp không biết định hướng nghề nghiệp như thế nào. Cha mẹ, nhất định phải giúp trẻ vượt qua thời điểm quan trọng này.

Tình huống 1

Cường sắp tốt nghiệp cấp iii, nhưng suốt ngày nó rầu rĩ, nó luôn cảm thấy mơ màng về tương lai của mình. Nó muốn thi vào một trường kỹ thuật để tiếp thu những kiến thức bổ ích về kỹ thuật, nhưng nó lại không biết phải phát triển từ phương diện nào.

Tình huống 2

huy là học sinh cấp iii có thành tích học tập rất tốt, đặc biệt rất giỏi các môn tự nhiên, sắp tốt nghiệp nên nó muốn đăng ký vào khoa hóa của một trường đại học, nhưng bố lại rất muốn nó theo học chuyên ngành tin học, vì ngành này rất có triển vọng, điều này khiến huy phải băn khoăn giữa hai chuyên ngành.

Phân tích tình huống

học sinh cấp iii trong giai đoạn tốt nghiệp chính là đang đứng ở ngã rẽ của cuộc đời, xét về ý nghĩa nào đó thì lựa chọn chuyên ngành chính là lựa chọn đường đời sau này. trong cuộc sống hiện thực cũng có không ít chuyện như thế này: hai học sinh có thành tích thi cử không chênh lệch nhau nhiều, nhưng do chuyên ngành học khác nhau nên sau khi tốt nghiệp cuộc sống của họ khác nhau hoàn toàn. Có thể nói, lựa chọn chuyên ngành tốt đối với trẻ là một điều vô cùng quan trọng, trẻ thi được vào chuyên ngành lý tưởng thì sau khi vào học tất nhiên sẽ càng vững tin hơn, học hành chăm chỉ hơn. trái lại, nếu theo học chuyên ngành không yêu thích, thậm chí là chán ghét thì không những làm lãng phí tuổi thanh xuân, mà thậm chí còn có thê sông uông phí cả đời. Thê là khi săp đên kỳ thi tốt nghiệp, rất nhiều học sinh thuờng tỏ ra mơ hồ về tương lai của mình, vậy tại sao lại xuất hiện hiện tượng này?

1. Cha mẹ kỳ vọng quá cao ở trẻ

Do tâm tư mong "con trai thành rồng, con gái thành phượng" nên hầu hết các bậc cha mẹ đều hy vọng trẻ sẽ thi được vào trường đại học tốt, đặt ra kỳ vọng quá cao mà không xem xét tình

hình thực tế thì điều này không chỉ không có tác dụng thúc đẩy tích cực, mà trái lại có thể gây tác dụng tiêu cực. đối với những trẻ lớn lên trong môi trường đầy áp lực thì tuy thành tích học tập rất tốt, biết rằng việc thi vào trường đại học nối tiếng đối với mình không thành vấn đề, nhưng trong lòng vẫn luôn ngự trị cảm giác tự ti, không thế thoát ra được.

2. Định hướng và quy hoạch nghề nghiệp không rõ ràng

định hướng và quy hoạch nghề nghiệp tức là dựa vào xu thế phát triển nghề nghiệp, nhu cầu của xã hội và tố chất, đặc điểm tâm lý của cá nhân đế xác định phương hướng và mục tiêu nghề nghiệp, có thể coi đó là quá trình lựa chọn và quyết định nghề nghiệp. Thông qua những quyết định này, cá nhân có thể duy trì trạng thái cân bằng tốt nhất giữa sở thích của bản thân với nhu cầu phân công lao động thống nhất của xã hội.

Nói chung, khi cha mẹ giúp trẻ định hướng và quy hoạch nghề nghiệp, nhất định phải xem xét đến 2 phương diện: Thứ nhất là tìm hiểu và nắm bắt ở tầm vĩ mô xu thế phát triển nghề nghiệp và đặc điểm của công việc, đây chính là tiền đề và cơ sở để thanh niên định hướng và quy hoạch nghề nghiệp. Thứ hai là phân tích và nắm bắt ở tầm vi mô tố chất và đặc điếm tâm lý của trẻ, đó là trọng tâm và nội dung quan trọng của việc định hướng và quy hoạch nghề nghiệp.

Nắm bắt tâm lý

"Mình sắp tốt nghiệp rồi, mình nên chọn nghề như thế nào?" đó là biểu hiện điển hình của sự mất niềm tin vào tương lai của mình ở thanh thiếu niên. Khi cha mẹ phát hiện trẻ không có niềm tin vào tương lai thì phải giúp chúng thiết lập mục tiêu sống rõ ràng. Nếu trẻ đã có định hướng nghề nghiệp nhất định thì cha mẹ phải căn cứ vào đặc điểm tâm sinh lý của trẻ đế tiến hành bồi dưỡng đúng
mục tiêu.

Như trẻ thích nghề giáo viên, nhưng tính tình lại hướng nội, nhút nhát, không dám nói trước đám đông, cha mẹ có thể cho trẻ tham gia các buổi tiệc đoàn viên gia đình, đồng thòi đế trẻ phụ trách việc liên lạc, chủ trì, tiếp đón,... ngoài ra còn có thể khuyến khích trẻ tham gia cuộc thi diễn thuyết do nhà trường tổ chức, thông qua hàng loạt các hoạt động để giúp trẻ mạnh dạn hơn, tính cách dần cởi mở hơn, từ đó thích ứng với nhu cầu của công việc sau này.

Phương pháp giải quyết

Bước thứ nhất: Giúp trẻ hiểu rõ về bản thân.

hiểu rõ bản thân tức là hiểu được đặc điểm tính cách liên quan đến việc lựa chọn công việc,

chủ yếu bao gồm các nhân tố như: năng lực, sở thích, cá tính và quan niệm giá trị. Các nhân tố này ảnh hưởng trực tiếp đến tính thích ứng với các chuyên ngành của trẻ.

Cha mẹ phải giúp trẻ lựa chọn nghề nghiệp tùy theo sở thích, sở trường của mình và nhu cầu của xã hội. Chỉ có lựa chọn chuyên ngành mà trẻ thích thì mới có thể phát huy sở trường, né tránh sở đoản trong công việc và học tập sau này, đồng thời phát huy tối đa tài trí thông minh của trẻ. Mà lựa chọn các chuyên ngành có lượng nhu cầu của xã hội lớn thì vấn đề xin việc sau này của trẻ mới chắc chắn.

Thử nghĩ xem, nếu để một đứa trẻ không thích hoạt động xã giao làm giáo viên thì rõ ràng là không thích hợp. Có thể thông qua rất nhiều cách để nắm bắt đặc điểm của trẻ, như thông qua sự tự kiểm điểm của trẻ, sự đánh giá của thầy cô và bạn bè,... đặc biệt là có thể áp dụng phương pháp tâm lý để nắm bắt đặc điểm của từng người.

phương pháp trắc nghiệm tâm lý là phương pháp tương đối khách quan, quy trình của nó thông thường đều dựa theo trình tự khoa học, thông qua phân tích một cách khoa học đề có thể phân tích được đặc điểm của học sinh ở góc độ chuyên môn. Nếu tổng hợp thông tin của mọi phương diện rồi thông qua trao đổi, thảo luận là có thể có được nhận thức tương đối khách quan về trẻ.

Bước thứ hai: Giúp trẻ tìm hiểu triển vọng của chuyên ngành.

Ngay từ khi lên lớp 11, cha mẹ phải băt đâu quan tâm đên các thông tin liên quan về các trường đại học, cao đẳng và chuyên ngành, thậm chí cắt dán các thông tin suu tầm được thành một cuốn sách, truớc kỳ thi đại học, phải nghiên cứu thật kỹ cuốn cẩm nang chiêu sinh của các trường.

tìm hiểu chuyên ngành nhất định phải có trọng điểm, đồng thời cũng phải có phuơng pháp khoa học, nói chung cần nắm vững mấy điểm sau đây.

- Nội dung học tập, phạm trù nghiên cứu và phuong pháp học tập của chuyên ngành.
- Sau khi tốt nghiệp có thể làm công việc nhu thế nào.
- triển vọng phát triển của chuyên ngành và triển vọng của công việc.
- Những yêu cầu đặc biệt của chuyên ngành đối với học sinh.

Bước thứ ba: Xác định mục tiêu phát triển.

vừa phải để trẻ biết được đặc điểm của mình, vừa phải nắm bắt được các thông tin liên quan

đến chuyên ngành, bước quan trọng nhất chính là để trẻ tiến hành kết hợp đặc điểm của mình với yêu cầu chuyên môn, xem đặc điểm của mình rốt cuộc thích hợp với những chuyên ngành nào, sau đó xác định chuyên ngành của mình.

Bước thứ tư: Xem xét khả năng trúng tuyển.

Khi lựa chọn chuyên ngành, cha mẹ cũng phải cân nhắc kỹ đến khả năng có thể thực hiện nguyện vọng. Những người làm công tác chiêu sinh vào các trường đại học, cao đẳng cho biết. Khi thí sinh điền nguyện vọng chuyên ngành không chỉ phải tham khảo số điểm chuẩn của các trường trong 3 năm gần nhất, mà còn phải phân tích khách quan thứ bậc của các chuyên ngành và mức độ "hot" của các chuyên ngành đó, kết hợp với thực lực của mình để đăng ký chính xác nguyện vọng muốn theo học.

Mục đích của việc lựa chọn đúng đắn chuyên ngành là vì sự phát triển của cá nhân và niềm hạnh phúc trong cuộc sống, giống như một diễn viên, khi đóng vai diễn giống như mình thì càng dễ gặt hái thành công, diễn xuất với diện mạo vốn có. đây chính là nguyên tắc mà mỗi người đều phải tuân theo khi định vị nghề nghiệp, định vị không phải là để thay đổi trẻ, mà là để trẻ thể hiện mình tốt hơn trong công việc và trên đường đời. trong những năm gần đây, cùng với sự phát triển nhanh chóng của ngành khoa học kỹ thuật và thông tin, hiện tượng thanh thiếu niên ham mê chơi điện tử xuất hiện ngày càng nhiều. Nghiền chơi điện tử chắc chắn sẽ ảnh hưởng đến sức khỏe cả về thể chất lẫn tinh thần của trẻ, khiến cho không ít thanh thiếu niên phải bỏ dở nghiệp học, thậm chí còn sa vào con đường phạm tội.

Tình huống

tuân 17 tuổi là học sinh lớp 12, một cơ hội tình cờ đã khiến nó truy cập vào mạng tiếp xúc với trò chơi "truyền kỳ", thông qua các hoạt động tìm kho báu, trừ yêu tinh, đào vàng, tìm sách quý,... trong trò chơi mà bản lĩnh chơi game của nó không ngừng nâng cao, cấp bậc không ngừng tăng lên. trong trò chơi nó còn lập cho mình một bang phái. Mỗi lần chơi thành công nó đều phấn chấn và kích động vô cùng, từ đó tuân càng ham mê chơi game trên mạng, dần dần nó đắm chìm trong cảm giác tranh tài đấu trí và kích chuột, ban đầu nó chỉ chơi vào cuối tuần, nhưng sau đó cứ sau giờ ôn bài buổi tối lại chơi, và rồi nó còn trốn học ra ngoài quán net chơi, cuối cùng tối nào cũng lên giường giả vờ nằm ngủ, nửa đêm lại trốn ra ngoài quán chơi thâu đêm. Do vậy, trong giờ học nó thường xuyên ngủ gật, không tập trung chú ý nghe giảng, trong đầu lúc nào cũng hiển

hiện những hình ảnh trong trò chơi, nghe giảng không hiểu, làm bài không xong, thế là thành tích sút kém trông thấy, để trang trải cho khoản tiền lên mạng, nó thường nói dối cha mẹ đề xin tiền. Nó nghiền chơi game đến mức quên ăn quên ngủ. Nhà trường và cha mẹ đã nhiều lần nhắc nhở nó nhưng đều vô ích, hết cách, nhà trường đành phải đình chỉ học một năm.

Phân tích tình huống

Nguyên nhân khiến thanh thiếu niên nghiền chơi game Online

1. Cảm giác gặt hái thành quả sau mỗi lần qua cửa

trò chơi nào cũng được thiết kế từ mức độ đơn giản đến phức tạp, trong quá trình này không ngừng thử thách người chơi, cho nên trò chơi mang lại cho thanh thiếu niên cảm giác gặt hái thành quả. tất cả các trò chơi cho dù thao tác đơn giản, nhưng đều không phải là những trò ngốc nghếch, mà yêu cầu người tham gia phải nghênh chiên thách thức băng tôc độ, lòng can đảm, tài mưu lược và trí thông minh, cho nên khi chơi qua cửa, cảm giác vui sướng không thể nào tả nổi. Thanh thiếu niên đưa tuổi xuân và tài trí của mình vào trong trò chơi, từ đó xao nhãng việc học trong cuộc sống hiện thực.

2. Tận hưởng sự phong phú của game Online

Thế giới game Online phong phú hơn rất nhiều so với thế giới hiện thực, có rất nhiều thứ mà trong cuộc sống hiện thực không thề nào có được, nhưng lại có thể thực hiện qua những trò chơi Online, game Online biến thế giới trở nên đơn giản hơn, không rắc rối như thế giới hiện thực, việc mua đồ, săn bắn, tìm kho báu trong game Online đều giống như trong phim, chỉ cần nhẹ nhàng kích chuột là có thể có được thứ mà trong cuộc sống hiện thức khó mà có được, hơn nữa, quy tắc của trò chơi Online đơn giản, có không gian phát huy rộng rãi. Sự phong phú và đa dạng của cuộc sống này đã tạo nên sự so sánh rõ ràng sự tẻ nhạt của cuộc sống hiện thực, trong cuộc sống hiện thực, muốn được người khác thừa nhận thì cần phải có thực lực và quãng thời gian rất dài.

3. Game Online giúp trẻ trốn tránh hiện thực

Nói chung, cha mẹ của các thanh thiếu niên nghiền mạng đều có một điểm chung về phương thức giáo dục con cái, đó chính là can thiệp quá mức vào những hành vi của con cái, khi con cái phạm sai lầm thì trừng phạt nghiêm khắc, không nhìn vào ưu điểm của con, thẳng thừng từ chối và phủ nhận ưu điểm đó. Những đứa trẻ trưởng thành dưới phương thức giáo dục này, tính tình

thường lầm lì, ở trường chúng khó mà thích ứng được với cuộc sống tập thể. Do trong cuộc sống hiện thực không được đáp ứng về tâm lý, nên chúng chuyển sang tìm kiếm sự thỏa mãn qua thế giới mạng hư ảo. Những đứa trẻ này có thể tìm thấy niềm vui trong thế giới hư ảo này. Một khi đã mê trò chơi Online thì sẽ hình thành tâm lý nghiền khó mà thoát ra được.

1. Game Online khiến thanh thiếu niên mơ hồ về vai trò hiện thực

Kiến trúc nhà cửa, cỏ cây sông núi trong trò chơi Online đều mô phỏng theo thế giới hiện thực, đặc biệt là các cuộc giao lưu, kết hợp giữa người với người trong trò chơi giống y như trong thế giới hiện thực, kinh nghiệm về xã hội của thanh thiêu niên còn ít, lại thiêu nhận thức sâu săc vê thê giới hiện thực, nên khi tham gia vào thế giới trò chơi Online rất dễ bị lôi cuốn, lâu dần sẽ cảm thấy mơ hồ về vai trò của mình, say mê thế giới hu ảo, không dám đối mặt với hiện thực, do vậy dẫn đến trạng thái tâm lý không tốt, nhu tâm trạng suy sụp, bi quan và tiêu cực.

2. Dễ gây nghiền cho thanh thiếu niên

tai hại lớn nhất ảnh hưởng đến sự truởng thành của thanh thiếu niên đó là nghiền trò chơi Online, biểu hiện chính là: quá dựa dẫm vào mạng mà đánh mất niềm dam mê cuộc sống hiện thực, có khi đến mức quên ăn quên ngủ, “không có trò chơi Online thì cảm giác nhu long trời lở đất”, thanh thiếu niên nghiền game Online thuờng có khả năng tự kiềm chế tuơng đối kém, thuờng do khó khống chế được ham muốn lên mạng hay vì kích động mà ảnh huởng đến các hoạt động khác, ví nhu học hành không tập trung, trí nhớ suy giảm, khả năng tu duy logic chậm chạp, niềm dam mê đối với các sự vật xung quanh giảm, tránh xa hiện thực, đối xử lạnh nhạt, thiếu quan niệm về thời gian.

3. Chơi trò chơi bạo lực khiến cho thanh thiếu niên có khuynh huớng bạo lực

đa số các trò chơi Online đều có nội dung bạo lực, thành phần chủ yếu là công kích, chiến đấu, cạnh tranh, nội dung sôi động, kích thích dễ làm lu mờ quan niệm đạo đức của trẻ, làm phai mờ sự khác biệt giữa trò chơi hu ảo và cuộc sống hiện thực, trẻ sẽ lầm tuởng rằng thông qua phuơng thức làm hại nguời khác để đạt được mục tiêu là biện pháp hợp lí, gây ra các hành vi gian trá, trộm cắp, thậm chí là hành hung nguời khác, hiện nay, vấn đề hành vi do chơi các trò chơi Online gây ra đang dần gia tăng, trò chơi có thể thiêu hủy tiền đồ tốt đẹp trong tuơng lai của thanh thiếu niên.

4. Mê các trò chơi Online dễ gây ra nhiều chứng bệnh sinh lý

Thanh thiếu niên chơi các game Online nhiều thường mắc các “bệnh nghề nghiệp” nhu: cận thị giả, viêm bao gân (tay kích chuột), đốt sống cổ, phát triển xuơng quá mức, thần kinh suy nhuợc, mất ngủ, viêm loét dạ dày, teo dạ dày. Những nguời chơi game thông thuờng cũng dễ xuất hiện các chứng bệnh sinh lý nhu lo lắng, bốc hỏa, viêm loét khoang miệng. Các chuyên gia cho rằng: Chứng nghiên game Online dê gây rôi loạn chức năng thân kinh thực vật trong co thê, làm mất cân bằng chất hoóc-môn, làm giảm khả năng miễn dịch, dễ mắc các bệnh về tim mạch, bệnh về thần kinh dạ dày, đau đầu do căng thẳng, lo lắng, trầm cảm, thậm chí còn có thể gây đột quỵ.

Nắm bắt tâm lý

bất kể thanh thiếu niên cảm thấy nhu thế nào qua các trò choi

Online thì những điều đó cũng chỉ là hu cấu. Có thề những kỹ năng cao siêu khi choi game khiến nguời ta nguỡng mộ, nhung những cảm nhận từ những trò choi đó đều không phải là hiện thực, không thể tái hiện trong cuộc sống hiện thực, cũng không thể đánh đổi đuợc cuộc sống hiện thực. Kết quả của việc đắm chìm trong các trò choi Online chỉ có thể là bị tổn thuong cả về thể chất lẫn tinh thần. Làm cha mẹ, không được một mực trách mắng việc trẻ choi các trò choi trên mạng, mà phải huớng dẫn chỉ bảo một cách đúng đắn.

Phương pháp giải quyết

(1) Áp dụng biện pháp phòng ngừa chứng nghiền chơi game Online, đôn đốc trẻ biết tận dụng mạng internet để nghiên cứu khoa học, để phát triển bản thân, biết tận dụng các tài liệu tìm kiếm trên mạng để nâng cao hiệu quả học tập và các tố chất tổng hợp, tránh xa các trò chơi Online.

(2) tăng cường dẫn dắt về tâm lý, tạo điều kiện giao lưu, giao tiếp cho trẻ. Nguyên nhân khiến trẻ mê các trò chơi Online đa phần là do áp lực quá lớn, do vậy, làm thế nào để giúp trẻ điều tiết áp lực học tập và quan hệ xã giao, làm thế nào để đối mặt với khó khăn và thất bại, làm thế nào để tìm kiếm sự cân bằng tâm lý và niềm tin ở bản thân,... đều vô cùng quan trọng. Do đó, cha mẹ phải tiếp xúc, giao lưu với trẻ nhiều hơn, phải chủ động nắm bắt tình hình học tập và sinh hoạt của trẻ, tạo bầu không khí gia đình thoải mái, hài hòa và dân chủ. Ngoài ra, phải khuyến khích trẻ tham gia các hoạt động tập thế, thông qua các hoạt động tập thể, trẻ không chỉ có thể giao lưu và tiếp xúc với nhiều bạn bè, nâng cao khả năng giao tiếp, mà còn rèn luyện ý chí và khả năng tự kiềm chế, từ đó làm cho tâm lý luôn được phát triển lành mạnh.

(3)Cha mẹ phải kết hợp với nhà trường, cho trẻ tạm thời chỉ tham gia các hoạt động tại nhà và ở trường, nghiêm câm giao du với nhóm người tuyên truyên các trò chơi Online, đồng thời cũng phải để cho trẻ nhận thấy được tính nguy hại của trò chơi Online, tìm cách để thiết lập mối quan hệ tốt đẹp giữa trẻ với các bạn cùng lứa tuổi, đế trẻ không tách mình ra khỏi quần chúng. Ngoài ra, phải báo cáo với chính quyền địa phương về các cơ sở kinh doanh internet trái phép, để kịp thời kiếm tra và xử lý thích đáng.

Bức thư tình trong ba lô của con

Nhận được thư tình của bạn khác giới là chuyện thường gặp ở thanh thiếu niên, trước tình hình này, phản ứng của cha mẹ không được quá nóng vội, quá gay gắt.

Tình huống

huệ đang học lớp 11, ngoại hình xinh xắn ưa nhìn, đôi môi đỏ tươi, hàm răng trắng muốt, đôi mắt đen láy, người thân và bạn bè ai cũng yêu mến. hơn nữa, ngay từ nhỏ huệ đã được bố mẹ cho đi học múa ba lê ở

cung thiếu nhi thành phố. huệ là học trò cưng của cô giáo chủ nhiệm, mọi hoạt động trong lớp đều do huệ chủ trì, nhà trường có biểu diễn văn nghệ cũng đều do huệ đảm đương công việc chính. Cho dù bận rộn với rất nhiều hoạt động trong lớp, nhưng việc học của huệ không hề bị ảnh hưởng, thành tích vẫn duy trì thứ hạng nhất nhì của trường.

Một đứa con ngoan trò giỏi như huệ khiến cha mẹ cảm thấy rất hài lòng. Nhưng thời gian gần đây, cha mẹ lại tỏ ra rất tức giận. Cha mẹ đã phát hiện trong ba lô của huệ có 2 bức thư tình của các bạn nam gửi cho, trong đó có một câu sốc đến nỗi người lớn đọc cũng phải ngượng ngùng. Cha mẹ cho rằng “không có lửa làm sao có khói”, thế là mẹ đã giao những bức thư đó cho cô giáo chủ nhiệm, để cô xử lý bạn nam đã viết thư cho huệ. huệ ra sức phản đối việc làm đó của mẹ, thế là bầu không khí đầm ấm thuận hòa của gia đình đã trở nên rất căng thẳng.

Phân tích tình huống

đối với thanh thiếu niên đang ở độ tuổi dậy thì, khi sinh lý giới tính dần phát triển hoàn thiện, đôi khi chúng sẽ nảy sinh rung động nảy sinh tình cảm ngây thơ đối với bạn khác giới. Do còn thiếu kinh nghiệm xã hội, ý thức tư tưởng chưa chín chắn nên trẻ thường coi thiện cảm đối với bạn khác giới là tình yêu, rồi gửi thư tình cho đối phương, đây chính là kết quả của sự phát triển về ý thức giới tính, là hiện tượng hoàn toàn bình thường, động cơ khiến thanh thiếu niên viết thư tình thường chia làm 3 loại.

1. Biểu hiện của phát triển sớm, yêu sớm

Sự phát triển về tâm lý giới tính ở thời kỳ trưởng thành có thể chia thành 3 giai đoạn: giai đoạn khác giới xa lánh (thời kỳ đầu), giai đoạn khác giới tiếp cận (thời kỳ giữa), giai đoạn khác giới mến mộ (thời kỳ cuối). Nói chung, hiện tượng yêu sớm ở học sinh trung học thường xuất hiện ở giai đoạn khác giới mến mộ, biểu hiện chủ yếu chính là lén lút viết thư tình cho bạn khác giới.

2. Đơn thuần là sự thích thú

Có học sinh chỉ cảm thấy mới lạ, thích thú với những tình tiết trong phim ảnh, tiểu thuyết nên làm theo, chứ không hề có tình cảm thực sự.

3. Giở trò xấu, cố tình trêu chọc người khác

Có một số học sinh sau khi thương lượng với nhau đã cố tình viết thư trêu ghẹo người khác, khiến họ phải rơi vào thế khó xử.

Nắm bắt tâm lý

giai đoạn học cấp iii chính là thời kỳ trưởng thành của trẻ, các thanh thiếu niên bắt đầu có thiện cảm và nảy sinh tình cảm mến mộ với bạn khác giới. Nhưng chúng lại không biết dùng lời nói để bày tỏ tình cảm đó. đa số đều chọn phương thức biểu đạt là viết thư để tránh phải lúng túng khi bị đối phương thẳng thừng từ chối, rồi nhân lúc không có người liền nhét thư vào trong ba lô hoặc trong ngăn bàn của đối phương. Chúng không biết đối phương có thích mình hay không, do vậy những bức thư này thường thể hiện sự thương thầm và nỗi khổ trong lòng. Chuyện này xảy ra hết sức bình thường, đa số cha mẹ khi phát hiện có thư tình trong ba lô của trẻ thì thường tỏ ra vô cùng tức giận, thực ra đó là điều hoàn toàn không cần thiết, mà phải cảm thấy vui vì con đã trưởng thành.

Phương pháp giải quyết

(1) Khi phát hiện trong ba lô của trẻ có thư tình, cha mẹ không nên quá lo lắng, vì chuyện yêu đương ở trẻ trong độ tuổi này vẫn chưa ý thức rõ ràng, vẫn chưa suy nghĩ sâu sắc, nhiều đứa trẻ chủ yếu là bắt chước theo phim ảnh, tiểu thuyết, còn có những đứa trẻ là xuất phát từ tình bạn và thiện cảm với bạn khác giới, nên tình cảm ở đây không hoàn toàn có ý yêu đương. Cha mẹ phải tin tưởng trẻ, coi đó là hoạt động giao lưu bình thường, không có mục đích rõ ràng, tuyệt đối không được dùng bản thân mình để suy đoán trái tim của trẻ.

(2) tuy không phản ứng gay gắt, nhưng cũng không được coi như không nhìn thấy bức thư đó mà để trẻ tự do phát triển, như vậy cũng sẽ mang lại hậu quả xấu. Cha mẹ phải tìm hiểu thế giới nội tâm của trẻ, trò chuyện với trẻ bằng thái độ ôn hòa, chứ không được áp đặt trẻ phải làm thế này thế kia, càng không được cho rằng đó là điều đáng hổ thẹn, thiếu đạo đức, mà phải dựa vào đó để gián tiếp nói rõ vấn đề này.

(3) trước tiên phải tìm hiểu xem cảm giác của trẻ với đối phuong là như thế nào. Nếu trẻ

cũng có thiện cảm với đối phương thì hãy để trẻ mời bạn đó tới nhà chơi, để chúng không có cơ hội riêng tư ở bên nhau, đồng thời khéo léo tiến hành ngăn cản, nếu không sẽ làm cho sự việc càng tồi tệ hơn. Nếu trẻ không thích đối phương thì tuyệt đối không được để trẻ làm tổn thương người đó, viết ra những lời lẽ khó nghe xúc phạm đối phương, như vậy không những làm tổn thương người đó, mà còn ảnh hưởng xấu đến gia đình của mình.

Yêu đơn phương

"Mình đã yêu một người." đó là điều mà rất nhiều thanh thiếu niên đã tâm sự với bạn thân của mình, đây rõ ràng là tình yêu đơn phương, yêu đơn phương là sự tương tư từ một phía, tức tình cảm bất thường có đặc điểm vừa quý mến vừa yêu thương của người này đối với người kia. yêu đơn phương thường là sự ngộ nhận tình cảm, là kết quả của sự ảo tưởng về tình yêu của thanh thiếu niên.

Tình huống

phong đang học lớp 11 tại một trường trung học trọng điểm, nó làm quen với một cô bạn mới thi đỗ đại học, 2 người tán gẫu với nhau và luôn trao đối thư từ cho nhau. Do trước đây cô bạn cũng theo học một trường cấp iii trọng điểm nên rất hiểu những áp lực và phiền muộn ở môi trường mà phong đang phải đối mặt, nên cũng thường xuyên giúp phong giải tỏa những vấn đề tâm lý này. Nhưng kinh nghiệm học tập của cô bạn hơn phong rất nhiều, mà tuổi tác cũng lớn hơn, cho nên mọi việc phong luôn trông đợi vào câu trả lời của cô bạn. Dần dần phong bắt đầu có tình cảm đặc biệt với cô bạn, nhưng nó biết cô bạn luôn coi mình như em trai, nên điều này khiến nó vô cùng đau khổ. tuy nhiên, cuối cùng nó vẫn quyết định thể hiện tình cảm với cô bạn. Nhưng cô bạn nói: "Thứ tình cảm này chỉ là sự ngưỡng mộ, cũng có thề nói là sự rung động nhất thời, không phải là tình yêu thực sự." Nghe xong phong rất tủi thân, nó cho rằng đó là cách để cô bạn từ chối nó. Nhưng nó không muốn từ bỏ, nó cho rằng mình thực sự yêu cô bạn đó, gặp bất cứ chuyện gì cũng muốn lắng nghe ý kiến của cô bạn. Nó cũng thường kề với mẹ về cô bạn, nói rằng cô bạn đó rất chín chắn và thường có những kiến giải chính xác.

Mẹ phong cảm thấy con trai mình đang ở trong giai đoạn mơ hồ về tình cảm, và cũng đang trong tâm trạng yêu đơn phương cô bạn gái, nếu xử lý không khéo tất sẽ ảnh hưởng đến cuộc đời sau này. Mẹ tìm số điện thoại của cô bạn trong điện thoại của phong rồi gọi điện. Mẹ đã nhờ cô bạn đó coi phong như em trai mà chỉ bảo, nhắc nhở nó thoát ra khỏi mối tình đơn phương này, đồng thời đốc thúc nó chăm chỉ học hành. Mẹ phong nói: "phong đang ở thời kỳ phát triển nên rất nhạy cảm với mọi thứ, nó cũng không thích nghe lời khuyên của mẹ, mà phương pháp học tập cũng có một số vấn đề, nếu cô chỉ ra cái sai của nó thì chắc chắn nó sẽ có những hành vi quá khích. Nhưng nó lại muốn nghe và tiếp thu ý kiến của cháu, vậy cô nhờ cháu hãy khuyên giải nó."

Cô bé đã nhận lời đề nghị của mẹ phong, đồng thời cố gắng hết sức mình, về sau, dưới sự giúp

đỡ của cô bạn, phong đã từ bỏ thứ gọi là “tình yêu” của mình, nó đã tiếp thu và thay đổi phương pháp học tập, cho nên thành tích được nâng cao đáng kể.

Phân tích tình huống

Nam nữ thanh niên ở trong thời kỳ trưởng thành đều có thể nảy sinh tình cảm với người khác giới vì bất cứ lý do gì, thứ tình yêu đơn phương trong giai đoạn dậy thì thường chỉ có thể là sự mến mộ một ai đó mà không dám thổ lộ. Mỗi khi đối mặt với người mình thích, trẻ thường có tâm trạng căng thẳng, đỏ mặt tía tai, nói năng ấp úng. tình yêu đơn phương trong tuổi dậy thì diễn ra tương đối phổ biến, có thể nói là bất kỳ ai cũng đều trải qua, một lần, hai lần, thậm chí cũng có thể là nhiều lần. Nguyên nhân dẫn đến tình yêu đơn phương thường là.

(1) Sự tò mò và luôn hướng về bạn khác giới rất dễ khiến thanh thiếu niên có sự tương tư đơn phương, thanh thiếu niên vẫn chưa có nhiều kiến thức giới tính và kỹ năng giao tiếp, nên rất hiếu kỳ. Do chịu ảnh hưởng của sinh lý giới tính và tâm lý giới tính trong độ tuổi dậy thì nên chúng bắt đầu quan tâm để ý đến bạn khác giới, đồng thời rất mong được tiếp xúc với họ. Thế là âm thầm thích một ai đó.

(2) Không tự tin, sợ bị người khác từ chối, tuy luôn hướng về tình yêu đích thực nhưng lại không dám bày tỏ với đối phương, sợ bị đối phương từ chối. Do vậy đành phải giấu kín trong lòng, nhưng lại tha thiết ngóng chờ sự biểu lộ tình cảm của đối phương.

(3) Cảm giác hư ảo về tình yêu cũng dễ khiến cho thanh thiếu niên có sự tương tư đơn phương, viễn cảnh tốt đẹp của tình yêu rất dễ khiến cho con người ta vì một nguyên nhân tình cờ nào đó mà nảy sinh tình cảm mãnh liệt với ai đó, từ đó rơi vào vòng xoáy của tình yêu hu ảo.

Nắm bắt tâm lý

Người yêu đơn phuơng thuờng đắm chìm trong những mơ tuởng hão huyền, trong lòng họ luôn thể hiện sự quan tâm, thuơng nhớ da diết đối phuơng. Nhung tất cả những điều này đều diễn ra trong tình cảnh đối phuơng không thể nào nhận ra hoặc không đuợc ung thuận, do vậy khiến cho họ đau khổ. Nói chung, thanh thiếu niên rơi vào tâm trạng yêu đơn phuơng thì phạm vi chú ý của chúng tuơng đối hạn hẹp, tầm nhìn cũng bị hạn chế, nhận thức và sự đánh giá cũng bị ảnh huởng bởi thứ tình cảm cháy bỏng, chúng duờng nhu bị sa vào vũng bùn mà không thể

nào thoát ra đuợc. Khi chúng tiếp xúc với thế giới rộng lớn hơn thì mới ý thức đuợc tình yêu đơn phuơng là một trò chơi trẻ con, nhu vậy có

thể kết thúc dễ dàng mối tuơng tu đơn phuơng này. Nhung truờng hợp yêu đơn phuơng trầm

trọng lại là một tâm trạng bất thuờng về tâm lý rất khó uốn nắn, có thể khiến con nguời mất đi lòng tự ái, bất chấp danh dự mà xin xỏ đối phuơng, ảnh huởng nghiêm trọng đến khả năng suy đoán bằng tri giác và sự lựa chọn theo lý tính, đồng thời cũng làm phiền việc học và đời sống của đối tuợng đuợc yêu mến, đôi khi sẽ đi theo chiều hướng cực đoan và chấm dứt mối tình bằng phuơng thức hại nguời. Do vậy, khi cha mẹ biết con mình yêu đơn phuơng thì phải chú ý uốn nắn tu tuởng của chúng.

Phương pháp giải quyết

đối với tình yêu đơn phương của trẻ, cha mẹ phải làm như thế nào mới có thể giúp trẻ thoát ra khỏi mối tình đó?

trước tiên, phải giúp trẻ nhìn nhận đúng đắn tình cảm của mình. Sau khi bước vào độ tuổi dậy thì, trẻ thường sẽ nảy sinh tình cảm với người khác giới, muốn tiếp cận với người khác giới là tâm lý bình thường, là kết quả tất yếu của sự phát triển trong độ tuổi dậy thì. hãy nói với trẻ rằng, không nên cảm thấy áy náy, càng không nên tự coi thường mình, phải nhìn nhận đúng đắn về mình, bình tĩnh soi xét lại mình, tiếp theo, phải để trẻ nhận thức được sự mù quáng, sự nguy hại và ấu trĩ của tình yêu đơn phương. tình yêu đơn phương ngoài giày vò chính bản thân thì thường không có kết quả tốt đẹp. Chuyện gì cũng phải để tự nhiên, phải làm cho trẻ loại bỏ những yếu tố không hiện thực trong tình cảm của mình, không suy nghĩ viển vông, không mơ tưởng hão huyền.

Cuối cùng, giúp trẻ tập trung toàn bộ tinh thần và sức lực cho sự nghiệp học hành, để sự nghiệp học hành bận rộn làm phai mờ thứ tình cảm này. Có thể cho trẻ kết giao với các bạn học khác, năng tham gia các hoạt động bổ ích, bồi duỡng niềm đam mê trong mọi lĩnh vực và vun đắp tình cảm cao thượng. Khi trẻ cảm thấy vô cùng đau khổ mà không thể thoát ra được, có thể cho trẻ gặp người lớn mà trẻ cảm thấy tin tuởng, hoặc gặp bạn bè để tâm sự, nhu vậy sẽ giúp trẻ giảm bớt áp lực về tâm lý.

Khi trẻ nêm trộm trái câm

Thời kỳ trưởng thành có thê nói là thời kỳ có nhiêu thay đôi nhât trong cuộc đời của mỗi con người, hoang tưởng và nghi hoặc, lý trí và cảm xúc luôn cùng tồn tại, sự thay đối về tâm trạng, sự kích thích của thế giới bên ngoài, sự lý tưởng của mọi cái đẹp và khát vọng về tri thức luôn đan xen với nhau, điều này giải thích tại sao thanh thiếu niên lại vụng trộm nếm trái cấm. đối với hành vi này của trẻ, cha mẹ thường tỏ ra vô cùng tức giận và không biết làm thế nào. tuy nhiên, cho dù có tức giận thì quan trọng nhất vẫn là phải dùng lý trí để đối mặt với vấn đề này.

Tình huống

từ khi Lan còn rất nhỏ thì cha mẹ đã ly hôn, nó được tòa xử ở cùng mẹ. Mẹ Lan là một hụ nữ vô cùng xinh đẹp, sau khi ly hôn bà vẫn có rất nhiều người theo đuổi. Ly hôn không lâu, bà bắt đầu đưa một số người đàn ông về nhà qua đêm, có lẽ bà cho rằng Lan vẫn còn là đứa trẻ nên không bận tâm nhiều đến cảm giác của Lan. Lan thường xuyên nghe thấy những âm thanh lạ phát ra từ trong phòng mẹ, có lẽ nó đã mang máng hiểu ra chuyện gì.

Lên lớp 10, Lan bỗng phổng phao xinh đẹp. Ở trường Lan cũng có một số bạn tỏ ý yêu đương, nhưng Lan vẫn không màng đến, người ta cho rằng Lan quá kiêu, thực ra Lan cũng muốn, nhưng nó muốn tìm một người có thể sống chung thủy trọn đời với mình nên mới không muốn nghĩ đến chuyện yêu đương. Không lâu sau, người yêu của Lan đã xuất hiện, đó là đức phương mới từ trường khác chuyền tới, phương rất bảnh bao, không những học giỏi, mà chơi cầu lông cũng giỏi, khi vừa chuyền tới. phương đã trở thành thần tượng của biết bao cô gái. Khi gặp Lan, phương đã bị hút hồn bởi vẻ đẹp của Lan, thế là phương bắt đầu theo đuổi, và chẳng bao lâu sau phương đã chiếm được tình cảm của Lan, Lan và phương yêu nhau.

Một hôm, phương và Lan hẹn nhau đi chơi, vào công viên đi dạo, bỗng nhiên trời đô mưa to, hai người đêu không mang ô theo nên đêu bị ướt như chuột lột. Khi phương đưa Lan về nhà đã 11 giờ đêm, mẹ Lan không có ở nhà, trong phòng chỉ có hai người họ. bỗng nhiên phương nhào tới ôm chầm lấy Lan, Lan cũng có cảm giác dao động nên cũng muốn thử. Thế là Lan không hề kháng cự...

Sau lần đó Lan bắt đầu chủ động đến với phương và càng thấy yêu phương hơn. tuy nhiên, phương lại ngày càng thờ ơ với Lan, thậm chí còn lấy lý do bận học để tránh Lan. Lan vừa thất vọng vừa đau khổ, nhưng nó vẫn mê muội tìm phương hỏi lý do tại sao muốn chia tay nó, cuối

cùng phương nói thẳng rằng mình không thích một cô gái quá dễ dãi như Lan, ngay từ lần hẹn hò đầu tiên mà Lan đã...

Lan cảm thấy trái tim mình như đang rỉ máu, nó đã dành trọn tình cảm thuần khiết của mình vậy mà đối phương lại nghi ngờ mình. Mối tình đầu của Lan đã đặt ra một dấu hỏi như vậy, từ đó về sau nó luôn có cảm giác sợ hãi đàn ông, con trai.

hai tháng sau Lan bỗng thấy mình trễ kinh. Nó mua que thử thai, kết quả cho thấy nó đã có thai, trong tâm trạng lo lắng và sợ hãi, nó trở về nhà ngần ngừ mãi mới dám nói chuyện với mẹ, sau khi biết tin mẹ giận dữ mắng nó té tát và còn đánh nó nữa, đây là lần đầu tiên mẹ nổi giận với nó, và cũng là lần đầu tiên mẹ đánh nó. tuy bị mẹ đánh nhưng Lan vẫn cảm thấy rất vui, vì mẹ đã bắt đầu quan tâm đến mình.

Phân tích tình huống

việc "nếm trộm trái cấm" diễn ra ngày càng nhiều ở giới trẻ, rất nhiều cha mẹ đều cảm thấy đau đầu về việc này, nhưng khổ nỗi lại không tìm ra nguyên nhân nên một mực trách cứ trẻ. Nguyên nhân của chuyện này thông thường như sau.

1. Chịu ảnh hưởng bởi nền văn hóa nước ngoài, đặc biệt là tư tưởng tự do tình dục của phương Tây

Một bộ phận thanh thiếu niên có ý thức phá vỡ sự cấm đoán truyền thống, chúng cảm thấy việc chung sống và quan hệ tình dục với nhau là mốt. hiện nay trẻ yêu sớm ngày càng nhiều, sự áp đặt của cha mẹ, thầy cô dường như phản tác dụng. Những cuộc hẹn hò bí mật càng khiến chúng cảm thấy kích thích và yêu cuồng nhiệt hơn. Nếu còn có những hành động ôm hôn, vuốt ve, kích thích ham muốn tình dục thì vô cùng khó kiểm soát, điều này tuy không loại trừ hành vi vượt quá giới hạn ngẫu nhiên xảy ra giữa những cặp thanh thiếu niên có tâm hồn trong sáng, nhung cũng có những thiếu nữ còn rất mơ hồ về điều này, nên đã trở thành vật hy sinh của những kẻ có ý đồ xấu. quan niệm tình yêu ở thanh thiếu niên có sự thiên lệch rõ ràng, 30% học sinh thừa nhận "đã từng yêu" hoặc đang yêu, 23% học sinh thừa nhận "chỉ cần yêu là có thể dẫn đến việc quan hệ tình dục", và không ít nguời cảm thấy "quan hệ tình dục trước hôn nhân có lợi cho sức khỏe và tinh thần, hoặc làm cho tình yêu càng gắn bó khăng khít hơn".

2. Thiếu kiến thức về tình dục hoặc tràn lan các tài liệu nghe nhìn liên quan đến vấn đề tình dục

qua điều tra phát hiện, tuy sinh lý của học sinh cấp iii đang ở trong thời kỳ trưởng thành, về

tâm lý là đang bước vào thời kỳ kén chọn bạn đời, nhung có tới 25% không hiểu "dấu hiệu có kinh hoặc xuất tinh là có khả năng sinh nở", chúng không biết "tại sao phụ nữ lại thụ thai". Còn

75% nguời không biết đâu là "bệnh lậu và con đường lây lan bệnh lậu", số nguời có thể kể ra chính xác 3 dạng bệnh lậu và con đuờng lây lan thì chỉ đếm trên đầu ngón tay.

hiện nay, vấn đề giáo dục giới tính ở nước ta vẫn đang trong tình trạng làm lấy lệ, nhà trường thiếu sự dẫn dắt khoa học về vấn đề giới tính đối với thanh thiếu niên, cha mẹ cũng rất hiếm khi trao đổi với trẻ về vấn đề tình dục, khiến cho một bộ phận tuơng đối thanh thiếu niên chọn lựa không đúng con đuờng để tìm hiểu về giới tính. Do luôn tò mò về giới tính, nên học sinh nam thuờng tiếp thu kiến thức qua sách báo và các phuơng tiện truyền thông, tuy nhiên khi tiếp xúc với "nguồn thông tin đen" thì rắc rối sẽ xảy ra. Dưới sự dẫn dắt sai lầm của những thông tin xấu, chúng rất dễ thực hiện hành vi quan hệ tình dục. vả lại do khả năng tự kiểm soát của thanh thiếu niên còn kém, nên khi không kiềm soát được dục vọng thì rất có thể dẫn đến sai lầm.

vì muốn thử một lần, vì không thể kiềm chế dục vọng, hoặc muốn chứng tỏ sức mạnh của mình, cùng với sự tấn công chủ động theo bản năng tình dục của
đàn ông nên nam thanh niên thường là người khơi mào quan hệ quá giới hạn.

3. Nhân tố gia đình

rất nhiều khi những lời nói việc làm của cha mẹ đều ảnh hưởng đến sự phát triển của trẻ. trong tình thế trên, Lan chính là một ví dụ điển hình, vì mẹ không quan tâm đến cảm nhận của nó nên nó đã đưa bạn khác giới về nhà. vả lại, cha mẹ ly dị, thiếu quan tâm đến con cái, mẹ Lan chỉ quan tâm đến cuộc sống riêng, ít khi quan tâm đến con, để gây sự chú ý của mẹ, Lan đã "nếm trộm trái cấm".

Nắm bắt tâm lý

Khi cha mẹ biết con mình nếm trộm trái cấm, bất kể là hành vi tự phát hay bị dùng bạo lực để ép buộc thì vai trò tác động của cha mẹ, những người thân cận nhất với trẻ là rất quan trọng. Cho dù cha mẹ có tức giận, tâm trạng có kích động, nhưng khi quở trách trẻ về chuyện đó thì cũng có thế khiến cho trẻ cảm thấy sai lầm này không có lối thoát, mà chỉ có đâm lao phải theo lao. Cái mác "dâm đãng, hư hỏng" có ý sỉ nhục này chỉ có thể làm cho trẻ ngày càng dấn sâu vào con đường sai lầm. Do vậy, khi trẻ bị kích động, cho rằng mình không còn trong trắng nữa thì tình thương yêu của cha mẹ chính là điều kiện tiên quyết để giúp trẻ phấn chấn trở lại.

Phương pháp giải quyết

Thực ra, sự quan tâm sau khi xảy ra chuyện chỉ là "mất bò mới lo làm chuồng", tình thương yêu trước đó mới là điều đáng quý. Nếu cha mẹ dành nhiều tình thương yêu, tạo nhiều cơ hội giao lưu bình đẳng với trẻ thì những thanh thiếu niên vẫn đang trong độ tuổi trưởng thành sẽ luôn sẵn sàng nghe theo ý kiến và những điều chỉ bảo của cha mẹ, chúng càng quan tâm đến việc tìm kiếm nơi gửi gắm tình cảm trong gia đình, chứ không nghĩ đến việc qua lại với người ngoài, điều quan trọng đó là phải để thanh thiếu niên nhận thức được sự nguy hại của hành vi quan hệ tình dục quá sớm. để phòng tránh con cái có hành vi quan hệ tình dục quá sớm, cha mẹ có thề làm theo các cách sau đây:

1. Thẳng thắn trao đổi với trẻ về vấn đề tình dục

Có những cha mẹ khi bàn đến chuyện tình dục lại sợ trẻ trở nên hư hỏng sau khi nắm bắt được những kiến thức về vấn đề tình dục. Thực ra, cách làm này là sai. Chỉ có chỉ dẫn đúng đắn cho trẻ thì mới có thể tránh để xảy ra hành vi quan hệ tình dục quá sớm, nếu không thì có thể sẽ vì không biết, không hiểu và quá tò mò mà xảy ra chuyện không nên này.

2. Bồi dưỡng những sở thích riêng của trẻ

Khi sinh lý của trẻ phát triển hoàn thiện, cha mẹ không chỉ phải tiến hành giáo dục kiến thức giới tính, mà còn phải chú ý bồi duỡng những sở thích riêng của trẻ, tập trung sự chú ý và tinh thần sức lực của trẻ vào việc học và các sở thích cá nhân để qua đó trẻ có cảm giác thỏa mãn.

3. Cha mẹ làm guơng

đế tránh xảy ra hành vi quan hệ tình dục quá sớm ở trẻ, nếp sống của cha mẹ nhất định phải đứng đắn, tu tuởng phải lành mạnh và phải thuong yêu lẫn nhau. Nếu quan hệ giữa cha mẹ không tốt đẹp, một hoặc cả hai nguời có tu tình riêng, hoặc không thận trọng trong việc sinh hoạt tình dục thì có thế sẽ tác động xấu đến trẻ, khiến trẻ có những nhận thức sai lầm về vấn đề tình dục.

4. Cha mẹ nhất định phải quan tâm nhiều hon đến con gái ở độ tuổi dậy thì

trong cuộc sống hiện thực, khi con gái buớc vào tuổi dậy thì, cha mẹ thuờng giảm bớt tình thuơng yêu đối với chúng. Làm nhu vậy thuờng sẽ làm cho chúng cảm thấy hụt hẫng không thể lý giải nối, thế là chuyển sang có tình cảm với các bạn trai để tìm kiếm sự bù đắp. Do vậy, để con gái có thể truởng thành lành mạnh, cha mẹ nhất định không đuợc coi nhẹ việc tiếp tục quan tâm chăm sóc với con gái khi mới buóc vào độ tuổi dậy thì, tuy nhiên về phuơng thức có

thể thay đổi, miễn sao có sự khác biệt giữa con trai và con gái là được, hoặc thường xuyên tâm sự và tiến hành giao lưu tư tưởng với con gái.

5. Phải có sự hạn chế hợp lý với trẻ

rất nhiều cha mẹ đều biết rằng, quản lý trẻ quá nghiêm có thể càng tăng thêm tâm lý chống đối ở trẻ vị thành niên, tuy nhiên cũng không thế vì thế mà bỏ mặc. Cha mẹ phải nói rõ với trẻ rằng, không được hẹn hò riêng với bạn trai, khuyến khích trẻ tham gia các hoạt động tập thể. qua tình hình thực tế cho thấy, so với việc quản giáo nghiêm khắc thì việc bỏ mặc trẻ vô cùng nguy hại. Do vậy cha mẹ nhất định phải tạo ra sự hạn chế hợp lý cho trẻ, chỉ cần nói rõ lý lẽ thì trẻ sẽ hiểu và hợp tác.

6. Không được xem phim gợi cảm ở nhà

điều này vô cùng quan trọng, phải tránh để trẻ vì bị kích thích bởi những thông tin không tốt về chuyện tình dục mà dẫn đến hành vi quan hệ tình dục quá sớm.

Nhìn nhận đúng đăn việc giao lưu kêt bạn của trẻ

giao lưu kết bạn là điều vô cùng quan trọng trong hoạt động xã giao của thanh thiếu niên, trong cuộc sống bạn bè, trẻ thường bắt chước và tác động lẫn nhau, tâm sự với nhau tất cả mọi chuyện, chúng có thể chia sẻ nỗi buồn, cùng thông cảm và thường nhận được sự đồng cảm và sức mạnh từ phía bạn bè, đó là điều rất bổ ích. tuy nhiên, có những cha mẹ thường đặt ra một số điều kiện ngoại lệ về vấn đề kết bạn của trẻ. ví dụ: “bạn đó học kém thế thì sau này không được choi với bạn đó”; “bố bạn đó trước kia đi tù, không được chơi với bạn đó”; “bạn đó học rất giỏi, bố

mẹ lại là giáo sư, sau này phải học tập bạn đó”... Sự can thiệp như vậy đến việc kết bạn của trẻ thường không đem lại tác dụng gì, mà trái lại còn tạo ra tâm lý chống đối. Càng cấm trẻ tiếp xúc với ai đó thì chúng càng muốn gần. Lâu dần chúng sẽ sa lầy. Do vậy, cha mẹ không nên hạn chế khắt khe việc kết bạn của trẻ. đối với những đứa trẻ phạm sai lầm thì không được ghét bỏ, mà phải khích lệ con mình thường xuyên giúp đỡ chúng. Nên biết rằng, trong điều kiện nhất định, bạn bè chính là người có vai trò vô cùng quan trọng đối với sự trưởng thành và tiền đồ của thanh thiếu niên.

Tình huống

hương là một cô bé năng động cởi mở, cũng rất có duyên với bạn bè nên được mọi người quý mến, mà cô bé cũng rất vui vì mình có nhiều bạn cùng học, cùng chia sẻ niềm vui với mình như vậy. Nhưng mẹ của hương lại không mấy hài lòng với nhiều bạn bè của cô bé, để tránh hiềm nghi, hương đã cố gắng hạn chế giao du với các bạn nam. Nhưng cứ mỗi lần có điện thoạ gọi tới là mẹ lại vặn hỏi xem gia cảnh và tình hình học tập của người đó thế nào, để tiến hành “sàng lọc” bạn cho con. Ở nhà, hương thường nghe mẹ nói thế này: “Thành tích học tập của bạn Mai bình thường, tính tình thì năng động quá, lại ham chơi, sau này con nên hạn chế qua lại với bạn ấy, bạn ấy chẳng giúp ích gì cho con, mà chỉ làm con bị

ảnh hưởng thôi”, “Mẹ thây bài thi của bạn hoa dạo này tiên bộ rât nhiêu, bô bạn ấy lại là giáo viên, con phải năng giao lưu với bạn ấy, để học hỏi kinh nghiệm, đừng có tối ngày choi với mấy đứa chỉ biết làm bậy”...

Một lần, có một bạn học chơi rất thân với hương đến nhà tìm gặp, bạn này tên là Dương, bố mẹ Dương đã ly dị, hoàn cảnh gia đình cũng không được tốt, thành tích học tập thì bình thường. Nhưng hương và Dương lại rất hợp ý nhau, cả hai đều coi nhau là bạn thân, mỗi khi có chuyện

buồn, cả hai đều tâm sự và an ủi lẫn nhau, vì rất hiểu tính mẹ nên hương biết rằng mẹ sẽ không thích những người như Dương, bởi vậy cô bé thường lo mẹ sẽ cấm không cho qua lại với Dương, quả nhiên hôm đó, khi Dương đến nhà tìm hương, mẹ hương bắt đầu dò xét từ trên xuống dưới, sau đó tra hỏi một tràng: “bố mẹ cháu làm gì?”, “Cháu học thêm những môn gì?”, “Cháu xếp thứ mấy trong lớp?”, “Cháu thích nhất môn học nào, thường thi được mấy điểm?”...

việc “xét hỏi” của mẹ hương khiến Dương vô cùng lúng túng, hương luôn dõi theo mắt mẹ để tỏ ý mẹ đừng hỏi nữa, nhưng mẹ lại không để ý đến hương, mà vẫn tiếp tục vặn hỏi những câu khiến Dương không biết làm thế nào, hương đành kéo Dương chạy ra khỏi nhà. buổi tối về nhà, hương lại bị mẹ chất vấn: “Sao con lại có người bạn như vậy chứ? bố mẹ đều không có việc làm, mà lại còn ly dị nữa, một gia đình như vậy liệu có được một đứa con ngoan hay không? Mà con thấy đấy, thành tích học tập thì thuộc dạng trung bình, mẹ thấy nó không có chí tiến thủ, mẹ thấy nó không thích đọc sách, như thế thì làm sao được! tóm lại, con không được chơi với người như thế. Con không được cãi, bố mẹ đều là người từng trải, kết bạn với người như thế nào sẽ ảnh hưởng rất nhiều đến con, nếu không được bố mẹ đồng ý thì con không được kết bạn với những người như thế!” hương thực sự không chịu nổi cơn giận dữ của mẹ, thế là liền bịt tai chạy đi. từ đó về sau hương cũng không muốn kết bạn nữa, cô bé ngày càng trở nên trầm tĩnh, về nhà cũng không nói chuyện với mẹ, mà thành tích học tập cùng ngày càng đi xuống.

Phân tích tình huống

Sự bảo vệ quá mức của cha mẹ đối với con cái thường khiến cho bạn bè xa lánh trẻ, vì vậy trẻ có thê sẽ cảm thây rât đau khô và cô đơn. Cách làm của người mẹ này chắc chắn là không thỏa đáng, trẻ là một cá thể độc lập, kết quả của việc cha mẹ áp đặt suy nghĩ của mình cho trẻ chính là khiến trẻ càng cảm thấy phản cảm, từ đó nảy sinh tâm lý chống đối, và kết quả cuối cùng đó là, cho dù cha mẹ có nói lí lẽ hay không thì trẻ cũng không tiếp thu, điều này chắc chắn sẽ dẫn đến việc trẻ càng tỏ ra xa lạ với cha mẹ và phương pháp giáo dục của cha mẹ bị thất bại.

trẻ mười mấy tuổi cho dù về quan hệ xã hội hay kết giao bạn bè ở trường đều cần đến sự chỉ bảo và giúp đỡ của cha mẹ, nhưng cha mẹ phải cho trẻ không gian tự do. Sự thành công trong việc giáo dục sẽ giúp trẻ tìm thấy một phương pháp khả thi để dung hòa quan điểm của mình với quan điểm của cha mẹ. điều cha mẹ cần làm đó là đưa ra sáng kiến, đồng thời chỉ ra những lợi hại của hai phương án, để qua thực tiễn, trẻ tự suy đoán và lựa chọn, ví dụ, mẹ phải nói rõ nguyên tắc xã giao với trẻ, để con tự cảm nhận, tự phán đoán qua các hoạt động xã giao. Chỉ cần xác định

nguyên tắc trong lòng thì trẻ sẽ không dễ dàng bị người khác tác động, trẻ học kém không hẳn là người thiếu tình nghĩa, trẻ sống trong môi trường gia đình không tốt không hẳn là thiếu lý tưởng.

quan hệ xã giao là hoạt động không thể thiếu trong sự trưởng thành của trẻ, nó có vai trò không hề thua kém trình độ học vấn, đặc biệt là đối với các gia đình sinh ít con thì hoạt động xã giao của trẻ vô cùng quan trọng. Cha mẹ phải giúp trẻ gìn giữ tốt tình bạn của chúng.

Nắm bắt tâm lý

Thời kỳ dậy thì là giai đoạn quá độ từ thiếu nhi trở thành người lớn. thanh thiếu niên thường khao khát có không gian hoạt động, không gian giao tiếp riêng, để được chia sẻ khó khăn, giải đáp thắc mắc và thể hiện bản lĩnh, thế là chúng có ham muốn giao lưu kết bạn. Nhưng do chúng vừa bước vào tuổi dậy thì, chưa từng gặp những trắc trở và xích mích trong vấn đề kết bạn, nên còn có những ưu thế được ví như “nghé con không biết sợ cọp”. Những ưu thế của trẻ trong thời kỳ dậy thì này là biểu hiện của sự tiến bộ, là cái mà cha mẹ có muốn cũng chẳng được, tuy nhiên, không ít cha mẹ, thầy cô vẫn nhìn nhận chúng bằng con mắt xưa, cho rằng chúng không hiểu biết, nên không tin tưởng và thấu hiểu cho chúng, thậm chí còn cho rằng chúng ăn mặc lố lăng, nam không ra nam, nữ không ra nữ, mối quan hệ nam nữ lại quá thân mật, có nhiều hành vi quấy rối, khoảng cách về không gian và thời gian trong việc giao lưu kết bạn “quá hiện đại”, khác xa với quan niệm truyền thống, thế là tìm mọi cách để ngăn cản. Như vậy khiến cho trẻ hình thành ý thức chống đối vì không được giao lưu vói các bạn cùng trang lứa.

Những người cùng lứa tuổi có chung sở thích, chung cảnh ngộ lâu dần sẽ hình thành một mối quan hệ giao tiếp “cùng lứa tuổi” nhỏ hẹp, thậm chí còn có thể tăng thêm tình bạn thân thiết trong mối quan hệ đó, mà không quan tâm đến việc giao lưu bên ngoài, như vậy càng có thể hình thành rào cản tâm lý trong hoạt động xã giao bên ngoài. Sở dĩ cha mẹ coi việc giao lưu kết bạn này là ngã rẽ: thứ nhất là hoạt động giao tiếp hạn hẹp, không tiện để mở rộng tầm nhìn; Thứ hai là mối quan hệ cùng vai phải lứa không tiện cho việc học hỏi, vì kiến thức và tư duy của những người cùng lứa tuổi thường ngang tầm nhau; thứ ba, vì người đứng đầu trong mối quan hệ này không có khả năng thống lĩnh, nên thường có những tư tưởng lệch lạc. Làm cha mẹ thì luôn phải thấu hiểu và tuân theo quy luật tâm lý này của trẻ, hướng dẫn và đáp ứng nhu cầu kết bạn của chúng, rồi tùy thế mà khéo léo dẫn dắt, để chúng sớm được rèn luyện kỹ năng giao tiếp và thấu hiếu người khác.

Phương pháp giải quyết

Cùng với sự trưởng thành của trẻ, không gian sống của chúng cũng dần được mở rộng, lại quen biết với nhiều bạn học hơn, cha mẹ phải chỉ bảo chúng nên lựa chọn và kết bạn như thế nào cho đúng, đồng thời tiến hành hướng dẫn cụ thể theo từng độ tuổi và đặc điểm của trẻ.

1. Ủng hộ và khích lệ các hoạt động xã giao bình thường của trẻ

tình bạn là không thể thiếu trong cuộc sống của trẻ, bởi vậy cha mẹ phải tôn trọng tình bạn và hành vi tập thể của chúng, trẻ ở thời kỳ dậy thì có khát vọng về tình bạn thiết tha hơn bất cứ độ tuổi nào, tình bạn thời trung học thường là tình bạn khó quên nhất trong cuộc đời, cha mẹ phải thấu hiểu được nhu cầu về tình bạn của trẻ. trong quá trình giao lưu kết bạn, sau mỗi lần giúp người trẻ thường được khen ngợi nên càng củng cố phẩm chất đáng quý, đó là đoàn kết thân ái và quan tâm đến tập thể, đồng thời cũng cảm nhận được niềm vui của việc giúp người, điều này vô cùng có ích cho sự trưởng thành lành mạnh của trẻ. Do vậy, khi cha mẹ thấy con mình không hòa nhập với tập thể và thường ít qua lại với bạn bè, có biểu hiện xa rời đám đông thì phải kịp thời hỏi rõ tình hình và tiến hành dẫn dắt các hoạt động xã giao cần thiết.

2. Quan tâm đến tình hình kết bạn của trẻ

Không quan tâm và bỏ mặc việc giao lưu kết bạn của trẻ là biểu hiện thiếu trách nhiệm của những người làm cha mẹ. "gần mực thì đen, gần đèn thì rạng", điều quan trọng khi kết bạn đó là biết cách lựa chọn, trẻ ở độ tuổi dậy thì khả năng phân biệt vẫn còn kém, đôi khi chúng sẽ cho rằng: "hôm nay mình mòi bạn đi ăn và đi xem phim, ngày mai khi mình bị đánh, nếu bạn vác dao đến trợ giúp thì mới xứng làm anh cả". Có rất nhiều thiếu niên vốn sinh ra hiền lành tốt bụng, nhưng vì giao du với những người bạn như vậy nên mới lầm đường lạc lối. Do đó, cha mẹ phải hướng dẫn trẻ, để chúng hiểu rõ ý nghĩa chân chính của tình bạn, để tiến hành hoạt động giao lưu kết bạn theo tiêu chuẩn lý tưởng và tiêu chí đúng đắn, đồng thời tích cực cứu vãn những đứa trẻ đã từng phạm sai lầm. Ngoài ra, còn phải nhắc nhở trẻ trung thành, thật thà, không nói dối, lừa gạt bạn học và bạn thân. Chỉ có người chân thành mới có thể tìm được những người bạn tốt. Ngoài ra, còn phải dạy trẻ biết điều tiết thòi gian giao lưu với bạn bè, bởi vì đối với trẻ, có biết điều tiết thời gian giao lưu lưu với bạn bè thì mới không ảnh hưởng đến việc học, không những vậy còn thúc đẩy học hành tiến bộ, mở mang kiến thức, tiếp thu ưu điểm, sửa chữa khuyết điểm, tuy nhiên, có những trẻ vẫn quá ham choi, mà thường đã choi là choi thỏa sức, như vậy vừa ảnh hưởng đến việc học, mà cũng ảnh hưởng cả đến việc nghỉ ngoi. Cho nên, cha mẹ phải dạy trẻ biết

cách kiếm soát thời gian cho hợp lý.

3. Khi thấy trẻ giao du với bạn xấu thì không được đánh mắng

Nên biết rằng, đánh mắng không giải quyết được vấn đề, mà chỉ làm cho sự việc càng trở nên tồi tệ hon, khiến cho cảm giác gần gũi về tâm lý thay đối, như vậy thường làm cho khoảng cách giữa trẻ với đám bạn xâu càng xích lại gân hơn. Có đứa trẻ do bị cha mẹ trừng phạt nên bỏ đi sống lang thang. Chúng mong muốn được bạn bè mới bù đắp sự tổn thương về tâm lý, từ đó cảm thấy chán ghét gia đình và căm thù cha mẹ. tóm lại, muốn dạy trẻ thì phải dùng đạo lý để thuyết phục, dùng tình cảm để tác động, dùng hành động để dẫn dắt, và đặc biệt phải hết sức kiên trì.

4. Cha mẹ phải làm gương

bình thường cha mẹ kết bạn với những người như thế nào cũng sẽ ảnh hưởng trực tiếp đến việc kết bạn của trẻ. Mà cách giao lưu của cha mẹ với bạn bè chính là phương thức giáo dục trực quan nhất về tình bạn đối với trẻ. Một người cha, người mẹ chỉ luôn coi việc kết bạn là để có người để nhậu nhẹt, để vay tiền, để lợi dụng và lừa gạt thì rất khó đào tạo nên một đứa con sống chân thành, sẵn sàng giúp người và luôn quan tâm đến tập thể. Do vậy, cha mẹ phải lấy mình làm gương.

5. Cha mẹ hãy làm bạn của trẻ

Cha mẹ phải thấu hiểu con mình. Nếu nhìn nhận và yêu cầu trẻ theo tư tưởng của người lớn thì rất dễ đi ngược với đặc điểm và quy luật tâm lý của thanh thiếu niên, phải đặt mình vào hoàn cảnh của trẻ đế nhìn nhận vấn đề. Khi trẻ gặp vấn đề gì đó trong gia đình, ở trường hay ngoài xã hội,

như bị phê bình hoặc đối xử không công bằng, hay gặp chuyện buồn gì đó, cha mẹ phải thấu hiểu và kịp thời trò chuyện, tâm sự với trẻ để đưa ra

những giải pháp tích cực. Cha mẹ phải dạy trẻ biết cách đối mặt với hiện thực, kiên trì khắc phục khó khăn, giảm nhẹ khuynh hướng tự trừng phạt của trẻ, để phòng tránh sự nảy sinh và dẫn dến những hậu quả đáng tiếc, tuyệt đối không được thờ ơ. đặc biệt là khi thấy trẻ có tâm trạng u uất, nhiều tâm sự, cha mẹ phải cảnh giác và kịp thời liên hệ với nhà trường để cùng tìm ra nguyên nhân, từ đó giúp trẻ vượt qua khó khăn, giảm nhẹ các tác nhân gây hại.

Chịu trách nhiệm xuất bản: Lê Tiến Dũng Biên tập: Đỗ Huyền Trình bày: Minh Long

Bìa: Trọng Kiên

Sửa bản in: Minh Thuận ISBN: 978-604-50-1627-5

In 2.000 cuốn khổ 16 **X** 23cm tại Công ty cổ phần in Sao Việt Đăng ký KHXB số: 180-2014/CXB/62-08/VHTT.

Xác nhận ĐKKHXB số: 312/QĐ-VHTT. Ngày 23/01/2014.

Quyết định số: 37/VHTT-KH

In xong và nộp lưu chiểu quý I năm 2014